

# Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

Σ Υ Ν Ο Δ Ο Σ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΜΣΤ'

Τρίτη 10 Ιουνίου 1997

Αθήνα, σήμερα, στις 10 Ιουνίου 1997, ημέρα Τρίτη και ώρα 19.29', συνήλθε στην Αίθουσα συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου, η Βουλή, σε Ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την Προεδρία του Προέδρου κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

**(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ):** Σύμφωνα με την από 9.6.97 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΡΜΕ' συνεδριάσεώς του, της 9ης Ιουνίου 1997 σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου "Ρύθμιση στρατιωτικών υποχρεώσεων ορισμένων κατηγοριών στρατευσίμων, ανυποτάκτων και οπλιτών, τροποποίηση διατάξεων της στρατολογικής νομοθεσίας, καθιέρωση εναλλακτικής υπηρεσίας και άλλες διατάξεις"). Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από το Γραμματέα της Βουλής κ. Δημήτριο Κασικόπουλο, τα ακόλουθα):

## Α' ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Αρκαδίας κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Δάρα του Νομού Αρκαδίας υποβάλλει προτάσεις για την εφαρμογή του προγράμματος "Ι.Καποδίστριας" στην περιοχή της.

2) Οι Βουλευτές κύριοι **ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΝΕΛΛΗΣ** και **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ** κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Αναπήρων Θυμάτων Πολέμου Κρήτης ζητεί την αναπροσαρμογή των πολεμικών συντάξεων.

3) Οι Βουλευτές κύριοι **ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ** και **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ** κατέθεσαν αναφορά με την οποία οι Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων Α.Β.Γ. Δημοτικών Σχολείων Αμφιλοχίας ζητούν την επίλυση του στεγαστικού προβλήματος των δημοτικών σχολείων Αμφιλοχίας.

4) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία το Λιμενικό Ταμείο του Νομού Μαγνησίας ζητεί τη χρηματοδότηση της επέκτασης του σιδηροδρομικού δικτύου στον 2ο προβλήτα στο λιμάνι του Βολου.

5) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Βελεστίνου του Νομού Μαγνησίας ζητεί την επαναλειτουργία του Ειρηνοδικείου Βελεστίνου.

6) Οι Βουλευτές κύριοι **ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ**, **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ**

**ΤΣΕΤΙΝΕΣ**, **ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ** και **ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΗΠΟΥΡΟΣ** κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Φροντιστηρίων Ξένων Γλωσσών ζητεί την ένταξη στο υπό αναμόρφωση προσοντολόγιο τα πιστοποιητικά γλωσσομάθειας PALSΟ.

7) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ** κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο ζητείται η λήψη μέτρων περιβαλλοντικής προστασίας του δάσους ρούσα στο Νομό Ηρακλείου.

8) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Καθαριστριών στα σχολεία της χώρας υποβάλλει προτάσεις για τη ρύθμιση του εργασιακού καθεστώτος των μελών της.

9) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου Κρήτης ζητεί τη ρύθμιση της συνταξιοδότησης των μελών της.

10) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Ειδικευμένες Νοσηλεύτριες σε Παθολογική και Χειρουργική Νοσηλευτική Ειδικότητα του Γενικού Περ/κου Νοσοκομείου Ηρακλείου Κρήτης "Βενιζέλειο - Πανάνειο" ζητούν την καταβολή επιδόματος στους κατόχους τίτλων μεταπτυχιακών σπουδών.

11) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τυφλών ζητεί να καθιερωθεί η υποχρεωτικότητα της ειδικής αγωγής για όλα τα ΑΜΕΑ.

12) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Επαγγελματιών Ζαχαροπλαστών του Νομού Ηρακλείου διαμαρτύρεται για την επιβολή του δημοτικού φόρου 2% υπέρ των Ο.Τ.Α. σε οικογενειακές επιχειρήσεις ζαχαροπλασטיών.

13) Η Βουλευτής Μαγνησίας κα **ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Βόλου ζητεί να λειτουργήσουν τμήματα Τ.Ε.Ι. στο Βόλο Μαγνησίας.

14) Η Βουλευτής Μαγνησίας κα **ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Βόλου του Νομού Μαγνησίας ζητεί την υπογραφή προγραμματικής σύμβασης για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών των Κρατικών Παιδικών Σταθμών στην περιοχή του.

15) Οι Βουλευτές κύριοι ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ και ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμος Βόλου του Νομού Μαγνησίας ζητεί χρηματοδότηση για τη συντήρηση του εθνικού δικτύου που διέρχεται από την πόλη του Βόλου.

16) Η Συντονιστική Επιτροπή Αγώνος κατά της Συνθήκης Σένγκεν με ψήφισμά της το οποίο κατέθεσε στον κύριο Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων ζητεί να μην επικυρωθεί η Συνθήκη του Σένγκεν, η οποία κατά την άποψή της, παραβιάζει το προσωπικό απόρρητο και οδηγεί στην ολοκληρωτική αστυνόμευση κάθε ανθρώπου.

17) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο ζητείται να καταβληθεί χρηματική ενίσχυση στους αγροτοκτηνοτρόφους των ορεινών και ημιορεινών περιοχών του Νομού Λακωνίας.

18) Οι Βουλευτές κύριοι ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ και ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Διοικούσα Επιτροπή του Κέντρου Υγείας Νάξου ζητεί τον εξοπλισμό του Κέντρου με όργανα και αναλώσιμα υλικά για την πληρέστερη άσκηση της επείγουσας ιατρικής.

19) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Ε. ζητεί την έγκριση εγκατάστασης Αιολικού Πάρκου ισχύος 2,5 MW στην περιοχή "Πλατύβολα" Κοινότητας Αχλαδίων Σητείας.

20) Ο Βουλευτής Αιτωλνίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ - ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Κάτω Μακρυνούς του Νομού Αιτωλνίας ζητεί την επάνδρωση του αστυνομικού σταθμού της περιοχής της.

21) Ο Βουλευτής Αιτωλνίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ - ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Μύπικα του Νομού Αιτωλνίας ζητεί την έγκριση της χωροθέτησης μονάδας χελοκαλλιέργειας στην περιοχή της.

22) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Εποχικού Προσωπικού Ολυμπιακής Αεροπορίας Νομού Ηρακλείου ζητεί τη χορήγηση του επιδόματος σίτισης στα μέλη του.

23) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Αιγίου ζητεί την έγκριση της πλήρωσης των κενών των οργανικών θέσεων εργασίας.

24) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Αιγίου ζητεί οικονομική ενίσχυση για την κάλυψη των εξόδων λειτουργίας του Κέντρου Υγείας και των Περιφερειακών Ιατρείων του.

25) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Τεχνολογικό Ίδρυμα Καλαμάτας ζητεί μεγαλύτερη οικονομική ενίσχυση για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας του.

26) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΕΥΜΟΙΡΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Δημόσιοι Υπάλληλοι Νομού Δράμας ζητούν να ρυθμιστεί νομοθετικά η καταβολή του επιδόματος γάμου και τέκνων σ' όσους οι σύζυγοί τους εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα.

27) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος "Φίλοι Οινουσσών" ζητεί τη λήψη μέτρων κατά της λαθρομετανάστευσης από την Τουρκία μέσω Οινουσσών.

28) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Έλληνες Ασυρματιστές του Ειρηνικού - Ατλαντικού - Ινδικού ζητούν τη λήψη μέτρων κατά της ανεργίας στον κλάδο.

29) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Επιτροπή Αγώνα για τη δημιουργία του Δήμου Αγίου Μηνά Νομού Χίου ζητεί να εφαρμοστεί η απόφασή της για τη δημιουργία του Αγίου Μηνά.

30) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Λαγκάδας του Νομού Χίου ζητεί την προμήθεια λεωφορείου.

#### **Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ**

1. Στην με αριθμό 3388/17-4-1997 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. Υ3γ/2926/2-6-1997 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υγείας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερωτήσεως 3388/17-4-1997, που κατέθεσε η Βουλευτής κα Στέλλα Αλφιέρη, σας γνωρίζουμε ότι:

1) Το Νοσοκομείο Σάμου προσφέρει υπηρεσίες και συμβουλευτική σε θέματα Οικογενειακού Προγραμματισμού από το Εξωτερικό Μαιευτικό Γυν/κό Ιατρείο και βρίσκεται στο προγραμματισμό της λειτουργίας Κέντρου Οικογενειακού Προγραμματισμού.

2) Το Κέντρο Υγείας στο Καρλόβασι σε σύντομο χρονικό διάστημα θα έχει τη δυνατότητα ενημέρωσης-συμβουλευτικής σε θέματα Οικογενειακού Προγραμματισμού.

Ο Υφυπουργός

**ΕΜ. ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ"**

2. Στην με αριθμό 3459/21-4-1997 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 0876/490/0092 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερωτήσεως 3459/21-4-1997 που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κ.κ. Ορ. Κολοζώφ και Λεωνίδας Αυδής και σας πληροφορούμε τα εξής:

Τα θέματα της αποκατάστασης των αγωνιστών κατά του δικτατορικού καθεστώτος της περιόδου από 21-4-1967 μέχρι 23-7-1974 ως προς το συνταξιοδοτικό τους σκέλος έχουν αντιμετωπισθεί με τις διατάξεις του νόμου 1543/1985, (άρθρο 31). Αν δεν αναλογισθεί κανείς τις ιδιαιτερότητες που εμπειρείχαν από τη φύση τους τα θέματα αυτά, μπορεί βάσιμα να υποστηριχθεί ότι αντιμετωπίστηκαν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, τόσο με τις προαναφερθείσες όσο και με τις λοιπές θεσπισθείσες διοικητικές διατάξεις.

Η ικανοποίηση άλλων αιτημάτων σχετιζομένων με την περίοδο της δικτατορίας κάτω από τις παρούσες δημοσιονομικές δυνατότητες, δεν αντιμετωπίζεται.

Ο Υφυπουργός

**ΝΙΚ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ"**

3. Στην με αριθμό 3556/6-5-1997 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΔΥ13α/14787/2-6-1997 έγγραφο από τον Υπουργό Υγείας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην υπ' αριθμ. 3556/6-5-1997 ερώτηση των Βουλευτών κ.κ. Σπ. Δανέλλη και Στ. Αλφιέρη σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Στο Κ.Υ. Θήρας υπηρετούν 6 γιατροί του Ε.Σ.Υ. Για το Κ.Υ. Ιου έχουν προκηρυχθεί 3 θέσεις γιατρών του κλάδου Ε.Σ.Υ. Στο Κ.Υ. Θήρας υπηρετούν 3 αγροτικοί γιατροί και 2 αγροτικοί γιατροί στο Κ.Υ. Ιου. Στα Περιφερειακά Ιατρεία Ανάφης, Φολεγάνδρου, Σικίνου και Θηρασίας οι θέσεις αγροτικών ιατρών είναι καλυμμένες.

2. Στο ΦΕΚ 9/1996 τ. Α Σ.Ε.Π. δημοσιεύθηκαν οι οριστικοί πίνακες διορισμένων στο Κ.Υ. Θήρας και συγκεκριμένα μια θέση Τ.Ε. Νοσηλευτικής, μια θέση ΤΕ Μαιών και μία θέση Δ.Ε. πληρωμάτων ασθενοφόρου. Το Νοσοκομείο θα προχωρήσει στις προσλήψεις των διορισθέντων.

3. Με την 3/96 πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου έχουν εγκριθεί 2700 θέσεις νοσηλευτικού και παραϊατρικού προσωπικού, για το Κ.Υ. Θήρας έχουν εγκριθεί 1 θέση ΔΕ πληρώματος ασθενοφόρου και για το Κ. Υγείας μία θέση ΤΕ ή ΔΕ Ιατρικών Εργαστηρίων και μία θέση ΤΕ ή ΔΕ Ραδιολογίας Ακτινολογίας.

4. Από το Υπουργείο Υγείας-Πρόνοιας έχει ζητηθεί η έγκριση πρόσληψης 400 θέσεων εποχιακού προσωπικού διαφόρων κλάδων και ειδικοτήτων στις παραμεθόριες και προβληματικές περιοχές, η κατανομή των οποίων θα γίνει ανάλογα με τις ανάγκες των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων και Κ.Υ. της χώρας.

5. Για τον εξοπλισμό του Κ.Υ.Υ. Ιου θα δοθεί άμεσα έγκρισης σκοπιμότητας θα ακολουθήσει η επιχορήγηση και οι διαδικασίες περί προμηθειών όπου αναμένεται να ολοκληρωθούν σε λίγους μήνες.

#### Ο Υπουργός Κ. ΓΕΙΤΟΝΑΣ"

4. Στην με αριθμό 3652/12-5-1997 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. Φ900α/1417/30-5-1997 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Άμυνας η ακόλουθη απάντηση:

"1. Σε απάντηση της υπ'αριθμ. 3652/12-5-1997 ερώτησης που κατέθεσε ο Βουλευτής Κ. Γ. Ορφανός σχετικά με την καταπολέμηση της χρήσης ναρκωτικών ουσιών στις Ένοπλες Δυνάμεις, σας πληροφορούμε τα εξής:

2. Άμεση προτεραιότητα του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας σε θέματα που αφορούν τόσο τη σωματική όσο και την ψυχική υγεία των στρατευσίμων, είναι να δοθεί έμφαση στην πρόληψη και στην έγκαιρη ανίχνευση των οπλιτών που παρουσιάζουν συμπεριφορές με υψηλή επικινδυνότητα.

3. Σε ό,τι αφορά ειδικότερα την χρήση ναρκωτικών ουσιών από οπλίτες η εφαρμοζόμενη πολιτική εδράζεται σε τρεις άξονες:

α. Στην εκπαίδευση γιατρών και κληρωτών γιατρών για επιστημονική αντιμετώπιση και σωστή παραπομπή στις αρμόδιες υπηρεσίες της πολιτείας.

β. Στη διεξαγωγή σεμιναρίων στο μόνιμο και στρατεύσιμο προσωπικό σχετικά με τα αδιέξοδα και τις επιπτώσεις από τη χρήση ναρκωτικών.

γ. Στη διαρκή χρησιμοποίηση ειδικευμένων επιστημόνων, ψυχολόγων, κοινωνικών λειτουργών στα Κέντρα Κατάταξης, σε συνδυασμό με την εισαγωγή σύγχρονων μεθόδων εκπαίδευσης που έχουν σκοπό να μειώσουν τα προβλήματα προσαρμογής των νεοσυλλέκτων στη στρατιωτική ζωή.

4. Οι παραπάνω άξονες εμπλουτίζονται και εξειδικεύονται περαιτέρω και από τους τρεις Κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το Γενικό Επιτελείο Στρατού (ΓΕΣ) κήρυξε το τρέχον έτος ως έτος καταπολέμησης των ναρκωτικών προγραμματίζοντας για αυτό πλήθος δραστηριοτήτων, οι οποίες μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν τη διοργάνωση δύο διεθνών ημερίδων στην Αθήνα και στην Θεσσαλονίκη, καθώς και τη διενέργεια ειδικών ομιλιών από ειδικούς γιατρούς (ψυχιάτρους) και σεμιναρίων στελεχών κατά Σχηματισμό. Προς τούτο, έχει συγκροτηθεί συντονιστική επιτροπή αποτελούμενη από Ανωτάτους και Ανώτερους Αξιωματικούς του ΓΕΣ με σκοπό το συντονισμό και την παρακολούθηση όλων των σχετικών δραστηριοτήτων, καθώς και τη διαπίστωση του αποτελέσματος αυτών. Παράλληλα, προωθείται η εκτύπωση και παραγωγή εικονογραφημένων εντύπων και βιντεοκασετών αναλόγου περιεχομένου οι οποίες διανέμονται σε όλες τις Μονάδες και χρησιμοποιούνται για ενημέρωση του στρατιωτικού προσωπικού στο Πολεμικό Ναυτικό (ΠΝ), επιπλέον, εγκαινιάστηκε συνεργασία με την θεραπευτική κοινότητα "Νόστος", ενώ εδώ και δέκα χρόνια λειτουργεί με επιτυχία στο Ναυτικό Νοσοκομείο Σαλαμίνας (ΝΝΣ) θεραπευτική κοινότητα βασιζόμενη στην ομαδική ανάλυση.

5. Πέραν όμως των προαναφερθέντων, αποτελεί βούληση της Ηγεσίας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας μίας νέα θεσμική προσέγγιση του ζητήματος της πρόληψης χρήσης ναρκωτικών

σε συνεργασία με τον ΟΚΑΝΑ. Επίσης, έχουν αρχίσει δύο νέα ερευνητικά προγράμματα με σκοπό την ανεύρεση της συχνότητας χρήσης-κατάχρησης ουσιών, καθώς και άλλων προβλημάτων ψυχικής υγείας με σκοπό την εκπόνηση και άλλων ολοκληρωμένων προγραμμάτων πρόληψης, αποβλέποντας στην αγωγή της σωματικής και ψυχικής υγείας των στρατευσίμων. Εκτιμάται δε, ότι η λειτουργία των υπό δημιουργία Γραφείων Πρόληπτικής Ψυχικής Υγιεινής και Μέρимας Προσωπικού θα βοηθήσει σημαντικά την παραπάνω προσπάθεια, ενώ για το σκοπό αυτό έχει δρομολογηθεί και η δημιουργία σχετικού αρχείου από την Διεύθυνση Πληροφορικής και Μελετών (ΔΙΠΜΕ), που θα επεξεργάζονται στοιχεία σχετικά με τα ναρκωτικά στις Ένοπλες Δυνάμεις.

6. Επίσης, στα πλαίσια της θεραπείας, οι στρατεύσιμοι που κάνουν χρήση ναρκωτικών ουσιών νοσηλεύονται σε Ψυχιατρικές κλινικές με σκοπό την κλινική τους αξιολόγηση, την διάγνωση τυχόν άλλης ψυχοπαθολογίας στο έδαφος της οποίας γίνεται χρήση ναρκωτικών ουσιών, την ενημέρωσή τους για τους διαθέσιμους τρόπους θεραπείας και τέλος την παροχή ψυχοθεραπευτικής βοήθειας με σκοπό την σωματική τους απεξάρτηση.

7. Σημειώνεται ότι ο Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας προβλέπει και τιμωρεί μόνο στρατιωτικά αδικήματα. Για τα λοιπά αδικήματα μεταξύ των οπλιτών και οι παραβάσεις για τα ναρκωτικά, οι στρατιωτικοί υπάγονται στον Κοινό Ποινικό Κώδικα.

Τέλος θα θέλαμε να σας διαβεβαιώσουμε ότι το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας θα συνεχίσει και θα ενισχύσει την ακολουθούμενη πολιτική του κατά των ναρκωτικών, στα πλαίσια μιας γενικότερης προσπάθειας, ώστε η στρατιωτική θητεία να καταστεί εφελτήριο γνώσης για θέματα ψυχικής και σωματικής υγείας.

Ο Υφυπουργός

#### ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ"

5. Στην με αριθμό 3657/12-5-1997 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. Δ15/Γ/Φ4/1915/6-6-1997 έγγραφο από την Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 3657/12-5-1997 που κατέθεσε ο Βουλευτής Κ. Α. Παπανικολάου σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

1. Το Υπουργείο μας στην προσπάθεια ανάκαμψης της οικονομίας, αντιμετωπίζει με συγκεκριμένη στρατηγική και ειδικά μέτρα βιομηχανικής πολιτικής το γενικότερο πρόβλημα αποβιομηχάνισης που παρατηρείται όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε άλλες χώρες με υψηλότερο επίπεδο ανάπτυξης. Αυτό οφείλεται στην αναδιάρθρωση της παγκόσμιας παραγωγής και τη μεταφορά δραστηριοτήτων εντάσεως εργασίας σε χώρες χαμηλού εργατικού κόστους.

Συγκεκριμένα με βασικό άξονα το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βιομηχανίας 1994-1999 το οποίο χρηματοδοτείται από το 2ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, τα υποπρογράμματα ενίσχυσης των ΜΜΕ (8 Κοινοτικές Πρωτοβουλίες) και τα ΠΕΠ, βρίσκεται σε εξέλιξη μια τεράστια προσπάθεια για τη δημιουργία μιας στέρεης υποδομής που θα επιτρέψει τον εκσυγχρονισμό, την ανάπτυξη και την αναδιοργάνωση των επιχειρήσεων σε ολόκληρη τη χώρα με στόχο τη στήριξη της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων με άμεση συνέπεια την καταπολέμηση της ανεργίας.

Ειδικότερα σε εφαρμογή αυτού του σχεδιασμού υλοποιούνται συγκεκριμένες δράσεις όπως είναι ο εκσυγχρονισμός των επιχειρήσεων σύμφωνα με τα άρθρα 23α και 23β του ν. 1892, το ηλεκτρονικό εμπόριο (EDI), οι συνεργασίες των επιχειρήσεων (δίκτυα clusters), η συνολική προκήρυξη των μέτρων για τις ΜΜΕ ύψους 100 δις., η προώθηση των χρηματοπιστωτικών θεσμών, όπως είναι οι εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου και η ενίσχυση των πιστωτικών συναιερισμών καθώς και άλλες δράσεις που αναφέρονται στην ποιότητα και τις υποδομές και που όλα μαζί συνθέτουν ένα πλαίσιο στήριξης

των επιχειρήσεων στο ανταγωνιστικό περιβάλλον της διεθνοποιημένης αγοράς.

2. Πέρα από τη γενικότερη προσπάθεια το Υπουργείο μας σε συνεργασία με το ΥΠΕΘΟ και το Υπ. Εργασίας για την αντιμετώπιση των οξύτατων φαινομένων αποβιομηχάνισης και ανεργίας που εμφανίστηκαν σε ορισμένες περιοχές της χώρας, υλοποιεί τα παρακάτω ειδικά μέτρα:

α) Με το άρθρο 10 του ν. 2324/1994 δίδεται η δυνατότητα με την έκδοση ΚΥΑ των Υπουργών Ανάπτυξης (ΒΕΤ) ΥΠΕΘΟ και Εργασίας να καθορίζονται τα τμήματα των νομών της Επικρατείας που χαρακτηρίζονται ως φθίνουσες βιομηχανικές περιοχές.

Στις επενδύσεις ύψους μέχρι 5 δισ. δρχ. που πραγματοποιούνται στις περιοχές αυτές και υπάγονται στις διατάξεις του ν. 1892/1990, μετά την 1η Μαΐου 1995 παρέχεται με την ίδια απόφαση ποσοστό επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου μέχρι 45% του κόστους της παραγωγικής επένδυσης κατά περίπτωση.

Η εν λόγω απόφαση σύμφωνα με την εξουσιοδοτική διάταξη του νόμου δεν μπορεί να τροποποιηθεί πριν από την παρέλευση διετίας από την έναρξη ισχύος της.

β) Με την 29773/30-11-1995 (ΦΕΚ 1074/Β/29-12-1995) ΚΥΑ καθορίστηκαν οι φθίνουσες βιομηχανικές περιοχές για την εφαρμογή των κινήτρων των άρθρων 1-11 του ν. 1892/1990 όπως ισχύει καθώς και των ποσοστών επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που παρέχονται στις επενδύσεις ύψους μέχρι 5 δισ. δρχ. που πραγματοποιούνται εντός των περιοχών αυτών.

Τα τμήματα αυτά είναι τα ακόλουθα:

1. ΑΤΤΙΚΗ : Γεωγραφική περιοχή Λαυρίου Κερατέας.
2. ΚΥΚΛΑΔΕΣ : Νήσος Σύρος
3. ΒΟΙΩΤΙΑ : Θήβα, Θισβή
4. ΕΥΒΟΙΑ : Κοινόκτητες, Παπάδων, Κατοικίας Αμελάντων, Αγίας Άννας, Κουρκουλών, Ροβιών, Κεράμειας, Σκεπαστής, Κεχριών, Δαφνούσας, Στροφιλιάς, Κηρίνου, Σπαθαρίου, Μετοχίου, Κηρέως, Μαντουδίου, Προκοπίου, Πηλίου, Βλαχίων, Κερασιάς, Φαράκλας, Δήμου Λίμνης.
5. ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ : Κοινόκτητες, Στρατωνίου, Στρατωνίκη, Γομάτι, Βαρνάβα, Στάγειρα, Παλαιοχώρι, Ολυμπιάδας, Νεοχώρι, Μεγάλη Παναγιά, Αρναία.
6. ΑΧΑΪΑ : Πάτρα (ακτίνα 20 χλμ.), Αίγιο (ακτίνα 8 χλμ.)
7. ΚΟΖΑΝΗ : Κοζάνη, (πόλη) και Πτολεμαΐδα.
8. ΗΜΑΘΙΑ : Νάουσα
9. ΜΑΓΝΗΣΙΑ : Αλμυρός, Βόλος, Ν. Ιωνία, Αγριά, Δημηνίο, Σέσυλα, Αγ. Γεώργιος, Φαρών
10. ΠΕΛΛΑ : Εδεσσα
11. ΛΑΡΙΣΑ : ΒΙΠΕ-ΕΤΒΑ Λάρισας.
12. ΚΑΣΤΟΡΙΑ : Δήμος Καστοριάς.
13. ΜΕΣΣΗΝΙΑ : ΒΙΟΠΑ Καλαμάτας.
14. ΔΡΑΜΑ : Δήμος Δράμας.

γ) Παράλληλα το Υπουργείο Ανάπτυξης και ειδικότερα η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος Βιομηχανίας (ΕΠΒ) για το διάστημα 1995-1999 και ειδικότερα του μέτρου 4 του Υποπρογράμματος 1 προβλέπει τις παρακάτω ενέργειες - δράσεις στήριξης των φθίνουσών βιομηχανικών περιοχών της χώρας.

- Συμπλήρωση των βιομηχανικών υποδομών για την προσέλκυση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων
- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων
- Κίνηση εγκατάστασης νέων επιχειρήσεων για την διεύρυνση και τον εμπλουτισμό του παραγωγικού συστήματος
- Υποστήριξη της ολοκληρωμένης παρέμβασης

Περιοχές εφαρμογής των παραπάνω δράσεων, όπως προκύπτει από το εγκεκριμένο Τεχνικό Δελτίο του συγκεκριμένου μέτρου (1.4) του Ε.Π.Β. είναι οι εξής:

- Οι Νομοί Αχαΐας, Βοιωτίας, Δράμας, Εύβοιας, Ημαθίας, Καστοριάς, Κοζάνης, Λάρισας, Μαγνησίας, Πέλλης, Λέσβου, Χίου, Σάμου, Φλώρινας και Κιλκίς.
- Η περιοχή της Θράκης (και οι τρεις Νομοί)

- Η Νήσος Σύρος

- Η περιοχή Βόρειας και Κεντρικής Χαλκιδικής

- Η περιοχή Λαυρίου - Κερατέας.

Στα πλαίσια αυτά, μπορούν να ενταχθούν ενέργειες και έργο που εναρμονίζονται με το πνεύμα της Ολοκληρωμένης Παρέμβασης και να θεωρούνται επιλέξιμα κάτω από το πρίσμα των παραπάνω δράσεων.

Ο προϋπολογισμός και οι πηγές χρηματοδότησης του μέτρου είναι:

|                                      |              |
|--------------------------------------|--------------|
| Για τα έτη 1994-1999 Σύνολο          | 32 δισ. δρχ. |
| Δημόσια Δαπάνη (Κράτος και Ε.Τ.Π.Α.) | 22 δισ. δρχ. |
| Ιδιωτική Δαπάνη                      | 10 δισ. δρχ. |

Τέλος σημειώνεται ότι έχει ληφθεί πολιτική απόφαση να δημιουργηθούν 1-2 Π.Ο.Τ.Α. σε ιδιωτικές εκτάσεις. Η απόφαση αυτή είχε τεθεί υπόψη της Επιτροπής Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Τουρισμός-Πολιτισμός" κατά τη Β' Συνεδρίαση της την 22α/1/1997 και είχε γίνει αποδέκτη.

Στη συνέχεια και με Βάση τις διατάξεις του ν. 2234/1994 προωθήθηκε η υλοποίηση της πολιτικής αυτής για τις Π.Ο.Τ.Α. με τη δημοσίευση "Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος", η οποία εξεδόθη από τον Ε.Ο.Τ. με τον αρ. πρωτ. 502580/31-1-1997.

Επί του παρόντος, Επιτροπή που συστήθηκε μ' αυτό το σκοπό αξιολογεί τις προτάσεις που έχουν κατατεθεί.

Η Υπουργός

**ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"**

6. Στην με αριθμό 3663/12-5-1997 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 900α/1420/3-6-1997 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Άμυνας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 3663/12-5-1997 που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Ν. Γκατζής και Αχ. Κανταρτζής και η οποία αφορά στην προμήθεια λεωφορείων και ανυψωτικών μηχανημάτων για το 304 Προκεχωρημένο Εργοστάσιο Βάσης (ΠΕΒ), σας πληροφορούμε τα εξής:

Το 1996, το Γενικό Επιτελείο Στρατού διέθεσε στο υπόψη εργοστάσιο τρία λεωφορεία, ενώ παράλληλα προέβη σε μίσθωση άλλων δύο, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες μεταφοράς προσωπικού, έως την αντικατάσταση των παλαιών λεωφορείων από νέες προμήθειες. Πέραν αυτών, στο Πρόγραμμα Μικροεξοπλισμών έτους 1997 του ΓΕΣ, προβλέπεται η προμήθεια 22 λεωφορείων, 22 μικρολεωφορείων, καθώς και 10 ανυψωτικών μηχανημάτων, οπότε εκτιμάται ότι θα καλυφθούν πλήρως οι ανάγκες του 304 ΠΕΒ, με τη διάθεση αριθμού εξ αυτών.

Ο Υφυπουργός

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ"**

7. Στην με αριθμό 3664/12-5-1997 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. Φ900α/1419/4-6-1997 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Άμυνας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 3664/12-5-1997 που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ. Ο. Κολοζώφ και Στρ. Κόρακας και η οποία αφορά στην κατάσταση της εγχώριας αμυντικής βιομηχανίας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Τα τελευταία τρία χρόνια, η Κυβέρνηση προέβη σε ένα πλέγμα ενεργειών, τόσο σε θεσμικό, όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο, προκειμένου να αναβαθμίσει το ρόλο των ελληνικών αμυντικών βιομηχανιών και ταυτόχρονα να διευρύνει το ποσοστό συμμετοχής τους, στις προμήθειες των Ενόπλων Δυνάμεων. Αποτέλεσμα της παραπάνω προσπάθειας ήταν η ορθολογικοποίηση της παραγωγικής τους διαδικασίας, η ανάκτηση της αξιοπιστίας τους στις αγορές οπλικών συστημάτων και τελικά η βελτίωση των οικονομικών τους δεικτών και αποτελεσμάτων.

Ειδικότερα, σε ότι αφορά την ΠΥΡΚΑΛ, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και η Κυβέρνηση γενικότερα ανέλαβαν συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για την χρηματοοικονομική εξυγίανση της εταιρείας. Βάσει του ν. 2303/1995, η εν λόγω βιομηχανία κεφαλαιοποίησε χρέη, ύψους 80 δισ. δρχ. προς το Δημόσιο και 7,3 δισ. δρχ. προς τον Οργανισμό Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων, ενώ ήδη το ΥΠ.ΕΘ.Α., σε συνεργασία

με το συναρμόδιο Υπουργείο Οικονομικών εξετάζουν τη δυνατότητα απαλλαγής της εν λόγω εταιρείας, από τις ασφαλιστικές εισφορές του τρέχοντος έτους. Επιπλέον, εγκρίθηκε από την ΕΤΒΑ βραχυπρόθεσμο δάνειο 2 δισ. δρχ., με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου.

Όσον αφορά την παραγωγική δραστηριότητα της ΠΥΡΚΑΛ και το πρόγραμμα παραγγελιών της, σας γνωρίζεται ότι έως την 31-12-1996 είχαν υπογραφεί συμβάσεις, εκτελεστές το 1997, για τις ανάγκες των Γενικών Επιτελείων, ύψους 10,2 δισ. δρχ. Επιπλέον, στο πρώτο τρίμηνο του 1997, έχουν ήδη ανατεθεί από τη Γενική Διεύθυνση Εξοπλισμών παραγγελίες, ύψους 2,8 δισ. δρχ., ενώ αναμένεται να υπογραφούν πολύ σύντομα και εντός του τρέχοντος έτους, με απευθείας ανάθεση, συμβάσεις του ΥΠΕΘΑ προς την ΠΥΡΚΑΛ συνολικού ύψους πάνω από 10 δισ. δρχ. Σημειώνεται τέλος, ότι στην εν λόγω εταιρεία βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη και προγράμματα ανάπτυξης νέων βλημάτων και πυρομαχικών, προϋπολογιστικού κόστους, 576 εκατ. δρχ.

Από το άλλο μέρος, στα πλαίσια της υπογραφείσας 5-ετούς σύμβασης μεταξύ του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και της ΕΑΒ, έχουν δρομολογηθεί προς την εταιρεία έξι προγράμματα συνολικού ύψους 30 δισ. δρχ. Σημειώνεται επίσης, ότι κάθε χρόνο για τη συντήρηση αεροπορικού υλικού της Πολεμικής Αεροπορίας απορροφώνται από την ΕΑΒ, 20 δισ. περίπου. Τέλος, σας γνωρίζεται ότι στον εν εξελίξει διαγωνισμό ασυρμάτων του ΓΕΣ, υπάρχει όρος της διακήρυξης για απορρόφηση από την υπόψη βιομηχανία έργου 2 δισ. δρχ.

Εκ των παραπάνω καθίσταται σαφές, ότι η Κυβέρνηση αποδίδει τεράστια σημασία στην παραγωγική αναδιάρθρωση και εκσυγχρονισμό της ελληνικής αμυντικής βιομηχανίας, ακολουθώντας μία πολυδιάστατη πολιτική, προκειμένου να υλοποιηθεί ο στόχος του ΕΜΠΑΕ 1996-2000, όχι απλώς αύξησης αλλά τριπλασιασμού του ποσοστού ελλειψοποίησης των προμηθειών των Ενόπλων Δυνάμεων. Ήδη δε, η σχετική διυπουργική επιτροπή που είχε συγκροτηθεί από τα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας, Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης έχει υποβάλει το τελικό της πόρισμα προς την Κυβέρνηση, για τη λήψη οριστικών αποφάσεων επί του συνόλου των θεμάτων που άπτονται της ελληνικής αμυντικής βιομηχανίας.

Ο Υφυπουργός

#### ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ"

8. Στην με αριθμό 3668/12-5-1997 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. Δ6/Φ38/ΟΙΚ 11513/6-6-1997 έγγραφο από την Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής ερώτησης 3668/12-5-1997 του Βουλευτή κ. Μ.Καρχιμάκη θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

α) Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (ν. 2244/1994, Υ.Α. 8295/1995 και σχετικές εγκύκλιοι εφαρμογής) επιτρέπει κατ' αρχήν την ανάπτυξη μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών (ΜΥΗΣ), ισχύος μικρότερης των 5ΜW, σε οποιαδήποτε περιοχή της χώρας, είτε αυτή εντάσσεται στο διασυνδεδεμένο δίκτυο της ΔΕΗ είτε σε μεμονωμένα νησιωτικά συστήματα, όπως εκείνο της Κρήτης. Στα μεμονωμένα όμως συστήματα έχουν ήδη αναφύει προβλήματα ανταγωνισμού όσον αφορά την δυνατότητα απορρόφησης της αιτούμενης ισχύος για σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) μη εγγυημένης ισχύος στους οποίους συμπεριλαμβάνονται οι ηλιακοί (φωτοβολταϊκά συστήματα), οι αιολικοί και οι μικροί υδροηλεκτρικοί και τούτο επειδή σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγρ. Β2 της Υ.Α 8295/1995 το συνολικό διαθέσιμο φορτίο για τέτοιους σταθμούς στα νησιωτικά συστήματα όπως της Κρήτης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% της ισχύος αιχμής της μεγίστης ωριαίας ζήτησης (σε MW) για το τελευταίο έτος κατά το οποίο υπάρχουν επίσημα σχετικά δημοσιευμένα στοιχεία της Δ.Ε.Η. Με βάση τα ανωτέρω και λαμβανομένων επιπρόσθετα υπόψη ότι:

ι) στα μεμονωμένα νησιωτικά συστήματα η τηρούμενη σειρά

προτεραιότητας που αφορά την απορρόφηση των αιτουμένων ισχύων, διαμορφώνεται με βάση την ημερομηνία υποβολής των σχετικών αιτήσεων,

ii) τα διαθέσιμα φορτία στη νήσο Κρήτη για σταθμούς ως οι προαναφερθέντες υπερκαλύπτονται ήδη με αιολικούς σταθμούς, οι οποίοι στην πλειοψηφία τους έχουν ήδη εγκατασταθεί ή πρόκειται να εγκατασταθούν προσεχώς στο Νομό Λασιθίου.

iii) δεν έχει υποβληθεί μέχρι σήμερα κανένα αίτημα για εγκατάσταση μικρού υδροηλεκτρικού σταθμού σ' ολόκληρη την νήσο Κρήτη συμπεριλαμβανομένου και του Νομού Λασιθίου,

η προώθηση και εγκατάσταση "τυπικών" ΜΥΗΣ στην νήσο Κρήτη δεν είναι σήμερα δυνατή. Παραταύτα το Υπουργείο Ανάπτυξης, αναγνωρίζοντας ότι οι ΜΥΗΣ, για τους οποίους η σχετική τεχνικοοικονομική μελέτη καταδεικνύει διαχρονική διαθεσιμότητα υδατικών πόρων για τη λειτουργία τους, είναι κατ' ουσίαν σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής εγγυημένης ισχύος, σκοπεύει να τους εξαιρέσει από τον περιορισμό του 30% της Υ.Α 8295/1995 δια σχετικής ρυθμίσεως. Υπό τις ανωτέρω προϋποθέσεις θα είναι δυνατή η κατασκευή τέτοιων έργων σε κατάλληλες θέσεις σε ολόκληρη την έκταση της Κρήτης, συμπεριλαμβανομένου και του Νομού Λασιθίου.

Η εν λόγω ρύθμιση θα εφαρμοστεί με σχετική εγκύκλιο της Υπουργού Ανάπτυξης, που προς το παρόν τελεί υπό επεξεργασία.

β) Μετά την έκδοση της προαναφερθείσας εγκυκλίου θα καταστεί δυνατή η ανάπτυξη και μικρών υδροηλεκτρικών έργων στην Κρήτη υπό τις προϋποθέσεις που προεκτέθηκαν, εφόσον ασφαλώς υπάρξουν ενδιαφερόμενοι επενδυτές οι οποίοι θα πρέπει να υποβάλουν στην αρμόδια Δ/νση Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας του Υπουργείου Ανάπτυξης όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην Υ.Α. 8295/1995 για την έκδοση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας. Επιπρόσθετα επισημαίνουμε ότι είναι θεωρητικά δυνατή και στα νησιωτικά συστήματα η συνδυασμένη εγκατάσταση και λειτουργία υβριδικών συστημάτων ΜΥΗΣ και άλλων τεχνολογιών ΑΠΕ (π.χ. ανεμογεννητριών), δια των οποίων επιτυγχάνεται ελεγχόμενη αποδιδόμενη ισχύς, η οποία εξαιρείται από τον προεκτεθέντα περιορισμό του 30%. Στην τελευταία αυτή περίπτωση πρέπει, βέβαια, αν προϋπάρξει η σχετική τεχνικοοικονομική μελέτη που θα καταδείξει την βιωσιμότητα ενός τέτοιου εγχειρήματος.

γ) Η προϋπόθεση της προαναφερθείσας προωθούμενης νέας εγκυκλίου, ως προς την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας, θεωρούμε ότι είναι η πλέον ενδεδειγμένη λύση για προώθηση ΜΥΗΣ στα νησιωτικά συστήματα της χώρας γενικότερα και στην Κρήτη ειδικότερα. Επιπρόσθετα πρέπει να τονιστεί ότι το υπό υλοποίηση μέτρο 3.2 του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ενέργειας είναι ένα σημαντικό εργαλείο του Υπουργείου Ανάπτυξης για την οικονομική υποστήριξη και τέτοιων έργων στις διάφορες περιοχές της χώρας με εθνικούς και κοινοτικούς πόρους.

Η Υπουργός

#### ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"

9. Στην με αριθμό 3669/12-5-1997 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. Δ6/Φ38/ΟΙΚ11514/6-6-1997 έγγραφο από την Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης 3669/12-5-1997 του Βουλευτή κ. Μ.Καρχιμάκη θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

1. Η διερεύνηση του δυναμικού και η επακόλουθη ενεργειακή αξιοποίηση του βιοαερίου καθώς και άλλων μορφών βιομάζας είναι δυνατή κατόπιν εκπόνησης σχετικής τεχνικοοικονομικής μελέτης, η οποία θα καταδείξει το υφιστάμενο κατά περίπτωση δυναμικό και τις δυνατότητες εκμετάλλευσής αυτής της σημαντικής ανανεώσιμης πηγής. Συγκεκριμένα η ελληνική εμπειρία έχει καταδείξει ότι ειδικά το βιοαέριο μπορεί να παραχθεί με ανασρόβια ζύμωση των αποβλήτων αστικών και περιστατικών περιοχών και επακόλουθα να αξιοποιηθεί δια καύσεως με σκοπό την ηλεκτροπαραγωγή από τοπικές

Δημοτικές Επιχειρήσεις "Υδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) που διαχειρίζονται τα ανωτέρω απόβλητα, όπως αυτό προκύπτει ειδικά για την Κρήτη από το περιεχόμενο σχετικών αιτημάτων των ΔΕΥΑ Ηρακλείου και Χανίων, τα οποία έχουν υποβληθεί στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης στα πλαίσια του ν. 2244/1994 "Ρύθμιση θεμάτων ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) και από συμβατικά καύσιμα και άλλες διατάξεις".

2. Το Υπουργείο Ανάπτυξης, πέραν της εξέτασης των ανωτέρω αιτημάτων των ΔΕΥΑ Ηρακλείου και Χανίων για δημιουργία σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με καύση βιοαερίου εκ των οποίων στην πρώτη έχει χορηγηθεί σχετική άδεια εγκατάστασης, αλλά και αντιστοίχων αιτημάτων άλλων ΔΕΥΑ ή Ο.Τ.Α. της χώρας (ΔΕΥΑ Ιωαννίνων-Σύνδεσμος Ο.Τ.Α. Μείζονος Θεσσαλονίκης), έχει ήδη προεπιλέξει και υποστηρίζει στα πλαίσια λειτουργίας του Κοινοτικού Προγράμματος ALTENER τις ακόλουθες σχετικές μελέτες αξιοποίησης των ΑΠΕ γενικότερα (συμπεριλαμβανομένης της βιομάζας) ή ενεργειακής αξιοποίησης διαφόρων μορφών βιομάζας, ειδικότερα.

α) PREFEASIBILITY STUDY FOR THE EXPLOITATION OF RENEWABLE ENERGY IN CRETE (ALTENER 1993)-Φορέας υλοποίησης ΤΟΠΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΚΡΗΤΗΣ.

β) EXPLOITATION OF BIOMASS FROM AGRICULTURAL/ FORESTAL RESIDUES AND ENERGY CROPS FOR DISTRICT HEATING, GREENHOUSE HEATING, AS WELL AS ELECTRICITY GENERATION (ALTENER 1994-Φορέας υλοποίησης ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ).

γ) PILOT ACTIONS AIMED AT INTRODUCING LIQUID FUELS DERIVED FROM BIOMASS IN PLACE OF PETROLEUM PRODUCTS IN THE TRANSPORT SECTOR (ALTENER 1995-Φορέας υλοποίησης ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ).

δ) IMPLEMENTATION PLAN FOR THE LARGE SCALE DEPLOYMENT OF RENEWABLE ENERGY SOURCES IN CRETE - GREECE (ALTENER 1996 -Φορέας υλοποίησης ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ-ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ-ΤΟΜΕΑΣ ΠΕΥΣΤΩΝ).

ε) THE DEVELOPMENT OF A COMPUTERIZED INFORMATION TOOL TO INCREASE THE PENETRATION OF RENEWABLE ENERGY SOURCES IN THE AGRICULTURAL SECTOR (ALTENER 1996 - Φορέας υλοποίησης - ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ).

στ) CREATION OF ENERGY PLANTATIONS IRRIGATED BY PROCESSED URBAN LIQUID WASTES AND USE OF THE PRODUCED BIOMASS FOR HEAT GENERATION (υπό ενδεχόμενη Κοινοτική χρηματοδότηση στα πλαίσια του ALTENER 1997 - Φορέας υλοποίησης ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ).

Από τις ανωτέρω μελέτες οι (α),(δ) και (στ) αναφέρονται ειδικά στην Κρήτη.

Σημειώνουμε επιπρόσθετα ότι οι προεκτεθείσες ΔΕΥΑ της Κρήτης, το ΚΑΠΕ και το Περιφερειακό Κέντρο Κρήτης που εδρεύει στα Γραφεία της οικείας Περιφέρειας (Ηράκλειο), ως ενδιαφερόμενοι ή αρμόδιοι φορείς, μπορούν να συνεισφέρουν προς την κατεύθυνση περαιτέρω ενημέρωσης τυχόν ενδιαφερομένων φυσικών ή νομικών προσώπων του Νομού Λασιθίου για τις δυνατότητες και τρόπους καταγραφής και επακόλουθης ενεργειακής αξιοποίησης του διαθέσιμου δυναμικού βιομάζας στην συγκεκριμένη περιοχή.

Σημειώνουμε τέλος, ότι εφόσον η εκμετάλλευση της βιομάζας αναφέρεται σε ηλεκτροπαραγωγή, οι απαιτούμενες άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας των σχετικών σταθμών χορηγούνται από την αρμόδια Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας του Υπουργείου μας, σε εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας.

Η Υπουργός

**ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"**

10. Στην με αριθμό 3670/12-5-1997 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. Δ6/Φ38/ΟΙΚ 11515/6-6-1997 έγγραφο από την Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 3670/12-5-1997 του Βουλευτή κ. Μ.Καχιμάκη θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

1. Οι λόγοι για τους οποίους καθυστέρησε μέχρι σήμερα η έκδοση σχετικών Προεδρικών Διαταγμάτων (Π.Δ.) σε εκτέλεση σχετικών διατάξεων του ν. 2244/1994, εστιάζονται κυρίως στον καινοτόμο χαρακτήρα και τη σημασία του νέου θεσμού για την αποκεντρωμένη αλλά ταυτόχρονα επιτυχή και βιώσιμη λειτουργία ενεργειακών δραστηριοτήτων σε περιφερειακό επίπεδο, γεγονός που δημιουργεί την ανάγκη για ιδιαίτερα προσεκτική μελέτη όλων των συνιστωσών του θέματος, συμπεριλαμβανομένων του διαφορετικού τύπου σχετικών δραστηριοτήτων σε κοινοτικό επίπεδο και των ενεργειακών χαρακτηριστικών της Ελληνικής Περιφέρειας, πριν από οποιαδήποτε οριστική απόφαση σύστασης τέτοιων Κέντρων ή Γραφείων.

2. Οι ενέργειες του Υπουργείου Ανάπτυξης προς την κατεύθυνση προώθησης του νέου θεσμού στη χώρα είναι μέχρι σήμερα συνολικά οι ακόλουθες:

α. Με απόφαση του τ. Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας συγκροτήθηκε στα τέλη του 1994 ομάδα εργασίας ευρείας σύνθεσης από εκπροσώπους του Υπουργείου Ανάπτυξης του ΚΑΠΕ και της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ), με σκοπό την εκπόνηση των σχετικών σχεδίων Προεδρικών Διαταγμάτων, η οποία έχει ήδη υποβάλει δύο πλήρη προσχέδια Διαταγμάτων εντός του 1995.

β. Τα ανωτέρω προσχέδια, λόγω του ιδιαίτερα σημαντικού και καινοτόμου θεσμικού τους χαρακτήρα και της ανάγκης περαιτέρω διερεύνησης της σχέσης τους με αντίστοιχες κοινοτικές πολιτικές και εφαρμογές, ετέθησαν σε ευρύ εθνικό και ευρωπαϊκό διάλογο με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη σε δύο σημαντικές ευρωπαϊκές ημερίδες σχετικές με τη σύσταση και λειτουργία ενεργειακών κέντρων ή γραφείων, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο Αργοςόλι Κεφαλληνίας η πρώτη, την 5-5-1995 και στο Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ) η δεύτερη, την 1-10-1996. Στα πλαίσια των ημερίδων αυτών καταγράφηκαν διάφορες απόψεις και προβληματισμοί αναφορικά με την υλοποίηση του νέου θεσμού. Νεώτεροι σχετικοί προβληματισμοί και απόψεις κατατέθηκαν επίσης στην πρόσφατη ευρωπαϊκή ημερίδα με θέμα "Η περιφερειακή διάσταση του ευρωπαϊκού και εθνικού ενεργειακού σχεδιασμού", που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα την 31-3-1997, στα πλαίσια του Κοινοτικού Προγράμματος SAVE II για την προώθηση της ορθολογικής χρήσης ενέργειας στην Ευρώπη, στην οποία και αναφέρεται ο ερωτών Βουλευτής.

γ. Το Υπουργείο Ανάπτυξης, θεωρώντας την όλη προεργασία που προεκτέθηκε ιδιαίτερα σημαντική και επιθυμώντας την πλέον επιτυχή υλοποίηση του νέου θεσμού συνέστησε πρόσφατα νέα σχετική ομάδα εργασίας, η οποία θα υποβάλει οριστικές σχετικές προτάσεις, είτε σχεδίων Π.Δ. σύμφωνα με τις προεκτεθείσες εξουσιοδοτικές διατάξεις του ν. 2244/1994, είτε ενδεχομένων αναγκαίων βελτιωτικών τροποποιήσεων των διατάξεων αυτών, λαμβανομένης υπόψη αφενός της αδήριτης ανάγκης για διασφάλιση της μέγιστης δυνατής ευελιξίας, οικονομικής και διοικητικής αυτονομίας, αποκεντρωμένης λειτουργίας και αποτελεσματικότητας των Ενεργειακών Κέντρων και Γραφείων που θα συσταθούν στη χώρα, ώστε αυτά να ανταποκριθούν επιτυχώς στις σύγχρονες ανάγκες των περιοχών ευθύνης τους και αφετέρου της ανάγκης προσεκτικής συγκριτικής μελέτης της σχετικής ευρωπαϊκής εμπειρίας σε συνάρτηση με τις ενεργειακές δραστηριότητες και ιδιαιτερότητες της Ελληνικής Περιφέρειας.

3. Αναφορικά με το ζήτημα διασφάλισης του Περιφερειακού χαρακτήρα οργάνωσης και λειτουργίας αυτών των Κέντρων και Γραφείων, επισημαίνουμε αφενός ότι τα ήδη προεκτεθέντα προσχέδια Π.Δ. προβλέπουν ενεργό συμμετοχή στα Δ.Σ. των υπό σύσταση νέων φορέων εκπροσώπων όλων των βαθμίδων Αυτοδιοίκησης κάθε Περιφέρειας και αφετέρου ότι αμετακίνη-

τους στόχους του Υπουργείου Ανάπτυξης είναι τα υπό εκπόνηση οριστικά σχέδια Π.Δ. σύστασης τέτοιων φορέων σε Περιφερειακό επίπεδο να κινούνται προς την ίδια κατεύθυνση όσον αφορά την σύνθεση των Δ.Σ. αυτών, προκειμένου να κατοχυρώνεται η αποκεντρωμένη λειτουργία τους και η ισότιμη εκπροσώπηση των διαφόρων βαθμών Αυτοδιοίκησης των οικείων Περιφερειών.

Η Υπουργός  
**ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"**

11. Στην με αριθμό 3678/12-5-1997 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. Φ16/842/4-6-1997 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υγείας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 3678/12-5-1997 η οποία μας διαβιβάστηκε από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων η Βουλευτής κα Στέλλα Αλφιέρη, κα σχετικά με την προσπάθεια για διασφάλιση των κοινωνικοασφαλιστικών δικαιωμάτων των επαναπατριζόμενων από την Αυστραλία Ελλήνων και της εκεί ομογένειας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Οι προσπάθειές μας για σύναψη διμερούς Συμφωνίας κοινωνικής ασφάλειας με την Αυστραλία με σκοπό τη διασφάλιση των κοινωνικοασφαλιστικών δικαιωμάτων της πολυπληθούς ομογένειας έχουν αρχίσει από δεκαετίας και πλέον.

Ο κυριότερος λόγος για τον οποίο η Ελληνική πλευρά δεν έχει δεχθεί μέχρι τώρα τη σύναψη Συμφωνίας αφορά τον προτεινόμενο από τους Αυστραλούς τρόπο υπολογισμού της αυστραλιανής σύνταξης που θα καταβάλλεται εκτός Αυστραλίας. Συγκεκριμένα, με τον προτεινόμενο τρόπο υπολογισμού της σύνταξης, οι Αυστραλοί επιδιώκουν, ειδικότερα για τους Έλληνες που έχουν επαναπατριστεί, μείωση της οφειλόμενης παροχής (σύνταξης) θέτοντας έτσι σε δυσμενέστερη θέση τους μετανάστες μας έναντι των μεταναστών όλων των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τις οποίες η Αυστραλία έχει συνάψει διμερή Σύμβαση.

Η Αυστραλή Υπουργός, που ανέλαβε μετά τις εκλογές του Μαρτίου 1996, προκειμένου να υπάρξει πρόοδος των διαπραγματεύσεων, πρότεινε να εξετασθεί το ενδεχόμενο σύναψης ενδιάμεσης Συμφωνίας που θα καλύπτει όσους είναι κάτοικοι Αυστραλίας από μία ημερομηνία και μετά (ημερομηνία που θα συμφωνηθεί μεταξύ των δύο πλευρών) και να εξετασθεί, στο μέλλον, η δυνατότητα σύναψης ξεχωριστής Συμφωνίας αναφορικά με την τακτοποίηση των κοινωνικοασφαλιστικών δικαιωμάτων όσων θα έχουν εγκαταλείψει την Αυστραλία και θα έχουν επιστρέψει στην Ελλάδα πριν την συνταξιοδότησή τους και πριν την υπό συμφωνία ημερομηνία.

Η απάντηση της Ελληνικής πλευράς ήταν ότι η Ελλάδα δεν μπορεί να δεχθεί διαφορετική μεταχείριση των επαναπατρισθέντων από την Αυστραλία έναντι των Ελλήνων που παραμένουν στη χώρα αυτή, και ότι η υπό διαπραγμάτευση Συμφωνία θα πρέπει να ρυθμίζει συνολικά το θέμα των κοινωνικοασφαλιστικών δικαιωμάτων των πολιτών των δύο χωρών και, μάλιστα, κατά τρόπο ανάλογο με αυτόν που έχουν ρυθμισθεί οι κοινωνικοασφαλιστικές σχέσεις της Αυστραλίας με άλλες χώρες - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι με την άποψη αυτή συμφώνησαν πλήρως και οι παράγοντες και εκπρόσωποι της εκεί ομογένειας, με τους οποίους βρισκόμαστε σε συνεχή επαφή και συνεργασία, όπως άλλωστε και με τους εκπροσώπους των Συλλόγων των επαναπατρισθέντων από την Αυστραλία Ελλήνων.

Σε επιστολή της (Μάρτιος 1997) η Αυστραλή Υπουργός δήλωσε ότι εμμένει στην άποψή της για σύναψη ενδιάμεσης Συμφωνίας τονίζοντας παράλληλα τη βούληση της Αυστραλιανής πλευράς για άμεση προώθησή της.

Θέση της Ελληνικής πλευράς παραμένει η επιδίωξη υπογραφής πλήρους Συμφωνίας, η οποία να ρυθμίζει τα κοινωνικοασφαλιστικά δικαιώματα όλων των Ελλήνων της Αυστραλίας, δηλαδή, τόσο της εκεί ομογένειας όσο και των ήδη επαναπατρισθέντων. Εφόσον η Αυστραλιανή πλευρά

συμφωνήσει, θα καταβληθεί προσπάθεια για εξεύρεση αμοιβαία αποδεκτής λύσης ως προς τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης, πάντοτε με τη σύμφωνη γνώμη των ενδιαφερομένων.

Η θέση αυτή διατυπώθηκε και σε πρόσφατη επιστολή (Μάιος 1997) προς την Αυστραλή Υπουργό και αναμένεται η απάντηση της Αυστραλιανής πλευράς.

Ο Υφυπουργός  
**ΝΙΚΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ"**

12. Στην με αριθμό 3682/12.5.97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1657/4-6-97 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 3682/12.5.97 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γ. Γιακουμάτος, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το αριθ. 370717/5.12.96 έγγραφό μας αποτελεί διευκρινιστικό έγγραφο-απάντηση σε σχετικό ερώτημα της δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης Ν.Α. Κεφαλληνίας και Ιθάκης βάσει της ισχύουσας Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας.

Σε καμιά περίπτωση δεν αποτελεί απόφαση, η οποία κατ' αρχήν καθιερώνει την ποικιλία "Ρομπόλα" ως συνιστώμενη ή επιτρεπόμενη, δεδομένου ότι η κατάταξη των ποικιλιών αμπέλου που επιτρέπεται να καλλιεργούνται σε κάθε Νομό γίνεται στο παράρτημα του Καν. (ΕΟΚ) 3800/81 της Επιτροπής, βάσει των "γενικών κανόνων κατάταξης των ποικιλιών αμπέλου" που θεσπίσθηκαν με τον Καν. (ΕΟΚ) 347/79 του Συμβουλίου αρχικά, όπως αντικαταστάθηκε με τον Καν. (ΕΟΚ) 2389/89 του Συμβουλίου τελευταία.

Πληροφορικά αναφέρουμε επίσης τα εξής:

- Σύμφωνα με την "Ελληνική Αμπελογραφία" του Βάσου Δ. Κριμπά (Έκδοση Υπ. Γεωργίας 1943 σελ. 209-211 Α' τόμος) η λευκή ποικιλία Ρομπόλα εκτός από την Νήσο Κεφαλληνία απαντάται επίσης στην Ζάκυνθο, Λευκάδα, Κέρκυρα και Πρέβεζα.

- Με την αριθ. 213808/1228/3/15-2-72 (ΦΕΚ/Β/135/72) απόφαση του Υπ. Εθνικής Οικονομίας "περί κατατάξεως των κατά Νομούς καλλιεργουμένων ποικιλιών αμπέλου, η ποικιλία Ρομπόλα κατατάσσεται ως συνιστώμενη στο Νομό Κεφαλληνίας και επιτρεπόμενη στο Νομό Ζακύνθου.

- Το 1977 εγκαταστάθηκε πειραματικός αμπέλωνας για εξέταση της καλλιεργητικής συμπεριφοράς της ποικιλίας Ρομπόλα από το Ινστιτούτο Αμπέλου στα Αγιοργήτικα Ν. Αρκαδίας.

- Το 1981 με την ένταξη της Χώρας μας στην Ε.Ο.Κ. οι ποικιλίες που καλλιεργούνται στη χώρα μας μετά από Υπουργική πρόταση κατατάσσονται κατά Νομό και κατά χρήση (οινοποιήσιμες, επιτραπέζιες, για νωπή κατανάλωση, και ειδική χρήση (σταφιδοποιίας), σε συνιστώμενες και επιτρεπόμενες στο παράρτημα του Καν. (ΕΟΚ) 3800/81 της Επιτροπής.

Στο παράρτημα αυτό η ποικιλία Ρομπόλα κατετάχθη ως συνιστώμενη στη Ζώνη παραγωγής οίνου Ονομασίας Προέλευσης, Ανωτέρας ποιότητας (ΟΠΑΠ) και ως επιτρεπόμενη στις λοιπές περιοχές του Νομού Κεφαλληνίας, στο Νομό Ζακύνθου και το Ν. Αρκαδίας.

Μετά το πέρας της εξέτασης της καλλιεργητικής συμπεριφοράς της ποικιλίας αυτής στον πειραματικό του Ν. Αρκαδίας προτείνεται από το Ινστιτούτο Αμπέλου η προαγωγή της ποικιλίας στις συνιστώμενες στο ίδιο Νομό καθώς και στους όμορους Νομούς Αχαΐας, Κορινθίας και Αργολίδος, προαγωγή που πραγματοποιήθηκε με την τροποποίηση του παραρτήματος του Καν. 3800/81 από τον Καν. (ΕΟΚ) 1871/85 της Επιτροπής.

Με την ίδια διαδικασία το 1990 με τον Καν. (ΕΟΚ) αριθ. 2218/90 η ανωτέρω ποικιλία κατετάχθη στις επιτρεπόμενες του Ν. Φθιώτιδος και με τον Καν. (ΕΟΚ) 1914/96 προήχθη στις συνιστώμενες ποικιλίες στο ίδιο Νομό και εισήχθη ως προσωρινά επιτρεπόμενη για εξέταση της καλλιεργητικής συμπεριφοράς στο Ν. Δράμας.

Επίσης η ανωτέρω διαδικασία που ακολουθείται για την κατάταξη και κατά συνέπεια την διάδοση της καλλιέργειας

των ποικιλιών αμπέλου αφορά την καταλληλότητα των εδαφοκλιματολογικών παραγόντων για την καλλιέργεια των αντίστοιχων ποικιλιών και την παραγωγή επιτραπέζιων οίνων.

Σύμφωνα με την ισχύουσα Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία η ονομασία προέλευσης ΡΟΜΠΟΛΑ "ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ" προστατεύεται και επιφυλάσσεται μόνο για τα λευκά κρασιά της Νήσου Κεφαλλονιάς, επομένως η χρήσης μέρους ή όλου της ονομασίας δηλαδή ή ΡΟΜΠΟΛΑ ή ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑ απαγορεύεται, είτε μέσω διαφημίσεως από τα μέσα ενημέρωσης ή δια της αναγραφής επί της Κυρίας ή Βοηθητικής επικέτας της λέξης (ονόματος) ΡΟΜΠΟΛΑ.

Η αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠ.ΓΕ. έχει ενημερώσει σχετικά τους αρμόδιους εκλεκτές οινοβιομηχανιών της χώρας όπως άμεσα μας ενημερώνουν για τυχόν καταστρατηγήσεις.

Ο Υπουργός

**ΣΤΕΦ. ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ"**

13. Στην με αριθμό 3693/13-5-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1670/4-6-97 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 3693/13.5.97 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Α. Φούσας σας πληροφορούμε τα εξής:

Για την ανακατασκευή ποιμενικών εγκαταστάσεων που ισχυρίζεται ο κ. Ι. Μπάμπας κατ. Ιωαννίνων ότι προϋπάρχουν σε συνιδιοκτητή με το Δημόσιο έκταση εμβαδού 18 στρεμμάτων, την οποία νομίμως εκχέρσωσε γνωρίζουμε, ότι εφ' όσον το Δασαρχείο Ιωαννίνων γνωρίζει την εντός της εκτάσεως αυτής προϋπαρξή των και την ως εξ αυτής προϋπάρχουσα εκεί σε ποιμενική δραστηριότητα, δύναται να του επιτρέψει χωρίς να θέτει προσκόματα την ανακατασκευή των, για την εξυπηρέτηση των ποιμενικών αναγκών του.

Σε ό,τι αφορά την δυνατότητα εξαγοράς του ιδανικού μεριδίου του 1/5 που αποτελεί την επί της εκτάσεως κυριότητα του δημοσίου, γνωρίζουμε ότι η πράξη αυτή είναι ανέφικτη απαγορευομένης αυτής από την κείμενη νομοθεσία και το εν ισχύ σύνταγμα της χώρας.

Ο Υπουργός

**ΣΤΕΦ. ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ"**

14. Στην με αριθμό 3698/13-5-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. Δ13/Β/Φ5-25/10472/5-6-97 έγγραφο από την Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 3698/13-5-97 που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τους Βουλευτές κ.κ. Ε. Αποστόλου και Γ. Δραγασάκη σας γνωρίζουμε τα εξής:

1α. Το Ι.Γ.Μ.Ε. πράγματι είναι ένα Ινστιτούτο με επιστημονικό και κοινωνικό ρόλο στα θέματα της αρμοδιότητάς του και με σημαντική συνεισφορά.

Ωστόσο επειδή τα δεδομένα του εξωτερικού περιβάλλοντος έχουν αλλάξει και αλλάζουν συνεχώς, πρέπει να γίνει και προωθηθεί αναδιοργάνωση συμβατή με τα νέα δεδομένα.

Έτσι η στρατηγική και οι στόχοι του Ι.Γ.Μ.Ε. για να αντιμετωπίσει τις υπάρχουσες και μελλοντικές προκλήσεις, πρέπει να έχουν προσανατολισμό βασισμένο στην κάλυψη αναγκών της οικονομίας και της κοινωνίας, μέσα στα προγράμματα υποδομών, συνεργασιών και παροχής υπηρεσιών προς τρίτους και σε αυτές τις κατευθύνσεις κινείται.

Ήδη εσωτερική Επιτροπή του ΙΓΜΕ για την παρακολούθηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου Δράσης του ΙΓΜΕ για τα έτη 1996-2000 που εκπονείται από εξωτερικό σύμβουλο συγκροτήθηκε και λειτουργεί με στόχο την πλήρη και συνολική προετοιμασία όλων των δεδομένων και στοιχείων που ήταν απαραίτητα για την διευκόλυνση του συμβούλου για επίτευξη του βέλτιστου δυνατού αποτελέσματος.

Η επιτροπή αυτή ολοκλήρωσε το έργο της αφού ήδη έχει υποβληθεί από τον Σύμβουλο η Διαγνωστική μελέτη (Α' φάση) και η οποία βρίσκεται στο στάδιο της παραλαβής από μικτή επιτροπή παρακολούθησης και παραλαβής που συστήθηκε από το ΥΠ.Ε.Θ.Ο.

Όλες οι παρατηρήσεις επί της Διαγνωστικής Φάσης της

Μελέτης τόσο του Συνδικάτου όσο και των Υπηρεσιακών Μονάδων του Ι.Γ.Μ.Ε., κοινοποιήθηκαν στον Σύμβουλο για να ληφθούν υπόψη.

Οι εγκύκλιοι και αποφάσεις της Διοίκησης λαμβάνονται κατόπιν εμπειριστατωμένης μελέτης όλων των δεδομένων, έχουν λειτουργικό περιεχόμενο για συντονισμένη δράση τόσο στον προγραμματισμό - παρακολούθησης και απολογισμό των έργων όσο και στην ενιαία και συντονισμένη επικοινωνία και παρουσία του Ι.Γ.Μ.Ε. προς και με το εξωτερικό περιβάλλον.

1β. Μέσα από συντονισμένη δράση του Ι.Γ.Μ.Ε. και του Υπουργείου Ανάπτυξης έχουν γίνει ενέργειες τόσο για τον Τακτικό Προϋπολογισμό όσο και τα ΠΔΕ, τόσο σε συσκέψεις με το ΥΠ.ΕΘ.Ο. όσο και στο συνημμένο ενδεικτικό έγγραφο σχετικό με το ΠΔΕ υπ' αριθμ. πρωτ. Δ14/6980/23-4-97 με το οποίο ζητείται κατά παρέκκλιση της υπ' αριθμ. 2748/ΔΕ-320/24-1-97 εγκυκλίου του, την ένταξη δώδεκα (12) συνεχιζόμενων έργων στο ΠΔΕ 1997 (ΣΑΜ 061), προκειμένου να συντελεστεί απρόσκοπτα η εκτέλεση του, η οποία παρουσιάζει μεγάλο ερευνητικό ενδιαφέρον σε θέματα Ορυκτών Πόρων και Υπογείων Υδάτων της χώρας.

2. Η εκ παρατάξεων συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ι.Γ.Μ.Ε. τριών (3) εκπροσώπων ήταν άτυπη και χωρίς δικαίωμα ψήφου. Με βάση το γεγονός ότι η παρουσία δύο (2) επιπλέον μελών αποδυναμώνουν και υποβαθμίζουν το ρόλο του νόμιμου εκπροσώπου του Συνδικάτου, το Δ.Σ. του Ι.Γ.Μ.Ε. στην υπ' αριθμ. 23/30-12-1996 συνεδρίασή του, αποφάσισε ομόφωνα στο εξής να παρίσταται ένας εκπρόσωπος του Συνδικάτου, χωρίς δικαίωμα ψήφου, αναβαθμίζοντας έτσι το ρόλο του Συνδικάτου, αφού ο περιορισμός είναι μόνον αριθμητικός.

Επειδή από τον Ιδρυτικό Νόμο του ΙΓΜΕ δεν προβλέπεται εργαζόμενοι του να συμμετέχουν, με δικαίωμα ψήφου, στο Δ.Σ. του Ινστιτούτου, το Υπουργείο Ανάπτυξης πρόκειται να προωθήσει νομοθετική ρύθμιση που θα ρυθμίσει θετικά το θέμα αυτό.

Όσον αφορά δε το θέμα της ανάδειξης της Διοίκησης του ΙΓΜΕ καθώς και της υπόλοιπης ιεραρχίας ακολουθείται η διαδικασία η οποία προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις του ν. 272/1976 "Περί ιδρύσεως Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ)".

Η Υπουργός

**Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"**

15. Στην με αριθμό 3707/13-5-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΙΗ/613/5-6-97 έγγραφο από τον Υφυπουργό Παιδείας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 3707/13.5.97 σχετικά με τη στέγαση του 8ου Λυκείου Πειραιά, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Παν. Μελάς, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το 8ο Λύκειο Πειραιά στεγάζεται σε μισθωμένο κτίριο που ανήκει στην κ. Αικατερίνη Παυλάκη, ιδιοκτήτρια του Ιδιωτικού Σχολείου "Θεμιστοκλής" (που ευρίσκεται μεσοτοιχία με το κτίριο του 8ου Λυκείου).

Το κτίριο του 8ου Λυκείου Πειραιά έχει 11 αίθουσες για τη φοίτηση 280 μαθητών. Το ενοίκιο είναι 150.000 μηνιαία, η δε ιδιοκτήτρια κα Παυλάκη δεν δέχεται αύξηση, παρόλο που της έγινε πρόταση.

Το έργο ανέγερσης του διδακτηρίου του 8ου Λυκείου δημοπρατήθηκε από τον Ο.Σ.Κ. στις 19-12-96, η δε σύμβαση υπεγράφη στις 27-2-97 με προθεσμία περαίωσης τις 300 ημερολογιακές ημέρες. Διευκρινίζεται ότι ο χώρος είχε αποκτηθεί από τον Ο.Σ.Κ. με τη διαδικασία της αναγκαστικής απαλλοτριώσεως όπως επίσης από τον Ο.Σ.Κ. είχε εκπονηθεί και η σχετική μελέτη ανέγερσης του διδακτηρίου.

Με την υπογραφή της σύμβασης η ανάδοχος εταιρεία έθεσε πολλαπλά θέματα τροποποιήσεων της μελέτης (πρακτική ασυνήθιστη στα δεδομένα του Ο.Σ.Κ.) που αφορούσαν συνολικά το έργο (αύλειο χώρο, υπόγειο, αντιστηρίξεις ορόρων κτισμάτων).

Ιδιαίτερη βαρύτητα δόθηκε από τον Ο.Σ.Κ. στα θέματα

ασφάλειας που τέθηκαν και εξετάστηκαν.

Αποφασίστηκε η εκτέλεση της μελέτης ως έχει και ζητήθηκε από τον εργολήπτη κατ' αρχήν προφορικά και στη συνέχεια γραπτά (έγγραφο Ο.Σ.Κ. προς τον εργολήπτη Φ. 165/6207/16-4-97) η άμεση έναρξη των εργασιών.

Παρά τις προφορικές διαβεβαιώσεις ούτε το πιο πάνω έγγραφο επέφερε οιαδήποτε μεταβολή με αποτέλεσμα να αναγκαστεί ο Ο.Σ.Κ. να προβεί στην έκδοση Ειδικής Πρόσκλησης (12-5-97) που επιδόθηκε με Δικαστικό Επιμελητή όπως προβλέπεται από το Νόμο (Π.Δ. 609/85, Κατασκευή Δημοσίων Έργων", άρθρο 47).

Ακολούθησε στις 14-5-97 κοινή σύσκεψη του Προέδρου του Ο.Σ.Κ., του Δημάρχου Πειραιά, του Προέδρου της Νομαρχιακής επιτροπής Παιδείας και εκπροσώπων του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων και εκπροσώπων των καθηγητών του 8ου Λυκείου με τον εργολήπτη όπου και υπήρξε δέσμευση (του εργολήπτη) για άμεση έναρξη των εργασιών και περαίωση του έργου ανέγερσης του Διδακτηρίου σε 10 μήνες.

Από τη Διεύθυνση Κατασκευών του Ο.Σ.Κ. η οποία είναι η επιβλέπουσα αρχή, αναφέρεται ότι πράγματι το έργο έχει αρχίσει εκτελούμενο με ταχείς ρυθμούς. Σημειώνουμε δε ότι την Παρασκευή 30-5-97 έγινε ήδη η τελετή θεμελίωσης.

Όσον αφορά το σχολικό έτος 1997-1998 υπάρχει δυνατότητα το 8ο Λύκειο να στεγασθεί στο υπάρχον κτίριο που στεγάζεται, αφού (παρά τη Δικαστική απόφαση) η ιδιοκτήτρια κα Παυλάκη δεν ζητά να της παραχωρηθεί άμεσα το κτίριο, βάζοντας όμως τον όρο να της επιτραπούν ορισμένες οικοδομικές εργασίες στον αύλειο χώρο του κτιρίου. Οι εργασίες αυτές, όπως υπόσχεται η κ. Παυλάκη, θα γίνουν τους καλοκαιρινούς μήνες και θα σταματήσουν με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς.

Ο Υφυπουργός

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"**

16. Στην με αριθμό 3719/14-5-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΙΗ/622/5-6-97 έγγραφο από τον Υφυπουργό Παιδείας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 3719/14-5-97 που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ. Μήτσος Κωστόπουλος και Λεων. Αυδής, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Με έγγραφό του στο οποίο κατέγραφε τις προτεραιότητες θεμάτων Σχολικής Στέγης (αρ. πρωτ. 12216/19.4.96) ο Δήμος Περιστερίου είχε ζητήσει από τον ΟΣΚ: την επίσπευση της κατασκευής του Ειδικού Σχολείου στο 26ο Δημ. Σχολείο.
2. Με έγγραφο του (αρ. πρωτ. 882/14.1.97) ο Δήμος Περιστερίου αναφέρει ότι: "η κατασκευή του Ειδικού Σχολείου σε δημόσιο χώρο με προκατασκευασμένες αίθουσες" θα είχε ως αποτέλεσμα τη λειτουργία δύο σχολείων σε ένα κύκλο (πρωί)
3. Είναι δεδομένη η επάρκεια του αύλειου χώρου του 26ου Δημ. Σχολείου όπου προβλέπεται η ανέγερση του Ειδικού Σχολείου.
4. Πληρούται η βασική άποψη της ύπαρξης του Ειδικού Σχολείου σε κοινό χώρο με κανονικό (εν προκειμένω το 26ο Δημ. Σχολείο δεδομένου ότι βασικός εκπαιδευτικός και κοινωνικός στόχος της σύγχρονης Ειδικής Αγωγής των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες είναι η σχολική και κοινωνική τους ενσωμάτωση και η φυσική αλληλαποδοχή αυτών και εκείνων που δεν έχουν τις ίδιες ανάγκες και δυνατότητες.

Ο Υφυπουργός

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"**

17. Στην με αριθμό 3735/14-5-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. Φ900α/1428/3-6-97 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Άμυνας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της από 14-5-97 ερώτησης υπ' αριθμού 3735 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Σ. Σπύρου με θέμα τη λήψη μέτρων προστασίας της νήσου Κέρκυρας, καθώς και της ευρύτερης περιοχής, σας πληροφορούμε τα εξής:

Για την προστασία της υπόψη θαλάσσιας περιοχής το πολεμικό Ναυτικό παρέχει σε μόνιμη βάση μία Τορπιλάκατο και ένα Ναρκαλιευτικό, μαζί με ομάδες βατραχανθρώπων κατάλληλα εξοπλισμένων. Επιπλέον, το Π.Ν. διαθέτει δύο ναυτικά παρατηρητήρια, εξοπλισμένα και διατεταγμένα κατά τρόπο, ώστε να επιτηρούν επαρκώς την όλη περιοχή (Στενό Κέρκυρας, θαλάσσιος χώρος Διαποντίων νήσων). Για την τόνωση δε, του ηθικού των κατοίκων των Διαποντίων νήσων, σημειώνεται ότι το Π.Ν. προγραμματίζει κατά διαστήματα την παραμονή των παραπάνω πλοίων σε αυτά τα νησιά.

Στα πλαίσια επίσης, της γενικότερης επιτηρήσεως του Ιονίου, από τον Μάρτιο του τρέχοντος έτους ναυλοχούν στην Κέρκυρα μία Φρεγάτα και μία Πυραυλάκατος, οι οποίες εκτελούν περιπολίες στην ευρύτερη περιοχή της Κέρκυρας και των απέναντι Αλβανικών ακτών.

Τέλος, σε πρόσφατη σύσκεψη με άλλους αρμοδίους φορείς (ΕΛ.ΑΣ, Λ.Σ.) αποφασίστηκαν και νέα μέτρα, στα πλαίσια των οποίων το Π.Ν. ήδη διέθεσε μία ακόμα ομάδα Ο.Υ.Κ., ενώ από τις 30 Μαΐου και μετά προβλέπεται η διάθεση μίας ακόμη Καννιοφόρου.

Καθίσταται κατά συνέπεια σαφές, ότι το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας σε συνεργασία με τους συναρμόδιους φορείς έχει προβεί σε όλες τις προσήκουσες ενέργειες, διασφαλίζοντας την ασφάλεια της νήσου Κέρκυρας, καθώς και της γύρω περιοχής.

Ο Υφυπουργός

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ"**

18. Στην με αριθμό 3744/14-5-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 23467/6-6-97 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της αριθμ. 3744/14.5.97 ερώτησης που κατέθεσε η Βουλευτής κα Στέλλα Αλφιέρη σχετικά με την κατάσταση που επικρατεί στο κυριακάτικο παζάρι του Δήμου Πειραιά σας γνωρίζουμε τα εξής:

Όπως μας γνώρισε η Περιφερειακή Διοίκηση Πειραιά με το αριθμ. 8714/4.6.97 έγγραφό της ο Δήμος Πειραιά έχει εκδώσει για το παζάρι που γίνεται στις οδούς γύρω από την πλατεία Ιπποδαμείας για έτος 1997, 1092 άδειες.

Στις παρυφές του χώρου διενέργειας του παζαριού προσέρονται διάφοροι μικροπωλητές, συνήθως Ρωσοπόνιοι, αθίγγανοι και αλλοδαποί και πωλούν διάφορα είδη χωρίς να έχουν την προβλεπόμενη άδεια.

Οι Υπηρεσίες του Δήμου με τη συνεργασία της ελληνικής Αστυνομίας προσπαθούν να αποτρέψουν και να περιορίσουν τη δραστηριότητα αυτών των παράνομων μικροπωλητών τις περισσότερες φορές με επιτυχία. Πολλές όμως φορές λόγω του μεγάλου πλήθους κόσμου προσπάθεια εκδιώξης των από τις παρακείμενες του παζαριού οδούς είναι λίαν δυσχερές.

Οι άδειες που έχουν χορηγηθεί αφορούν την πώληση μεταχειρισμένων αντικειμένων και ειδών δευτέρας διαλογής όπως προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις. Η πώληση ειδών διατροφής απαγορεύεται.

Σχετικά δε με τα άλλα ερωτήματα που τίθενται με την παραπάνω ερώτηση, αρμόδια να απαντήσουν είναι τα λοιπά συνενωθέντα Υπουργεία.

Ο Υφυπουργός

**Λ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ"**

19. Στην με αριθμό 3753/15-5-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1054565/5012-6/0016/6-6-97 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων με αριθμό 3753/15-5-97 από τους Βουλευτές κ.κ. Γιάννη Δραγασάκη, Ευάγγελο Αποστόλου κ. Μουσταφά Μουσταφά και αναφέρεται στο θέμα της καταβολής των οφειλών από δάνεια που χορηγήθηκαν από την ΕΚΤΕ με βάση τις διατάξεις του ν. 1641/1986 στους κατοίκους των σεισμοπληγικών περιοχών του Νομού Μεσσηνίας σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 2224/94

το Ελληνικό Δημόσιο ανέλαβε την υποχρέωση να καταβάλει στην ΕΚΤΕ ποσό ύψους 15,7 δισ. δρχ. το οποίο προκύπτει από ληξιπρόθεσμες οφειλές δικαιούχων στεγαστικών δανείων Εργατικής Κατοικίας που χορηγήθηκαν με τις διατάξεις του ν. 1641/86 οι οποίες προέκυψαν από 1.1.1987 μέχρι 31.4.94 και έχουν καλυφθεί από ίδια διαθέσιμα της ΕΚΤΕ. Το Δημόσιο κατέβαλε στην ΕΚΤΕ το παραπάνω ποσό με την έκδοση ομολογιακού δανείου και παράδοση των ομολογιών, σε εκτέλεση της αριθ. 2078961/10084/0023/8.12.94 Υπουργικής Απόφασης.

Η ΕΚΤΕ στο ποσό αυτό είχε υπολογίσει και το ποσό των τόκων υπερημερίας που αναλογεί στις απαιτήσεις αυτές.

Κατ' εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων η ΕΚΤΕ συνέταξε και απέστειλε στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. τίτλους είσπραξης στους οποίους έχει συμπεριλάβει και τα ποσά των τόκων υπερημερίας για τη βεβαίωση και είσπραξη αυτών ως έσοδα προϋπολογισμού.

Ο τρόπος είσπραξης και καταβολής των οφειλών που περιήλθαν στο Δημόσιο έχει καθοριστεί με τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 2322/1995 και καταβάλλονται σε εξήντα (60) κατ' ανώτατο όριο ίσες μηνιαίες δόσεις και σε περίπτωση εφάπαξ εξόφλησης παρέχεται το δικαίωμα έκπτωσης ποσοστού σαράντα τοις εκατό (40%) επί του ποσού αυτών.

Με τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 1849/89 όπως αυτές συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 2224/94 οι οφειλές των εργατοϋπαλλήλων των σεισμόπληκτων περιοχών του Ν. Μεσσηνίας προς τον Ο.Ε.Κ. και την ΕΚΤΕ από στεγαστική συνδρομή που χορηγήθηκε σ' αυτούς δεν επιβαρύνονται με τόκους υπερημερίας για το χρονικό διάστημα από 12-9-1986 μέχρι 30-4-94.

Επίσης με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 2336/95 για τις σεισμόπληκτες περιοχές των νομών Μεσσηνίας, Ηλείας, Αχαΐας και Γρεβενών οι οφειλές προς ΟΕΚ και ΕΚΤΕ που λήγουν μετά την 30.4.1994 μετατοπίζονται χρονικά κατά τρία (3) έτη. Οι οφειλές αυτές παραμένουν προς είσπραξη στην ΕΚΤΕ η οποία και παρακολουθεί την πορεία είσπραξής τους. Ο τρόπος καταβολής των οφειλών αυτών και κυρίως των οφειλών προς τον ΟΕΚ, ρυθμίστηκε με την αριθ. 50520/14-8-96 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Εργασίας και Οικονομικών.

Για την τακτοποίηση του θέματος που αναφέρεται στη μη επιβάρυνση των κατοίκων της σεισμόπληκτης περιοχής του Ν. Μεσσηνίας, με τόκους υπερημερίας η ΕΚΤΕ ήδη μας έστειλε κατάσταση η οποία περιέχει αναλυτικά κατά δανειολήπτη το ποσό των τόκων υπερημερίας που αναλογεί στις οφειλές τους που εκχωρήθηκαν στο Δημόσιο. Για τον τρόπο που θα ακολουθήσουμε ώστε να γίνει η μείωση των βεβαιωθέντων ποσών κατά το ποσό των αναλογουσών τόκων υπερημερίας υποβάλαμε ερώτημα στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και περιμένουμε απάντηση.

Για την τακτοποίηση του θέματος που αναφέρεται στη μη επιβάρυνση των οφειλών από δάνεια του ν. 1641/1986 που λήγουν από 30-4-94 μέχρι 30-4-97, με τόκους υπερημερίας για τις σεισμόπληκτες περιοχές των νομών Μεσσηνίας, Ηλείας, Αχαΐας και Γρεβενών κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 2 του ν. 2336/95 ήδη συνεργάζονται υπηρεσίες των Υπουργείων Εργασίας και Οικονομικών, του Ο.Ε.Κ. και της ΕΚΤΕ και σύντομα θα τακτοποιηθεί.

Ο Υφυπουργός

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ"**

20. Στην με αριθμό 3773/15-5-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 23473/6-6-97 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 3773/15-5-97 των Βουλευτών κυρίων Λέων Αυδή και Μήτσου Κωστόπουλου, σχετικά με την τροποποίηση της εκλογικής νομοθεσίας σε ότι αφορά την εκλογή των διαμερισματικών συμβουλίων, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Όπως γνωρίζετε το Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης έχει θέσει σε εφαρμογή το Πρόγραμμα "Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ" για τη συνένωση των ΟΤΑ.

Ως εκ τούτου επί του παρόντος δεν προτίθεται να προχωρήσει στην αλλαγή της εκλογικής νομοθεσίας για την εκλογή των οργάνων των Δήμων και Κοινοτήτων.

Πλην όμως στη νομική και νομοπρασκαυστική επεξεργασία τροποποιήσεων των διατάξεων του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα και άλλων νόμων που είναι απαραίτητη να γίνει υπό το πρίσμα των συνενώσεων, μέτρο που περιλαμβάνει το πρόγραμμα "Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ", θα αξιολογηθούν όλες οι προτάσεις που λειτουργούν προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της οργάνωσης και λειτουργίας της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης.

Τέλος η Κυβέρνηση και ειδικότερα το ΥΠ.Ε.Σ.Δ.Δ.Α. δεν αντιμετωπίζει θέμα αντικατάστασης των ενοριών ως βάση σύνταξης των εκλογικών καταλόγων με άλλο σύστημα.

Ο Υφυπουργός

**Λ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ"**

21. Στην με αριθμό 3774/15-5-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθ. 1060701/840/Α0006/6-6-97 έγγραφο από τον Υπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στο από 15-5-97 έγγραφό σας, με το οποίο μας διαβιβάστηκε η αριθμ. 3774/15-5-97 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ε. Αποστόλου, σχετικά με την κατάργηση ή μη της Δ.Ο.Υ. Στυλίδας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

α) Το Υπουργείο Οικονομικών μελετά και προχωρεί στην αναδιοργάνωση όλων των Υπηρεσιών του, καθώς και στον διοικητικό και τεχνολογικό εκσυγχρονισμό της λειτουργίας αυτών, με την κατάρτιση νέων οργανισμών και κανονισμών λειτουργίας τους, την εγκατάσταση σύγχρονων ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων, την απλούστευση και κατάργηση γραφειοκρατικών τύπων και διαδικασιών, τη μηχανοργάνωση και τον εξοπλισμό γενικά αυτών με όλα τα απαραίτητα μέσα, για την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη άσκηση του έργου τους και την παροχή καλύτερων υπηρεσιών προς τους πολίτες, αλλά και τη δημιουργία δυνατότητας εξυπηρέτησής τους με πολλούς τρόπους και από διάφορα σημεία της χώρας.

β) Στο πλαίσιο αυτό της προσαρμογής και εκσυγχρονισμού των Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και των σχετικών διατάξεων, που διέπουν τη λειτουργία και το αντικείμενο εργασιών τους, για την αντιμετώπιση των σημερινών αναγκών, όπως αυτές διαμορφώνονται από τις σύγχρονες οικονομικές ελληνικές και διεθνείς εξελίξεις, λαμβάνεται υπόψη η εμπειρία και η τεχνολογία των άλλων κρατών, καθώς και οι επικρατούσες στην Ελλάδα συνθήκες και όλα τα απαραίτητα σχετικά στοιχεία (υπηρεσιακές ανάγκες και δυνατότητες, οι ιδιαίτερες οικονομικές συνθήκες, οι χιλιομετρικές-εδαφικές ή άλλες δυσκολίες εξυπηρέτησης των πολιτών κ.λπ.). Παράλληλα όμως, μελετώνται και εξετάζονται αρμοδίως νέοι τρόποι συναλλαγής και εξυπηρέτησης των πολιτών, που δεν απαιτούν απαραίτητα τη μετάβαση αυτών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή τη σύσταση Δ.Ο.Υ. σε κάθε τόπο που παρουσιάζει οικονομική δραστηριότητα.

γ) Το θέμα της οργανωτικής και διοικητικής λειτουργίας όλων των Δ.Ο.Υ. (συγχώνευσης, κατάργησης, σύστασης, αναβάθμισης ή υποβάθμισης και της διάρθρωσης αυτών), συμπεριλαμβανομένης και της Δ.Ο.Υ. Στυλίδας, θα εξετασθεί με το νέο Οργανισμό των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, που επεξεργάζεται και καταρτίζεται από ειδική ομάδα εργασίας, που συγκροτήθηκε προς τούτο και η οποία δεν έχει ολοκληρώσει ακόμη το έργο της.

Οι τελικές αποφάσεις για το θέμα αυτό, θα ληφθούν μετά την κατάρτιση και υποβολή από την Ομάδα Εργασίας ολοκληρωμένου σχεδίου του Οργανισμού των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών.

Ο Υπουργός

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ"**

22. Στην με αριθμό 3775/15-5-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1060702/841/Α0006/6-6-97 έγγραφο από τον Υπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στο από 15-5-97 έγγραφό σας, με το οποίο μας διαβιβάστηκε η αριθμ. 3775/15-5-97 ερώτηση του Βουλευτή Σ. Σπηλιωτόπουλου, σχετικά με την κατάργηση ή μη της Δ.Ο.Υ. Ακράτας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

α) Το Υπουργείο Οικονομικών, στο πλαίσιο της σχετικής υποχρέωσής του από τις οικείες νομοθετικές διατάξεις και τις μεγάλες και επείγουσες υπηρεσιακές ανάγκες, για την κατάρτιση νέου Οργανισμού των Υπηρεσιών του, μελετά και προχωρεί στην αναδιοργάνωση όλων των Υπηρεσιών του, καθώς και στον διοικητικό και τεχνολογικό εκσυγχρονισμό της λειτουργίας αυτών, με την κατάρτιση νέων οργανισμών και κανονισμών λειτουργίας τους, την εγκατάσταση σύγχρονων ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων, την απλούστευση και κατάργηση γραφειοκρατικών τύπων και διαδικασιών, τη μηχανοργάνωση και τον εξοπλισμό γενικά αυτών με όλα τα απαραίτητα μέσα, για την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη άσκηση του έργου τους και την παροχή καλύτερων υπηρεσιών προς τους πολίτες, αλλά και τη δημιουργία δυνατότητας εξυπηρέτησής τους με πολλούς τρόπους και από διάφορα σημεία της χώρας.

β) Στο πλαίσιο αυτό της προσαρμογής και εκσυγχρονισμού των Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και των σχετικών διατάξεων που διέπουν τη λειτουργία και το αντικείμενο εργασιών τους, για την αντιμετώπιση των σημεινών αναγκών, όπως αυτές διαμορφώνονται από τις σύγχρονες οικονομίες ελληνικές και διεθνείς εξελίξεις, λαμβάνεται υπόψη η εμπειρία και η τεχνογνωσία των άλλων κρατών, καθώς και οι επικρατούσες στην Ελλάδα συνθήκες και όλα τα απαραίτητα σχετικά στοιχεία (υπηρεσιακές ανάγκες και δυνατότητες, οι ιδιαίτερες οικονομικές συνθήκες, οι χιλιόμετρικές-εδαφικές ή άλλες δυσκολίες εξυπηρέτησης των πολιτών κ.λπ.).

γ) Το θέμα της οργανωτικής και διοικητικής λειτουργίας όλων των Δ.Ο.Υ. (συγχώνευσης, κατάργησης, σύστασης, αναβάθμισης ή υποβάθμισης και της διάρθρωσης αυτών), θα εξετασθεί με το νέο Οργανισμό των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, που επεξεργάζεται και καταρτίζεται από ειδική ομάδα εργασίας, που συγκροτήθηκε προς τούτο και στην οποία δόθηκε αντίγραφο της παραπάνω ερώτησης του Βουλευτή Σ. Σπηλιωτόπουλου, για ενημέρωση της επί των στοιχείων που περιέχονται σ' αυτήν για τη Δ.Ο.Υ. Ακράτας.

Οι τελικές αποφάσεις για το θέμα αυτό, θα ληφθούν μετά την κατάρτιση και υποβολή από την Ομάδα Εργασίας ολοκληρωμένου σχεδίου του Οργανισμού των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών.

Ο Υπουργός

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ"**

23. Στην με αριθμό 3776/15-5-97 ερώτηση δόθηκε από το υπ' αριθμ. Β-5120/6-6-97 έγγραφο από τον Υφυπουργό Μεταφορών η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στο σχετικό έγγραφό σας, με το οποίο μας διαβιβάζετε την ερώτηση 3776/15-5-97 του Βουλευτή κ. Σπ. Σπηλιωτόπουλου και απευθύνεται στον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών, σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

1. Ο ΘΕΟΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Παναγιώτης του Ανδρέα (ΑΜ 016380) προσλήθηκε στον Οργανισμό Σιδηροδρόμων Ελλάδος (Ο.Σ.Ε.) την 12.12.1965 ως Δόκιμος Μαθητευόμενος Βοηθός Σταθμού και ύστερα από διαδοχική εξέλιξη, προάχθηκε από 31.8.1991 στο βαθμό του Επιθεωρητή Εκμετάλλευσης, βαθμό τον οποίο κατέχει σήμερα.

2. Ο ανωτέρω από 28.9.1993 τοποθετήθηκε ως Προϊστάμενος της Β' Επιθεωρήσεως της Δ/σης Περιφέρειας Πελοποννήσου με την αριθμ. 3506107/28.9.1993 απόφαση της Γενικής Δ/σης του Οργανισμού.

3. Με την αριθ. 258829/ΔΠ/23.3.1994 απόφαση της Γενικής Δ/σης αποφασίστηκε η μετάθεση του ανωτέρω από τη Β'

Επιθεώρηση της Δ/σης Περιφέρειας Πελοποννήσου όπου υπηρετούσε με έδρα τη Πάτρα στη ΔΕΤ (Δ/ση Τεχνικής Εκμετάλλευσης) με έδρα την Αθήνα, για κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών.

4. Κατά της απόφασης της μετάθεσής του στη ΔΕΤ ο ανωτέρω, άσκησε ασφαλιστικά μέτρα ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Πατρών.

5. Το Μονομέλές Πρωτοδικείο Πατρών εκδίδοντας την υπόθεση του στις 8.10.1996 αναγνώρισε ως άκυρη την αριθμ. 258829/ΔΠ/23.3.94 απόφαση της Γεν. Δ/σης του Ο.Σ.Ε. με την οποία ο ανωτέρω μετετίθετο από την Πάτρα όπου υπηρετούσε, στη ΔΕΤ/ΟΣΕ με έδρα την Αθήνα.

6. Η ανωτέρω απόφαση της μετάθεσής του στη ΔΕΤ, λόγω της ασκήσεως των ασφαλιστικών μέτρων, δεν έχει υλοποιηθεί μέχρι σήμερα.

7. Σχετικά με τα αναφερόμενα στην ερώτηση ότι ο Επιθεωρητής του Ο.Σ.Ε. κ. Θεοφανόπουλος Παναγιώτης αποσο 26-9-1996 είναι ουσιαστικά αργόμισθος, αφού δεν του έχουν ανατεθεί καθήκοντα σας πληροφορούμε τα εξής:

α) Από 22.8.1996, τοποθετήθηκε στη Β' επιθεώρηση της Δ/σης Περιφ. Πελοποννήσου ως Προϊστάμενος αυτής, ο Αρχιεπιθεωρητής Εκμετάλλευσης Αδαμόπουλος Αθανάσιος του Κων/νου με την αριθ. 242007/ΔΠ/2-10-96 απόφαση της Γενικής Δ/σης, με αναπληρωτή του τον επίσης, Αρχιεπιθεωρητή εκμετάλλευσης Παναγόπουλο Βασίλειο του Κων/νου, και επομένως μετά την τοποθέτηση των δύο προαναφερομένων Αρχιεπιθεωρητών, οι οποίοι είναι ανώτεροι του κατά ένα (1) βαθμό, ο Θεοφανόπουλος Παναγιώτης κατέστη τρίτος (3) στην ιεραρχική δομή της Β' Επιθεωρήσης από Προϊστάμενος αυτής που υπηρετούσε παλαιότερα.

β) Στον εν λόγω Επιθεωρητή Εκμετάλλευσης Θεοφανόπουλο Παναγιώτη έχουν γίνει κατ' επανάληψη προτάσεις από τον κ. Αρχιμηχανικό Εκμ/σης ΔΠΠ να απασχοληθεί σε διάφορα καθήκοντα που είναι αρμοδιότητας και επιθεωρητή εκμεταλλεύσεως εντός της διαδικασίας της Β' Επιθεωρήσης της Δ/σης Περιφ. Πελοποννήσου, προκειμένου να μη μετατεθεί στην Αθήνα και απομακρυνθεί από την οικογένειά του, όπως ισχυριζόταν και στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, ο εν λόγω όμως αρνήθηκε την ανάληψη καθηκόντων προβάλλοντας την δικαιολογία ότι πρέπει να εκτελεί καθήκοντα Προϊσταμένου της Β' Επιθεωρήσης, πράγμα το οποίο σήμερα δεν είναι δυνατόν, γιατί όπως προαναφέρουμε, είναι τρίτος (3) στην ιεραρχική δομή της Β' επιθεωρήσης.

8. Προφορική αίτηση, για ανάθεση καθηκόντων σε οποιαδήποτε επιθεώρηση ουδέποτε υπέβαλε, ο κ. Θεοφανόπουλος στον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας Εκμετάλλευσης, στην οποία νέα θέση να εκτελούσε καθήκοντα ανάλογα του βαθμού του.

9. Ύστερα από τα παραπάνω αναφερόμενα και μετά την ακύρωση της αρ. 258829/ΔΠ/23.3.1994 απόφασης, της Γεν. Δ/σης, από το Μονομέλές Πρωτοδικείο Πατρών με την οποία ο Επιθεωρητής Εκμ/σης Θεοφανόπουλος Παναγιώτης μετετίθετο στη Δ/ση Τεχνικής Εκμετάλλευσης (ΔΕΤ) θα πρέπει, εφ' όσον το επιθυμεί και ο ίδιος, όπως αναφέρεται και στην ερώτηση να μετατεθεί σε Υπηρεσιακή Μονάδα της περιοχής Αθηνών, όπου υπάρχει κενή θέση, προκειμένου να του ανατεθούν καθήκοντα ανάλογα του βαθμού του και συγκεκριμένα στο Τεχνικό Τμήμα της εκμετάλλευσης, της Δ/σης Περιφέρειας Πελοποννήσου ως αναπληρωτής του Προϊσταμένου του εν λόγω Τμήματος.

Ο Υφυπουργός

**ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΟΥΚΑΚΗΣ"**

24. Στην με αριθμό 3801/19-5-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. Φ15/ΑΣ 1057/29-5-97 έγγραφο από τον Υπουργό Εξωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 3801/19-5-97 της Βουλευτή κας Στέλλας Αλφιέρη σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η λεγομένη "Αυτοκέφαλη Εκκλησία της Αυστραλίας", σύμφωνα με τους κανόνες της Ορθόδοξης Εκκλησίας, δεν αναγνωρίζεται από το Οικουμενικό Πατριαρχείο και τις άλλες

Ορθόδοξες Εκκλησίες και κατά προέκταση, θεωρούνται ανυπόστατα τα τελούμενα από τους "κληρικούς" της Ορθόδοξης Μυστήρια.

Κατά συνέπεια δεν είναι δυνατόν να βρουν οι πράξεις των Μυστηρίων αυτών κάλυψη από τα Ελληνικά Προξενία της Αυστραλίας.

Πρέπει να σημειώσουμε πάντως, ότι οι γάμοι των εκεί ομογενών έχουν το τεκμήριο της νομιμότητας, διότι, του θρησκευτικού γάμου, προηγείται ο υποχρεωτικός πολιτικός γάμος, τον οποίο μόνο καλύπτει το αρμόδιο Ελληνικό Προξενείο αλλά και οι εδώ αρμόδιες ελληνικές Αρχές.

Με δεδομένο ότι η "αυτοκέφαλη Εκκλησία της Αυστραλίας" δεν ανήκει στην ομάδα των παλαισημερολογιών, η υπ' αριθμ. ΑΣ 613/2.4.1996 του κ. Υπουργού Εξωτερικών δεν είναι δυνατόν να συσχετιστεί με την περίπτωση αυτή.

Σχετικά με τις Ελληνικές Ορθόδοξες Κοινότητες, είναι γνωστό ότι η πολιτεία αναγνωρίζει όλες τις Ομογενειακές Οργανώσεις (Κοινότητες, Σύλλογοι, Ιδρύματα, Σωματεία), οι οποίες έχουν συσταθεί και λειτουργούν σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο των χωρών όπου υφίστανται, προσφέροντάς τους και την ανάλογη ηθική και υλική υποστήριξη.

Ειδικότερα, για την αντιμετώπιση των αναγκών και την ενίσχυση των δραστηριοτήτων των Ομογενειακών Οργανώσεων της Αυστραλίας, η ΓΓΑΕ διαθέτει ένα σημαντικό μέρος του ετήσιου προϋπολογισμού της.

Η Ελλάδα ανέκαθεν κατέβαλε τις μεγαλύτερες δυνατές προσπάθειες για να ενδυναμώνονται συνεχώς οι δεσμοί των ομογενών με την μητέρα πατρίδα. Οι δραστηριότητες της ομογένειάς μας από την άλλη πλευρά αναδεικνύουν και αποδεικνύουν τη βούλησή τους για την ενίσχυση των εν λόγω δεσμών.

Οι κοινοί στόχοι ενώνουν και ενισχύουν τις προσπάθειες για να επιτευχθεί το καλλίτερο δυνατό αποτέλεσμα στα θέματα που μας απασχολούν.

Ο Υπουργός

**ΓΙΩΡΓΟΣ Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ**

25. Στην με αριθμό 3837/21-5-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 235/4-6-97 έγγραφο από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 3837/21-5-97 με την οποία μας διαβιβάστηκε ερώτηση του Βουλευτού κ. Β. Μιχαλολιάκου, με θέμα την εξυπηρέτηση της ακτοπλοϊκής γραμμής ΠΕΙΡΑΙΑ-Ν.Α. ΠΕΛ/ΣΟΥ-ΚΥΘΗΡΩΝ-ΚΡΗΤΗΣ και την τυχόν επαναπροκήρυξη της προς δρομολόγηση Ε/Γ-Ο/Γ πλοίου, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Η ακτοπλοϊκή γραμμή ΓΥΘΕΙΟΥ-ΝΕΑΠΟΛΗΣ Β.-ΚΥΘΗΡΩΝ-ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ-ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ εξυπηρετείται κανονικά από την 4-4-97 με το Ε/Γ-Ο/Γ "ΜΑΡΙΑ ΠΑ". Το αναφερόμενο πλοίο δρομολογήθηκε προσωρινά στην γραμμή αυτή, κατόπιν συντονισμένων ενεργειών του ΥΕΝ και πρόκειται για πλοίο εμφανώς υπέρτερο από πλευράς τεχνικών χαρακτηριστικών και ανέσεων του αποσυρθέντος Ε/Γ-Ο/Γ "ΜΑΡΘΑ". Παράλληλα ο πλοιοκτήτης του έχει ζητήσει και την χορήγηση Αδείας Σκοπιμότητας στην ίδια γραμμή, αίτημα που ήδη εξετάζεται κατά την ισχύουσα διαδικασία.

2. Όπως σας έχουμε γνωστοποιήσει, το ΥΕΝ έχει εγκρίνει τη χορήγηση Αδείας Σκοπιμότητας στο Ε/Γ-Ο/Γ πλοίο "ΚΑΝΤΙΑ" προς δρομολόγησή του στη γραμμή ΚΙΣΣΑΜΟΥ-ΑΓ. ΠΕΛΑΓΙΑΣ-ΓΥΘΕΙΟΥ-ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ, με μία εβδομαδιαία προέκταση και σε ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΑ, ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑ, ΠΕΙΡΑΙΑ. Η κοινοποίηση της σχετικής Απόφασης και η έναρξη δρομολογίων από το υπόψη πλοίο εναπόκειται αποκλειστικά στην πλοιοκτήτρια εταιρεία ΑΝΕΚ Α.Ε.

3. Επειδή με την αναμενόμενη δρομολόγηση και του Ε/Γ-Ο/Γ "ΚΑΝΤΙΑ" στις αναφερόμενες προσεγγίσεις εκπίπτει ότι θα επιλυθεί οριστικά το συγκοινωνιακό πρόβλημα της περιοχής, το ΥΕΝ δεν προσανατολίζεται επί του παρόντος για επαναπροκήρυξη της γραμμής, χωρίς όμως να παύσει να παρακολουθεί εκ του πλησίον την παρεχόμενη συγκοινωνιακή

εξυπηρέτηση, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά εφόσον παραστεί ανάγκη, όπως ήδη έπραξε μέχρι σήμερα.

Ο Υπουργός

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡ. ΣΟΥΜΑΚΗΣ**

26. Στην με αριθμό 3875/22.5.97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1059722/1091/Α0012/3-6-97 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην 3875/22.5.97 ερώτηση, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Παντελή Οικονομού, σχετικά με το παραπάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1.- Σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 2238/1994 μεταξύ των προσώπων που θεωρείται ότι βαρύνουν το φορολογούμενο περιλαμβάνονται τα άγαμα τέκνα εφόσον υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία και το ετήσιο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 δραχμών.

2.- Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι δικαιούνται να συμπεριληφθούν μεταξύ των προστατευόμενων μελών στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του φορολογουμένου τα άγαμα τέκνα του που υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία και το ετήσιο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει τις 300.000 δραχμές.

3.- Τέλος, θέματα φορολογικών ελαφρύνσεων θα εξετασθούν και σύντομα θα ληφθούν αποφάσεις για τα εισοδήματα που θα αποκτηθούν μέσα στο έτος 1997, στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του Προϋπολογισμού, και εφόσον ήθελε κριθεί σκόπιμο θα εξετασθεί και η θέσπιση φορολογικών ελαφρύνσεων για τις οικονομικά ασθενείς οικογένειες των νέων κατά την περίοδο της στρατιωτικής τους θητείας.

Ο Υφυπουργός

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ**

27. Στην με αριθμό 3895/22-5-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΔΥ13α/16737/2-6-97 έγγραφο από τον Υπουργό Υγείας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της 3895/22.5.97 ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Πάππας σας γνωρίζουμε ότι:

Τελικά εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από υποψήφιους αγροτικούς γιατρούς και εκαλύφθηκαν και οι δύο (2) κενές θέσεις του Π.Ι. Ιερισσού (Ν. Χαλκιδικής). Ειδικότερα στις ανωτέρω θέσεις τοποθετήθηκαν με τις υπ' αριθμ. ΔΥ13α/14966/14.5.97 και ΔΥ13α/15835/28.5.97 Αποφάσεις μας, οι γιατροί Ευθυμιάδης Ιωάννης και Κουσιώρα Δάφνη οι οποίοι θα παρουσιασθούν σύντομα για να αναλάβουν καθήκοντα.

Ο Υπουργός

**ΚΩΝ. ΓΕΙΤΟΝΑΣ**

28. Στην με αριθμό 3918/26-5-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΙΗ/672/5-6-97 έγγραφο από τον Υφυπουργό Παιδείας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 3918/26-5-97 που κατέθεσε η Βουλευτής κ. Φάνη Πάλλη-Πετραλιά, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του Ν. 2327/95 το σχολικό έτος 1997-98 θα εγγραφούν στην Α' τάξη του δημοτικού σχολείου μόνο οι γεννηθέντες το 1991, ανεξάρτητα αν και για πόσο χρονικό διάστημα φοίτησαν στο νηπιαγωγείο, αφού η φοίτηση σ' αυτό δεν περιλαμβάνεται στις προϋποθέσεις εγγραφής μαθητή στην Α' τάξη.

Για την αλλαγή αυτή είχαν ειδοποιηθεί έγκαιρα όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς, ενώ είχε δοθεί μεταβατικός χρόνος δύο σχολικών ετών για την πλήρη εφαρμογή του μέτρου, ώστε να μην υπάρξει αιφνιδιασμός.

Από το σχολικό έτος 1995-96 στο νηπιαγωγείο γράφονται τα νήπια τα οποία στις 31 Δεκεμβρίου του έτους εγγραφής συμπληρώνουν ηλικία 4 ετών. Δηλαδή το σχολ. έτος 1995-96 έχουν εγγραφεί τα νήπια που γεννήθηκαν το 1990 και 1991 και το σχολ. έτος 1996-97 όσα έχουν γεννηθεί το 1991 και

το 1992. Κατά συνέπεια κανένα νήπιο δεν θα φοιτήσει για τρίτη χρονιά στο νηπιαγωγείο, όπως αναφέρεται στην Ερώτηση, αφού τα παιδιά που θα εγγραφούν φέτος (σχολ. έτος 1997-98) στην Α' τάξη γεννήθηκαν το 1991 και επομένως το νηπιαγωγείο φοίτησαν τα σχολικά έτη 1995-96 και 1996-97, δηλαδή δύο χρονιές.

Αν υπάρχουν περιπτώσεις κατά τις οποίες έγιναν δεκτά νήπια που δεν είχαν τη νόμιμη ηλικία, με αποτέλεσμα να παραμείνουν σ' αυτό κατά τρία χρόνια, είναι φανερό ότι δεν μπορεί για το λόγο αυτό να στηριχθεί αίτημα εγγραφής στην Α' τάξη παιδιών που δεν χουν νόμιμη ηλικία. Τα νήπια όμως αυτά ασφαλώς και θα γίνουν δεκτά και πάλι στο νηπιαγωγείο αφού τώρα έχουν τη νόμιμη ηλικία, ανεξάρτητα αν φοίτησαν επιπλέον χρονιά σ' αυτό.

2. Οι ρυθμίσεις αυτές, με τις οποίες έγινε αύξηση κατά 3 μήνες στην ηλικία εγγραφής παιδιών στο δημοτικό σχολείο και στο νηπιαγωγείο, έγινε για λόγους επιστημονικούς και παιδαγωγικούς, αφού ήταν αποδεδειγμένο ότι τα παιδιά των 5 1/2 χρόνων δεν είχαν την απαιτούμενη ωριμότητα για φοίτηση στο δημοτικό σχολείο, καθώς και για λόγους κοινωνικούς και πρακτικούς, έτσι ώστε να φοιτούν στην κάθε τάξη των σχολείων (Δημοτικού, Γυμνασίου κ.λπ.) μαθητές που γεννήθηκαν το ίδιο έτος.

3. Η ρύθμιση δεν συνεπάγεται κανένα οικονομικό κόστος αφού, όπως έχουμε αναφέρει, τα παιδιά συνεχίζουν να φοιτούν στο νηπιαγωγείο μέχρι να συμπληρώσουν τη νόμιμη ηλικία για την εγγραφή τους στο δημοτικό σχολείο.

Ο Υφυπουργός

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"**

29. Στην με αριθμό 3927/26-5-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 64/4-6-97 έγγραφο από τον Υπουργό Εξωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της υπ' αριθμ. 3927 ερώτησης του Βουλευτή κ. Δ. Σιούφα έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

'Ενα μεγάλο μέρος της ερώτησης αποτελούν κρίσεις και απόψεις του ερωτώντος κ. Βουλευτή και δεν είναι δυνατόν να δοθεί απάντηση μέσα στα πλαίσια του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, όπως αυτός ορίζεται από τα αντίστοιχα άρθρα (124-138) του Κανονισμού της Βουλής των Ελλήνων.

'Εχει επανειλημμένα δηλωθεί και εξηγηθεί στη Βουλή, ότι οι απόψεις και οι θέσεις του συνόλου της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών για τα εθνικά μας θέματα είναι ενιαίες, οι οποίες εξάλλου διαμορφώνονται, σ'ότι αφορά τις στρατηγικές επιλογές, συλλογικά από την Κυβέρνηση με την καθοριστική συμμετοχή του Πρωθυπουργού.

Ο Υπουργός

**ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ"**

30. Στην με αριθμό 3954/26-5-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ'

αριθμ. 63/3-6-97 έγγραφο από τον Υπουργό Εξωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της υπ' αριθμ. 3954 ερώτησης των Βουλευτών κ.κ. Στρατή Κόρακα και Ορέστη Κολοζώφ έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

'Όπως σε δεκάδες άλλες παρόμοιες περιπτώσεις, η Κυβέρνηση, δέκτης, τόσο διμερών όσο και πολυμερών (διεθνών), εκκλήσεων για συμμετοχή της σε προγράμματα αποστολής επείγουσας ανθρωπιστικής βοήθειας, προέβη, ήδη, σε εκτίμηση των υφισταμένων δυνατοτήτων και εξέταση των εναλλακτικών τρόπων ενέργειας.

Δεδομένου ότι, απ' ενός οι αποστάσεις καθιστούν την σε είδος αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας, σε διμερή βάση, απαγορευτική (εξασφάλιση οικονομικών όρων μεταφοράς και μεταφορικών μέσων), απ' ετέρου δε ότι η σε χρήση διμερώς παρεχόμενη βοήθεια θέτει προβλήματα εξασφάλισης επιτοπίων αγορών, συγκέντρωσης και μεταφοράς της μέχρι των τελικών δικαιούχων-αποδεκτών, επελέγη η συμμετοχή της χώρας σε κοινό Πρόγραμμα αποστολής βοήθειας μέσω του Γραφείου Ανθρωπιστικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Σ.Η.Ο.) στις δραστηριότητες-αποφάσεις του οποίου η χώρα μας μετέχει τόσο κατά το γενικό σχεδιασμό και κατανομή των προς διάθεση κονδυλίων γενικώς, όσο και στις κατά περίπτωση (AD HOC) λαμβανόμενες αποφάσεις.

Εξάλλου, δεδομένης της έκτασης και του μεγέθους του προβλήματος το οποίο αντιμετωπίζει εν προκειμένω η Λ.Δ. Κορέας, οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου εξετάζουν τις δυνατότητες συμμετοχής μας, με συγχρηματοδότηση Προγραμμάτων και άλλων Διεθνών Οργανισμών Βοήθειας (π.χ. Παγκόσμια Οργάνωση Τροφίμων UNICEF κ.ά.).

Ο Υπουργός

**ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ"**

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν εισέλθουμε στη ημερήσια διάταξη, ήθελα να σας παρακαλέσω να συμφωνήσετε για την πραγματοποίηση, αν παραστεί ανάγκη και δεν ολοκληρωθεί η συζήτηση του συνταξιοδοτικού νομοσχεδίου, μεθαύριο Πέμπτη, εμβόλιμης συνεδρίασης την Πέμπτη το απόγευμα. Αυτό, συζητήσαμε το πρωί, στη Διάσκεψη των Προέδρων και θέτω υπόψη σας αυτήν την απόφαση. Κανονικά θα ολοκληρωθεί η συζήτηση την Πέμπτη το μεσημέρι, αλλά εάν για οποιονδήποτε λόγο-ενδεχομένως να χρειαστεί να γίνει ονομαστική ψηφοφορία-παραστεί ανάγκη εμβόλιμης συνεδρίασης, τότε γι'αυτό το σκοπό και μόνο, θα συνεδριάσουμε το απόγευμα της Πέμπτης. Συμφωνείτε, κύριοι συνάδελφοι;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ :** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ:** Συμφωνούμε, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Είμεθα σύμφωνοι.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Εισερχόμαστε  
**ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ**  
**ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ**

Συζήτηση, προ Ημερησίας Διατάξεως, σύμφωνα με το άρθρο 143 του Κανονισμού της Βουλής, με πρωτοβουλία του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Νικολάου Κωνσταντόπουλου, σε επίπεδο Αρχηγών Κομμάτων, με θέμα: "Τους σχεδιασμούς και τις επιλογές της Κυβέρνησης στα θέματα του κοινωνικού διαλόγου και της κοινωνικής πολιτικής".

Έχω την τιμή να σας προτείνω την εξής διαδικασία, που έχει συζητηθεί και έχει συμφωνηθεί στη Διάσκεψη των Προέδρων: Θα μιλήσει, όπως ορίζεται στον Κανονισμό, πρώτος ο Πρωθυπουργός, εν συνεχεία οι Αρχηγοί των Κομμάτων, με πρώτο μετά τον Πρωθυπουργό τον προτείνοντα τη συζήτηση, τον Πρόεδρο του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου και θα κλείσει η συζήτηση με δεκάλεπτη ομιλία του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του κ. Πρωτόπαπα.

Στην περίπτωση που θελήσουν είτε οι Αρχηγοί των Κομμάτων, να μιλήσουν ξανά είτε οι Κοινοβουλευτικοί τους Εκπρόσωποι είτε οι Ειδικοί τους Αγορητές να μιλήσουν, αυτό θα γίνει για χρόνο πέντε λεπτών, κατ'ανώτατο όριο και θα κλείσει τότε ο κύριος Υφυπουργός, με πέντε λεπτά επίσης.

Η καλύτερη πρόταση, για να μην απευθύνονται οι τελευταίοι ομιλητές προ κενών καθισμάτων, είναι να ολοκληρώσουμε με την απάντηση που θα δώσει, εάν χρειαστεί, ο κύριος Υφυπουργός από πλευράς Κυβερνήσεως. Είμεθα σύμφωνοι;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ :** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ:** Συμφωνούμε, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Καλώς, είμεθα σύμφωνοι.

Ο Πρωθυπουργός κ. Κωνσταντίνος Σημίτης έχει το λόγο.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι κοινά παραδεκτό ότι η χώρα μας στην ιστορία της έχασε πολλές ευκαιρίες. Ευκαιρίες για να διασφαλίσει την πρόοδο της και τα εθνικά της συμφέροντα. Για παράδειγμα, μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν όλη η Ευρώπη στράφηκε στην ανοικοδόμησή της, εμείς σπαταλήσαμε το αίμα του Τόπου στη δίνη ενός Εμφυλίου Πολέμου.

Την ίδια ώρα που όλη η Ευρώπη στη δεκαετία του 1960 θεμελιώνει μία νέα ευημερία και ολοκληρώνει ραγδαία τους θεσμούς του κοινωνικού κράτους, η Ελλάδα υπέστη τη βίαια διακοπή της ομαλής δημοκρατικής ζωής, υπέστη την επτάχρονη δικτατορία.

Μόλις στα είκοσι δύο τελευταία χρόνια του δημόσιου βίου μας, έχουμε κατακτήσει την πολιτική δημοκρατία, που λειτουργεί με όρους άπογους και έχει τη δυνατότητα διαρκούς εξέλιξης και βελτίωσης, μέσα από θεσμούς πολιτικού διαλόγου. Απόδειξη, η Αναθεώρηση του Συντάγματος, την οποία συζητούμε και στην οποία διαφαίνεται ότι μπορούμε να συμφωνήσουμε σε πολλά ζητήματα.

Σε σχέση όμως με τις προηγμένες δημοκρατίες της Δύσης, η χώρα μας διακρινόταν από ένα ουσιαστικό έλλειμμα, την αδυναμία να συσσωματώσει στους θεσμούς της, όχι μόνο τον πολιτικό διάλογο- κατάκτηση που επαναλαμβάνω ότι είναι μόνιμη πια- αλλά και τον κοινωνικό διάλογο, ως οργανικό τμήμα της οικονομικής και κοινωνικής εξέλιξης της Χώρας.

Καλώ όλους, τώρα, να μη χάσουν αυτήν την ευκαιρία. Να μη λέμε μετά από χρόνια πως άλλη μια φορά δεν εκμεταλλευθήκαμε τις δυνατότητες τις οποίες είχαμε.

Αυτήν τη στιγμή, ο τόπος μας δίνει τη μάχη της ισότιμης συμμετοχής στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Ο κοινωνικός διάλογος είναι μια καίρια συνιστώσα της επιτυχούς πορείας της χώρας.

Ας δώσουμε, λοιπόν, στην Ελληνική κοινωνία αυτή τη μεγάλη ευκαιρία. Ας μη φανούμε κατώτεροι των ιστορικών απαιτήσεων. Ας εκσυγχρονίσουμε αποφασιστικά τον τρόπο με

τον οποίο σκεπτόμαστε και δρούμε ως Κόμματα, ως κοινωνικοί φορείς, ως ενεργοί πολίτες. Ας δώσουμε στον κοινωνικό διάλογο τη θέση που δικαιούται να έχει στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας.

Βεβαίως, τα τελευταία χρόνια, υπήρξαν επιμέρους διάλογοι. Είναι γνωστό ότι η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος και ο Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών, έχουν κάθε χρόνο ή κάθε δύο χρόνια, διαπραγματεύσεις για τις Εθνικές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας.

Τα θετικά αποτελέσματα αυτών των διαπραγματεύσεων, ήταν ορατά και απτά για τους εργαζόμενους. Ήσαν απτά και ορατά για τη σταθερότητα του οικονομικού περιβάλλοντος. Οι διαπραγματεύσεις αυτές, εξασφάλισαν την κοινωνική ειρήνη που έχει ανάγκη η χώρα για την επίτευξη της ανάπτυξης της. Ωστόσο, ο κοινωνικός διάλογος, τον οποίο εννοούμε εμείς και υπάρχει και αλλού, δεν έχει μόνο την έννοια μιας επιμέρους διαπραγματεύσεως οικονομικού χαρακτήρα. Είναι μια μεγάλη θεσμική κατάκτηση, μέσω της οποίας η πολιτική δημοκρατία βαθαίνει τα θεμέλια της κοινωνικής συμμετοχής.

Ο κοινωνικός διάλογος, λοιπόν, δεν είναι διαδικασία όπου οι κοινωνικοί εταίροι προσέρχονται με χαρτάκια, με ποσοστά. Ο κοινωνικός διάλογος δεν είναι ένα παζάρι. Είναι μια διαδικασία σχεδιασμού, είτε των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων της χώρας, είτε συμφωνίες για τις κοινωνικές προϋποθέσεις των πολιτικών, που σχεδιάζονται και πρόκειται να εφαρμοστούν.

Σε όλη την Ευρώπη, ο κοινωνικός διάλογος προχωρεί. Δίνει τα πλαίσια των λύσεων, δίνει τα πλαίσια των κοινωνικών προσπαθειών για την ανάπτυξη. Τέτοιες εκτεταμένες συμφωνίες έχουν επιτευχθεί ήδη στην Ισπανία, στην Ολλανδία, στην Πορτογαλία και στην Ιρλανδία. Και η διαμόρφωση της συναίνεσης στις χώρες αυτές, συνδέεται ίσως με την επιτυχή πορεία που παρουσίασαν στον τομέα της οικονομίας.

Η Πορτογαλία και η Ιρλανδία, ήταν από τις χώρες εκείνες οι οποίες ήταν σε σχέση με μας, πιο καθυστερημένες και τα τελευταία χρόνια, χάρη σε εντατικές προσπάθειες, κατάφεραν να βελτιώσουν με πιο γρήγορους ρυθμούς το δικό τους επίπεδο.

Ίσως, μία από τις αιτίες αυτές ήταν η κοινωνική συναίνεση, την οποία πέτυχαν μέσα από τον κοινωνικό διάλογο.

Ο κοινωνικός διάλογος είναι εξ' ορισμού διαδικασία ολοκλήρωσης των θεσμών της πολιτικής δημοκρατίας. Είναι, όμως, ταυτόχρονα μια ουσιαστική πράξη συμμετοχής όλων των ενεργών παραγωγικών δυνάμεων του τόπου στο σχεδιασμό της κοινής πορείας, στο σχεδιασμό των στόχων εκείνων που θα πολλαπλασιάσουν το κοινό όφελος και θα ελαχιστοποιήσουν το κοινό κόστος.

Είναι, λοιπόν, ο κοινωνικός διάλογος ένας αποφασιστικός, αναπτυξιακός μοχλός για τη χώρα. Είναι η πολλαπλασιαστική δυναμική όλων των παραγωγικών και δημιουργικών δυνάμεων της ελληνικής κοινωνίας. Είναι η αποκορύφωση μιας διαδικασίας συναίνεσης γύρω από τα κλαδικά επιχειρηματικά ή συνδικαλιστικά αιτήματα. Είναι η δημιουργία ενός κοινού εδάφους για την ταυτόχρονη ανάπτυξη αυτών των συμφερόντων. Δεν είναι μια διαδικασία μετακύλησης του κόστους ή του όφελους προς τη μία ή την άλλη πλευρά, όπως παρουσιάζεται μερικές φορές. Είναι αντίθετα ένας τρόπος διασφάλισης του κοινού συμφέροντος μέσα από κοινό παρονομαστή. Και ο κοινός παρονομαστής είναι η ανάπτυξη, με κοινωνική δικαιοσύνη.

Ο κοινωνικός διάλογος θέλει να διασφαλίσει την ανάπτυξη με κοινωνική συνοχή. Ο κοινωνικός διάλογος έχει εξ' ορισμού μία ανοιχτή ατζέντα μεταξύ των κοινωνικών εταίρων. Και η Κυβέρνηση και κάθε Κόμμα δεν μπορεί να θεωρεί ότι έχει το δικαίωμα ή τη δυνατότητα να χειραγωγήσει το διάλογο ή να προεξοφλήσει τα αποτελέσματά του.

Διάλογος, όμως, δεν σημαίνει και ατέρμονη γενική συζήτηση. Δεν σημαίνει ευχολόγιο, δεν σημαίνει ούτε μετακύληση ευθυνών, ούτε το δικαίωμα της αδράνειας.

Ο διάλογος απαιτεί ξεκαθαρισμένες θέσεις και προτάσεις από κάθε πλευρά. Πρέπει να καταλήγει σε σύνθεση, πρέπει

να οδηγήσει σε αποτελέσματα.

Εμείς, θα έχουμε απόλυτη ευαισθησία στην σύνθεση των απόψεων και αταλάντευτη συνέπεια στην εφαρμογή των αποφάσεων. Θέλω, λοιπόν, να καταστήσω απολύτως σαφές ότι η θέση της Κυβέρνησης είναι η επιδίωξη, η ανάπτυξη, η οποία έχει περιεχόμενο και την κοινωνική δικαιοσύνη. Η ανάπτυξη με κοινωνική δικαιοσύνη. Ωστόσο θα ήταν λάθος, απ' όλες τις πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις, ο διάλογος να γινόταν άλλοι για να μην προβάλλουν με καθαρότητα και σαφήνεια τις θέσεις τους προς τον ελληνικό λαό.

Ο διάλογος αυτός, τον οποίο έχουμε ξεκινήσει εδώ και λίγο καιρό και για τον οποίο συζητούμε εδώ σήμερα, απαιτεί να μιλήσει ο καθένας για το πού και πώς θέλει να πάει τη χώρα. Και γιατί πρέπει να μιλήσουμε για το πού πρέπει να πάει η χώρα; Γιατί αυτή τη στιγμή το ζητούμενο είναι η θέση της Ελλάδας στο διεθνή καταμερισμό εργασίας. Η θέση που επιδιώκουμε θα προδιαγράψει και το είδος της ανάπτυξης, το οποίο θέλουμε. Θα προδιαγράψει αυτό που τεχνικά αποκαλείται η αναπτυξιακή τροχιά.

Η θέση που η κάθε χώρα κερδίζει στο διεθνή καταμερισμό εργασίας καθορίζεται, από το πως προσαρμόζεται στο ανταγωνιστικό περιβάλλον, από το πως αντιμετωπίζει τους άλλους παίκτες, τους οποίους συναντά στο διεθνές περιβάλλον. Η εύκολη λύση μέσα σε αυτό το γενικό παιχνίδι, η λύση της ήσσονος προσπάθειας είναι να βασιστεί κανείς στο χαμηλό κόστος εργασίας. Είναι η λύση στην οποία οδηγούν οι αυτοματισμοί της αγοράς. Η άλλη λύση είναι να ανταγωνιστούμε με την υψηλή ειδικευση, να ανταγωνιστούμε με την ποιότητα παραγωγής, να εγκαθιδρύσουμε μία δυναμική συνεχούς βελτίωσης παραγωγής, έτσι ώστε οι ανταγωνιστές μας, οι οποίοι έχουν φτηνά εργατικά χέρια, να μην μπορέσουν να μας φτάσουν.

Η επίτευξη υψηλής παραγωγικότητας, η επίτευξη υψηλής προστιθέμενης αξίας, οδηγεί σε υψηλές επιδόσεις στο διεθνή ανταγωνισμό και ταυτόχρονα επειδή υπάρχουν υψηλές επιδόσεις στο διεθνή ανταγωνισμό, οδηγεί σε μεγαλύτερη κοινωνική προστασία. Επιτυγχάνει τη διατήρηση και βελτίωση της κοινωνικής συνοχής. Υψηλή ανταγωνιστικότητα σημαίνει ισχυρή οικονομία. Ισχυρή οικονομία, σημαίνει ισχυρή αποτελεσματική κοινωνική προστασία.

Η αναπτυξιακή πρωτιά που βασίζεται στο φθηνό κόστος εργασίας είναι μια πορεία που θα μας φέρει αντιμέτωπους με τις αναδυόμενες χώρες της Ασίας, της Λατινικής Αμερικής και της Ανατολικής Ευρώπης. Είναι ένας αδιέξοδος ανταγωνισμός. Ο άλλος δρόμος του ποιοτικού ανταγωνισμού, τον οποίο πρέπει να επιλέξουμε οδηγεί προς την Ευρώπη, οδηγεί στο ευρωπαϊκό μοντέλο ανάπτυξης, το μοντέλο ανάπτυξης με κοινωνική δικαιοσύνη και κοινωνική προστασία.

Σ'αυτές τις νέες συνθήκες και μ'αυτούς τους στόχους πρέπει να προσαρμοστούμε. Και πώς επιτυγχάνεται η προσαρμογή; Επιτυγχάνεται με αλλαγές παραγωγικών δομών, με αλλαγές πρακτικών νοοτροπιών, με αλλαγές του τρόπου οργάνωσής μας. Οι αλλαγές αυτές δεν είναι ρητορικό σχήμα, δεν είναι πρόφαση για να ανατραπούν δικαιώματα, όπως ισχυρίζονται μερικοί. Είναι προσπάθειες, αντίθετα, να βρεθούν ρυθμίσεις που θα αποτρέψουν την ανατροπή των κοινωνικών σχέσεων. Θα αποτρέψουν την αποδυνάμωση των εργαζομένων. Θα αποτρέψουν την εξάπλωση της ανεργίας. Είναι η αναζήτηση μιας απάντησης σε συνθήκες, οι οποίες ήδη οδηγούν να ανατρέψουν τις συνθήκες ζωής.

Υπάρχουν πολλά παραδείγματα γι'αυτό και θα μπορούσα να αναφέρω ένα μόνο. Πρόσφατα, ένας διαγωνισμός για την προμήθεια στολών των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων κατακυρώθηκε σε μία εταιρεία που αγόρασε το ύφασμα από την Ινδία και το έραψε στη Βουλγαρία. Δεν το έραψε εδώ. Όπως δείχνει το παράδειγμα, καθώς και άλλα, στην περίπτωση αυτή, οι χαμένοι είναι οι εργαζόμενοι στον τόπο της τελικής προσφοράς του προϊόντος ή της υπηρεσίας. Η διεθνοποίηση των οικονομικών σχέσεων επέτρεψε την εκτέλεση της εργασίας ή της μη εξειδικευμένης εργασίας αλλού. Οι παραγωγικές δομές, πάνω στις οποίες βασίζεται η

σκέψη μας, η πρακτική μας, διαμορφώθηκαν σε μία εποχή όπου τέτοια παραδείγματα, όπως αυτό που ανέφερα, ήταν αδιανόητα. Γι'αυτό και οι εργαζόμενοι σε τέτοιου τύπου διεθνοποιημένες πια δραστηριότητες, επειδή έρχονται αυτές οι δραστηριότητες, αισθάνονται την προστασία η οποία τους παρέχεται ως ανεπαρκή.

Από τη μία μέρα στην άλλη, μπορεί να αλλάξουν οι συνθήκες απασχόλησης. Από τη μια μέρα στην άλλη, μπορεί να βρεθούν χωρίς δουλειά. Από τη μια μέρα στην άλλη, μπορεί να δεχθούν πίεση για μία δραματική χειροτέρευση των σχέσεων εργασίας τους. Τα δικαιώματα κοινωνικής προστασίας, τα οποία απορρέουν από τις ρυθμίσεις που έχουν, σήμερα εύκολα πια αλλοιώνονται κάτω από τις νέες συνθήκες.

Από την άλλη, υπάρχει η δυνατότητα των επιχειρήσεων να επιλέξουν τρόπους παραγωγής που ξεπερνούν υφιστάμενες εργασιακές δομές, υπάρχουν οι δυνατότητες των επιχειρήσεων, οι οποίες διευρύνονται διαχρονικά. Το πιο γνωστό παράδειγμα είναι η μετεγκατάσταση. Και εδώ στην Ελλάδα είχαμε το παράδειγμα της "GOODYEAR" ενώ σε ευρωπαϊκό επίπεδο το παράδειγμα της "RENAULT", που μετέφερε το εργοστάσιό της από το Βέλγιο στην Ισπανία.

Πρέπει, λοιπόν, να δημιουργήσουμε νέους όρους επίλυσης αυτών των προβλημάτων. Τα νέα προβλήματα χρειάζονται νέα αντιμετώπιση. Χρειάζεται να προσαρμοστούμε δυναμικά στις νέες συνθήκες παραγωγής και ανταγωνισμού.

Η εμμονή σε παρωχημένα μοντέλα, η νοσταλγία σε συνθήκες παραγωγής οι οποίες δεν υπάρχουν πια, δεν διαφυλάσσουν τα κεκτημένα. Οδηγούν στην αρχή αργά αλλά σταθερά, σιγά-σιγά σε μία γενικευμένη εξάπλωση νέων παραγωγικών και εργασιακών σχέσεων έξω από κάθε έλεγχο και ρύθμιση. Οδηγούν αυτές οι νέες σχέσεις στην απορρύθμιση, στην πλήρη απελευθέρωση της αγοράς εργασίας, σε μια απελευθέρωση, όπως την επιδιώκει ο άκρατος φιλελευθερισμός και οδηγούν στην κατάρρευση επιχειρήσεων, όπως την φοβούνται οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Μία σοσιαλιστική κυβέρνηση δεν μπορεί να επιτρέψει μία τέτοια εξέλιξη. Είναι χρέος μας να ενημερώσουμε, να αναζητήσουμε μία νέα ρύθμιση των παραγωγικών σχέσεων, να αξιοποιήσουμε κάθε περιθώριο ευελιξίας για να πετύχουμε, με συνείδηση, παραγωγή με ανταγωνιστικούς όρους, με δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, παραγωγή με κατοχύρωση βασικών κοινωνικών δικαιωμάτων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μερικοί ίσως πιστεύουν, ακούγοντας αυτά, ότι υπερβάλλουμε, ότι όλα αυτά είναι πολύ θεωρητικά, ότι γίνονται αλλού, αλλά δεν γίνονται στη χώρα μας ή ότι στη χώρα μας αφορούν πολύ μικρά τμήματα της παραγωγής. Όμως το ερώτημα είναι, αν σε έναν τέτοιο ισχυρισμό θα συμφωνούσε και ένας νέος άνεργος. Θα συμφωνούσε κάποιος που κατά την πρώτη του επαφή με την παραγωγή, με τον κόσμο της εργασίας, αντιμετωπίζει την έλλειψη ενδιαφέροντος για τις γνώσεις και τις δεξιότητές του; Όσο η ανεργία επεκτείνεται, απειλείται η κοινωνική συνοχή. Η μακροχρόνια ανεργία οδηγεί τα άτομα στην περιθωριοποίηση, οδηγεί την κοινωνία στη διάσπαση της, οδηγεί στη δημιουργία μιας κοινωνίας όπου τα δύο τρίτα ευημερούν, ενώ το ένα τρίτο βρίσκεται όλο και σε χειρότερη θέση.

Η ανεργία αποτελεί τη μεγαλύτερη μορφή κοινωνικής ανισότητας. Η καταπολέμηση της αποτελεί την πρώτη προτεραιότητα της Κυβέρνησής μας και πιστεύω ότι πρέπει να αποτελεί και την πρώτη προτεραιότητα της κοινωνίας μας. Τα νέα δεδομένα στην παγκόσμια αγορά απαιτούν από την Κυβέρνηση, αν θέλει να είναι υπεύθυνη, να επισημάνει στους εργαζόμενους και στους εργοδότες, στους μισθωτούς και στους επιχειρηματίες τις ευθύνες τους απέναντι σ' αυτά τα φαινόμενα. Πρέπει να πούμε τα πράγματα με το όνομά τους. Πρέπει να δούμε τα πράγματα στη σωστή τους διάσταση. Χρειάζεται αλλαγή στην αντίληψη που διαμόρφωσαν εδώ και χρόνια οι κοινωνικοί εταίροι. Χρειάζεται αλλαγή στην αντίληψη, η οποία υπάρχει για το διεκδικητικό πλαίσιο. Χρειάζεται υπευθυνότητα στην αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων.

Η απάντηση στην αγωνία των νέων και ιδιαίτερα των νέων, πρέπει να είναι το κομβικό σημείο στην αναπτυξιακή μας προσπάθεια, όπως και η απάντηση στην ανασφάλεια πολλών που εργάζονται σήμερα, αλλά μπορεί να βρεθούν χωρίς απασχόληση τα επόμενα χρόνια. Οι εργαζόμενοι δεν πρέπει να αντιμετωπίζουν τον εκβιασμό της απόλυσης ή της μείωσης του εισοδήματός τους και της επιδείνωσης των εργασιακών τους δικαιωμάτων, αλλά ούτε και να οδηγούν με την εμμονή τους σε στείρες αντιπαραθέσεις, σε κλείσιμο παραγωγικών δραστηριοτήτων, σε άρνηση νέων προσλήψεων, σε προσφυγή σε τεχνολογίες εντάσεως κεφαλαίου.

Το τρίπτυχο, ανάπτυξη, ανταγωνιστικότητα, απασχόληση που αποτελεί την πρώτη ενότητα του κοινωνικού διαλόγου, ο οποίος έχει ξεκινήσει, οφείλει να δημιουργήσει ένα μέτωπο κατά της ανεργίας, ένα μέτωπο όλων. Βολεμένοι και αδιάφοροι δεν επιτρέπεται να υπάρχουν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι μίλησα για το τρίπτυχο, ανάπτυξη - ανταγωνιστικότητα - απασχόληση. Και το τρίπτυχο, ανάπτυξη - ανταγωνιστικότητα - απασχόληση αφορά τόσο τις επιχειρήσεις όσο και την Πολιτεία, το Κράτος, αλλά και τους εργαζόμενους.

Πρώτα από όλα πρέπει να δούμε ότι οι επιχειρήσεις έχουν κάνει βήματα για την ενσωμάτωση στην Ενιαία Ευρωπαϊκή Αγορά, αλλά τα βήματα αυτά είναι ακόμα μικρά. Η ελληνική επιχείρηση διστάζει να απαλλαγεί από τις νοοτροπίες του Παρελθόντος. Πολλοί επιχειρηματίες δεν φαίνεται να έχουν ακόμα συνειδητοποιήσει ότι οι επιχειρήσεις τους οφείλουν να είναι διεθνώς ανταγωνιστικές. Δεν αρκεί να επιζούν εδώ στον τοπο. Οι επιχειρήσεις οφείλουν να έχουν στρατηγική σε ευρωπαϊκό επίπεδο, να βασίζονται σε ποιότητα, στο επώνυμο προϊόν, στην νέα τεχνολογία, στην αποτελεσματική οργάνωση. Γι' αυτό χρειάζεται από τον επιχειρηματία, καινοτομία, τολμηρή σύλληψη, νέο προϊόν, νέα μέθοδος, νέα αγορά, σωστή εκτίμηση στην ανάληψη των κινδύνων. Αυτή είναι η προσφορά του στο κοινωνικό σύνολο και αυτή θέλουμε να συζητήσουμε στα πλαίσια του κοινωνικού διαλόγου. Γιατί αν δεν μπορεί να υπερβεί τη νοοτροπία του προστατευτισμού, αν δεν μπορεί να ξεπεράσει τον βραχυπρόθεσμο σχεδιασμό, τότε όχι μονάχα αυτός θα χάνει, αλλά εμείς, ως χώρα θα χάνουμε συνεχώς έδαφος.

Πολλές φορές στο παρελθόν η αντίρρηση σε τέτοιου τύπου παρατηρήσεις ήταν ότι δεν υπάρχει κλίμα εμπιστοσύνης στην οικονομία, ότι χρειάζονται κίνητρα για επενδύσεις, ότι χρειάζεται αποκλιμάκωση του πληθωρισμού και χαμηλά επιτόκια. Χρειάζεται η δημιουργία υποδομών από την πλευρά του Κράτους. Αυτό το κλίμα των ενστάσεων ήταν ένα κλίμα που κυριάρχησε για πολλές γενιές στην Ελλάδα, αλλά δεν υπάρχει πια δικαιολογία για τέτοιες ενστάσεις.

Οι πρόσφατες εκθέσεις των διεθνών Οργανισμών μιλούν από μόνες τους. Υπάρχουν προβλήματα σε επιμέρους τομείς, αλλά έχει εδραιωθεί ένα κλίμα εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία. Οι κανόνες του παιχνιδιού είναι όσο ποτέ άλλοτε ξεκαθαρισμένοι και ήρθε η ώρα όπου οι επιχειρήσεις μπορούν και πρέπει να αποδείξουν την επενδυτική τους δυναμική και την ικανότητά τους να παίρνουν πρωτοβουλίες. Μέσα από τον κοινωνικό διάλογο θα αναζητήσουμε κοινές δράσεις για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

Ανέφερα πριν το Κράτος. Οι νέες συνθήκες απαιτούν και από το Κράτος την μεγιστοποίηση της συνεισφοράς του στην αναπτυξιακή προσπάθεια. Η αναπτυξιακή συμβολή του Κράτους ήταν ιστορικά, το επιχείρημα που χρησιμοποιήθηκε για τη διόγκωση του δημόσιου τομέα. Επικαλούμενο την ανάπτυξη, την ορθολογικότητα της διαχείρισης, το Κράτος ανέλαβε νέες λειτουργίες, δημιούργησε φορείς, κρατικοποίησε επιχειρήσεις και τράπεζες.

Η γραφειοκρατική λειτουργία, η απουσία του ελέγχου που παρήγει ο ανταγωνισμός, κατέληξαν σε πολλές περιπτώσεις στο ακριβώς αντίθετο αποτέλεσμα από το επιδιωκόμενο. Μέσα από τον κοινωνικό διάλογο πρέπει να αναζητήσουμε τους τομείς όπου η λειτουργία των δημοσίων επιχειρήσεων και του κρατικού τομέα μπορεί να βελτιωθεί, να ελαχιστοποιήσει το κόστος για αυτούς που συναλλάσσονται με τις δημόσιες επιχειρήσεις, να το ελαχιστοποιήσει για τους πολίτες, για τους

πελάτες, για τις επιχειρήσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως ανέφερα πριν, η αγορά εργασίας είναι το σημείο στο οποίο οι εξελίξεις ενέχουν το μεγαλύτερο κίνδυνο μετατροπής του υφιστάμενου συστήματος με αρνητικές επιπτώσεις στις παραγωγικές σχέσεις στο σύνολο της οικονομίας. Είναι συνεπώς η αγορά εργασίας εκείνο το σημείο όπου ο κοινωνικός διάλογος έχει τα περισσότερα να προσφέρει, φθάνει να υπάρχει το θάρρος να αντιμετωπίσουμε την πραγματικότητα.

Για την αγορά εργασίας σημασία έχουν τα ακόλουθα ζητήματα: Η επιβεβαίωση του κομβικού ρόλου της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας. Η Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας είναι ένας σημαντικός παράγοντας για τη δημιουργία κλίματος σταθερότητας.

Η αύξηση των αμοιβών, πρέπει να εξασφαλίζει τόσο την αύξηση των πραγματικών αμοιβών, όσο και την επίτευξη του στόχου της καταπολέμησης του πληθωρισμού.

Η Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, είναι μια συμφωνία η οποία πρέπει να βοηθήσει τη γενική οικονομική προσπάθεια και την αναπτυξιακή προσπάθεια της χώρας.

Επίσης, πρέπει να δούμε την κατοχύρωση της δυνατότητας ρύθμισης του χρόνου εργασίας στην επιχείρηση σε μεγαλύτερο χρονικό ορίζοντα, την κατάργηση της υπερεργασίας και τον περιορισμό των υπερωριών. Όλα αυτά μπορούν να επιτρέψουν την ορθολογικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκαλούν οι συνηθισμένες οικονομικές διακυμάνσεις στις επιχειρήσεις.

Άλλα θέματα που πρέπει να εξετάσουμε στον κοινωνικό διάλογο, είναι η ρύθμιση των άτυπων μορφών απασχόλησης, οι οποίες αντικαθιστούν μορφές απασχόλησης, οι οποίες σήμερα είναι συνηθισμένες και για τις οποίες υπάρχουν κανόνες. Ενώ για τις άτυπες μορφές απασχόλησης δεν υπάρχουν κανόνες προστασίας.

Πρέπει να δούμε την επέκταση της μερικής απασχόλησης στους Οργανισμούς και στις επιχειρήσεις του δημόσιου τομέα. Πρέπει επίσης, να δούμε τη μείωση για ορισμένη χρονική περίοδο του μη μισθολογικού κόστους εργασίας των νεοπροσληφθέντων από ευταθείς ομάδες νέων.

Αυτά είναι μερικά από τα θέματα που θα πρέπει να εξετάσουμε, σε σχέση με την αγορά εργασίας.

Αυτή η συζήτηση για τις εργασιακές σχέσεις, πρέπει να γίνει με τους εργαζόμενους στο τραπέζι του διαλόγου, πρέπει να γίνει με τους εργαζόμενους ως ισότιμους και συνυπεύθυνους εταίρους. Αυτός ο κοινωνικός διάλογος γύρω από τα θέματα αυτά, ήταν για πάρα πολλά χρόνια πάγιο αίτημα των συνδικάτων.

Ο προστατευτισμός, η περιορισμένη διαπλοκή της οικονομίας με την παγκόσμια οικονομία, η συνεχής οικονομική μεγέθυνση, εξασφάλιζαν στο παρελθόν τη βελτίωση των σχέσεων εργασίας στο πλαίσιο μιας ετήσιας διαπραγματεύσεως για τους μισθούς. Αλλά σήμερα, αυτή η ετήσια διαπραγματεύση δεν αρκεί για να αντιμετωπίσουμε τα ευρύτερα προβλήματα. Χρειαζόμαστε μια ευρύτερη συνεννόηση, χρειαζόμαστε γνώση, καταγραφή όλων των παραμέτρων του προβλήματος, κοινή αναζήτηση των καταλλήλων λύσεων σε όλο το φάσμα εκείνο, το οποίο αφορά τις σχέσεις εργασίας, τις συνθήκες εργασίας, την ανάπτυξή μας. Η σταθερότητα των τιμών προστατεύει το εργατικό εισόδημα και έτσι απελευθερώνει τα Συνδικάτα για την άσκηση ενός πλέον δημιουργικού ρόλου, απελευθερώνει τα Συνδικάτα στο να αναζητήσουν και σε άλλες κατευθύνσεις λύσεις για το κοινό συμφέρον.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μίλησα για το πρώτο τμήμα, το πρώτο κεφάλαιο του κοινωνικού διαλόγου, που αφορά την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση.

Ένα δεύτερο κεφάλαιο του κοινωνικού διαλόγου, είναι η κοινωνική ασφάλιση.

Η κοινωνική ασφάλιση, είναι η ραχοκοκκαλιά του συστήματος κοινωνικής προστασίας. Και το ερώτημα είναι, πώς η κοινωνική ασφάλιση μπορεί να ανταπεξέλθει στις νέες συνθήκες παρα-

γωγής. Γιατί μπαίνει αυτό το ερώτημα; Μπαίνει το ερώτημα αυτό, πρώτα απ' όλα, γιατί η παγκοσμιοποίηση της παραγωγής και η πίεση για τον περιορισμό του κόστους, μπορούν να οδηγήσουν και έχουν οδηγήσει σε ένα κοινωνικό ντάμπινγκ, δηλαδή στην ανταγωνιστική περικοπή κοινωνικών δικαιωμάτων, στη προσπάθεια περιορισμού του μη μισθολογικού κόστους εργασίας. Όταν μια χώρα, για να επικρατήσει στον ανταγωνισμό περικόπτει κοινωνικές δαπάνες, αυτό δημιουργεί την τάση να την ακολουθήσουν και άλλες χώρες και δημιουργεί ένα ευρύτερο περιβάλλον, το οποίο πιέζει για τον περιορισμό των κοινωνικών δαπανών. Αυτό ακριβώς πρέπει να αποφύγουμε.

Το δεύτερο γεγονός είναι η ανασφάλεια σε σχέση με τα δημογραφικά δεδομένα. Η ζωή έχει επιμηκυνθεί, οι άνθρωποι ζουν πολύ περισσότερο, έχουν γι' αυτό πολύ περισσότερο χρόνο στη διάθεσή τους, ως συνταξιούχοι. Η καταβολή των συντάξεων απαιτεί όλο και περισσότερους πόρους και τα ταμεία δεν είναι πολλές φορές σε θέση να ανταποκριθούν στα νέα δημογραφικά δεδομένα.

Για όλα αυτά πρέπει να συζητήσουμε. Και τα πλαίσια του κοινωνικού διαλόγου παρουσιάζονται στο πρόγραμμα του Κόμματός μας του ΠΑΣΟΚ.

Είναι πρώτον, η βιωσιμότητα των ταμείων.

Δεύτερον, η αντιμετώπιση των ανισοτήτων στη βάση της ανταποδοτικότητας του χρόνου ασφάλισης και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Τρίτον, η προστασία των συντάξεων από τον πληθωρισμό.

Τέταρτον, η εξασφάλιση ενός ελάχιστου επιπέδου διαβίωσης.

Και πέμπτον, ο σεβασμός των ωρίμων ασφαλιστικών δικαιωμάτων.

Αυτές είναι οι αρχές που έχουμε καθιερώσει στο πρόγραμμά μας. Και στις προγραμματικές δηλώσεις δήλωσα, ότι η ασφάλιση πρέπει να είναι υποχρεωτική. Να εξασφαλίζεται σε επαρκή βαθμό από το Κράτος, να στηρίζεται στην ανταποδοτικότητα και στην κοινωνική αλληλεγγύη. Αυτά είναι τα δεδομένα, όσον αφορά τις αρχές.

Κάθε διάλογος ο οποίος ξεκινά απ' αυτά τα δεδομένα, πρέπει να αρχίσει με βάση τη σκέψη ότι απότομες αλλαγές σε ασφαλιστικά δικαιώματα, επηρεάζουν τον προγραμματισμό ζωής των πολιτών. Κάποιος έχει σχεδιάσει να βγει στη σύνταξη, ξέρει τι περίπου θα πάρει, έχει προγραμματίσει τη ζωή του. Και ως εκ τούτου, απότομες αλλαγές αλλάζουν αυτόν τον προγραμματισμό και δεν είναι αυτό σωστό. Οι αλλαγές είναι το έσχατο μέτρο. Και αν ακόμη προταθούν, ή αν ακόμη πρέπει να υπάρξουν, πρέπει να δίνεται ο αναγκαίος χρόνος προσαρμογής. Για το λόγο αυτό, ο διάλογος για το ασφαλιστικό θα προταθεί στους εταίρους να προχωρήσει σε δυο φάσεις εκ παραλλήλου, αλλά παράλληλα με το διάλογο τον οποίο ανέφερα πριν για την ανάπτυξη.

Μια πρώτη δέσμη μέτρων στο ασφαλιστικό, αφορά την άμεση στήριξη του συστήματος, εισφοροδιαφυγή, αξιοποίηση της περιουσίας, λειτουργική αναβάθμιση και πάταξη της γραφειοκρατίας. Πρέπει να μειοδοτήσουμε την απόδοση του ασφαλιστικού συστήματος με τη σημερινή του δομή. Μόνο έτσι μπορούμε να είμαστε σίγουροι ότι βάζουμε τους ασφαλισμένους στην ελάχιστη δυνατή δοκιμασία. Πρέπει, πρώτα απ' όλα, να εξαντλήσουμε κάθε δυνατότητα στήριξης του συστήματος με τα υπάρχοντα μέσα. Η δεύτερη φάση θα ασχοληθεί με την ανάλυση του μακροχρόνιου προβλήματος, του προβλήματος επάρκειας της συνταξιοδοτικής προστασίας και επάρκειας χρηματοδότησης των ταμείων. Αυτή είναι η καρδιά του ασφαλιστικού που απαντά και στο πρόβλημα της συνταξιοδοτικής ανασφάλειας των ασφαλισμένων.

Πιστεύουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η οικοδόμηση ενός νέου κοινωνικού κράτους, είναι ιστορική ανάγκη για την ελληνική κοινωνία. Ένα ισχυρό σύστημα κοινωνικής προστασίας των οικονομικά ασθενέστερων, των ηλικιών, των ανέργων, των κοινωνικά αποκλεισμένων, είναι απαραίτητο για την Ελλάδα όπως εμείς τη θέλουμε, για την κοινωνία όπως εμείς την θέλουμε. Μια κοινωνία στην οποία υπάρχουν εκ των

προτέρων αποκλεισμένοι, μια κοινωνία στην οποία υπάρχουν εκ των προτέρων πρόσωπα τα οποία δεν θα έχουν προστασία, είναι μια κοινωνία την οποία δεν θέλουμε, μια κοινωνία η οποία δεν ανταποκρίνεται στις επιδιώξεις μας. Και γι' αυτό, πρέπει να συζητήσουμε για το ασφαλιστικό, για να έχουμε ένα σύστημα το οποίο πραγματικά παρέχει προστασία, για να έχουμε, όπως είπα πριν, ανάπτυξη με κοινωνική δικαιοσύνη, ανάπτυξη με κοινωνική συνοχή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τρίτο κεφάλαιο του κοινωνικού διαλόγου ο οποίος έχει ξεκινήσει, είναι ο αγροτικός τομέας. Πολλοί βλέπουν τις εξελίξεις ως απειλή. Παραβλέπουν, ότι η διάνοξη νέων αγορών και η εξάπλωση νέων καταναλωτικών προτύπων, αποτελούν ευκαιρία για την ενίσχυση της οικονομίας του αγροτικού τομέα, για την ενίσχυση της υπαίθρου.

Εμείς στην Ελλάδα έχουμε κλιματικές και εδαφικές ιδιότητες, ικανές για να αναδείξουν νέα συστήματα παραγωγής και εμπορίας, να διαφοροποιήσουν ποιοτικά τα αγροτικά μας προϊόντα, να έχουμε μία διαφορετική παραγωγή, η οποία να είναι ελκυστική για τις διεθνείς αγορές.

Για να το πετύχουμε, όμως, αυτό πρέπει να αναλάβουμε ευθύνες. Οι αγρότες και οι συνεταιρισμοί να λειτουργήσουν με επιχειρηματικά κριτήρια. Το Κράτος να αναλάβει την ευθύνη για μία ολοκληρωμένη κοινωνική προστασία που θα καλύπτει σύνταξη, πρόνοια, υγεία και ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής. Το Κράτος πρέπει να δημιουργήσει τις δομές για ισόρροπη ανάπτυξη και ίσες ευκαιρίες σε όλη την υπαίθρο.

Αυτά είναι τα τρία κεφάλαια για τα οποία, όπως σας ανέφερα, ο κοινωνικός διάλογος έχει ήδη αρχίσει. Όλοι οι φορείς, όσον αφορά το πρώτο τμήμα, που προσκλήθηκαν, έλαβαν μέρος στην επίσημη έναρξη του κοινωνικού διαλόγου στις 14 Μαΐου του 1997. Είναι ιδιαίτερα ελπιδοφόρο, ότι κατά την πρώτη συνεδρίαση υπήρχε σύμπτωση απόψεων για την διαδικασία, η οποία πρέπει να ακολουθηθεί.

Εμείς, ως Κυβέρνηση, δεσμευθήκαμε σε δύο θέματα:

Πρώτον, οι δικές μας απόψεις για τα σημαντικά ζητήματα θα συζητηθούν υπό το πρίσμα της εμπειρίας όλων των κοινωνικών εταίρων και θα εμπλουτιστούν ή θα αναθεωρηθούν με βάση τις προτάσεις όλων των συμμετεχόντων. Αυτό είναι ο διάλογος τον οποίο επιδιώκουμε. Να υπάρξει συνάντηση, ανταλλαγή εμπειριών στην αντίληψη και μέσα από τη ζήτηση, τελικά, συναίνεση.

Δεύτερο σημείο συμπτώσεων είναι, ότι ο διάλογος πρέπει να έχει ορατό χρονικό ορίζοντα. Κάποτε -και θα πω αμέσως- πρέπει να ολοκληρωθεί στο πλαίσιο των συμπερασμάτων και αποφάσεων οι οποίες θα προκύψουν από την ολοκλήρωση του διαλόγου και η Κυβέρνηση θα προχωρήσει στη θέσπιση μέτρων.

Ο ελληνικός λαός έχει δώσει την εντολή στην Ελληνική Κυβέρνηση να κυβερνήσει. Αυτή την ευθύνη της απέναντι στον εντολέα και στο μέλλον του τόπου δεν μπορεί και δεν πρέπει να αθετήσει. Εμείς είμαστε υποχρεωμένοι να πάρουμε όλα εκείνα τα μέτρα, τα οποία είναι αναγκαία για την ανάπτυξη της χώρας, για την κοινωνική δικαιοσύνη, αξιοποιώντας κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις προτάσεις των φορέων και τις όποιες συγκλίσεις επιτευχθούν, αξιοποιώντας το προϊόν αυτής της συζήτησης.

Θέσαμε ως απώτατο χρονικό ορίζοντα κατάληξης του διαλόγου για την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση τις αρχές του 1998. Αυτό δεν σημαίνει ότι, αν κάποιο θέμα έχει συζητηθεί προηγουμένως και η συζήτηση έχει ολοκληρωθεί, δεν μπορεί να προωθηθεί νωρίτερα.

Το χρονοδιάγραμμα αυτό έγινε δεκτό ομόφωνα. Στη λήξη της διαδικασίας το πόρισμα της διαδικασίας, που θα περιλαμβάνει τις συγκλίσεις και θα καταγράφει τις τυχόν διαφωνίες, θα υποβληθεί για γνωμοδότηση στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Παρόμοια διαδικασία θα προτείνει η Κυβέρνηση για το θέμα της κοινωνικής ασφάλισης. Η συζήτηση για την πρώτη δέσμη -θυμίζω ότι η πρώτη δέσμη ήταν η δέσμη των άμεσων μέτρων- θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί ως το τέλος του 1997. Η

δέσμη των μέτρων για την αντιμετώπιση του μακροχρόνιου θέματος της συνταξιοδοτικής προστασίας και της βιωσιμότητας των ταμείων πρέπει να είναι έτοιμη μέσα στο 1998. Το ότι θα είναι έτοιμη μέσα στο 1998 δεν σημαίνει ότι θα εφαρμοστεί και το 1998 ή το 1999. Το πότε θα εφαρμοστεί θα είναι και αποτέλεσμα της συζήτησης η οποία θα γίνει.

Τέλος, ο τρίτος διάλογος για τα αγροτικά θέματα ξεκίνησε ήδη. Το Συμβούλιο αγροτικής πολιτικής έχει συγκαλέσει ήδη δύο συνόδους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας περιέγραψα το αντικείμενο και τη διαδικασία του διαλόγου. Πολλοί δεν κατανοούν την αναγκαιότητα αυτού του διαλόγου. Μερικοί, καθοδηγούμενοι από νεοφιλελεύθερες απόψεις, δεν βρίσκουν κανένα λόγο επέμβασης στη φυσική εξέλιξη των πραγμάτων, όπως τη θεωρούν, στην εξέλιξη, η οποία τυφλά επιβάλλεται από τις δυνάμεις του ανταγωνισμού. Άλλοι φοβούνται και αρνούνται το διάλογο, καθώς σ' αυτόν βλέπουν την αμφισβήτηση της αποκλειστικής ορθοδοξίας των θέσεων τους και αντιλαμβάνονται την κοινωνία μόνο κάτω από το πρίσμα μίας διαμάχης, όπου υπάρχουν οπωσδήποτε νικητές και ηττημένοι.

Η ανάγκη διατήρησης των υφισταμένων στο πείσμα της πραγματικότητας πηγάζει από το φόβο του μέλλοντος, πηγάζει από ηττοπάθεια, από έλλειψη πίστης στις δυνατότητες να ανταπεξέλθουμε στις προκλήσεις της εποχής. Βασίζεται στην έλλειψη διορατικότητας για τις δυνατότητες, που έχουμε για να μεταβάλουμε τα πράγματα. Βασίζεται, επίσης, η άρνηση αυτή, στην άρνηση ότι η απραξία διακινδυνεύει και αυτό ακόμη που έχουμε και ότι η απραξία είναι δυνατόν να οδηγήσει στην αναίρεσή του.

Χαρακτηριστικό των προοδευτικών δυνάμεων ήταν πάντα η πίστη στο μέλλον, η αυτοπεποίθηση στις δυνατότητές τους. Η πίστη αυτή δεν πηγάζει από μία αλόγιστη αισιοδοξία, πηγάζει από τη διορατικότητα, η οποία είναι αποτέλεσμα της ανάλυσης και της κατανόησης των εξελίξεων. Μόνο όταν η ανάλυση και η κριτική σκέψη αντικαταστάθηκε από τη στείρα ορθοδοξία, τότε η προσαρμογή στο μέλλον αντικαταστάθηκε από τη συγκάλυψη.

Αποτέλεσμα το αργό "σάράκι" στα συστήματα του υπαρκτού σοσιαλισμού, που οδήγησε στη δραματική κατάρρευση του 1989. Η Αριστερά είναι η πολιτική δύναμη που κατανοεί πως η διαδικασία εκσυγχρονισμού της χώρας, δεν είναι μία υπόθεση υλικής υποδομής ή οικονομικών δεικτών, αλλά πρέπει να συμβαδίζει και με την κοινωνική συνοχή. Απαιτεί και προϋποθέτει τη διεύρυνση της πολιτικής δημοκρατίας και των συμμετοχικών θεσμών.

Ο κοινωνικός διάλογος, ακριβώς αυτή τη διεύρυνση επιδιώκει. Η επιλογή της αναπτυξιακής τροχιάς, που ανέφερα πριν, η επιλογή ότι θέλουμε μία οικονομία, η οποία είναι ανταγωνιστική σε ποιότητα, σε τεχνολογία, δεν είναι μόνο μία υπόθεση αριθμών, ούτε μία υπόθεση διαχείρισης. Βασίζεται και πηγάζει από βαθύτατα πολιτικές και κοινωνικές επιδιώξεις. Βασίζεται και πηγάζει από την πίστη σε μία διαφορετική κοινωνία, η οποία δίνει περισσότερες δυνατότητες και περισσότερες ευκαιρίες στα μέλη της. Βασίζεται επίσης και εδραιώνεται στη συνεννόηση, στη συναίνεση για τους τρόπους επίτευξης των στόχων, στην τόλμη να αναμετράμαστε με τις προκλήσεις.

Έχουμε τη δυνατότητα να παίρνουμε στρατηγικές αποφάσεις και έχουμε επίσης την πεποίθηση, ότι σε όλους εμάς επιβάλλεται ειλικρίνεια απέναντι στα προβλήματα. Επιβάλλεται να δούμε τα προβλήματα μ' έναν τρόπο, ο οποίος μας επιτρέπει να τα καταλάβουμε καλά, για να τα αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην Ευρώπη σήμερα παρουσιάζονται ουσιαστικές μεταβολές και ανακατατάξεις. Η επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της ευρωπαϊκής ενοποίησης, συνδέεται όλο και περισσότερο, όλο και πιο αποφασιστικά με την εδραίωση και τη διαφύλαξη της κοινωνικής συνοχής. Η νίκη του Εργατικού Κόμματος στην Αγγλία, η νίκη των Σοσιαλιστών και της Αριστεράς στη Γαλλία, έδειξαν ότι η ευρωπαϊκή ενοποίηση είναι μία υπόθεση των λαών και όχι μίας κάστας τεχνοκρατών.

Για μας, για το ΠΑ.ΣΟ.Κ., η αλλαγή του τοπίου στην Ευρώπη, είναι μία δικαίωση της πολιτικής μας. Θα έλεγα ότι και προσωπικά έχω μιλήσει πριν πολλά χρόνια, πολύ νωρίς, για μία ενωμένη Ευρώπη των λαών και όχι των μονοπωλίων. Μία τέτοια Ευρώπη, την ενωμένη Ευρώπη των λαών, επιδιώκουμε. Για την Ελλάδα, οι αλλαγές στην Ευρώπη είναι καλοδεχούμενες, γιατί αυτό σημαίνει, ότι μπορεί να έχουμε καλύτερους όρους διαπραγμάτευσης στη γενικότερη συζήτηση για το είδος της ενωμένης Ευρώπης, που μπορούμε να διαμορφώσουμε.

Υπάρχουν περισσότεροι, με τους οποίους μπορούμε να συζητήσουμε ανοικτά, να εκθέσουμε τα ειδικά μας προβλήματα και να δούμε πώς μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τα δικά μας προβλήματα μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο.

Πρέπει, όμως, παρ'όλη αυτήν την ευνοϊκή εξέλιξη ως προς τις συνθήκες με τις οποίες μπορούμε να διαπραγματευθούμε, να γίνει απόλυτα καθαρό, ότι οι μεταβολές στην Ευρώπη δεν πρόκειται και δεν επιτρέπεται να επηρεάσουν τις δικές μας πολιτικές επιλογές.

Διότι, οι δικές μας επιλογές δε συνδέονται με το Μάαστριχτ και τις προθεσμίες του. Οι επιλογές οι δικές μας συνδέονται με την επιδίωξή μας για μια ισχυρή και ευημερούσα Ελλάδα.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Οι επιλογές οι δικές μας συνδέονται με την Ελλάδα που θέλει να ενταχθεί με επιτυχία στο νέο διεθνές καταμερισμό εργασίας, συνδέονται με την Ελλάδα που θέλει να επωφεληθεί, που θέλει να αξιοποιήσει τον παγκόσμιο ανταγωνισμό και όχι να συντριβεί απ'αυτόν.

Είναι σημαντικό και πιθανόν να αποδειχθεί ιδιαίτερα ωφέλιμο, ότι οι σοσιαλιστικές δυνάμεις έχουν την ευθύνη της διακυβέρνησης στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Αλλά δε χρειάζεται να θυμίσω, ότι οι στόχοι του Μάαστριχτ έχουν τη σφραγίδα του Μίττεραν και του Ντελόρ και ότι οι σοσιαλιστές παντού στην Ευρώπη δεν αμφισβητούν τη σύγκλιση, αλλά αποσκοπούν στην πληρέστερη και πιο ολοκληρωμένη επίτευξη των στόχων τους, αποσκοπούν στην επίτευξη της ανάπτυξης με κοινωνική δικαιοσύνη και κοινωνική συνοχή.

Είναι πρόωρο να εκτιμήσουμε, αν ως αποτέλεσμα των ανακατατάξεων στο πολιτικό σκηνικό της Ευρώπης θα υπάρξει, είτε μια μικρή αναβολή στην καθιέρωση του ενιαίου νομίσματος ή κάποιας μορφής αναθεώρηση με κάποιες προσαρμογές των κριτηρίων σύγκλισης.

Και στη μια περίπτωση, δηλαδή την περίπτωση αναβολής της καθιέρωσης του ενιαίου νομίσματος και στην άλλη περίπτωση, της αναθεώρησης των κριτηρίων σύγκλισης, θα ήταν μοιραίο λάθος για μας, αν νομίζουμε ότι η αλλαγή του πολιτικού τοπίου στην Ευρώπη μπορεί να σημαίνει μια περίοδο επανάπαυσης για την Ελλάδα.

Θα ήταν βαρύ λάθος, αν πιστεύαμε ότι πρέπει ή μπορούμε να αναστείλουμε ή να επιβραδύνουμε την προσπάθειά μας για το ριζικό εκσυγχρονισμό της κοινωνίας, της οικονομίας και της διοίκησής μας. Θα ήταν πολύ μεγάλο λάθος, αν θεωρήσουμε ότι όλα αυτά αποτελούν μια πρόκληση για μας να ακολουθήσουμε μια πορεία εφρυσυχασμού και να εγκαταλείψουμε τη σκληρή προσπάθεια η οποία απαιτείται.

Μας χωρίζει πολύ μεγάλη απόσταση από τους δικούς μας στόχους ευημερίας και ανάπτυξης, ώστε να νομίσουμε ότι κάποιοι άλλοι θα λύσουν τα δικά μας προβλήματα. Τα δικά μας προβλήματα πρέπει να τα λύσουμε εμείς οι ίδιοι και πρέπει να τα λύσουμε με αποφασιστικότητα.

Οι αλλαγές στην Ευρώπη είναι μια ενθάρρυνση ότι, όταν πετύχουμε τους δικούς μας στόχους στη χώρα μας, θα μπορούμε να μπούμε με καλύτερους όρους στη συζήτηση στην Ευρώπη, για το πως θα διαμορφώσουμε όλοι μαζί, όλες οι ευρωπαϊκές χώρες, την Ενωμένη Ευρώπη.

Οι αλλαγές στην Ευρώπη είναι, λοιπόν, μια ευνοϊκή εξέλιξη η οποία υποβοηθεί, όπως είπα πριν, την διαπραγματευτική μας θέση. Για να έχουμε, όμως, διαπραγματευτική θέση, πρέπει να πετύχουμε ένα τέτοιο επίπεδο, ώστε η φωνή μας, ο λόγός μας, να γίνεται ακουστός, ώστε η προσπάθειά μας να έχει αποδείξει ότι μπορούμε να συμμετέχουμε στις διαδικασίες, οι

οποίους έχουν ξεκινήσει.

Αν μείνουμε έξω από την ευρωπαϊκή ενοποίηση, θα έχουμε στερήσει τη χώρα μιας άλλης ευκαιρίας. Σ' αυτόν τον αιώνα και στις αρχές του επόμενου, η ισότιμη συμμετοχή στην ευρωπαϊκή ενοποίηση είναι η μόνη μεγάλη ευκαιρία που δημιουργεί για την Ελλάδα η διεθνής συγκυρία.

Αυτή είναι η ευκαιρία για μας, για να προχωρήσουμε μαζί με άλλους στην αντιμετώπιση των προκλήσεων του παγκόσμιου ανταγωνισμού. Αυτή είναι η ευκαιρία για μας, να έχουμε και εμείς φωνή και λόγο στις εξελίξεις.

Για μας, λοιπόν, όχι μονάχα δεν πρέπει να υπάρξει ψευδαίσθηση μιας χαλάρωσης, αλλά αντίθετα πρέπει να υπάρξει μια νέα ορμή εθνικής επιτυχίας για τους στόχους μας. Μια νέα ορμή επιτυχίας για τους σταθερούς εθνικούς μας στόχους, γιατί απ' αυτούς τους στόχους κρινόμαστε. Και ή θα επιτύχουμε αυτούς τους στόχους για λογαριασμό μας, ή κανείς άλλος δε θα το κάνει για χάρη μας.

Γι' αυτό και ο κοινωνικός διάλογος, για τον οποίο συζητάμε σήμερα, είναι μία από τις κρίσιμες επιλογές του ριζικού εκσυγχρονισμού της χώρας. Είναι μία επιλογή, η οποία θα φέρει την Ελλάδα πιο κοντά στην επιτυχία των εθνικών της στόχων. Αυτό τον κοινωνικό διάλογο είμαστε αποφασισμένοι και να στηρίζουμε και να προωθήσουμε, για να πετύχουμε το βασικό μας στόχο, τη συμμετοχή της Ελλάδας στις διαδικασίες ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της ευρωπαϊκής οικονομίας και της παγκόσμιας οικονομίας. Σας ευχαριστώ.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Νικόλαος Κωνσταντόπουλος έχει το λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου):** Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο κύριος Πρωθυπουργός κατά τη συνήθειά του μίλησε και πάλι με τίτλους και κεφάλαια. Περιέγραψε, τι καλός που είναι ο κοινωνικός διάλογος, αλλά παρέλειψε να δώσει μια εξήγηση στη Βουλή για ποίους πολιτικούς λόγους, αυτή η σημερινή συζήτηση για ένα τόσο σπουδαίο και χρήσιμο θέμα, δεν επιτετεύσθηκε από την Κυβέρνηση, αλλά χρειάστηκε να υποβληθεί αίτηση από το Συνασπισμό της Αριστεράς και της Προόδου για να πραγματοποιηθεί.

(Θόρυβος στην Αίθουσα - κωδωνοκρουσίες)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Παρακαλώ να συντομεύσετε στην έξοδο και να υπάρξει ησυχία. Στο βάθος αριστερά, παρακαλώ ησυχία.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου):** Επίσης, δεν εξήγησε ο κύριος Πρωθυπουργός γιατί, αφού είναι τόσοσ σπουδαίος και χρήσιμος ο πολιτικός και κοινωνικός διάλογος, η Κυβέρνηση αρνείται τις παραμονές της Διακυβερνητικής Διάσκεψης που θα γίνει σε λίγες μέρες να υιοθετήσει την άλλη πρόταση του Συνασπισμού για συζήτηση στη Βουλή προ ημερησίας διατάξεως, ως προς τα κρίσιμα θέματα που έχουν σχέση με το παρόν και την ιστορική προοπτική του Τόπου.

Αν, λοιπόν, είναι τόσο σπουδαία και ωφέλιμα όλα αυτά τα οποία ανέφερε ο κύριος Πρωθυπουργός, τότε ας δώσει μια εξήγηση πολιτικά πειστική, γιατί αυτή η ανακόλουθη κυβερνητική συμπεριφορά και μέσα και έξω από τη Βουλή.

Δε μιλάμε σε συνθήκες κοινωνικού, πολιτικού και ιστορικού κενού. Μιλάμε στο ιστορικό όριο του 2000 και σε μια περίοδο όπου είναι κρίσιμη η κατάσταση για τον Τόπο. Σε μια περίοδο που η Ελλάδα είναι κάτω από πολλαπλές δοκιμασίες. Είναι μάλλον αναχρονιστικό να αναζητάμε την εξήγηση αυτής της δύσκολης και κρίσιμης περιόδου ανατρέχοντας στον εμφύλιο και στη δικτατορία, γιατί αυτό είπε ο κύριος Πρωθυπουργός.

'Αλλο είναι το προπατορικό αμάρτημα της πολιτικής μας δοκιμασίας και της πολιτικής μας αποτυχίας. Είναι ο τρόπος διακυβέρνησης της χώρας, είναι το πολιτικό σύστημα και οι μηχανισμοί του, είναι η ανεπάρκεια στον στρατηγικό

σχεδιασμό, η έλλειψη διορατικότητας, οι πελατειακές σχέσεις, η διαφθορά που ζει και βασιλεύει.

Αυτές, λοιπόν, τις πολιτικές εξηγήσεις πιστεύω ότι περιμένει ο κάθε Έλληνας πολίτης, αντί να ακούει για το πόσο καλός και ωφέλιμος είναι ο κοινωνικός διάλογος. Γιατί δεν εφαρμόστηκε ποτέ μέχρι τώρα, αφού είναι λοιπόν τόσο σημαντικής και καθοριστικής σημασίας ο ρόλος του για την αλλαγή των δεδομένων; Γιατί μέχρι και σήμερα δεν έχει θεσμοθετηθεί επίσημα και συγκεκριμένα, στις λειτουργίες του πολιτικού μας συστήματος;

Γιατί σε όλη τη διάρκεια της μεταπολίτευσης δεν μπόρεσαν να αξιοποιηθούν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας, από πλευράς πολιτικής σταθερότητας, εναλλαγής σταθερών κυβερνήσεων, δυνατότητας για πολλές κυβερνητικές θητείες και εφαρμογή συγκεκριμένων προγραμμάτων; Γιατί, ακόμα και σήμερα, η Κυβέρνηση πρώτα εξαγγέλλει υποχρεωτικές και μονοδιάστατες πολιτικές και μετά επικαλείται τον κοινωνικό διάλογο, είτε ως άλλοθι είτε ως επικοινωνιακό στήριγμα;

Κάναμε συζητήσεις εδώ στη Βουλή και για τη Διακυβερνητική το Δεκέμβριο του 1996 και για την κατάσταση της οικονομίας πριν από ένα μήνα. Στις συζητήσεις αυτές ακούστηκαν ορισμένοι κυβερνητικοί αφορισμοί, οι οποίοι ισοδυναμούσαν με πολιτικές και κοινωνικές απειλές σε βάρος του ελληνικού λαού και της προοπτικής του. Διατυπώθηκε από τον κύριο Πρωθυπουργό, αλλά και από κυβερνητικά στελέχη, ότι είναι δεδομένη και αδιαπραγμάτευτη η πολιτική της Κυβέρνησης. Ακούστηκαν επίσης αποστροφές περί αναγκαστικού μονόδρομου στο κυνήγι των κριτηρίων σύγκλισης της Συνθήκης του Μάαστριχτ, που εάν δεν τον αποδεχτούμε αυτόν τον αναγκαστικό μονόδρομο, θα γίνουμε Αλβανία.

Ακούστηκαν επίσης αποστροφές για το πρόγραμμα σύγκλισης, που ταυτίζεται για την Κυβέρνηση και με την αναπτυξιακή, αλλά και με την κοινωνική πολιτική της χώρας. Δεν έχουν φύγει από τα αυτιά του Έλληνα πολίτη απόψεις κυβερνητικών στελεχών σαν εκείνη που έλεγε "να κόψουν το λαιμό τους όσοι δεν μπορούν να επωμισθούν το κοινωνικό κόστος". 'Η απόψεις σαν αυτές τις οποίες και ο ίδιος ο κύριος Πρωθυπουργός στην προηγούμενη συζήτηση για την κατάσταση της οικονομίας διατύπωσε, λέγοντας ότι εάν δεν ακολουθηθεί αναγκαστικά η πορεία που απορρέει από το Πρόγραμμα Σύγκλισης, που έχει καταρτίσει η Κυβέρνηση, θα βρεθούμε να είμαστε μόνοι και έρμητοι στην πορεία Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και διαρκώς περιθωριοποιούμενοι.

Αυτά άλλοτε. Χθες μόλις. Σήμερα διαφορετικές επικλήσεις και αναφορές. "Πρέπει να αξιοποιηθούν και να συνεκτιμηθούν τα δεδομένα της κοινωνικής εμπειρίας, κάτω από τις διαδικασίες ενός ανοικτού κοινωνικού διαλόγου". Είπε ο κ. Σημίτης. Για να προσθέσει: "Πρέπει να διαμορφωθεί πρώτα ένα κοινωνικό πόρισμα, το οποίο θα υποβληθεί στην ΟΚΕ και μετά θα καθοριστεί η κυβερνητική πολιτική". Πήγε και πιο πέρα, σήμερα, με την άποψη ότι "δεν είναι το Πρόγραμμα Σύγκλισης των κριτηρίων του Μάαστριχτ εκείνο που καθορίζει τις επιλογές της Κυβερνητικής πολιτικής". Πρόκειται, άραγε για το γνωστό πρόσωπο της πολιτικής που παράγει αναξιοπιστία και έλλειψη εμπιστοσύνης, με τις δυο όψεις και τη διπλή γλώσσα, που το έχει βιώσει με τρόπο κουραστικό ο ελληνικός λαός; 'Η πρόκειται για τον αναγκαίο πολιτικό φρονηματισμό, με τις παιδαγωγικού χαρακτήρα διαπιστώσεις τις οποίες απεκόμισε η Κυβέρνηση από τη μέχρι σήμερα πορεία της αλλά και τις κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις στην Ευρώπη; Δεν μπορεί να είναι και τα δύο ταυτόχρονα. Η Κυβέρνηση κάποια στιγμή πρέπει, πράγματι να μιλήσει με τη γλώσσα της ειλικρίνειας, γιατί δε μιλάει με την γλώσσα της ειλικρίνειας. Άλλα ζητήματα βεβαίως, χρειάζοντουσαν σήμερα να αποσαφηνισθούν από πλευράς Κυβέρνησης. Όταν προσέρχεται σε διάλογο η Κυβέρνηση για τα κρίσιμα θέματα των μορφών απασχόλησης, αντιμετώπισης της ανεργίας, ασφάλισης, αγροτικής πολιτικής ή και για τις επιλογές αμέσων μέτρων, προσέρχεται στο διάλογο καταθέτοντας προτάσεις που θα διαμορφωθούν από κοινού σε πολιτικές θέσεις με τα κοινωνικά μέρη; 'Η προωθεί ειλημμένες αποφάσεις για να τις επιβάλει με το μανδύα του κοινωνικού διαλόγου και το άλλοθι της

κοινωνικής αποδοχής;

Δεύτερον, το οποίο οφείλει να αποσαφηνίσει η Κυβέρνηση: Προτίθεται να αλλάξει κρίσιμες επιλογές της πολιτικής της, όταν είναι κοινώς διαπιστωμένο, ότι αυτές οι επιλογές της ανατρέπουν συνθήκες ζωής σε όλο και περισσότερους Έλληνες; Ή θα εμμένει σ' αυτήν τη συλλογιστική που κατά καιρούς προβάλλει και μόλις χθες επανέλαβαν ο κύριος Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και ο κύριος Πρωθυπουργός, "περί μιας κι αναγκαστικής πολιτικής";

Ενώ τη μία ομίλησαν περί "σοσιαλιστικού και αριστερού Μάαστριχτ", μετά αμέσως επανήλθαν στην αρχική διατύπωση, ότι δεν πρόκειται περί στροφής για την επιδίωξη ενός σοσιαλιστικού και αριστερού Μάαστριχτ, ορθώς, αλλά πρόκειται περί ενός προγράμματος που απορρέει από τη Συνθήκη Σύγκλισης, το οποίο μονοδιάστατα και μονόπλευρα θα επιδιώξει να εφαρμόσει.

Τρίτο ερώτημα στο οποίο είναι υποχρεωμένη να απαντήσει η Κυβέρνηση: Θέλει μόνιμους και δεσμευτικούς όρους, μόνιμες και δεσμευτικές διαδικασίες κοινωνικού και πολιτικού διαλόγου, με ισότιμους κοινωνικούς συνομιλητές κι εταίρους ή επ' ευκαιρία θα πραγματοποιεί συζητήσεις, όταν θα χρειάζεται αντιστηρίγματα στην πολιτική της ή εκτόνωση της πολιτικής και κοινωνικής κρίσης; Διότι ένα είναι δεδομένο. Μέχρι σήμερα θεσμοθετημένος κοινωνικός διάλογος, δεν ευδοκίμησε ποτέ στη χώρα μας. Και βέβαια δε φταίει η κοινωνία, οι πολίτες και οι κοινωνικοί εταίροι. Οι ευθύνες είναι συγκεκριμένες, των πολιτικών κυβερνήσεων.

Κύριοι συνάδελφοι, καμία κυβέρνηση στην Ελλάδα μέχρι σήμερα δε θέλησε, ούτε εφαρμόσε το δεσμευτικό κοινωνικό διάλογο ως βάση και πλαίσιο για πολιτικές επιλογές, που έχουν μείζονος σημασίας επιπτώσεις σε κρίσιμα θέματα. Στηρίχθηκε η διακυβέρνηση της χώρας, στις αυτοδύναμες εκλογικές πλειοψηφίες και όχι στις οργανικές κοινωνικές και πολιτικές συναινέσεις.

Έχουμε μία εμπειρία εναλασσομένων κυβερνήσεων, ΠΑ.ΣΟ.Κ. και Νέας Δημοκρατίας σε όλη τη διάρκεια της μεταπολίτευσης. Αυτή η εμπειρία σημάδεψε ολόκληρη τη μεταπολίτευση, με ένα κριτήριο, της παντοδυναμίας της εκλογικής πλειοψηφίας. Αυτός που κερδίζει τις εκλογές αναγορεύεται σε εξουσιαστή των πάντων- του Κράτους και των θεσμών του, της Διοίκησης και των μηχανισμών της, της Νομοθετικής και Δικαστικής Εξουσίας, του δημόσιου ταμείου, των πόρων των εθνικών και των κοινωνικών κονδυλίων, του δημόσιου τομέα και της κοινωνίας- και μοιράζει τα υπάρχοντα του τόπου στο χρηματιστήριο ενός παραγοντισμού κυβερνητικών και κομματικών και πελατειακών σχέσεων.

Υπήρξαν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πλειοψηφίες σ' αυτόν τον τόπο και ισχυρές κυβερνήσεις...

(Θόρυβος στην Αίθουσα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας - κωδωνοκρουσίες)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Παρακαλώ τους συναδέλφους, την κα Μπακογιάννη, τον κ. Μείμαρράκη και τον κ. Κάκκαλο, να σεβαστούν το χώρο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΚΚΑΛΟΣ:** Μα, κύριε Πρόεδρε, δεν κάναμε τίποτα...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Επιτέλους κάποτε να σταματήσετε αυτήν την τακτική. Είναι απαράδεκτο αυτό που κάνετε.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΚΚΑΛΟΣ:** Πιο είναι απαράδεκτο;

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Παρακαλώ. Αν θέλετε μπορείτε να βγείτε έξω από την Αίθουσα. Όταν είστε στην Αίθουσα οφείλετε να σέβεστε όλους μας που παρακολουθούμε μία συζήτηση. Αρκετά πλέον.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΚΚΑΛΟΣ:** Μα, κύριε Πρόεδρε...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κατά σύστημα το κάνετε, κύριε Κάκκαλε.

Συνεχίστε, κύριε Πρόεδρε.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου):** Υπήρξαν, λοιπόν, όπως έλεγα εκλογικές πλειοψηφίες, υπήρξαν και αυτοδύναμες κυβερνήσεις και πολλές κυβερνητικές θητείες. Εκείνο το οποίο δε διαμορφώθηκε στον τόπο μας, ως

κοινωνική και πολιτική κατάκτηση, είναι οι θεσμοί κοινωνικής συναίνεσης, δημοκρατικής συμμετοχής και κοινωνικού διαλόγου.

Πολλές φορές μάλιστα η αξίωση για θεσμούς τέτοιους συμμετοχής και

διαλόγου, συναίνεσης και ελέγχου της αξιοπιστίας και της αποτελεσματικότητας κάθε κυβερνητικής πολιτικής, θεωρήθηκε εχθρική, αντιμετώπιστηκε ανταγωνιστικά και φαλκιδεύτηκε συστηματικά. Γιατί το πολιτικό μας σύστημα θέλει και διαιωνίζει την καταλυτική παρουσία της εκάστοτε κυβερνητικής κομματικής πλειοψηφίας, παντού και για τα πάντα. Και αυτό είναι το έλλειμμα των σύγχρονων θεσμών της διευρυμένης δημοκρατίας. Επιτρέψτε μου όμως να πω ότι είναι και ένα έλλειμμα ουσιαστικής πολιτικής παιδείας για μία διευρυμένη κοινωνική συμμετοχή, για μία ειλικρινή πολιτική συνεννόηση, για πολιτική και κοινωνική συναίνεση.

Δεν είναι τυχαίο, ότι όλες οι εξαγγελίες που έγιναν στη διάρκεια της μεταπολίτευσης και το 1978 και το 1985 και το 1994 για διαδικασίες διαλόγου, έξω από τους κυβερνητικούς μηχανισμούς, δε συνοδεύτηκαν από τα αντίστοιχα πολιτικά αποτελέσματα. Η λειτουργία τους εκφυλίστηκε, δεν είχαν τα αναμενόμενα αποτελέσματα, γιατί τους έλειπε το αναγκαίο κύρος της γνήσιας αντιπροσωπευτικότητας, δεν είχαν αναγκαστικές αρμοδιότητες και είχαν ως προορισμό απλώς να επικυρώνουν την εκάστοτε κυβερνητική πολιτική.

Ο κοινωνικός διάλογος προεκλογικά γίνεται δημαγωγικό σύνθημα, μετεκλογικά γίνεται πολιτικό άλλοθι. Ποτέ δεν έγινε στην πραγματικότητα του ελληνικού δημόσιου βίου κοινωνική, αυτός ο διάλογος, πολιτική και πολιτιστική κατάκτηση δημοκρατίας και παιδείας.

Αυτή είναι μία από τις αιτίες πιστεύω που οι ελληνικές Κυβερνήσεις στα χρόνια της θητείας τους και στα πλαίσια της συμμετοχής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν μπόρεσαν να αξιοποιήσουν αποτελεσματικά και με διορατικότητα την έννοια της εθνικής ρύθμισης, κάνοντας τις αναγκαίες προσαρμογές για θεμελιώδεις συμφωνίες μεταξύ κοινωνικών μερών, κατανέμοντας με δικαιοσύνη το κοινωνικό κόστος. Δεν έγιναν στην Ελλάδα οι προσαρμογές, δεν αξιοποιήθηκε η έννοια της εθνικής ρύθμισης, δεν υπήρξε με διορατικότητα η κατανομή του κοινωνικού κόστους, γιατί έλειψαν οι γνήσιοι και αντιπροσωπευτικοί θεσμοί του πολιτικού διαλόγου, της συμμετοχής και του ελέγχου. Όλα βασίστηκαν σε κυβερνητικές οδηγίες από τα πάνω, πολλές φορές νομοθετικού περιεχομένου εισοδηματικές ή και άλλες πολιτικές, και όχι στον κοινωνικό διάλογο των προγραμματικών πολιτικών συμφωνιών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για να μη μιλάμε αφηρημένα: Το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Εργατικής και Κοινωνικής Πολιτικής πανηγυρίστηκε, στην ουσία, όμως, εκφυλίστηκε και αποδυναμώθηκε το 1976. Το Συμβούλιο Κοινωνικής και Οικονομικής Πολιτικής, το ΣΚΟΠ το 1978, είχε την ίδια τύχη. Κατέστη γρήγορα ανενεργός θεσμός. Το Εθνικό Συμβούλιο Ανάπτυξης και Προγραμματισμού, το ΕΣΑΠ, το 1985 και αυτό κατέστη γρήγορα ανενεργό, διακοσμητικού χαρακτήρα, του οποίου η επίκληση γινόταν με πολιτικά προσχήματα. Και τέλος, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, η Ο.Κ.Ε. το 1994.

Αναφέρθηκε ο κύριος Πρωθυπουργός στην ανάγκη αξιοποίησης της Ο.Κ.Ε. για να επεξεργασθεί τα πορίσματα του ανοικτού κοινωνικού διαλόγου, τον οποίο έχει εγκαينάσει η Κυβέρνηση.

Θα περίμενα να δώσει μία εξήγηση ο κύριος Πρωθυπουργός, γιατί μέχρι σήμερα αυτόν τον υπάρχοντα θεσμό δεν τον αξιοποίησε, γιατί δεν έχει συμμεριστεί τις υποδείξεις του, γιατί δεν έχει ενστερνισθεί τις απόψεις του, γιατί δεν έχει ενσωματώσει τις συγκεκριμένες επεξεργασίες στην κατάσταση των σχετικών νομοθετικών πρωτοβουλιών ή των πολιτικών κυβερνητικών επιλογών.

Το 1995, η ΟΚΕ εξέδωσε δύο γνώμες επί πορισμάτων που της ζητήθηκαν. Το 1997 έχει εκφέρει γνώμη σε πέντε περιπτώσεις. Και όταν κατέθεσε τον απολογισμό του έργου της, ξέρετε, κύριε Πρωθυπουργέ και κύριοι Υπουργοί, τι περιλαμβάνει στο κείμενό της. Λέγει επί λέξει: "Υπήρξαν

περιπτώσεις πρόωξης νομοσχεδίων στη Βουλή πριν ολοκληρωθεί η γνώμη της Ο.Κ.Ε. Δεύτερον, η χρησιμότητα της γνώμης της Ο.Κ.Ε. χάνει μέγα μέρος της αξίας της από την έλλειψη του αναγκαίου χρόνου για τη μελέτη της από την Κυβέρνηση".

'Όταν, λοιπόν, κάνει τον απολογισμό της, σας λέγει ότι δεν είσθε ειλικρινείς στην πολιτική μεταχείριση, την οποία επιφυλάσσετε σε αυτούς τους θεσμοθετημένους θεσμούς. Καταθέτω τον απολογισμό του έργου της Ο.Κ.Ε. για το έτος 1996 με ημερομηνία Μάρτιος 1997.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Νικ.Κωνσταντόπουλος καταθέτει στα Πρακτικά τον προαναφερθέντα απολογισμό της Ο.Κ.Ε. ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου).

Θα μου επιτρέψετε, δε, στο σημείο αυτό να αναφέρω σε ποια κρίσιμα θέματα δεν πήρατε υπόψη σας όλα αυτά, που σχετίζονται με τη λειτουργία της Ο.Κ.Ε..

Στο νομοσχέδιο για τον εκσυγχρονισμό των ΔΕΚΟ, οι κεντρικές επιλογές και προτάσεις της Ο.Κ.Ε., όπως π.χ. για τη διάρθρωση των ΔΕΚΟ και τη σύνθεση των Διοικητικών Συμβουλίων, δεν ελήφθησαν υπόψη.

Στο νομοσχέδιο για την απασχόληση και την επαγγελματική κατάρτιση όλες οι προτάσεις, εκτός από ορισμένες διαδικαστικού χαρακτήρα, δεν ελήφθησαν υπόψη. Η Κυβέρνηση μάλιστα έφερε στη Βουλή ουσιαστικά τη τροπολογία για τη μείωση του μη μισθολογικού κόστους, χωρίς συζήτηση με τους κοινωνικούς φορείς.

Στο νομοσχέδιο για τις φορολογικές αλλαγές, όλες οι προτάσεις εκτός από ορισμένες διαδικαστικού χαρακτήρα, επίσης, δεν ελήφθησαν υπόψη.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας είχε εξαγγείλει βαρύγδουπα, άλλοτε, ότι θα δίνει σε κάθε ομόφωνο απόφαση της Ο.Κ.Ε. αμέσως την προτεραιότητα της νομοθετικής ρύθμισης.

Η Ο.Κ.Ε. έρχεται και σας διαψεύδει. Οφείλετε πολιτική εξήγηση. Εάν πράγματι έχουν τόσο μεγάλη σημασία οι διαδικασίες αυτού του κοινωνικού διαλόγου, τότε γιατί δεν τις εφαρμόζετε και δεν τις προωθείτε; Και μέσα από τους υφιστάμενους θεσμούς.

Τα αναφέρω αυτά για να επισημάνω την έντονη δυσπιστία και την έλλειψη αξιοπιστίας που έχουν οι ανοιχτές φιλολογικές περιγραφές περί της χρησιμότητας και της αξίας διαφόρων θεσμικών ρυθμίσεων.

Θα ήθελα ακόμη να παρατηρήσω, σχετικά με το τι εννοούμε εμείς από την πλευρά του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου, όταν μιλάμε για κοινωνικό διάλογο. Το ανέφερε και ο κύριος Πρωθυπουργός εμμέσως. Κοινωνικός διάλογος και κοινωνικό κράτος δεν είναι κυρίως και αποκλειστικά οι παροχές και οι εγγυήσεις στήριξης, πρόνοιας και ασφάλισης. Πέρα από την οικονομική και κοινωνική πλευρά, εκείνο που αναδεικνύεται σήμερα, ως πρώτη πολιτική προτεραιότητα με τρόπο επιτακτικό, είναι η πολιτική διάσταση του κοινωνικού διαλόγου και του κοινωνικού κράτους. Και αυτό σημαίνει τη δημιουργία και την ενεργοποίηση θεσμών και οργάνων με πολιτικό δεσμευτικό ρόλο στη διαδικασία λειτουργίας του συστήματος διακυβέρνησης της χώρας, που θα κατοχυρώνουν την κοινωνική δημοκρατική συμμετοχή των εταίρων και θα διασφαλίζουν διαδικασίες συνεννόησης και συμφωνίας έξω από τους μονόπλευρους κυβερνητικούς αυταρχισμούς ή από τις μονομερείς κοινωνικές διεκδικήσεις.

'Ετσι πιστεύουμε ότι ο κοινωνικός διάλογος εκπληρώνει δύο πλευρές. Από τη μία, σε περίοδο κοινωνικών αναστατώσεων, πύσεων και αποκλεισμών, εξασφαλίζει μέσα από την κοινωνική πολιτική και το κοινωνικό κράτος τη στήριξη, τη συνοχή, τη δικαιοσύνη και την ανασυγκρότηση των κοινωνικών και παραγωγικών δυνάμεων. Από την άλλη, σε περίοδο κρίσης της πολιτικής, ο κοινωνικός διάλογος προωθεί τις αναγκαίες δράσεις και ρυθμίσεις για το μετασχηματισμό, τον προοδευτικό εκσυγχρονισμό, την εξυγίανση, την αποτελεσματικότητα και

την αξιοπιστία του πολιτικού μας συστήματος. Αυτό είναι ένα από τα κεντρικά σημεία των απόψεων του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου. 'Όταν μιλάμε για κοινωνικό διάλογο δεν μιλάμε μονάχα για λειτουργίες και πρακτικές οικονομικού και κοινωνικού χαρακτήρα. Μιλάμε πρωταρχικά για διαρθρωτικές, θεσμικές αλλαγές στο πολιτικό σύστημα, στο σύστημα διακυβέρνησης, στις δομές δηλαδή και στους μηχανισμούς με τους οποίους ασκείται η πολιτική εξουσία στην Ελλάδα.

Βρισκόμαστε στις διαδικασίες αναθεώρησης του Συντάγματος. Και επεσπεύσθη αυτή η διαδικασία, κατατέθηκαν προτάσεις με την κλασική μεθοδολογία των προσθαφαιρέσεων, διαδικαστικών ρυθμίσεων που εξυπηρετούν κομματικές σκοπιμότητες.

Είναι χαρακτηριστικό ότι παρά τα όσα περί της αξίας του κοινωνικού διαλόγου είπε σήμερα ο κύριος Πρωθυπουργός, η Κυβέρνηση έδωσε πολιτική φόρτιση, προτεραιότητα και αιχμή, όχι στην ανάγκη νέων θεσμών, κοινωνικού διαλόγου, κοινωνικής ισορροπίας, πολιτικής συμμετοχής, διευρυνμένων ελέγχων. Πολιτική έμφαση και προτεραιότητα έδωσε στη διαδικασία εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας, έτσι ώστε, μια και έξω, με την πλειοψηφία των 151 Βουλευτών να μπορεί να εκλέγεται ο Πρόεδρος, προφανώς εξυπηρετώντας κυβερνητικούς σχεδιασμούς, για πρόωρες, ενδεχομένως, εκλογές μαζί με τις Ευρωεκλογές ή και για πρόωξη στη σχετικών υποψηφιοτήτων, τις οποίες έχει κατά νου και υπολογίζει να προωθήσει η Κυβέρνηση.

Στη διαδικασία, λοιπόν, αναθεώρησης Συντάγματος που αρχίζει και θα συζητήσουμε αύριο επ' αυτής, η Κυβέρνηση δεν έχει καταθέσει τίποτε για τη θεσμοθέτηση του κοινωνικού διαλόγου μέσα στις δομές του πολιτικού μας συστήματος, ενσωματώνοντας την πολιτική δυναμική αυτών των καινούργιων διαρθρωτικών αλλαγών στο σύστημα εξουσίας της χώρας, που σημαίνει ότι μεταθέτετε όλες αυτές τις διαρθρωτικές αλλαγές για τις δεκαετίες του 21ου αιώνα.

Εκφράζονται έντονες ανησυχίες, έντονος κοινωνικός και πολιτικός προβληματισμός για το κατά πόσον αυτός ο διάλογος στοχεύει στη γνήσια ανταλλαγή θέσεων, στην ισότιμη συζήτηση απόψεων μεταξύ Κυβέρνησης, εργοδοσίας, εργαζομένων και κοινωνικών φορέων.

Η Κυβέρνηση έχει εξαγγείλει δέκα εννέα σημεία. Τα περισσότερα από αυτά ισχύουν de facto στον ιδιωτικό τομέα. Το ζητούμενο, βεβαίως, από την Κυβέρνηση είναι να τα μεταφέρει και στο δημόσιο τομέα. Εάν η Κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να υλοποιήσει έστω και μέρος των δεκαεννέα σημείων στο δημόσιο τομέα, τότε είναι φανερό ότι ο κοινωνικός διάλογος αποτελεί προκάλυμμα, για μια έντονη σύγκρουση μεταξύ κυβερνητικού και συνδικαλιστικού ΠΑΣΟΚ της ΔΕΚΟ και στο δημόσιο τομέα, με προφανείς πολιτικές προεκτάσεις. Εάν πάλι η Κυβέρνηση αναδιπλωθεί, τότε ο κοινωνικός διάλογος δεν θα είναι τίποτε άλλο από άλλοτα και δικαιολογία προς τους Διεθνείς Οργανισμούς, τον ΟΟΣΑ, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την Ευρωπαϊκή Ένωση ότι η Κυβέρνηση προσπαθεί, αλλά δεν τα καταφέρνει και ότι εξακολουθεί, όμως, να είναι η μόνη αξιόπιστη συνετή διαχειρίστρια της εξουσίας στην Ελλάδα.

Θέλω να επισημάνω ότι εκείνο το οποίο εντείνει αυτόν τον προβληματισμό και τη δυσπιστία, είναι η πρακτική την οποία ακολουθούν συστηματικά κυβερνητικά στελέχη με συνεχείς διαρροές, που ηθελημένα γίνονται, για ειλημμένες αποφάσεις επί θεμάτων για τα οποία υποτίθεται ότι εκκρεμεί ο κοινωνικός διάλογος.

Η τακτική, όμως, αυτή και τη δυσπιστία μεγαλώνει, αλλά διευρύνει και την αβεβαιότητα και την ανασφάλεια. Γίνεται φανερό, με τις διαρροές αυτές, ότι έχουν παρθεί οι αποφάσεις, που θα ανακοινωθούν στο τραπέζι του διαλόγου ως αδιαπραγμάτευτη κυβερνητική θέση και όχι ως πρόταση για πλάσιο συζήτησης. Άλλωστε, δεν είναι τυχαίο ότι και μετά τις πρόσφατες εκλογές στην Αγγλία και τη Γαλλία, αλλά και σήμερα, ο κύριος Πρωθυπουργός επεχείρησε να αποστασιοποιηθεί από τα πολιτικά γεγονότα που έχουν προκύψει σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, λέγοντας ότι δεν είναι μονόδρομος

η πορεία προς την ευρωπαϊκή ενοποίηση, ότι πρέπει να υπάρξει εναλλακτική, αξιόπιστη και ρεαλιστική κυβερνητική πρόταση, η οποία θα βάλει σε προτεραιότητα κοινωνικά αιτήματα και θα επιδιώξει ελαχιστοποίηση κριτηρίων και χρονοδιαγραμμάτων.

Θα ήθελα να επισημάνω ότι στη διαδικασία αυτών των διαρροών, έχουν κατά καιρούς δει το φως της δημοσιότητας συνεντεύξεις ή και απόψεις Υπουργών για νέες συλλογικές συμβάσεις εργασίας, σε τοπικό και εργασιακό επίπεδο, στοιχείο το οποίο υπονοεί την κατάρνηση της εθνικής ή και των κλαδικών συμβάσεων.

Έχουν δει το φως της δημοσιότητας απόψεις για επέκταση της μερικής απασχόλησης στο Δημόσιο και τις ΔΕΚΟ, γεγονός το οποίο υπονοεί την κατάρνηση του οκτώωρου ως βασική εργασιακή σχέση στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Απόψεις για ρύθμιση του χρόνου εργασίας σε μηνιαίο, ετήσιο μέσο όρο και όχι ημερήσιο με βάση το οκτώωρο. Απόψεις για μείωση του χρόνου εργασίας με αντίστοιχη μείωση των αποδοχών. Απόψεις για χαλάρωση των διατάξεων ως προς τις απολύσεις και κατάρνηση του δέκατου τρίτου μισθού. Απόψεις για καθιέρωση της ωριαίας εργασίας ως μορφής απασχόλησης με αντίστοιχη ασφάλιση στο Ι.Κ.Α. Απόψεις για ελάφρυνση φορολογικών βαρών και για αύξηση αφορολογήτων ορίων για μισθωτούς, συνταξιούχους, ελεύθερους επαγγελματίες. Απόψεις για αλλαγή και ανατροπή του ισχύοντος καθεστώτος στις εργασιακές σχέσεις και για μοίρασμα της απασχόλησης. Απόψεις για μικρότερες αμοιβές από τις συλλογικές συμβάσεις. Απόψεις για μείωση των εργοδοτικών εισφορών στην κοινωνική ασφάλιση. Απόψεις για ιδιωτικό σύστημα πρόνοιας.

Όλα αυτά δεν τα φαντάστηκε κανένας νοσηρός πολιτικός εγκέφαλος, ούτε κανένας επικίνδυνος ανατροπέας της καθεστωτικής τάξεως. Είναι απόψεις, οι οποίες τροφοδοτούν την πολιτική επικαιρότητα με ηθελημένες διαρροές και επιχειρηματολογίες κυβερνητικών στελεχών. Και επ' αυτών, οφείλει η Κυβέρνηση να δεσμευθεί ότι τίποτε δε θα προωθήσει εάν ουσιαστικά δεν γίνει ανοικτή συζήτηση με τους ισότιμους κοινωνικούς εταίρους στα πλαίσια ενός ειλικρινούς και δεσμευτικού κοινωνικού διαλόγου.

Υπάρχει μία βαβυλωνία ενδοκυβερνητική γύρω από αυτά τα θέματα.

Εμείς, βεβαίως, δεν αρκούμαστε στο να την επισημάνουμε ούτε ικανοποιούμαστε με το να ασκούμε την κριτική όπου τη διαπιστώνουμε. Για μας δε σημαίνει ότι πρέπει να διατηρηθεί η υπάρχουσα κατάσταση, έτσι ως έχει και σε καμία περίπτωση ο Συνασπισμός δε θα αρνηθεί, στο όνομα της κριτικής του, την αξία του κοινωνικού διαλόγου. Χρειάζονται αλλαγές, χρειάζονται μεταρρυθμίσεις. Και είναι ανάγκη να θεσμοθετηθεί δεσμευτικά ο κοινωνικός και πολιτικός διάλογος.

Διαφωνούμε με τις τακτικές της προκαταβολικής άρνησης και της καταγγελίας του κοινωνικού διαλόγου, που έχουν υιοθετήσει ορισμένα Κόμματα, γιατί θεωρούμε ότι μία τέτοια τακτική διευκολύνει την Κυβέρνηση να επιβάλει τις απόψεις της.

Διαφωνούμε με την άποψη της Κυβέρνησης να χρησιμοποιήσει τον κοινωνικό διάλογο ως άλλοθι για να συγκαλύψει και να προωθήσει αδιαπραγμάτευτες και ειλημένες αποφάσεις.

Θα ήθελα να αναφερθώ ειδικότερα σε ορισμένα από εκείνα τα οποία έθιξε ο κύριος Πρωθυπουργός.

Είπε ότι πρώτο μέλημα της Κυβέρνησής του είναι η αντιμετώπιση της ανεργίας. Ειλικρινά, για την υλοποίηση του ν. 2434/1996 που ομιλεί περί μέτρων πολιτικής για την απασχόληση και την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, τι έχετε κάνει μέχρι σήμερα; Έχετε εφαρμόσει τίποτα από αυτό το νόμο;

Εσείς που λέτε ότι έχετε ως πρώτο μέλημα την καταπολέμηση της ανεργίας, θέλετε να σας πω τι κάνετε ακόμη προσφάτως; Από το λογαριασμό για την απασχόληση και την επαγγελματική κατάρτιση που προβλεπόταν από τη σύμβαση εργασίας του 1993 και θεσμοθετήθηκε ως μηχανισμός το 1996, σήμερα δεν έχετε ενεργοποιήσει καμία διάταξη. Η

καθυστέρηση, λέτε, ότι οφείλεται σε κάποιες γραφειοκρατικές δυσκαμψίες ασφαλιστικών οργανισμών.

Σήμερα, όμως, κάνετε και κάτι παραπέρα που θέτει επίσης, ένα θέμα πολιτικής αξιοπιστίας. Με ξαφνική διάταξη νόμου του Υπουργείου Εργασίας για τους νέους αγρότες προχωράτε στη συγκρότηση οργανισμού γεωργικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης, παίρνοντας πόρους από το λογαριασμό που ανήκει αποκλειστικά στη διαχείριση της Γ.Σ.Ε.Ε. και του Σ.Ε.Β. και τους μεταφέρετε έτσι, με κυβερνητική αυθαιρεσία, ως πόρους του νέου συστήματος γεωργικής κατάρτισης. Δεν προσδιορίζετε πόσους πόρους παίρνετε. Σε μία στιγμή που ξεκινά ο κοινωνικός διάλογος, τέτοιες κυβερνητικές παρεμβάσεις, χωρίς την έγκριση του φορέα διαχείρισης, εκτός διαδικασιών ελέγχου, αντιλαμβάνεστε ότι υπονομεύουν το διάλογο, την αξιοπιστία και τη φερεγγυότητα των διαδικασιών.

Θα ήθελα να επισημάνω ότι με αυτήν τη λογική του "παίρνουμε από το ένα για να καλύψουμε και να μπαλώσουμε τις τρύπες στο άλλο", ούτε κοινωνική πολιτική μπορείτε να εφαρμόσετε ούτε εγγυήσεις κοινωνικής προστασίας και στήριξης ούτε αναπτυξιακή πολιτική μπορείτε να εξασφαλίσετε.

Αλλά να προχωρήσουμε παραπέρα. Ως προς την κάρτα απασχόλησης και τα κουπόνια εργασίας, δεν έχει γίνει απολύτως τίποτα, γιατί υπάρχει αδυναμία εφαρμογής, λόγω της ανεδαφικότητας του μέτρου και της αδυναμίας και της προχειρότητας.

Ως προς το μηχανογραφικό σύστημα προσφοράς και ζήτησης των θέσεων εργασίας, δεν έχει γίνει τίποτα απολύτως. Με το νόμο του 1996 προβλέπεται ότι πρώτη προτεραιότητα είναι η καταπολέμηση της ανεργίας. Δεν έχει γίνει τίποτα.

Ως προς την πρακτική άσκηση των νέων σε επιχειρήσεις για τρεις και έξι μήνες, δεν υπάρχει καμία εφαρμογή, δεν υπάρχει κανένα δεδομένο στατιστικό ή κοινωνικό.

Ως προς την κατάρτιση ανέργων στα μεγάλα έργα δεν έχει καν ξεκινήσει η διαδικασία συγκρότησης του αντίστοιχου Κ.Ε.Κ. που θα κάνει την κατάρτιση των υποψηφίων να εργαστούν στα τεχνικά έργα, πράξη.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ).

Ως προς την επιχορήγηση του μισθολογικού κόστους εργασίας, επίσης δεν έχει γίνει τίποτα. Επανεσχεδιάζεται η εφαρμογή του για τη στήριξη νέων προσλήψεων στις φθίνουσες περιοχές.

Ως προς τα περιφερειακά παρατηρητήρια εργασίας, καταργήθηκαν αφού καταργήθηκε και ο θεσμός που τα δημιουργήσε, με επιταγή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα γνωστά προβλήματα που δημιουργήθηκαν με τους πόρους και τη μη σωστή πιστοποίηση και δεν εφαρμόζεται κανένα συγκεκριμένο μέτρο.

Ως προς τα Γραφεία Ενημέρωσης Ανέργων, είναι, λέει, σε εξέλιξη. Εγκρίθηκε η χρηματοδότηση. Υπάρχει αδυναμία υλοποίησης.

Ως προς τη μονιμοποίηση ξένων εργατών, έχει κολλήσει η διαδικασία στην έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων.

Το μόνο μέτρο, το οποίο έχει προχωρήσει, είναι η παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε ανέργους ηλικίας άνω των πενήντα πέντε χρόνων.

Κύριε Πρωθυπουργέ, ο πολίτης αυτής της χώρας έχει όλην την καλή διάθεση να προσχωρήσει σε αυτές τις διακηρύξεις, ότι θέτετε ως πρώτη προτεραιότητα την καταπολέμηση της ανεργίας. Ελέγχει έναν ολόκληρο χρόνο πολιτικής σας πρακτικής και δε σας βάζει βαθμό πάνω από τη βάση. Για να μην πω ότι σας βάζει μηδενική βαθμολογία.

**ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:** Σε σας τι βαθμό έβαλε στις πρόσφατες εκλογές;

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου):** Τι αξία έχουν οι διακηρύξεις και ποια φερεγγυότητα έχει ο κοινωνικός διάλογος;

Θα ήθελα να προχωρήσω και σε κάτι ακόμα το οποίο έχει

πολύ μεγάλη αξία για τα προγράμματα, τα οποία αναφέρονται στις φθίνουσες βιομηχανικές περιοχές του Δεύτερου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, με στόχο την ανάσχεση της ανεργίας στους θαλάκους ανεργίας. Μετά από τριήμισι χρόνια αυτό το πρόγραμμα έχει μηδενική απορρόφηση, σύμφωνα με πρόσφατη απάντηση της Επιτρόπου κας Ματίες σε ερώτηση του Ευρωβουλευτή του Συνασπισμού κ. Παπαγιαννάκη με πρόσφατη ημερομηνία. Η κα Επίτροπος αναφέρει ότι στο μέτρο 1-4 "Ανασυγκρότηση φθίνουσών βιομηχανικών περιοχών" του επιχειρησιακού προγράμματος βιομηχανία στο πλαίσιο του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 1994-1999 για την Ελλάδα δεν είχαν εισρεύσει ως τις 31.12.1996 πιστώσεις, εξαιρουμένων των δαπανών για μελέτες, σχετικά με την ολοκληρωμένη ανάπτυξη των εν λόγω περιοχών".

Όταν, λοιπόν, όλα αυτά συμβαίνουν είναι έντονος ο προβληματισμός και η δυσπιστία.

Κύριε Πρωθυπουργέ, αναφερθήκατε στην ανεργία, στην κατάρτιση, στην απασχόληση, στις ευέλικτες μορφές εργασίας. Είναι γνωστό ότι στον τομέα της κατάρτισης η κατάσταση είναι τραγική. Είναι μόλις το 18% στις μεγάλες επιχειρήσεις, σ'αυτές δηλαδή που έχουν πάνω από χίλιους εργαζόμενους, ενώ ο κοινοτικός μέσος όρος είναι 43%.

Δεύτερον, η εκπαίδευση, που είναι κρίσιμη για την ανάπτυξη, δεν περιλαμβάνεται στην ατζέντα του κοινωνικού διαλόγου. Μήπως εκεί τα κονδύλια πρέπει να τα διαχειριστεί αυτόρεσκα, αυταρχικά και μονομερώς η εκάστοτε κυβέρνηση; Δεν περιλαμβάνεται το κεφάλαιο της κατάρτισης και της εκπαίδευσης.

Είναι φανερό επίσης, ότι στην Ελλάδα οι εργαζόμενοι με μερική απασχόληση είναι πάρα πολλοί. Η μερική απασχόληση στην Ελλάδα υπάρχει. Δεν καταγράφεται, όμως, στο πραγματικό της μέγεθος, διότι συνήθως είναι άδηλο αυτό το ποσοστό. Έχει θεσμοθετηθεί όλη η γκάμα των ευέλικτων εργασιακών σχέσεων: Μερική απασχόληση, τέταρτη βάρδια, εποχικοί, απασχόληση έργου, ορισμένου χρόνου, με δελτίο παροχής υπηρεσιών. Όλα αυτά έχουν την εφαρμογή τους στην Ελλάδα.

Ταυτόχρονα, όμως, έχουμε και με τη δική σας πολιτική τις χαμηλότερες παροχές κοινωνικής προστασίας από όλα τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μόλις το 16% του ΑΕΠ καλύπτουν οι παροχές κοινωνικής προστασίας και για την ανεργία διατίθεται μόλις το 2,7% του ΑΕΠ, όταν ο μέσος όρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι τετραπλάσιος.

Θα ήθελα να επισημάνω ακόμα, σε σχέση με αυτό που εσείς αναφέρατε για την ανεργία μακράς περιόδου, ότι ενώ η Ελλάδα έχει τη χαμηλότερη ανεργία από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει τη μεγαλύτερη διάρκεια ανεργίας για το 50% των ανέργων, ένα έτος και περισσότερο, δίχως καμία ενίσχυση για το χρονικό διάστημα πέραν των δώδεκα μηνών.

Ακόμα θα ήθελα να αναφέρω, ότι η Ελλάδα είναι η τελευταία ως προς τα επιδόματα των ανέργων. Μόλις το 36% των ανέργων παίρνουν επίδομα ανεργίας το 1995 και καμία πολιτική ούτε από τη δική σας Κυβέρνηση δεν διευρύνει αυτήν τη μεταχείριση.

Τέλος θα ήθελα να επισημάνω, ότι είναι η Ελλάδα η χώρα με τις χαμηλότερες κρατικές δαπάνες για την κοινωνική προστασία των πολιτών σε τομείς υγείας, προστασίας των ηλικιωμένων, επιδομάτων ανεργίας και μητρότητας, σε σύγκριση με τους μέσους όρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γνωρίζετε κύριε Πρωθυπουργέ ότι η Ελλάδα μας εγκαλείται από το Συμβούλιο της Ευρώπης με συστάσεις για παραβίαση του ευρωπαϊκού κοινωνικού χάρτη σε σχέση με την πολιτική, η οποία ακολουθείται ως προς την αντιμετώπιση συγκεκριμένων κοινωνικών κατηγοριών. Εγκαλείται η Ελλάδα για παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης με τους πολίτες άλλων κρατών του Συμβουλίου, καθώς και του δικαιώματος που κάθε πολίτης έχει, γιατί δεν διαθέτει πόρους κοινωνικής ασφάλισης και σε περίπτωση ασθένειας τη φροντίδα, που απαιτεί η κατάσταση της υγείας του. Είναι η σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης από 7.9.93 για παραβιάσεις, οι οποίες έχουν συντελεστεί κατ' επανάληψη.

Θα ήθελα, λοιπόν, επί αυτών των συγκεκριμένων, απόψεις -ως προς το περιεχόμενο του διαλόγου, ως προς τη διάρκειά του,

ως προς το δεσμευτικό του χαρακτήρα και ως προς την πολιτική διάθεση της Κυβέρνησης- να επαναδιαπραγματευθεί και να αλλάξει ειλημμένες κυβερνητικές της πολιτικές.

Δεν είναι τυχαίο, ότι από αυτήν τη διαδικασία του κοινωνικού διαλόγου απουσιάζουν κρίσιμα θέματα, όπως το φορολογικό, η φορολογική πολιτική, η φορολογική μεταρρύθμιση, το φορολογικό σύστημα, θέματα κατάρτισης και εκπαίδευσης - προανέφερα- θέματα σχετιζόμενα με τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης, με το Εθνικό Σύστημα Υγείας και όλες τις πολιτικές που σχετίζονται με την παιδεία.

Ως προς το περιεχόμενο του διαλόγου θα μπορούσα να κάνω μόνο δύο επισημάνσεις. Εκείνο το οποίο ακολουθήθηκε εδώ και πολλά χρόνια. Η πολιτική της Κυβέρνησης είναι το πρόγραμμα σύγκλισης του 1994-1999 και αυτός ο μπουσουλός συμπληρώνεται από τα διάφορα κοινοτικά προγράμματα με ορίζοντα το τέλος του αιώνα μας. Στα πλαίσια αυτά έχει φθάσει η ανάπτυξη να ταυτίζεται με την αύξηση του ΑΕΠ και η μείωση του πληθωρισμού και των επιτοκίων να προβάλλονται ως μοναδικά επιτεύγματα, παραβλέποντας την πίεση που ασκεί το επιδεινούμενο έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών και ο αυξανόμενος δανεισμός σε συνάλλαγμα, που είναι άμεσα αποτελέσματα της ασκούμενης πολιτικής.

Η απουσία αναπτυξιακής πρότασης είναι ιδιαίτερα ευδιάκριτη στο κείμενο της Κυβέρνησης για το διάλογο. Είναι χαρακτηριστικό, ότι σε μία σειρά θέματα, που αφορούν τη διάρθρωση και αναδιάρθρωση της οικονομίας, επενδύσεις προβληματικές, χρηματοπιστωτικό, αναφέρονται τίτλοι σε αντίθεση με τα εργασιακά, όπου τα κείμενα προβάλλουν συγκεκριμένες προτάσεις. Η ανισομέρεια αυτή είναι ενδεικτική της υποτίμησης και υποβάθμισης της αναπτυξιακής διάστασης της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής ακόμα και σήμερα, όταν τα αδιέξοδα της οικονομίας είναι ορατά δια γυμνού οφθαλμού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να αναφερθώ ακόμη σε ορισμένα ζητήματα, τα οποία προκύπτουν, καθώς βρισκόμαστε σε αυτήν την κρίσιμη περίοδο με τη Διακυβερνητική να τελειώνει σε λίγες μέρες ή να παρατείνεται για λίγο, όπως είπε ο κύριος Πρωθυπουργός.

Εμείς, από την πλευρά του Συνασπισμού επισημαίνουμε την ανάγκη να υπάρξει αυτός ο ουσιαστικός κοινωνικός και πολιτικός διάλογος. Στα μέσα του 1997, το 1999 είναι πολύ κοντά. Είτε ξεκινήσει η ΟΝΕ στο τέλος του αιώνα μας είτε όχι, είναι βέβαιο, ότι η ελληνική κυβέρνηση θα χρειαστεί να συντάξει νέο πρόγραμμα σύγκλισης, τουλάχιστον στο βαθμό που η σύγκλιση παραμένει ζητούμενο, με την έννοια ότι ο παρών διάλογος είναι όχι μόνο επίκαιρος αλλά και ιδιαίτερα σημαντικός.

Εμείς θέλουμε να δώσουμε τη προσπάθεια, ώστε ο νέος σχεδιασμός να είναι περισσότερο ουσιαστικός, να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και στις ιδιαιτερότητες της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας, να έχει όχι μόνο άμεσο χαρακτήρα αλλά και μακροχρόνιο ορίζοντα, προοπτική και έμπνευση.

Προϋπόθεση, όμως, γι' αυτό, πιστεύουμε, είναι ο κοινωνικός διάλογος, που ξεκινάει να γίνει απόλυτα σεβαστός κατ'αρχήν από την ίδια την Κυβέρνηση.

Υπάρχει, λοιπόν, ένα έντονο πρόβλημα δυσπιστίας, υπάρχει ένα κενό συγκεκριμένων κυβερνητικών προτάσεων και υπάρχει και μία απουσία συγκεκριμένων πολιτικών δεσμεύσεων, καθώς αυτός ο κοινωνικός διάλογος ξεκινάει.

Θα ήθελα να κάνω μία παρένθεση στο σημείο αυτό. Πιστεύω ότι είναι πολύ ουσιαστική. Η Κυβέρνηση αρνείται πεισματικά το διάλογο στις μεγάλες επιλογές, που αφορούν τη χώρα και αυτή η αντίληψη διαπερνά όλη της την πολιτική. Θέματα ευρωπαϊκού προσανατολισμού, Διακυβερνητική, θέματα εξωτερικής πολιτικής.

Θα πάει σε λίγες μέρες στο Άμστερνταμ ο κύριος Πρωθυπουργός, για να διαπραγματευθεί συμφωνίες, που θα σφραγίσουν το μέλλον της Ευρώπης και της χώρας μας. Το τοπίο στην Ευρώπη έχει αλλάξει. Έχουν δημιουργηθεί νέες συνθήκες, νέες δυνατότητες για δυναμικές καινούριες.

Η Κυβέρνηση δεν αισθάνεται την ανάγκη να συζητήσει εν

όψει της Διακυβερνητικής με την Εθνική Αντιπροσωπεία;  
(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

Δεν αισθάνεται την ανάγκη να συσχεφθεί με τα Κόμματα, να ενημερώσει την ελληνική κοινωνία; Είναι η αυτάρκης κυβερνητική πολιτική, που θεωρεί, ότι όλα είναι δεδομένα και αισιόδοξα; Αυτό εγώ εννοώ όταν λέω, ότι απουσιάζει από την Κυβέρνηση και από τον Πρωθυπουργό η ελκρινής πολιτική δέσμευση για κοινωνικό διάλογο. Απουσιάζει η αγωνία και η αναζήτηση ευρύτερης κοινωνικής και πολιτικής συναίνεσης.

Υπάρχει μία πολιτική ανακολουθία, η οποία κυριαρχεί και σε άλλους τομείς. Αναφέρθηκε ο κύριος Πρωθυπουργός στην ανάγκη για τον εκσυγχρονισμό του Κράτους, για την ανάγκη διαρθρωτικών παρεμβάσεων και αλλαγών.

Όμως, στην πράξη κατοχυρώνει νομοθετικά όλες εκείνες τις προϋποθέσεις, ώστε να εξακολουθήσει ο μονοκομματικός έλεγχος του Κράτους και των μηχανισμών του. Δεν διαμορφώνεται νέος κοινωνικός χάρτης ισορροπίας ούτε επίσης συνθήκη εμπιστοσύνης. Πλεονάζει μία φιλολογία περί εκσυγχρονισμού, μία τεχνοκρατική δημαγωγία περί αναγκαστικών προσαρμογών, αλλά πλεονάζει και η πολιτική αναντιστοιχία ανάμεσα σε εκείνα που λέγονται και γίνονται.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα: Κατά την προώθηση του αιτήματος για τον αναγκαίο εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης, με την περιφερειακή αποσυγκέντρωση της κεντρικής διοίκησης, υιοθετήθηκε και προωθήθηκε το μοντέλο του κυβερνητικού περιφερειάρχη, του κομματικού οργάνου, που θα ασκεί εποπτεία και έλεγχο για λογαριασμό της Κυβέρνησης, με υπερεξουσίες, με τις οποίες θα κηδεμονεύει την Τοπική και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, αλλά θα αποφασίζει αυθαίρετα και μονομερώς για σχεδιασμούς περιφερειακής ανάπτυξης, για κατανομές κονδυλίων και για ιεράρχηση έργων. Επανέρχεται και καθιερώνεται ο θεσμός του διορισμένου κυβερνητικού περιφερειάρχη.

Το φάντασμα του κομματικού νομάρχη επανέρχεται για να ασκήσει την ίδια θεάρεστη πολιτική των κυβερνητικών ελέγχων και των πελατειακών σχέσεων. Έτσι, όμως, ακυρώνεται η προοπτική της περιφερειακής αποκέντρωσης με αυτοδιοίκηση, με ανακατανομή εξουσιών, με πραγματικούς πόρους και ευθύνη και το αποτέλεσμα είναι ορατό. Απομακρύνεται η Ελλάδα από την Ευρώπη των περιφερειών, από τις αρχές της επικουρικότητας, από το ποιος κάνει τι, από την επάρκεια των μέσων στο σχεδιασμό της περιφερειακής ανάπτυξης, αλλά και στη λειτουργία του δημοκρατικού προγραμματισμού.

Τέλος θα ήθελα να αναφερθώ και σε ένα ακόμη θέμα. Η Κυβέρνηση προωθεί διαδικασίες αναγκαστικών προσαρμογών, ζητάει μονόπλευρες θυσίες από την κοινωνία, διατυπώνει κοινωνικές και πολιτικές απειλές περί καταστροφής ή περιθωριοποίησης της Χώρας αν δεν επιβληθούν οι επιλογές της, την ίδια ώρα που στο κέντρο της πολιτικής ζωής του Τόπου οργιάζει η διαφθορά και η σπατάλη, κυριαρχεί η αδιαφάνεια και ο πόλεμος συμφερόντων μέσα και γύρω από τα κέντρα των αποφάσεων.

Αυτές τις μέρες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ορυμαγδός στοιχείων και δημοσιευμάτων από επίσημες έρευνες, που δίνουν εφιαλτικά δεδομένα για συναλλαγές συμφερόντων και πρακτικές διαφθοράς, που αποτελούν τη συνήθη και κυρίαρχη πολιτική πρακτική.

Καλείται η κοινωνία να υποστεί, όσα η Κυβέρνηση θέλει μονόπλευρα να της επιβάλει, όταν το Κράτος και το σύστημα εξουσίας κυριολεκτικά δερβισιάζονται στους χορούς της διαφθοράς. Και εδώ που θα έπρεπε η Κυβέρνηση να είναι πολιτικά ελκρινής, επιδεικνύει μια ακόμη πολιτική ανακολουθία. Αρνείται τη θέσπιση θεσμών διαφάνειας και ελέγχου, αρνείται τη συγκρότηση ανεξαρτήτων διοικητικών αρχών για τις συμβάσεις στα έργα και τις προμήθειες. Θεωρεί το υφιστάμενο καθεστώς αρκετό την ώρα που ξερει, ότι έχουν δρομολογηθεί και επίκεινται αποφάσεις για προμήθειες, συμβάσεις και έργα της τάξεως των τρισεκατομμυρίων, που θα υποθηκεύσουν πολλούς προϋπολογισμούς πολλών χρόνων που έρχονται.

Αυτές οι ανακολουθίες είναι που τροφοδοτούν την πολιτική αφερεγγυότητα. Αυτές οι ανακολουθίες είναι που διευρύνουν την κοινωνική δυσφορία, αυτές οι ανακολουθίες είναι που μεγαλώνουν το έλλειμμα της πολιτικής εμπιστοσύνης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να τελειώσω με την παρατήρηση, ότι και ο δογματικός φιλελευθερισμός και ο μονοδιάστατος οικονομισμός αποτελούν σήμερα στη συνείδηση των Ελλήνων και των Ευρωπαίων πολιτών ένα ιδιόμορφο πολιτικό φονταμενταλισμό. Οι Έλληνες και οι Ευρωπαίοι πολίτες ζητούν εναλλακτικές λύσεις κοινωνικής ισορροπίας και όχι μονόδρομους αυταρχικών οδηγιών. Ζητούν πολιτικές που δεν θα μεγαλώνουν το πολιτικό έλλειμμα και αντιθέτως θα κατανέμουν δίκαια το κοινωνικό κόστος. Με αυτές τις σκέψεις εμείς ζητήσαμε την προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση για τον κοινωνικό διάλογο στη Βουλή πριν ένα μήνα, στις 16 Απριλίου. Και ευδόκησε η Κυβέρνηση στο βεβαρημένο πρόγραμμά της να εντάξει αυτήν τη συζήτηση κυριολεκτικά την τελευταία ημέρα λειτουργίας της Βουλής. Είναι και αυτό ένα πρόσθετο δείγμα πολιτικής ανελικτικής.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):**  
Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ορίστε, κύριε Πρωθυπουργέ, έχετε το λόγο.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):**

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άκουσα με προσοχή τον κ. Κωνσταντόπουλο και προσπάθησα να διαπιστώσω, ποια συγκεκριμένα μέτρα προτείνει για τη βελτίωση του κοινωνικού διαλόγου. Δηλαδή τι νομίζει, ότι θα πρέπει να υπάρξει επιπλέον, ώστε ο κοινωνικός διάλογος να είναι αποδοτικός. Από τα όσα ανέπτυξε, ένα σημείο συγκράτησα, όσον αφορά προτάσεις, γιατί όλα τα άλλα ήταν ασαφή, όσον αφορά προτάσεις, ότι πρέπει να υπάρξει θεσμοθέτηση των κανόνων του κοινωνικού διαλόγου, δηλαδή να υπάρξει ένα αυστηρό νομικό πλαίσιο, για να εξελιχθεί ο κοινωνικός διάλογος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω, ότι η άποψη ότι όταν δεν υπάρχει νομικό πλαίσιο, δεν υπάρχει τίποτα, είναι μια άποψη η οποία δεν ευσταθεί. Είναι μια πολύ στενή αντίληψη. Οι κοινωνικές εξελίξεις μπορούν να πραγματοποιούνται και χωρίς να υπάρχει ένα συγκεκριμένο νομικό πλαίσιο. Σε όλες τις χώρες, τις οποίες ανέφερα, ότι έγινε κοινωνικός διάλογος και υπήρξαν κοινωνικές συμφωνίες, δεν υπήρξαν γι' αυτόν τον κοινωνικό διάλογο ο οποίος έγινε και γι' αυτές τις κοινωνικές συμφωνίες που πραγματοποιήθηκαν, θεσμοθετημένοι κανόνες σε ειδικές νομοθεσίες ή στο Σύνταγμα.

Όσον αφορά την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, επειδή και αυτό λέχθηκε, ότι θα έπρεπε ο κοινωνικός διάλογος να έχει γίνει μέσα στα πλαίσια της ΟΚΕ, θέλω να σας αναφέρω, ότι η ΟΚΕ είναι ένα σημείο όπου δεν συμμετέχει η πολιτεία, το κράτος, η κυβέρνηση. Γι' αυτό και η ΟΚΕ στη συγκεκριμένη περίπτωση του κοινωνικού διαλόγου που σας ανέφερα στην ομιλία μου, εξέφρασε τη γνώμη, ότι πρέπει να διεξαχθεί ο διάλογος εκτός Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να συμμετάσχει ακριβώς όπως το ανέφερα. Αφού διατυπωθούν τα συμπεράσματα του διαλόγου, τότε η Ο.Κ.Ε. θα πάρει τα κείμενα των συμπερασμάτων και θα εκφράσει τη γνώμη της. Ο διάλογος αυτός, είναι ένας διάλογος, στον οποίο συμμετέχουν όλοι οι κοινωνικοί φορείς και η Πολιτεία. Γι' αυτό δεν μπορεί να διεξαχθεί μέσα στην ΟΚΕ. Η ΟΚΕ σύμφωνα με τη δική της πρόταση θα συμμετάσχει στο τέλος αυτής της διεργασίας με μια γνωμοδότηση πάνω στα αποτελέσματα της συζήτησης.

Η ομιλία του κ. Κωνσταντόπουλου, όπως ακούσατε, πιστεύω, εξαντλήθηκε σε μία γενική κριτική της Κυβέρνησης. Κατηγόρησε την Κυβέρνηση για ανελικτική, οι δικές του λέξεις ήταν, πως "ο κοινωνικός διάλογος είναι άλλοθι για ειλημμένες αποφάσεις. Δεν υπάρχει ευχέρεια συζητήσεων, υπάρχει δρομολογημένη κυβερνητική πολιτική".

Όπως σας είπα πριν, κατά την εναρκτήρια συζήτηση με όλους τους κοινωνικούς εταίρους προτείναμε και συμφωνήσαμε, ότι θα συζητήσουμε όλα τα θέματα τα οποία θα θέσουν

όσοι συμμετέχουν στον κοινωνικό διάλογο. Δεν θα υπάρχουν θέματα τα οποία θα αποκλείσουμε ή δεν θα υπάρχουν θέματα τα οποία θα αποκλειστούν, παρ' όλο που θέλουν οι κοινωνικοί εταίροι να τα συζητήσουν.

Ο διάλογος λοιπόν είναι ανοικτός και δεν υπάρχει από πλευράς της Κυβέρνησης η συγκέντρωση σε ένα ορισμένο σημείο. Το άλλο σημείο είναι, πως για να είναι ανοιχτός ο διάλογος, εμείς δεν προτείναμε παρά έναν κατάλογο θεμάτων ή σημείων, τα οποία πιστεύουμε ότι πρέπει να συζητηθούν και δεν προτείναμε στα σημεία αυτά τις δικές μας θέσεις, για να μη νομισθεί ότι υπάρχουν ειλημμένες αποφάσεις και θέλουμε να κατευθύνουμε τη συζήτηση σε ορισμένη κατεύθυνση.

Θα διερωτηθείτε, μα, θέσεις της Κυβέρνησης δεν υπάρχουν; Βεβαίως, η Κυβέρνηση έχει άποψη και δεν είναι δυνατόν μία Κυβέρνηση να μην έχει άποψη. Μάλιστα, δεν είναι δυνατόν στη διάρκεια της συζήτησης η Κυβέρνηση να μην παρουσιάσει τις απόψεις της, για να ακούσει από την άλλη πλευρά αντιρρήσεις, σχόλια, νέες προτάσεις και να διαμορφώσει τις νέες απόψεις της με βάση αυτήν τη συζήτηση.

Προφανώς ο κ. Κωνσταντόπουλος θέλει να έχουμε μία Κυβέρνηση άβουλη, μία Κυβέρνηση χωρίς γνώμη, μία Κυβέρνηση η οποία απλώς υφίσταται και δεν ενεργεί. Αν αυτό θέλουν, χτυπούν λάθος πόρτα. Η Κυβέρνηση είναι αποφασισμένη και να παρουσιάσει πολιτική και σε συνεννόηση με τους κοινωνικούς εταίρους να εφαρμόσει πολιτική.

(Χειροκροτήματα από την κυβερνητική Πτέρυγα.)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Νικόλαος Κωνσταντόπουλος έχει το λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου):** Κύριε Πρόεδρε, κανείς συγκρατεί όσα θέλει να συγκρατήσει, όταν πρόκειται να επιχειρηματολογήσει αποσπασματικά. Και αυτό έκανε ο κύριος Πρωθυπουργός. Κατασκεύασε μία αφετηρία του συλλογισμού του, ότι η πρότασή μου προϋποθέτει την ύπαρξη θεσμικού νομικού πλαισίου, γιατί αν δεν υπάρχει νομικό πλαίσιο, δεν υπάρχει διάλογος.

Δεν εμίλησα περί αυτού και το ξέρετε πολύ καλά. Αναφέρθηκα στο εάν και κατά πόσο υπάρχουν δεσμευτικοί όροι, πολιτικοί, οι οποίοι θα οδηγήσουν την Κυβέρνηση, εάν το αποτέλεσμα του διαλόγου είναι διάφορο των επιλογών της σε διόρθωση της πολιτικής της.

Αυτό οφείλετε να εξηγήσετε: Θα διορθώσετε την πολιτική σας; Δεσμεύετε πολιτικά, ότι υπάρχουν διαδικασίες, οι οποίες στα κρίσιμα θέματα θα σας οδηγήσουν να εγκαταλείψετε και το μονόδρομο και τις αναγκαστικές προσαρμογές;

Δεύτερο σημείο, στο οποίο θα ήθελα να αναφερθώ: Ήδη επισημάνανε τρία επίπεδα διαλόγου. Ένα, οι διαδικασίες που άνοιξαν μετά τα πορίσματα αυτών των διαδικασιών στην ΟΚΕ, μετά την ΟΚΕ στην Κυβέρνηση. Αυτό έχετε εξαγγείλει; Σε τρία επίπεδα κοινωνικό και πολιτικό διάλογο με την διατήρηση από πλευράς Κυβερνήσεως του δικαιώματος της αποφασιστικής εν τέλει επιλογής ή της προώθησης των συγκεκριμένων θέσέων της;

Και τρίτη παρατήρηση: Ανοικτός -λέει- ο διάλογος, γιατί στην ημερήσια διάταξη βάλαμε μόνον κεφάλαια και δεν είπαμε προτάσεις. Ακριβώς σ' αυτό το σημείο πρέπει να αποκρυπτογραφήσετε την εισήγησή σας. Και πρέπει να το κάνετε, για να είναι ειλικρινής ο διάλογος, για να ξέρουν οι συνομιλητές σας με ποιες απόψεις θα συνομιλούν, για να ακούσουν την επιχειρηματολογία των επιλογών σας.

Και το σοβαρότερο, κύριε Πρωθυπουργέ, να το κάνετε αυτό, γιατί στο μεταξύ, για δεκαπεντάδα περίπου κρίσιμων θεμάτων, τα κυβερνητικά σας στελέχη επιδίδονται στο γνωστό άθλημα των ηθελημένων και κατευθυνόμενων διαρροών.

Σας ανέφερα συγκεκριμένα θέματα. Ασπάξεσθε αυτά που είδαν το φως της δημοσιότητας ως ανακοινώσεις και συνεντεύξεις κορυφαίων Υπουργών σας; Τότε θα είναι ανοικτός ο διάλογος, τότε θα είναι ειλικρινής η συζήτηση και

τότε θα υπάρχουν πολιτικοί όροι δέσμευσης της Κυβέρνησης, όταν πείτε στην Εθνική Αντιπροσωπεία και δια της Βουλής στην Ελληνική κοινωνία, ότι όλα αυτά, που ως κατευθυνόμενες διαρροές έχουν δει το φως της δημοσιότητας, δεν ισχύουν και δεν ανταποκρίνονται σε δικές σας ειλημμένες αποφάσεις.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως και Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής έχει το λόγο.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου εξ αρχής να επισημάνω, ότι παρά το ότι στην προηγούμενη προ ημερησίας διάταξης συζήτηση στη Βουλή για τα οικονομικά είχαμε ζητήσει από τον Πρωθυπουργό να αναλάβει την ευθύνη και να φέρει εκείνος το θέμα της Διακυβερνητικής - το μείζον θέμα της Διακυβερνητικής και των εξελίξεων της- δεν το έπραξε. Χαίρω που και ο Πρόεδρος του Συνασπισμού το επανέλαβε σήμερα.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου):** Το έχω ζητήσει, κύριε Πρόεδρε.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):** Και καλά κάνατε. Και εκτιμώ, ότι πρέπει για μια ακόμα φορά να επιμείνω σε αυτό. Είναι μία υπόθεση, που αφορά και την Ευρώπη άμεσα. Οι προοπτικές δεν δείχνουν να είναι εξαιρετικά ευοίωνες. Αλλά αφορά ακόμα περισσότερο την Ελλάδα και καίρια θέματα που άπτονται ευαίσθητων εθνικών υποθέσεων και προοπτικών. Ελπίζω να το πράξετε. Η εκτίμησή μου είναι πάντως, ότι οφείλετε να το πράξετε έναντι του Ελληνικού Λαού πριν από όλα, αλλά και έναντι όλων ημών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αξία και η ανάγκη του κοινωνικού διαλόγου δεν χρήζει πολλών επιχειρημάτων για να καταδειχθεί. Αφ' ενός μεν, σε μία ελεύθερη και ανοιχτή κοινωνία αποτελεί προϋπόθεση της ομαλής λειτουργίας της και βεβαίως προϋπόθεση της προοπτικής προόδου της. Από την άλλη, ταυτόχρονα, εάν η κοινωνία αυτή βρίσκεται, όπως σήμερα η δική μας κοινωνία, η ελληνική κοινωνία, μπροστά σε μείζονες προκλήσεις, για να απαντήσει στα επόμενα χρόνια και στην ανατολή του επόμενου αιώνα, είναι βέβαιο, ότι ο κοινωνικός διάλογος αποκτά εξαιρετική σημασία και επικαιρότητα.

Ποια είναι η ουσία του κοινωνικού διαλόγου; Τι επιδιώκεται ή πρέπει να επιδιώκεται με τον κοινωνικό διάλογο; Αφ' ενός μεν, μία κοινωνία να μην έχει τα χαρακτηριστικά της στατικότητας, αλλά να μπορεί -που θα ήταν άλλωστε και στραγγαλισμα των ελπίδων και των προοπτικών της- να αναπτύξει εκείνα τα χαρακτηριστικά της δυναμικής εξέλιξης και της προσαρμογής στις νέες εξελίξεις, στις νέες απαιτήσεις, στις νέες προκλήσεις.

Ταυτόχρονα, όμως, εξασφαλίζοντας, ότι αυτή η πορεία η δυναμική, η πορεία της προσαρμογής, θα τολμούσα να πω φιλόδοξα, για τον Τόπο μας, η πορεία της πρωτοπορίας, παρ' ότι με τα σημερινά δεδομένα και τις σημερινές επιδόσεις δεν είναι εξαιρετικά υποσχόμενο το πλαίσιο, θα έχει την απαραίτητη κοινωνική συνεννόηση και την κοινωνική συναίνεση.

Άλλωστε υπάρχουν δύο τρόποι να αντιμετωπίζονται τα κοινωνικά θέματα: Ο ένας είναι με ανοικτή ή καλυμμένη κοινωνική σύγκρουση. Κατά τη δική μας εκτίμηση, είναι καταστροφικός αυτός ο τρόπος, δεν οδηγεί πουθενά. Οδηγεί στην κοινωνική υποβάθμιση, οδηγεί σε συρρίκνωση των παραγωγικών δυνατοτήτων, οδηγεί στην ουσία σε σμίκρυνση της πίτας και ταυτόχρονα σε μετατροπή αυτής της κοινωνίας σε απάνθρωπη. Ο άλλος τρόπος είναι η κοινωνική συνεννόηση, η κοινωνική συναίνεση, που διαφυλάσσει και την τόσο αναγκαία προϋπόθεση, την κοινωνική συνοχή.

Όμως, για να γίνουν αυτά πράξη, απαιτείται ο κοινωνικός διάλογος να τοποθετείται και να θεμελιώνεται σε γερές, σε στέρεες βάσεις.

Πρώτη στη σειρά των προϋποθέσεων αυτών είναι η σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ των ενδιαφερομένων, των συμμετεχόντων, των κοινωνικών εταίρων. Σχέση εμπιστοσύνης που είναι το κλειδί για οποιαδήποτε δυνατότητα πραγματικής, εποικοδομητικής, χρήσιμης συνεννόησης.

Και οφείλω να σας πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι είναι αυτήν, την πρώτη, τη μείζονα, τη σπουδαία, την απαραβίαστη προϋπόθεση, που έρχομαι σήμερα και έρχεται η Νέα Δημοκρατία σήμερα να αμφισβητήσει, σε σχέση με τον τρόπο που εγκαινιάστηκε και μέχρι στιγμής κινείται η πορεία του κοινωνικού διαλόγου, με ή χωρίς εισαγωγικά.

Έρχομαι σε πέντε βασικές προϋποθέσεις, για να οικοδομηθεί αυτή η σχέση εμπιστοσύνης, σχέση εμπιστοσύνης, που όπως θα πω σε λίγα λεπτά είναι και εξ ορισμού επιβαρυνμένη από λάθη της Κυβέρνησης, άσχετα με τον κοινωνικό διάλογο, που έρχονται όμως να προστεθούν στο κλίμα αναξιοπιστίας που δημιουργείται.

Πρώτα απ' όλα, ο κοινωνικός διάλογος πρέπει να είναι έντιμος. Σημαίνει αυτό, όχι τετελεσμένα, όχι αιφνιδιασμοί, όχι προκατασκευασμένες αποφάσεις.

Ακούσαμε τον Πρωθυπουργό στη δευτερολογία του να λέει, "βεβαίως, έχουμε πολιτική, αλλά δεν την λέμε, και δεν την λέμε για να δείξουμε, ότι δεν έχουμε προκατασκευασμένες απόψεις". Εδώ τα πράγματα μοιάζουν οξύμωρα. Βεβαίως και οφείλετε να έχετε και άποψη και θέση. Και βεβαίως οφείλετε να την παρουσιάσετε ανοικτά και να την θέσετε ως θέμα και αντικείμενο και διαλόγου και κριτικής και συνθετικής διαλεκτικής. Δεν μπορείτε από τη μια να λέτε, ότι δεν παρουσιάζουμε τις θέσεις μας, για να μη δείξουμε ότι προκαταλαμβάνουμε το διάλογο και μετά να έρχεστε εδώ και να λέτε, βεβαίως έχουμε θέση και άποψη και το καμαρώνουμε κιόλας, αλλά δεν τη λέμε, για να μην προκαταλάβουμε.

Θα σας δώσω ένα πολύ απλό παράδειγμα, για το τι εννοώ με τη λέξη "προκατασκευασμένα". Πριν από λίγες μέρες επεχείρησε η κυβερνητική Πλειοψηφία, νύκτωρ, αιφνιδιαστική τροπολογία, που αφορά το εφάπαξ των δημοσίων υπαλλήλων. Δεν είναι αυτό προκατασκευασμένη πολιτική σε σχέση με ένα θέμα, που αφορά άμεσα τον κοινωνικό διάλογο;

Δεύτερη προϋπόθεση. Οφείλει να είναι πλήρης και σφαιρικός και δανειζομαι μία λέξη από το δικό σας λεξιλόγιο. Εννοώ με αυτό, ότι στα θέματα που παρουσιάσατε, είναι αντικείμενα αναπόσπαστα του ευρύτερου κοινωνικού διαλόγου και άλλα εξίσου σε ορισμένες περιπτώσεις ή και περισσότερες σημαντικά. Η γενικότερη οικονομική πολιτική, η αναπτυξιακή πολιτική, αν μπορούμε να ονομάσουμε έτσι μία πολιτική που δεν έχει αναπτυξιακά χαρακτηριστικά, αλλά τουλάχιστον η διαδρομή προς τα εκεί που πρέπει να οικοδομήσουμε.

Φορολογία. Φορολογικό σύστημα. Η ανάγκη της μεταρρύθμισής του. Την κοινωνική ασφάλιση ετεροχρονισμένα την προσθέσατε, δεν ήταν εξ αρχής. Και αφού την προσθέσατε, πάλι την κόψατε στα δύο και ετεροχρονίζετε το δεύτερο και μάλλον δυσκολότερο κομμάτι της συζητήσεως γι' αυτήν.

Τρίτον, πρέπει να είναι συνεχής και διαχρονικός. Το λέω αυτό, διότι αίφνης μία κυβέρνηση που υπό διάφορες εκδοχές, αλλά πάντως με τον αυτό πυρήνα προσώπων, κυβερνά τη Χώρα, τη συντριπτική πλειοψηφία των τελευταίων δεκαεπτά ετών, δεν μπορεί να εμφανίζεται και να λέει "και τώρα ανακαλύπτω και εισάγω τον κοινωνικό διάλογο". Όχι γιατί δεν ισχύει η αρχή, ότι ποτέ δεν είναι αργά, έστω και αν τα λάθη σας ανήκουν, αλλά διότι είναι φυσικό να έχει προκληθεί εκ προοιμίου η δυσπιστία εκείνων, στους οποίους απευθύνεσθε.

Δεν μπορεί, λοιπόν, να είναι ούτε αποσπασματικός γιατί εκτιμάται, αν εκτιμάται, φαίνεται ότι εκτιμάται, ότι κάποια σοβαρά προβλήματα χρειάζονται περιτύλιγμα για να αντιμετωπισθούν και δεν θέλετε να βγείτε να πείτε ευθέως τις απόψεις σας, ούτε βέβαια επιλεκτικός. Και δεν μπορεί να είναι επιλεκτικός, διότι σε κάποιες περιπτώσεις δείξατε αλλαζονικότατο πρόσωπο στην αντιμετώπιση κοινωνικών ομάδων.

Σας το είπα και την άλλη φορά, θα το πω και τώρα. Μακριά από εμάς και από εμέ να υιοθετήσουμε το οποιοδήποτε αίτημα προβάλλεται ή τους τρόπους διεκδίκησης των οποίων γίνεται ενίοτε χρήση. Άλλο αυτό όμως και άλλο η δική σας στάση με περισσή αλλαζονεία να μη θέλετε καν να συνομιλήσετε με μεγάλες κοινωνικές ομάδες, ορισμένες εκ των οποίων,

ασχέτως του αν συμφωνεί κανείς ή όχι με τον τρόπο που προβάλλουν και διεκδικούν τα θέματά τους, γνωρίζουμε όλοι, ότι αντιμετωπίζουν καυτό πρόβλημα. Και μιλώ κυρίως για τους αγρότες. Πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικός. Να σας δώσω ένα πολύ απλό παράδειγμα. Εκτιμώ ότι μάλλον με στενά κομματικά κριτήρια αποκλείσατε από τη διαδικασία του διαλόγου τη ΣΥΔΑΣΕ. Και μια και είμαι στο θέμα αυτό, να σας πω, ότι πράγματι υπάρχει μια δυσκολία στην ανεύρεση εκπροσώπησης των ομάδων, που θα αναφέρω, είναι όμως αναγκαίο να βρεθεί ένας τρόπος, να πουν τις απόψεις τους.

Μιλώ για δύο κατηγορίες ανέργων. Τους μακροχρόνια ανέργους, που αντιμετωπίζουν πολύ μεγάλο πρόβλημα επανένταξης, αλλά και τους νέους που διεκδικούν την πρώτη είσοδό τους στην παραγωγική διαδικασία.

Και πέμπτον, πρέπει να είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ειλικρινής. Ειλικρινής σε ό,τι αφορά τις προθέσεις. Για να φαίνεται αυτό, πρέπει να αποδεικνύονται οι καλές προθέσεις. Και απόδειξη των καλών προθέσεων είναι, να δίνει η Κυβέρνηση το καλό παράδειγμα στους τομείς που έχει την αποκλειστική ευθύνη. Και αυτό είναι κυρίως το Κράτος και το Δημόσιο υπό την ευρύτερη έννοιά του, αλλά σε αυτό θα έλθω σε λίγα λεπτά.

Δεν μπορεί, δηλαδή, να δημιουργείται η αίσθηση, ότι επιχειρείται μετάθεση ευθυνών, όταν έχετε για παράδειγμα στα δεκαεννέα σημεία, θέμα που έχει σχέση με την απορρόφηση των πόρων από το Δεύτερο Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης. Αναζητούνται ευθύνες από τους κοινωνικούς εταίρους για την προκλητική ανικανότητα επί τριετία να απορροφήσετε σε στοιχειωδώς υποφερτό ποσοστό τους πόρους αυτούς;

Υπάρχει όμως και ένα δομικότερο πρόβλημα κυβερνητικής αναξιοπιστίας, που προστίθεται στους παραπάνω λόγους. Πρώτα απ' όλα, μένει το ζήτημα -θα το επαναλάβω και σήμερα- που έχει σχέση με την προσπαθεία του κυβερνητικού Κόμματος να μεταβάλει τη φυσιογνωμία του. Κατανοητοί οι λόγοι για τους οποίους γίνεται, τους είπαμε την άλλη φορά, μην επανερχόμεθα στα ίδια.

Υπάρχει όμως ένα ζήτημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Άλλο πράγμα να έχετε μια συνέχεια και συνέπεια σε αρχές και αξίες και άλλο πράγμα αίφνης να εμφανίζεις Ιανικές μεταστροφές σε σχέση, όχι μόνο με το σημείο αφετηρίας σου -το οποίο με τόσο πολύ καμάρι χαρήκατε την προηγούμενη φορά- αλλά και με τη μακρότερη περίοδο της κυβερνητικής σας θητείας. Και εννοώ όλη εκείνη τη δραματική για τον Τόπο δεκαετία του '80.

Με άλλα λόγια, πώς γίνεται να γίνει πιστευτό στους πολλούς, στους πολίτες, στους συμπολίτες και συμπατριώτες μας, ότι εκείνοι που λίγο-πολύ μας οδήγησαν στην καταστροφική δεκαετία του '80, έρχονται σήμερα να μας σώσουν και να μας οδηγήσουν στο δρόμο της εθνικής προκοπής και προόδου;

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Υπάρχει όμως και ένα ζήτημα ανειλικρίνειας και θα έλεγα μάλιστα εξαπάτησης, που έχει σχέση με τις προεκλογικές σας δεσμεύσεις. Τι λέγατε πριν τις εκλογές; Όχι νέοι φόροι. Πέρασαν οι εκλογές, φορολογική επιδρομή. Τι λέγατε πριν τις εκλογές; Μα, δεν θα πάρουμε νέα μέτρα, δεν υπάρχει ανάγκη νέων μέτρων. Σε τηλεοπτική σας συνέντευξη με τρεις έγκριτους δημοσιογράφους, μόνος σας, κύριε Πρωθυπουργέ, είπατε: "Προέκυψε στην ουσία η ανάγκη νέων μέτρων".

Αναρωπιέμαι: Πώς έρχεστε να κάνετε ρυθμίσεις και μάλιστα σοβαρές, ίσως και οδυνηρές, σε καυτά και ευαίσθητα ζητήματα, όπως το εργασιακό και το ασφαλιστικό καθεστώς, χωρίς να έχετε πει ούτε ψήγμα υπαινιγμού πριν από την εκλογική αναμέτρηση του Σεπτεμβρίου του 1996;

Το τρίτο ζήτημα, που αφορά το δομικό έλλειμμα αξιοπιστίας ετούτης της Κυβέρνησης, έχει να κάνει με την εγγενή αντιφατικότητα όσων λέει και όσων πράττει. Κατατίθεται ο Προϋπολογισμός, καμαρώνετε για την ακρίβειά του. Στους τέσσερις μήνες, που πέρασαν, αποδεικνύεται, ότι έχετε ήδη μία σημανπικότατη στέρηση εσόδων, που κατά μέτριους υπολογισμούς, μπορεί και να φθάσει τα πεντακάσια δισεκατομμύρια μέχρι το τέλος του χρόνου.

Μιλάτε διαρκώς για ανταγωνιστικότητα. Το μέτρησα, αν

θυμάμαι καλά, τέσσερις φορές στη σημερινή σας μόνο ομιλία. Μα, όλες οι πολιτικές σας, το μίγμα πολιτικής το οποίο ακολουθείτε, βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση και αντίφαση με την προοπτική και το στόχο της ανταγωνιστικότητας.

Είναι από τη συναλλαγματική σας πολιτική. Και δεν υπαινίσσονται εδώ αλλαγή, γνωρίζουμε όλοι πολύ καλά γιατί την εφαρμόζετε, έχει καθαρά αντιπληθωριστικό χαρακτήρα, αλλά επιμένουμε, ότι εξαντλήθηκαν τα όριά της και πάντως, να μην έχουμε ποτέ την αίσθηση, ότι η όποια επιλογή γίνεται, δεν έχει και τις αρνητικές της συνέπειες.

Είναι από το κόστος του χρήματος, που βρίσκεται βέβαια σε πτωτική τάση, αλλά εξακολουθεί να είναι δυσανάλογα και σχετικά αυξημένο και βέβαια από την αδυναμία να προωθηθούν τα μεγάλα έργα υποδομής.

Μιλάτε για την περιστολή των δημοσίων δαπανών και βρίθουν τα παραδείγματα, όπου συνεχίζεται το όργιο της στατάλης των δημοσίων πόρων. Σημερινή αποκάλυψη, προσλήψεις στην ΕΑΒ.

Μιλάτε για ανάπτυξη, όταν είναι γνωστό, ότι η Ελλάδα, όλα αυτά τα χρόνια που είχατε την ευθύνη της διακυβέρνησης της Χώρας, βρίσκεται σε πορεία απόκλισης από όλες τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, με ρυθμούς οι οποίοι κατά μέσο όρο είναι κοντά στο μισό του αντίστοιχου ευρωπαϊκού μέσου όρου. Μάλιστα, κάνετε και σήμερα, την κάνετε και πριν λίγες μέρες στην ετήσια συνελευση του ΣΕΒ, αυτήν τη -θεμιτή βέβαια- επίκληση προς τις επιχειρηματικές δυνάμεις να επενδύσουν.

Καλά κάνετε και το κάνετε, αλλά φαντάζομαι, ότι γνωρίζετε -και γνωρίζουμε όλοι- ότι οι επενδύσεις, πέραν των καλών προθέσεων ή των πατριωτικών αισθημάτων χρειάζονται και άλλες προϋποθέσεις, για να ευοδοθούν πράγματι. Και αν αυτές οι προϋποθέσεις δεν εξασφαλίζονται -και δεν εξασφαλίζονται με την πολιτική σας- τότε είναι μάλλον περίεργο να περιμένουμε ιδιαίτερα εντυπωσιακά αποτελέσματα και στον τομέα αυτόν.

Μιλήσατε για κίνητρα. Μα, δεν χρειάζονται κίνητρα. Άρση αντικινήτρων χρειάζεται, που έχουν σχέση και με το φορολογικό καθεστώς και με την αναποτελεσματικότητα του Κράτους και με τη χρονοτριβή και καθυστέρηση της γραφειοκρατίας κ.ο.κ.

Μιλάτε για Δημόσια Διοίκηση, για εκσυγχρονισμό μάλιστα, που είναι η προσφιλή σας έκφραση. Ποια Δημόσια Διοίκηση; Σήμερα δημοσιεύθηκε έρευνα, η οποία αναδεικνύει και το τι συμβαίνει πραγματικά, αλλά και το τι πιστεύει η συντριπτική πλειοψηφία των συμπολιτών μας για τις διαδικασίες και τον τρόπο συναλλαγής του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Αλλά πέραν τούτου, αφήστε την έρευνα στην άκρη, δεν ξέρουμε όλοι, ότι έχουμε ένα αναποτελεσματικό, αντιπαραγωγικό, απρόσωπο, υπερσυγκεντρωτικό και σπάταλο κράτος. Το γνωρίζουμε. Δεν αρκεί να το λέτε. Επιτέλους, είσθε Κυβέρνηση. Αν πράγματι το πιστεύετε, που υπάρχουν ερωτηματικά γι' αυτό και θα επανέλθω σ' αυτό μετά, οφείλετε κάτι να πράξετε.

Μιλάτε ακόμη για απασχόληση. Μα, οι δικές σας πολιτικές την πήγαν την ανεργία στο 10% και οι πολιτικές, που εξακολουθείτε να εφαρμόζετε, δεν μπορούν να τη μειώσουν. Σας θυμίζω απλώς, ότι κατά προσέγγιση χρειάζεται ρυθμός αύξησης του εθνικού εισοδήματος, που να ξεπερνά το 3,5%, για να αρχίσει να μειώνεται η ανεργία.

Οι πολίτες, λοιπόν, είναι επιφυλακτικοί, είναι δύσπιστοι, καχύποπτοι, δικαίως. Οι εργαζόμενοι αισθάνονται τι επιχειρείτε. Να φορτώσετε στις δικές τους πλάτες τα λάθη της δικής σας πολιτικής, τις συνέπειες της δικής σας ατολμίας, το τίμημα της δικής σας ομηρίας, ομηρίας από ένα πελατειακό σύστημα, το οποίο οικοδομήσατε διαχρονικά, πλουσιопάροχα μεν για τους αποδέκτες του, αλλά ανεύθυνα για την πορεία της Χώρας και στο σήμερα, ακόμη περισσότερο στο αύριο.

Αυτό, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι ουσιαστικός κοινωνικός διάλογος. Είναι προπέτασμα καπνού, είναι πρόσχημα ή ένοχο άλλοθι, για να καλυφθεί η συνέπεια της κοινωνικής σκληρότητας από την πολιτική που

εφαρμόζετε, η αλαζονεία και η παγερή σας αδιαφορία, για τα προβλήματα που έχει ο Έλληνας πολίτης και ακόμα περισσότερο -οφείλουμε να το τονίσουμε εδώ- εκείνοι οι πολίτες που είναι κατ' εξοχήν ασθενέστεροι και πιο ευάλωτοι.

Έρχομαι σε ένα μέγα κεφάλαιο, που λέγεται ανεργία. Πολλά έχουν γραφτεί, πολλά έχουν ειπωθεί. Θα προσπαθήσω να συμπυκνώσω μερικές νομίζω ουσιαστικές παρατηρήσεις.

Δεν είναι ανάγκη να τονισθεί η σημασία του, όχι μόνο η κοινωνική και η ανθρώπινη, αλλά και η οικονομική και η εθνική. Έχουμε υψηλό ποσοστό ανεργίας, που ξεπερνά το 10%. Πιο ανησυχητικά είναι τα στατιστικά στοιχεία σύνθεσης αυτής της ανεργίας, 60% είναι γυναίκες και 60% είναι νέοι κάτω των τριάντα ετών.

Η ανεργία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνδέεται άμεσα με την περιθωριοποίηση, τον κοινωνικό αποκλεισμό, τα ναρκωτικά, τον κυνισμό, ακόμα και το κλίμα απάθειας, την νοοτροπία αδιαφορίας και αποστασιοποίησης από τη δημόσια ζωή του Τόπου, που όμως τόσο ανάγκη την έχουμε, αν θέλουμε να δούμε με αισιοδοξία το αύριο.

Υπάρχουν και εξωγενή αίτια για την ανεργία -είναι αληθές αυτό- και τη μεγαλύτερή τους ένταση δεν την έχουμε αισθανθεί ακόμα, αυτό που πομπωδώς καμιά φορά λέγεται παγκοσμιοποίηση. Πάντως το άνοιγμα των αγορών, το γεγονός ότι όλες οι κοινωνίες είναι πιο εκτεθειμένες στο διεθνή ανταγωνισμό ή πρόκληση της τεχνολογίας με τις πολλές ευκαιρίες, αλλά και τις αναμφισβήτητες μεταλλαγές που δημιουργεί στην αγορά εργασίας, είναι πράγματι συνθήκες, που πρέπει να ειπωθούν με πολύ προσεκτικό μάτι και υπό ορισμένες τουλάχιστον προϋποθέσεις μπορεί να συμβάλουν και στην αύξηση της ανεργίας.

Να δώσω ένα πολύ απλό παράδειγμα. Δέκα χρόνια από σήμερα το 80% της εφαρμοσμένης σήμερα τεχνολογίας θα είναι απηρχαιωμένο. Σημαίνει ότι όσοι έχουν εκπαιδευτεί σ' αυτήν την μορφή εφαρμοσμένης τεχνολογίας, θα πρέπει να μεταβάλουν τις δεξιότητές τους. Έτσι, αναδεικνύεται πόσο μεγάλο ζήτημα είναι η δια βίου κατάρτιση και εκπαίδευση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οφείλουμε όμως εδώ να δούμε, πέρα από τα πιθανά εξωγενή αίτια, πως και γιατί δημιουργήθηκε το πρόβλημα από εσωτερικές κακές πολιτικές επιλογές. Γιατί πριν απ' όλα, αυτές μπορούμε και αυτές έχουμε χρέος να διορθώσουμε.

Μιλάμε όλοι για ανάπτυξη και επενδύσεις, που είναι πράγματι κλειδί για να αντιμετωπισθεί το φαινόμενο της ανεργίας. Ανάπτυξη και επενδύσεις όμως, πού; Εκεί που δεν μπορούν να απορροφηθούν στοιχειωδώς οι κοινοτικοί πόροι, εκεί που όχι σπάνια -συνηθίστατα τα τελευταία χρόνια- μεταφέρονται πόροι από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων για να μισοκαλύψουν τις υστερήσεις στη δημοσιονομική προσπάθεια που γίνεται, όπου εξακολουθεί να βασιλεύει ένα αναποτελεσματικό κράτος, όπου υφίσταται ουσιαστικά αντανάπτυξιάκο περιβάλλον, αφού υπάρχει αστάθεια πλαισίου, συχνή μεταβολή των κανόνων του παιχνιδιού.

Και οφείλω να πω και κάτι άλλο, επειδή όταν ομιλούμε για επενδύσεις, πολύ μεγάλη σημασία θα είχαν οι ξένες επενδύσεις που οφείλουν να προσελκυστούν. Όταν είκοσι τρία χρόνια μετά δεν μπορεί στοιχειωδώς να διαλευκανθεί το τεράστιο αυτό σκοτεινό μυστήριο της τρομοκρατικής δράσης, οφείλουμε να αναγνωρίσουμε, πόσο ισχυρότατο αντικίνητρο είναι αυτό για ξένους επιδόξους επενδυτές.

Παραγωγικότητα. Όταν μιλάμε για ανάπτυξη, για προοπτική αύξησης του εθνικού εισοδήματος, το κλειδί είναι η παραγωγικότητα. Ποιοι παράγοντες προσδιορίζουν την παραγωγικότητα; Το κόστος του χρήματος, η φορολογία, οι υποδομές, μεταφορές, επικοινωνίες, ενέργεια, η τεχνολογία ειδικά σ' αυτήν την εποχή της έκρηξης της πληροφορικής και των επικοινωνιών.

Σε αυτούς τους τομείς, δεν κάνουμε τίποτα, ή σχεδόν τίποτα. Και μένει μια τελευταία παράμετρος, ένας τελευταίος συντελεστής, το κόστος της εργασίας.

Και εδώ, οφείλω να σας πω, ότι αυτό το κόστος εργασίας στην ουσία σημαίνει -με άλλα λόγια- ότι οι αμοιβές στην

Ελλάδα βρίσκονται στο ύψος του 65% περίπου του ευρωπαϊκού μέσου όρου. Με άλλα λόγια, είναι αδιανόητο να υιοθετήσκει κανείς την προσέγγιση, ότι προσπαθώντας να βελτιώσουμε την παραγωγικότητα, αφήνοντας στην ουσία ανέπαφους τους άλλους συντελεστές, κυρίως από κυβερνητική ευθύνη, θα επιχειρήσουμε να μετακυλίσουμε το κόστος της προσπάθειας βελτίωσης της παραγωγικότητας στο κόστος εργασίας, δηλαδή στις πλάτες των εργαζομένων.

Είναι βέβαιο, ότι πρέπει και να προβληματιστούμε και να υιοθετήσουμε κάποιες μορφές μεγαλύτερης ευελιξίας και ελαστικότητας στην αγορά εργασίας. Αρκετές έχουν ήδη θεσμοθετηθεί άλλοτε, πριν αναλάβετε την εξουσία. Όμως, αυτή η αρχή που σημαίνει πράγματι αναγκαία προσαρμογή σε νέα δεδομένα, δεν μπορεί να παραβαίνει τέσσερις θεμελιώδεις αρχές.

Πρώτον, ότι δεν μπορεί να οδηγεί στην ανακατανομή της ανεργίας, δηλαδή σε ένα περιβάλλον ανταναπυξιακό απλώς να επιχειρείται να μοιράζονται οι υπάρχουσες δουλειές σε θέσεις εργασίας και απασχόλησης σε περισσότερους ανθρώπους.

Δεύτερον, δεν μπορεί να οδηγεί στην περαιτέρω υποβάθμιση της θέσης του εργαζομένου.

Τρίτον, δεν μπορεί να οδηγεί στη δημιουργία νεόπτωχων σε μια κοινωνία που κατά τα διεθνή στάνταρτν περίπου το 20% του πληθυσμού της ήδη ζει κάτω από τα όρια της φτώχειας.

Και δεν μπορεί να οδηγεί σε συνθήκες και ψυχολογία κοινωνικής ανασφάλειας.

Επαγγελματική κατάρτιση. Ελέχθη απ' όλους, λέγεται συχνά, ήδη κάποιος, έρχομαι όμως, στο σημείο αυτό να πω το εξής: Ενώ είναι τόσο αναγκαία η εργώδης προσπάθεια στον τομέα αυτό, θέλουμε το αποτέλεσμα της κυβερνητικής πρακτικής; Όχι μόνο η απορροφητικότητα κινείται από τους κοινοτικούς πόρους στα επίπεδα περίπου του 20%, αλλά προέκυψε και το περίφημο σκάνδαλο των κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης. Αντί των τριακοσίων πενήντα συμφωνηθέντων με την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πιστοποιήθηκαν σχεδόν οκτακόσια. Πάγωσαν οι χρηματοδοτήσεις, καταγγελία από πλευράς της Κομισιόν, επανειλημμένα ήρθε για να διερευνήσει το θέμα ο αρμόδιος επιτρόπος ο κ. Φλύν. Εάν αυτό δεν σημαίνει ανικανότητα, κακοδιαχείριση, διασπάθιση πόρων και βεβαίως δεν υποκρύπτει πολιτική κομματικών προτεραιοτήτων για να βολευτούν "ημέτεροι", τότε δεν ξέρω τι σημαίνουν όλα αυτά.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Έρχομαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να παρουσιάσω κάποιες σκέψεις για το μείζον ζήτημα της κοινωνικής ασφάλισης. Είναι αλήθεια ότι υπάρχουν παράγοντες, παράμετροι, που επιδρούν στον χώρο, δημογραφικές τάσεις για παράδειγμα.

Από εκεί και πέρα όμως, οφείλει κανείς να τονίσει και να αναγνωρίσει, ότι αν σήμερα υπάρχει τόσο μεγάλο πρόβλημα στη συντριπτική πλειοψηφία των ασφαλιστικών φορέων στη Χώρα, δεν είναι άμοιρες ευθυνών οι πολιτικές που διαχρονικά ακολουθήσατε. Η πολιτική που οδήγησε στον οικονομικό μαρasmus, η κακοδιοίκηση και η κακοδιαχείριση των ιδίων των ασφαλιστικών φορέων που έγιναν σε πολλές περιπτώσεις και εστίες βολέματος κομματικών επιλογών από πλευράς προσλήψεων. Η αδυναμία αντιμετώπισης της εισφοροδιαφυγής, ο αφόρητος κομματισμός, ειδικά της δεκαετίας του '80 όταν αυξήθηκαν κατά 90% οι αναπηρικές συντάξεις, ή πήραν σύνταξη Εθνικής Αντίστασης, ακόμα και νήπια.

Και ακόμη σήμερα η παρατεινόμενη αδυναμία μηχανοργάνωσης δηλώνει ότι βεβαίως υπάρχει ζήτημα που πρέπει να αντιμετωπισθεί με περισσή σοβαρότητα. Αλλά οφείλουμε κάποτε να κοιτάζουμε την αλήθεια κατάματα και να πούμε ότι σε πολύ μεγάλο ποσοστό φέρουν οι διάφορες εκδοχές ΠΑΣΟΚικών κυβερνήσεων συντριπτική ευθύνη για το κατάντημα αυτό της κοινωνικής ασφάλισης. Σήμερα ασχέτως κατανομής ευθυνών για το χθες, καλούμαστε να δούμε το

πρόβλημα με πολύ μεγάλη σοβαρότητα. Ίσως αποτελεί την θρυαλίδα, τη βόμβα που κρατούμε στα χέρια μας για την Ελλάδα του 21ου αιώνα, εάν έγκαιρα και αποτελεσματικά δεν αντιμετωπισθεί. Και είναι αναμφισβήτητο, ότι θα πρέπει τουλάχιστον τρεις βασικές αρχές να ισχύσουν. Από τη μία η ανάγκη του να εξασφαλισθεί από το κράτος η αξιοπρεπής σύνταξη κυρίως των χαμηλοσυνταξιούχων. Από την άλλη η προοπτική της σταδιακής μείωσης του υπερβολικού αριθμού των φορέων ασφάλισης, ώστε να αξιοποιηθούν και οι οικονομίες κλίμακας. Και τρίτον η προοπτική της ισχύος της εφαρμογής της αρχής της ανταποδοτικότητας και στο καθεστώς αυτό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έρχομαι τώρα σ' αυτό που κατά την άποψή μας είναι η καρδιά του προβλήματος. Σας είπα στην αρχή της τοποθέτησής μου ότι πρέπει κανείς να αποδεικνύει την καλή του πρόθεση, δίνοντας το καλό παράδειγμα, που σημαίνει να νοικοκυρεύει κατ' αρχήν αυτά που έχει αποκλειστική αρμοδιότητα να νοικοκυρεύει. Η καρδιά του προβλήματος και εκεί που υπάρχουν θεμελιώδεις διαφορές μεταξύ μας είναι σε ό,τι έχει σχέση με το μέγεθος, τη μορφή, τη δομή, τη λειτουργία και τους ρόλους του κράτους.

Θα σας επαναλάβω επί τροχάδην τις βασικές μας αρχές, βασικές αρχές που έχει ενδιφύρον ότι ενίοτε στα λόγια μισοϋιοθετείτε, αλλά βεβαίως έργω αποστρέφεστε να κάνετε οποιοδήποτε βήμα αποτελεσματικότητας.

Πρώτον, λοιπόν, αποκρατικοποιήσεις. Δεν είναι ανάγκη να πω όλη την θεωρητική αλλά και πρακτική κατασκευή που υπάρχει πίσω τους. Απλώς, να υπενθυμίσω ότι η Ελλάδα είναι ουραγός σήμερα στον τομέα αυτό. Αυτό που κατάλαβαν όλες οι κοινωνίες σε όλο τον κόσμο, αδυνατούμε τουλάχιστον έμπρακτα να το κατανοήσουμε εμείς.

Δεύτερον, η περικοπή, η μείωση, οι σπατάλες των δημοσίων δαπανών, που αφού δεν μπορεί να εξασφαλισθεί στοιχειωδώς, μοιραία μετακινεί το βάρος της προσπάθειας για τη δημοσιονομική εξυγίανση, στη φορολογική επιβάρυνση με τα γνωστά ανιπαναπτυξιακά και κοινωνικά άδικα σε πολλές περιπτώσεις αποτελέσματα. Σας θυμίζω μόνο μια και μιλούμε για σπατάλες, ότι οι αγροτικοί συνεταιρισμοί, μια από τις μεγαλύτερες αμαρτίες της πολιτικής σας πρακτικής, μόνο την τελευταία τριετία στοιχισαν οκτακόσια δισεκατομμύρια, ότι το χρέος των ΔΕΚΟ είναι σχεδόν τρία τρισεκατομμύρια, ότι το αφανές χρέος που δημιουργείται με τα γνωστά λογιστικά τερτίπια φθάνει τα πεντακόσια δισεκατομμύρια.

Τρίτον, ρυθμιστική απελευθέρωση. Δεν είναι δυνατόν σε μία κοινωνία η οποία θέλει να διεκδικήσει το δικαίωμα να συμπορευθεί μαζί με άλλες κοινωνίες, που έχει ανάγκη αποεὐλογισία, ελαστικότητα, ταχύτητα στη λήψη αποφάσεων, να συνεχίζουμε να κινούμαστε με το ρυθμό των διατυπώσεων, των εγκρίσεων, των αδειών, της ανάμειξης των πολλαπλών και αχρήστων στις περισσότερες περιπτώσεις φορέων, διευθύνσεων, ή άλλων εκπροσώπων της Δημόσιας Διοίκησης.

Τέταρτον, διοικητική μεταρρύθμιση που σημαίνει απο τη μια αποκέντρωση, την τόσο κακοποιημένη αυτή λέξη, και απο την άλλη αναβάθμιση της αποτελεσματικότητας στη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης.

Επειδή συχνά γίνεται επίκληση του συγκεκριμένου, οφείλουμε να ξεκαθαρίσουμε ότι είναι άμεσα συσχετισμένο με την αποβολή του κομματισμού στις επιλογές, δεύτερον, με την εισαγωγή της αξιολόγησης. Η αξιολόγηση όμως, για να σας θυμίσω το πρώτο πράγμα που κάνατε σε σχέση με την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση το 1990-1993, ήταν να κατάρχησε-τε τους θεσμούς αξιολόγησης, γιατί ακόμα και όταν τους αναφέρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -απευθύνομαι στους συναδέλφους της Κυβέρνησης- είναι προφανές ότι βρίσκεται έξω από τη βασική φιλοσοφία και το ιδεολογικό σας περίγραμμα.

Μιλήσατε, κύριε Πρωθυπουργέ -και μου έκανε εντύπωση αυτό- για ποιότητα. Χαίρομαι που το ακούω. Βρίσκουμε λοιπόν και ένα σημείο που έχουμε κοινές ευαισθησίες. Όμως από την άλλη πλευρά είναι ψέμα να ισχυριστώ ενώπιόν σας ότι η πολιτική που ακολούθησε το Κόμμα σας, όλα αυτά τα χρόνια προώθησε τη μετριοκρατία και την ισοπέδωση και τις βαφτί-

σατε μάλιστα και δημοκρατική κατάκτηση;

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Μιλάτε για κράτος και διοίκηση και αδυνατείτε τόσα χρόνια να προωθήσετε στοιχειωδώς τη μηχανοργάνωση των εφοριών, που είναι εκ των ων ουκ άνευ προϋπόθεση για να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της φοροδιαφυγής. Και ανακύπτει το ερώτημα: Τι υπάρχει εδώ; Αβουλία, έλλειψη πολιτικής βούλησης, ανικανότητα, διαπλοκή δεν ξέρω με ποιες ομάδες πίεσης; Οφείλετε να απαντήσετε.

Δεν είναι δυνατόν να περνούν τα χρόνια και κάθε φορά κάποια ευτελής δικαιολογία να προβάλλεται για το ότι δεν προχωρά αυτό το μείζον έργο το οποίο επανειλημμένα έχουμε ακούσει να εξαγγέλλεται και να επανεξαγγέλλεται.

Μικρομεσσίες επιχειρήσεις. Ο στυλοβάτης της ανάπτυξης παντού, σε όλο τον κόσμο και στην Ελλάδα ακόμα πιο πολύ. Και μη μου πείτε όχι όταν, επειδή ομολογείτε την αναπαρέα φοροεπισπρακτικού μηχανισμού στην ουσία, υιοθετείτε τρόπο φορολόγησης που από υπεύθυνα χείλη κυβερνητικά επανειλημμένα έχει αναγνωριστεί ως άδικος και ανπιναπτυσιακός, όταν δεν εξασφαλίζεται πρόσβαση στη χρηματοδότηση συγκριτικά ευνοϊκή, όταν ακόμα δεν υπάρχουν κίνητρα για συγχωνεύσεις και όταν δεν προωθείται η εφαρμογή της πληροφορικής. Και όταν δεν τις προστατεύετε από το να είναι εκτεθειμένες σε αθέμιτο ανταγωνισμό, είναι πράγματι αληθές ότι βρίσκονται υπό διωγμό.

Μέγα κεφάλαιο είναι -και ελπίζω στην επόμενη σύνοδο της Βουλής να έχουμε την ευκαιρία να το κουβεντιάσουμε ως αποκλειστικό θέμα προ ημερησίας διατάξεως- η παιδεία.

Μιλούμε όλοι εδώ για τον ανθρώπινο παράγοντα, μιλούμε όλοι για το ότι σήμερα το συγκριτικό πλεονέκτημα το έχουν οι κοινωνίες που πρωταγωνιστούν στη γνώση, στην πληροφόρηση και στη δυνατότητα αξιοποίησης της γνώσης. Και εκεί είναι που η Κυβέρνησή σας έχει τις χειρότερες επιδόσεις. Εκεί είναι που η έννοια της αξιοκρατίας και της αξιολόγησης έχουν καταπατηθεί. Εκεί είναι όπου η Ελλάδα θα μπορούσε να έχει το αδιαμφισβήτητο στρατηγικό και συγκριτικό πλεονέκτημα υπεροχής και εκεί είναι που χάνουμε καθημερινά έδαφος.

Δεν θα επανέλθω στο δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Τα έχουμε πει επανειλημμένα αυτά. Δεν έχει και νόημα να τα επαναλαμβάνουμε αν εσείς δεν αισθάνεσθε την ανάγκη αφ' ενός να απολογηθείτε και αφ' ετέρου να βελτιώσετε στοιχειωδώς τις επιδόσεις σας σε έναν τομέα που πραγματικά αποτελεί απώλεια ευκαιρίας για τον Τόπο και τίτλο ντροπής συνάμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο κοινωνικός διάλογος και τα θέματα που θέτει, όσα τουλάχιστον είναι πράγματι ουσίας και δεν τα αποκαλούμε όπως λέγαμε πριν από λίγο προπετάσματα ή προσπάθεια μετακύλησης ευθύνης, είναι άμεσα συνδεδεμένος και έχει ως εφελκυστικό και προϋπόθεση το να εξασφαλιστεί αναπτυξιακή πορεία γι' αυτήν τη Χώρα.

Το να εξασφαλιστούν υψηλοί διαχρονικοί ρυθμοί αύξησης του εθνικού μας εισοδήματος, δεν μπορείτε να το πετύχετε αυτό αν δεν καινοτομήσετε, αν δεν κάνετε τομές σαν αυτές που σας ανέφερα. Δεν είναι ζήτημα ούτε απλής διαχείρισης, ούτε λογιστικής προσέγγισης. Είναι ζήτημα απελευθέρωσης των πραγματικών δημιουργικών δυνάμεων που υπάρχουν σ' αυτόν τον Τόπο.

Στο ερώτημα που τίθεται και πού θα βρεθούν τα χρήματα για να εξασφαλισθεί ένα στέρεο κράτος πρόνοιας στη μελλοντική πορεία, η απάντηση είναι απλή. Στοιχειωδώς καλή διαχείριση των δημοσίων πόρων αν μπορούσε κάποια Κυβέρνηση να εξασφαλίσει, θα ήταν βέβαιον ότι θα μπορούσαν να υπερκαλυφθούν οι πόροι που χρειάζονται για την οικοδόμηση ή την επανοικοδόμηση ενός τέτοιου συστήματος.

Αμείλικτο ερώτημα: Δεν θέλετε, δεν νοιάζεσθε για τις συνέπειες των όσων δεν κάνετε; Να κάνουν λοιπόν την υπόθεση εργασίας την καλοπρωραία, ότι, και θέλετε και νοιάζεσθε, που όμως δεν αποδεικνύεται από την πράξη. Άρα, δεν μπορείτε. Γιατί δεν μπορείτε; Αβίαστα βγαίνει το συμπέρασμα. Δεν μπορείτε γιατί είσθε αιχμάλωτοι της κομματικής σας νομεκλατούρας.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

Και όσο και αν αυτό το αντιμετωπίζετε με ειρωνικά, μάλλον ένοχα χαμόγελα....

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

...όσο και αν προσπαθείτε να το αποτινάξετε από πάνω σας, είναι μια πραγματικότητα και είσθε αναγκασμένοι εκ των πραγμάτων, γιατί κανένας ποτέ δεν βρέθηκε σε διαμετρική αντίθεση με εκείνα που ο ίδιος γέννησε. Είστε λοιπόν υποχρεωμένοι να διαφυλάσσετε τα προνόμιά της, να συντηρείτε την κομματική σας κάστα, και ίτοι έτσι πριονίζετε την παραγωγική προοπτική της Χώρας, επιβαρύνετε τους φορολογούμενους, απομυζάτε τους εργαζόμενους και τους συνταξιούχους και υποθηκεύετε το μέλλον των νέων ανθρώπων.

Αυτήν την αδυναμία, κύριοι της Κυβέρνησης, προσπαθείτε να την αντιμετωπίσετε με επικοινωνιακά τεχνάσματα. Αφού δεν μπορείτε να κάνετε κάτι επί του πρακτέου, επιχειρείτε με τρικ επικοινωνίας να διαλάθετε της προσοχής ή να δημιουργήσετε σύνθετες εντυπώσεις. Τί εννοώ; Και εδώ είναι που αποδεικνύεται και η διγλωσσία και η υποκρισία και συμπεριφορά της Κυβέρνησης.

Από τη μια λόγια εκσυγχρονισμού. Ακούσαμε ξανά μια ενδιαφέρουσα έκθεση ιδεών σήμερα, που όμως δεν έχει καμία σχέση με την πραγματικότητα στην Ελλάδα. Όταν μιλάτε, κύριε Πρωθυπουργέ, για το ότι δεν πρέπει να υπάρχει κανένας βολεμένος, που τα λέτε; Τα λέτε εκτός Ελλάδας;

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Στην Ελλάδα που εσείς οικοδομήσατε το καθεστώς των βολεμένων;

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Από τη μια λοιπόν λόγια εκσυγχρονισμού και από την άλλη πράξεις παρωχημένου παλαιοκομματισμού με άμεση συνέπεια τη διαρκώς και μεγαλύτερη διεύρυνση της κοινωνικής αδικίας.

Την αλήθεια όμως αυτή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την γνωρίζουν σήμερα οι Έλληνες, την γνωρίζουν οι πολίτες, την γνωρίζουν οι εργαζόμενοι και την γνωρίζουν γιατί τη ζουν στο πετσί τους και καταβάλουν κάθε μέρα το τίμημα αυτής της πραγματικότητας.

Ο κοινωνικός διάλογος λοιπόν, δεν μπορεί να είναι το όχημα μετακύλησης ευθυνών και βαρών από τους πραγματικά υπεύθυνους και ενόχους στις πλάτες των ανεύθυνων πολιτών, συνηθέστερα μάλιστα των ασθενών. Ο κοινωνικός διάλογος πρέπει να αποσκοπεί με ειλικρίνεια και θάρρος στην οικοδόμηση μιας κοινωνίας παραγωγικής, ανταγωνιστικής, ευημερούσας με υψηλό δείκτη κοινωνικής προστασίας.

Πώς φθάσαμε σ' αυτήν την κρίση, το αναρωτηθήκατε ποτέ; Μα, όταν με καταναλωτικές σπατάλες, με εκρηκτικά ελλείμματα, με διαρκή υπερδανεισμό, με δημιουργία ενός δυσβάστακτου και κάποιες στιγμές αυτοτροφοδοτούμενου χρέους, με υπονόμευση του παραγωγικού ιστού της Χώρας, επιχειρήσατε να παρουσιαστείτε ως κοινωνικά ευαίσθητοι - αναφέρομαι στη χαμένη κατά τον ίδιο τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας σας δεκαετία του '80- δεν γνωρίζατε ότι αυτό θα οδηγούσε με μαθηματική βεβαιότητα και σε οικονομική κρίση, αλλά και σε κοινωνική αδικία;

Γιατί η οικονομική κρίση βεβαίως πλήττει όλους όταν επέρχεται. Είναι βέβαιο όμως ότι πλήττει οδυνηρότερα και αμεσότερα τους εισοδηματικά ασθενέστερους. Και είναι η χειρότερη μορφή κοινωνικής αδικίας εκείνη που προκαλείται από εκείνους που ξέρουν τι θα φέρει η πολιτική τους προοπτικά, αλλά βραχυπρόθεσμα επιλέγουν το όφελος το κομματικό.

Σήμερα αυτή η επιβάρυνση μας δημιουργεί ένα διπλό στοιχείο. Την ώρα που έτσι κι αλλιώς η Ελλάδα θα έπρεπε να ανασκουμπωθεί, θα έπρεπε να τρέξει μπροστά να προλάβει τις προκλήσεις του αύριο, θα έπρεπε να βελτιώσει όσο μπορεί τις όχι ικανοποιητικές της επιδόσεις ώστε να είναι παρούσα στο μεγάλο ραντεβού της ευρωπαϊκής ενοποίησης, την ώρα αυτή ταυτόχρονα για τους λόγους που είπαμε προηγουμένως, είναι αναγκασμένη η Ελλάδα να κοιτάζει να αποκαταστήσει, να οικοδομήσει, να εξασφαλίσει ένα νέο και αποτελεσματικό

δίχτυ κοινωνικής προστασίας. Και αυτό σημαίνει διπλή προσπάθεια. Και αυτό έχει ως προϋπόθεση την εξασφάλιση της αναπτυξιακής τροχιάς για τη Χώρα.

Τι θέλει ο απλός άνθρωπος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Δουλειά θέλει, στέγη θέλει, μια στοιχειώδη αξιοπρεπή εξασφάλιση για τα γηρατειά του και δουλειά για το παιδί του, ευκαιρία για το παιδί του. Δεν λέω ότι αυτά παρέχονται με ευχολόγια ούτε με μεγαλοσχήμονες υποσχέσεις. Όμως δεν είναι δα και τόσο δραματικά πολλά, για μια κοινωνία που μπορεί να γεννάει, για μια κοινωνία όμως που θα ορίσει αυτό ως πρώτη της προτεραιότητα και όχι να εξασφαλίζει τα όποια ισχυρά συμφέροντα από ομάδες πίεσης ή συντεχνίες.

**Συμπέρασμα.** Δεν έχουμε ανάγκη ούτε από διαχείριση της μιζέριας ούτε από πυροσβεστικές διαχειριστικές και λογιστικές προσεγγίσεις. Έχουμε ανάγκη από όραμα. Όχι, ανεδαφικό, αλλά ρεαλιστικό, απτό και χειροπιαστό. Ένα όραμα για μια Ελλάδα που θα έχει ισχυρή οικονομία, που θα γεννά πλούτο, που θα μπορεί να περπατήσει μαζί με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ταυτόχρονα ένα αποτελεσματικό κράτος-πρόνοιας ώστε να εξασφαλίζει ειδικά τους ασθενέστερους από τους συμπολίτες και συνανθρώπους μας. Με κριτήριο μάλιστα την κοινωνική αλληλεγγύη. Και το λέω αυτό γιατί στευδω να υπογραμμίσω ότι καμιά φορά η επίκληση του κράτους-πρόνοιας, του τόσο αναγκαίου και τόσο μεγάλης προτεραιότητας, καμιά φορά η επίκληση μπορεί να γίνεται αντικείμενο χρήσης ως άλλοθι για να αποφεύγονται οι κοινωνικές και ατομικές μας ευθύνες στο θέμα της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Έχει τεράστια λοιπόν ευθύνη το κράτος αλλά καμιά και κανένας μας δεν είναι άμοιρος ευθυνών στο ύψιστο ηθικό χρέος που έχουμε να αποδεικνύουμε στην πράξη την κοινωνική αλληλεγγύη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σεις της Κυβέρνησης με τις πολλές και κακές επιλογές μιας ολόκληρης δεκαετιας - δεκαεξετίας σήμερα πια- με τα δείγματα γραφής που έχετε δώσει στο εννεάμηνο αυτό και ακόμα με το ιδιότυπο καθεστώς αιχμαλωσίας στο οποίο βρίσκεστε από το ίδιο το τερατώδες δημιούργημά σας, δεν μπορείτε να κάνετε πράξη τον οραματισμό αυτό.

Θέλω να πω ότι βεβαίως δεν εξαγγέλλουμε ότι μπορούμε να το κάνουμε εύκολα, γρήγορα ή με λόγια. Και κόπος θα χρειαστεί και προσπάθεια και ανηφορική πορεία. Αλλά τουλάχιστον και συνέπεια αρχών και αξιών διαθέτουμε και απεγκλωβισμένοι από δουλειές σαν αυτές που έχετε εσείς είμαστε και το όραμα έχουμε. (Θόρυβος στην Αίθουσα - κωδωνοκρουσίες)

Και εν πάση περιπτώσει, μια και αρέσκεστε σε αυτούς τους όρους, η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα, ήταν, είναι και θα είναι αξίες τις οποίες υπηρετούμε και όχι απλώς εύκολα συνθήματα για αποπροσανατολισμό της κοινής γνώμης. Γι' αυτό σεις δεν μπορείτε να το κάνετε, εμείς μπορούμε να το κάνουμε. Εσείς είστε το χθες, εμείς είμαστε το αύριο. Το χθες δίνει και το αύριο ανατέλει.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ο Πρωθυπουργός κ. Κωνσταντίνος Σημίτης έχει το λόγο.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο τέλος της αγόρευσης του κ. Καραμανλή αισθάνομαι την ανάγκη να υπενθυμίσω ότι σήμερα θέμα συζήτησης ήταν ο κοινωνικός διάλογος.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

Όσον αφορά το κύριο θέμα συζήτησης, τον κοινωνικό διάλογο, ο κ. Καραμανλής και αυτός δεν προσέφερε τίποτα το συγκεκριμένο.

(Θόρυβος από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΕΝΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ (Από τη Νέα Δημοκρατία):** Προσφέρετε εσείς!

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Παρακαλώ μην κάνετε θόρυβο. Με πολύ σεβασμό ακούστηκε ο Αρχηγός σας. Σας παρακαλώ!

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):**

Επεκρότησε την ανάγκη να υπάρξει κοινωνικός διάλογος, αλλά μας είπε ότι ο κοινωνικός διάλογος δεν πρέπει να γίνει έτσι, ότι ο κοινωνικός αυτός διάλογος είναι ένα προπύναμα καπνού και είναι ένα άλλοθι, διότι διακρίνεται από αδιαφορία και αλαζονεία.

Όσον αφορά, όμως, την αδιαφορία και την αλαζονεία, δεν ανέφερε που συγκεκριμένα έγκειται. Δεν ανέφερε για παράδειγμα, εάν συμφωνεί ή όχι με τα σημεία αυτά τα οποία έχουμε θέσει όσον αφορά την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση, δεν ανέφερε -γιατί μίλησε για την κοινωνική ασφάλιση- αν συμφωνεί με τις αρχές μας, τη βιωσιμότητα των ταμείων, την αντιμετώπιση των ανισοτήτων στη βάση της ανταποδοτικότητας και της κοινωνικής αλληλεγγύης, την προστασία των συντάξεων από τον πληθωρισμό κ.ο.κ. Δεν συμφωνεί, είπε, με τους κανόνες που έχουμε θέσει, αλλά δεν ανέφερε που συγκεκριμένα δεν συμφωνεί.

Μετά από αυτά, έκανε έναν εκτεταμένο περίπατο σε όλη την οικονομική πολιτική, όπου υπήρξε προβολή φαντασιώσεων. Μας είπε για παράδειγμα ότι το κόστος για τις επιχειρήσεις είναι δυσβάσταχτο και αναφέρθηκε στα επιτόκια. Θέλω, όμως, να του θυμίσω ότι τα επιτόκια τα δύο τελευταία χρόνια μειώθηκαν κατά δώδεκα μονάδες, όταν ο πληθωρισμός μειώθηκε μόνο κατά επτά μονάδες, που αυτό σημαίνει ότι έγινε μία σημαντική προσπάθεια για να μειωθεί το κόστος των επιχειρήσεων.

Μας είπε ότι συμπίεζονται οι μισθοί, αλλά παρέβλεψε ότι, για παράδειγμα, τον τελευταίο χρόνο οι πραγματικοί μισθοί αυξήθηκαν περίπου κατά ποσοστό 3% και ότι η αύξηση των πραγματικών μισθών σημαίνει ότι εμείς πραγματικά, κάτω από δύσκολες συνθήκες, ακολουθούμε μία πολιτική, η οποία έχει σκοπό να βελτιώσει τη θέση των εργαζομένων.

Μας μίλησε πολύ για κράτος, για κρατικοποίηση, για μικρομεσαίες επιχειρήσεις, για επιχειρήσεις.

Εγώ, όμως, θέλω να παρατηρήσω το εξής: Τη συνταγή της Νέας Δημοκρατίας και τη δική του, την παρακολούθησε στην εφαρμογή της ο Ελληνικός Λαός από το 1990 έως το 1993 και έδωσε την απάντησή του το 1993. Και τη συνταγή τη δική μας την παρακολούθησε από το 1993 και μετά και έδωσε την απάντησή του το 1996.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Έδωσε την απάντησή του επίσης, που είναι το όραμα και που είναι το αύριο. Και ο κ. Καραμανλής και η Νέα Δημοκρατία να μην ανησυχούν ότι πρόκειται να αλλάξουμε φουσιγνωμία. Η φουσιγνωμία μας παραμένει η ίδια. Είμαστε μία παράταξη της κριτικής σκέψης, της κριτικής ανάλυσης, της διερεύνησης του νέου, της προσαρμογής και γι' αυτό της αλλαγής και της προόδου. Και επειδή είμαστε μία τέτοια παράταξη, είχαμε και έχουμε την εμπιστοσύνη του Ελληνικού Λαού.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):** Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, κ. Καραμανλής, έχει το λόγο.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):** Οφείλω να παρατηρήσω πως δεν εκπλήσσομαι από το ότι δεν κατάλαβε ο Πρωθυπουργός το νόημα της ομιλίας μου. Διότι βέβαια, εγκλωβισμένος στη διαχειριστική του λογική δεν μπορεί να αντιληφθεί ότι εκείνο το οποίο χρειάζεται η Ελλάδα, η οικονομία της Ελλάδας και βέβαια κατά συνέπεια όλα εκείνα τα ζητήματα που αφορούν τους κοινωνικούς εταίρους, είναι σοβαρές διαρθρωτικές μεταβολές, αυτές τις οποίες δεν κάνετε.

Συχνά -όχι πάντα- όταν διαλέγετε το ακροατήριο στο οποίο απευθύνεσθε, μιλάτε γι' αυτές -είναι παρατηρημένο- επιχειρώντας να γίνετε ευάρεστα ακουστός στο συγκεκριμένο ακροατήριο. Στην ουσία όμως, δεν έχετε κάνει τίποτα. Και αυτό είναι κάτι το οποίο σας βαρύνει διαχρονικά, σας βαρύνει το εννεάμηνο μετά τις εκλογές. Και βέβαια, σεις καλείσθε να απαντήσετε, όχι με λόγια, αλλά στην πράξη, σε σχέση με αυτό το θέμα. Αλλά οι προοπτικές, τούτη την ώρα τουλάχιστον -

στον, δείχνουν εξαιρετικά δυσοίωνες.

Για μας -και θα σας το επαναλάβω, αφού δεν το καταλάβατε με την πρώτη- αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση, για να μπει η Χώρα σε αναπτυξιακή τροχιά, για να βρεθούν οι πόροι, για να εξασφαλισθεί πραγματικό και ισχυρό καθεστώς κοινωνικής προστασίας, το να γίνουν αυτές οι τομές.

Εάν εσείς, είτε τις αγνοείτε, είτε δεν θέλετε να τις δείτε, είτε ενοχλείστε επειδή τις αναφέρουμε στο Κοινοβούλιο, είναι δικό σας πρόβλημα. Και βεβαίως, μπορείτε με ευκολία ίσως, αλλά χωρίς αποτελεσματικότητα, να κάνετε ότι τις παραβλέπετε. Δικαίωμά σας! Όμως, εσείς είσθε υπόλογος και υπόλογοι και γι' αυτά που γίνονται και δεν γίνονται και θα είσθε υπόλογοι για την προοπτική μίας πορείας που δεν δείχνει καθόλου ενθαρρυντική για την Ελλάδα και τους Έλληνες πολίτες.

Μιλήσατε πάλι και κάνατε τις συγκρίσεις. Ενδιαφέρεσθε, φαίνεται, γι' αυτές τις συγκρίσεις, γιατί ενίοτε θυμάσθε και απευθύνεσθε και στο κομματικό σας ακροατήριο. Είναι το άλλο πρόσωπο του Ιανού αυτό.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Είναι όταν βγάξετε το εκσυγχρονιστικό σκουφάκι και φοράτε το σοσιαλιστικό σκουφάκι!

Πρέπει να σας πω ότι δεν χρήζει, ούτε χαρακτηριστικά επαίνους, ούτε ιδιαίτερη φιλοσοφία για να διαπιστώσει κανείς -και το έχουν διαπιστώσει βεβαίως και όλοι οι ξένοι παρατηρητές- το τι συνέβη τα τελευταία, μετά το 1980-1981, χρόνια στην Ελλάδα και ποιάς έχει την ευθύνη γι' αυτό.

Σας τα επισημαίνουμε αυτά, κύριε Πρωθυπουργέ, όχι για να σας κάνουμε εύκολη κριτική. Άλλωστε αρκετές φορές τις πραγματικές συνέπειες αυτής της κριτικής τις αποφύγατε, αξιοποιώντας εκείνα που σας έλεγα πριν, τα περί κομματικού κράτους. Και φαίνεται άλλωστε ότι το αισθάνεσθε και εσείς όταν λέτε ότι δεν πρέπει να υπάρχει κανένας βολεμένος. Αφού κυβερνάτε δώδεκα χρόνια μέσα στην τελευταία δεκαπενταετία, τότε και πού δημιουργήθηκαν όλοι αυτοί οι βολεμένοι που σας αναγκάζουν στην ομιλία σας να θέσετε το ζήτημα;

Όμως, εκείνο το οποίο θα ήθελα και θα επιθυμούσα να κρατήσετε από τη σημερινή μας συνομιλία δεν είναι την ενόχλησή σας από την κριτική. Άλλωστε, όταν ενοχλεί η κριτική, φαίνεται ότι βρίσκει στόχο, ακουμπάει ευαισθησίες. Εκείνο το οποίο θα ήθελα να κρατήσετε από τη σημερινή μας συνομιλία και να ερμηνεύσετε έτσι τις παρατηρήσεις μας, είναι την παρότρυνση και την παρακίνηση να κινηθείτε στη σωστή κατεύθυνση. Οφείλετε να το κάνετε.

Δεν μας ενδιαφέρει η κομματική σας προοπτική. Μας ενδιαφέρει όμως η υπόθεση της Ελλάδας. Και αν συνεχίσετε τη δοσολογία πολιτικής που έχετε, εάν συνεχίσετε την ατομία να βάλετε πράγματι το μαχαίρι στο κόκκαλο, εάν συνεχίσετε να μη θέλετε να δείτε τα μεγάλα διαρθρωτικά προβλήματα και τα μεταθέτετε στον χρόνο, τότε εκείνος που θα πληρώσει δεν ενδιαφέρει εάν θα είναι το κυβερνητικό κόμμα. Εκείνος που θα πληρώσει -και αυτό μας αφορά εμάς- είναι η Ελλάδα και οι Έλληνες πολίτες. Γι' αυτό, σας ζητώ την κριτική αυτή να μην τη δείτε υπό την έννοια της εύκολης απόκρουσης, διότι δεν θα προσφέρετε καλή υπηρεσία, ούτε στην Ελλάδα ούτε στον εαυτό σας, αλλά να τη δείτε υπό την εποικοδομητική διάστασή της. Να προχωρήσετε επιτέλους με θαρραλέα βήματα, με τολμηρό πνεύμα στην κατεύθυνση αυτή.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, η κα Αλέκα Παπαρήγα, έχει το λόγο.

(Θόρυβος)

Είναι τόσο δύσκολο να αναμείνετε δέκα ή δεκαπέντε λεπτά για να ακούσετε κάτι, κύριοι συνάδελφοι; Λυπάμαι.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Δεν είναι ευχάριστο αυτό, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Εν πάση περιπτώσει, επισπεύστε την έξοδο, όσοι δεν παρακολουθήσετε την ομιλία της κα Παπαρήγα, για να αρχίσει.

Ορίστε, κυρία Παπαρήγα.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.):** Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, από την αρχή ακόμα θα καταθέσουμε στα Πρακτικά της Βουλής ένα κείμενο με συγκεκριμένες θέσεις, απόψεις, στόχους και προτάσεις του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος για τα προβλήματα της απασχόλησης, τα κοινωνικά και δημοκρατικά δικαιώματα των εργαζομένων, έτσι όπως εμείς πιστεύουμε και οραματιζόμαστε, έστω κάποια διαδικασία κοινωνικού διαλόγου, που ενδεχόμενα θα μπορούσε, κάτω από άλλες συνθήκες, να υπάρξει στη χώρα μας, έστω και μέσα στο συγκεκριμένο σύστημα που ζούμε.

Για οικονομία χρόνου, δεν χρειάζεται να τις πω αναλυτικά και γιατί ο στόχος της συζήτησης δεν είναι η ανταλλαγή προτάσεων, αλλά το ξεκαθάρισμα του χαρακτήρα, του περιεχομένου και του στόχου του κοινωνικού διαλόγου.

Δεύτερον, πραγματικά, δεν πρόκειται για προτάσεις, θέσεις και στόχους του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος που ακούγονται για πρώτη φορά. Έχουν εγγραφεί πολλές φορές και πρόσφατα στους αγώνες των Σωματείων των Εργαζομένων, σε υπομνήματα που έχουν φθάσει εδώ στη Βουλή και αρκετές φορές το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος και από το Βήμα της Βουλής αλλά και εκτός Βουλής, έχει δώσει στη δημοσιότητα αυτές τις θέσεις του.

Πρέπει, βεβαίως, να ομολογήσουμε ότι αυτές, οι θέσεις οι στόχοι και οι προτάσεις του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος δεν χωράνε στα πλαίσια του λεγόμενου εθνικού κοινωνικού διαλόγου που έχει εξαγγείλει η Κυβέρνηση και με αυτήν τη διαδικασία στην ουσία συμφωνούν και τα άλλα ή τα περισσότερα Κόμματα της Βουλής. Δεν χωράνε, κυριολεκτικά, μέσα στα πλαίσια της κυβερνητικής πολιτικής, αλλά και των απόψεων που ως τώρα εκτέθηκαν από αυτό το Βήμα.

Εμείς, βεβαίως, κύριε Πρωθυπουργέ, δεν ζητάμε από εσάς να απαρνηθείτε την πολιτική σας. Δεν το θέλετε, άρα δε το μπορείτε. Έχουμε όμως κάθε δικαίωμα και με τη δράση μας μέσα στη Βουλή και με την πάλη μας κυρίως εκτός Βουλής, να δουλεύουμε, ούτως ώστε να απαρνηθεί την πολιτική σας ένα μεγάλο μέρος του Ελληνικού Λαού και να απαρνηθεί αυτή την πολιτική, ανεξάρτητα ποιο Κόμμα, μεγάλο ή μικρό, την υιοθετεί στις γενικές γραμμές ή ειδικότερα στα βασικά της σημεία. Αυτό το δικαίωμα, βεβαίως, το έχουμε και εμείς. Με αυτόν τον τρόπο, αν έλετε, προσδιορίζουμε και την έννοια του διαλόγου μέσα στο Λαό.

Ο λεγόμενος εθνικός κοινωνικός διάλογος έχει καθαρά πλαίσια και από αυτήν την άποψη τα χαρτιά και οι κανόνες είναι καθαροί. Για εμάς αποτελεί ένα μεγάλο, πελώριο δώρο στην εργοδοσία.

Είπατε, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι ονειρεύεστε μία Ευρώπη των λαών και όχι των μονοπωλίων. Επαναφέρατε δηλαδή ένα σύνθημα, το οποίο έχετε βάλει στο χρονοντούλαπο και μάλιστα, τα τελευταία χρόνια το έχετε λοιδορήσει. Πάντως, μπορώ να σας πω, με κάθε ευθύνη, ότι ο λεγόμενος διάλογος που έχετε ξεκινήσει γίνεται κάτω από τις εντολές των μονοπωλίων και με τη σύμφωνη γνώμη σας ότι θα υπηρετήσετε αυτές τις εντολές των μονοπωλίων κατά τον καλύτερο τρόπο.

Ας μην κοροϊδεύομαστε σε αυτό το ζήτημα. Είναι καθαρό. Ήδη έχετε δώσει διαβεβαιώσεις στο Σύνδεσμο Ελλήνων Βιομηχάνων, στους εφοπλιστές και πραγματικά εδώ οι διαβεβαιώσεις σας συνοδεύονται και από συγκεκριμένα έργα, που παρακάτω θα τα αναφέρω.

Δεύτερον καταθέτουμε στα Πρακτικά την επίσημη παρουσίαση της συμφωνίας εργατικής μεταρρύθμισης, που υπογράφηκε στην Ισπανία -αναφερθήκατε σε αυτό το ζήτημα- ανάμεσα στην εργοδοσία και στους εργαζόμενους και στο Υπουργείο Εργασίας στις 28.4.97.

(Στο σημείο αυτό η Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής Κ.Κ.Ε. κα Α. Παπαρήγα καταθέτει τα προαναφερθέντα έγγραφα για τα Πρακτικά, τα οποία έχουν ως εξής:

**Οι θέσεις του ΚΚΕ οι οποίες κατατίθενται στα πρακτικά της βουλής**

### 1. Κοινωνική Ασφάλιση

το ΚΚΕ είναι αντίθετο σε κάθε μέτρο που πλήττει τον κοινωνικό χαρακτήρα της ασφάλισης, σε κάθε λογική εμπορευματοποίησης, ανοικτής ή συγκαλυμμένης ιδιωτικοποίησης.

Αγωνίζεται για δημόσια και σύγχρονη κοινωνική ασφάλιση, υποχρεωτική, που να στηρίζεται στην αλληλεγγύη των εργαζομένων και στην αλληλεγγύη των γενεών των εργαζομένων με πλήρη συμμετοχή του κράτους στην δαπάνη της Κοινωνικής Ασφάλισης.

### 2. Πόροι της Κοινωνικής Ασφάλισης.

Οι πόροι της ΚΑ για να εξασφαλίζουν την χορήγηση των αναγκαίων ασφαλιστικών παροχών προς τους ασφαλισμένους και τους συνταξιούχους πρέπει να διασφαλίζονται από την κρατική συμμετοχή, τη συμμετοχή των εργαζομένων και την εισφορά των εργοδοτών δηλαδή να διασφαλίζονται με τριμερή χρηματοδότηση. Εισφορά του ασφαλισμένου εργαζομένου 2/9, του εργοδότη 4/9 και του κράτους 3/9.

Για τους φορείς του Δημοσίου Τομέα η εργοδοτική και κρατική εισφορά να αθροίζονται και να καταβάλλονται από το δημόσιο φορέα με ποσό που να αντιστοιχεί στα 7/9 του εισφοροασφαλιστικού οργανισμού.

Η κρατική συμμετοχή να καταβάλλεται και να εξασφαλίζεται μέσω της ανακατανομής των πόρων και των εσόδων του κράτους με την φορολόγηση κυρίως των μεγάλων εισοδημάτων και την κατάργηση των φοροαπαλλαγών και προνομίων του μεγάλου κεφαλαίου, καθώς και με την επιστροφή των κλεμμένων τρισεκατομμυρίων στα ασφαλιστικά ταμεία.

Το ΚΚΕ είναι αντίθετο στις περικοπές των κρατικών δαπανών στα ασφαλιστικά ταμεία στο όνομα της ΟΝΕ και των «προγραμμάτων σύγκλισης».

3. Κοινωνική Ασφάλιση μαζί με ενιαίο δημόσιο σύστημα ανθρώπινων παροχών υγείας και πρόνοιας.

Το ΚΚΕ αγωνίζεται για ανθρώπινη σύγχρονη περίθαλψη σε ένα ενιαίο σύστημα υγείας και πρόνοιας που θα εξασφαλίζει ισότιμη μέριμνα και υγεία για όλους τους εργαζόμενους.

• Οι υπηρεσίες υγείας των ασφαλιστικών ταμείων να ενταχθούν με την σύμφωνη γνώμη των εργαζομένων σε ένα ενιαίο δημόσιο σύστημα υγείας, το οποίο να εξασφαλίζει σύγχρονους όρους και υποδομή που να ανταποκρίνεται στις ανθρώπινες ανάγκες. Η υποδομή, ο τεχνολογικός εξοπλισμός, η έρευνα καθώς και οι δαπάνες για την πρόληψη πρέπει να προέρχονται αποκλειστικά από το κράτος και να μη επιβαρύνονται οι ασφαλισμένοι.

• Να αυξηθούν οι κρατικές δαπάνες για υγεία-πρόνοια μέσα από την αναπροσαρμογή των κονδυλίων του κρατικού Προϋπολογισμού. Γενναία χρηματοδότηση όλων των κρατικών νοσοκομείων και ιδρυμάτων που να καλύπτουν τις λειτουργικές και άλλες δαπάνες τους. Να καλυφθούν οι ελλείψεις σε υλικοτεχνική υποδομή.

• Να γίνουν άμεσα όλες οι αναγκαίες προσλήψεις ώστε να καλυφθούν οι κενές θέσεις σε γιατρούς και κυρίως σε νοσηλευτικό προσωπικό σε νοσοκομεία και Κέντρα Υγείας.

• Αναβαθμισμένη Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας δημόσιου χαρακτήρα με πόρους από το κρατικό προϋπολογισμό και γενικότερα με ευθύνη του κράτους που να καλύπτει τις ανάγκες σε όλες τις περιοχές της χώρας, ιδιαίτερα στην επαρχία και τα νησιά.

• Ανέγερση νέων νοσοκομείων στις περιοχές οξυμένων αναγκών, ιδιαίτερα επαρχία και νησιά. Αναβάθμιση όσων νοσοκομείων υπολειτουργούν σήμερα σε ορισμένα τμήματά τους, ώστε να καλύπτονται τουλάχιστον τα επείγοντα περιστατικά ως ότου καλυφθούν πλήρως με τα νοσοκομεία που απαιτούνται.

• Μέτρα για την υγιεινή και ασφάλεια στους εργασιακούς χώρους, καθιέρωση θεσμών εργατικού και λαϊκού ελέγχου.

• Περιορισμός της αсуδοσίας και αυστηρός έλεγχος της σημερινής λειτουργίας όλων των μεγάλων ιδιωτικών επιχειρήσεων στους τομείς της Υγείας- Πρόνοιας- Κοινωνικής Ασφάλισης με τελικό στόχο την κατάργησή τους.

• Μέτρα ειδικής προστασίας στα άτομα με ειδικές ανάγκες και για την Τρίτη ηλικία.

#### 4. Συντάξεις ανθρώπινες.

Το βασικό κριτήριο πρέπει να είναι κατά πόσο οι συντάξεις και οι άλλες παροχές ανταποκρίνονται στις ανάγκες μιας αξιοπρεπούς διαβίωσης των συνταξιούχων, παίρνοντας υπόψη ότι η Τρίτη ηλικία έχει δικαίωμα να ζει όπως και οι άλλοι εργαζόμενοι, έχει ανάγκη από ψυχαγωγία, διακοπές, κοινωνικό τουρισμό.

Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί τα κατώτατα όρια των συντάξεων να είναι χαμηλότερα από είκοσι ημερομίσθια του ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτά διαμορφώνονται με την ΕΣΣΕ.

Το αίτημα αυτό πρέπει να ικανοποιηθεί όχι μόνο για τους συνταξιούχους του ΙΚΑ αλλά και για τους συνταξιούχους του ΤΕΒΕ, ΤΣΑ, ΟΓΑ και άλλων που δίνουν χαμηλότερες συντάξεις.

Τα κατώτατα όρια συντάξεων διαφόρων κλάδων συνταξιούχων του ΝΑΤ να είναι ίσα προς το ένα εικοστό δεύτερο επί 20 του κατώτατου βασικού μισθού των εν ενεργεία ασφαλισμένων, όπως αυτός καθορίζεται από την εκάστοτε κλαδική συλλογική σύμβαση εργασίας.

Άμεσα οι συντάξεις των συνταξιούχων του ΝΑΤ να είναι ίσες προς το 80% του βασικού μισθού των εν ενεργεία ασφαλισμένων. Να υπάρχει κλιμακωτή αύξηση των συντάξεων ανάλογα με το χρόνο ασφάλισης και το ύψος των εισφορών.

Στα 35 χρόνια ή 10.500 μέρες ασφάλισης να αναλογεί κύρια σύνταξη ίση με το 80% των αποδοχών.

Να επανέλθει άμεσα το σύστημα γνήσιας αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής για τις συντάξεις.

Τα όρια συνταξιοδότησης να διαμορφωθούν άμεσα στα 60 για τους άνδρες και στα 55 για τις γυναίκες. Στα 55 επίσης να παίρνουν σύνταξη οι εργαζόμενοι στα βαρέα και ανθυγιεινά. Η διαφορά της πενταετίας που ισχύει για την συνταξιοδότηση των γυναικών ασφαλισμένων του ΙΚΑ να ισχύσει και για τις εργαζόμενες στο δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, στις γυναίκες επαγγελματίες και αγρότισσες.

#### Προϋποθέσεις συνταξιοδότησης.

Το ΚΚΕ αντιτίθεται σε οποιαδήποτε σχέδια για την αυστηροποίηση τους. Για ορισμένους κλάδους ιδιαίτερα σε συνθήκες αυξανόμενης ανεργίας, και υποαπασχόλησης επιβάλλεται η μείωση τους. Η συνταξιοδότηση μισθωτών με 35ετία ή 10500 ένσημα να γίνεται χωρίς όριο ηλικίας.

Το ΚΚΕ τάσσεται υπέρ της κατάργησης των εξαιρέσεων που ισχύουν για τους δικαστικούς, τους βουλευτές κ.λ.π.

#### Υπολογισμός σύνταξης.

Να αναδιαρθρωθεί η κλίμακα υπολογισμού των συντάξεων ΙΚΑ, να παίρνει υπόψη την αναλογία εισφορών των εργαζομένων, τα χρόνια αλλά και της εσωτερικής των ασφαλιστικών κλάσεων, της αλληλεγγύης του συνόλου των εργαζομένων που πραγματοποιείται με την κρατική συμμετοχή στην χρηματοδότηση της ΚΑ.

Τα κατώτερα όρια συντάξεων να αποτελούν τα βασικά ποσά σύνταξης για όσους συμπληρώνουν τον ελάχιστο χρόνο ασφάλισης και λαμβάνουν αποδοχές ανειδίκευτου εργάτη. Οι προσαυξήσεις και μειώσεις να υπολογίζονται με βάση τα βασικά αυτά ποσά.

Βάση υπολογισμού της σύνταξης να αποτελεί ο μέσος όρος όλων των αποδοχών της τελευταίας διετίας ( βασικοί μισθοί, επιδόματα, δώρα εορτών, επίδομα αδείας κ.α.) και όχι κάτω των 450 ημερών ασφάλισης. Οι αποδοχές της τριετίας να αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με τις μεταβολές του τιμάριθμου.

Το Δημόσιο να υπολογίζει τις συντάξεις σε τριακοστά πέμπτα και όχι πεντηκοστά. Ως βάση υπολογισμού της σύνταξης να υπολογίζονται οι συνολικές αποδοχές του τελευταίου μήνα πριν την συνταξιοδότηση, εκτός των υπερωριών.

#### Αναπηρικές συντάξεις.

Πρέπει να καταβάλλεται στους εργαζόμενους που παθαίνουν αναπηρίες:

- Με αναπηρία 67% και άνω πλήρης σύνταξη. Με αναπηρία 50-66% τα 3/4 της σύνταξης. Με αναπηρία 33-49% επίδομα αναπροσαρμογής για δύο χρόνια. Ο χρόνος ασφάλισης για την συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας ή θανάτου να είναι για όλα τα ασφαλιστικά ταμεία και το δημόσιο ο προβλεπόμενος από την νομοθεσία του ΙΚΑ.

- Να διαμορφωθούν κατάλληλα προγράμματα επανεκπαίδευσης και αποκατάστασης αναήρων ώστε να μπορούν να βρουν δουλειά εφ' όσον αναζητούν, καθώς και προγράμματα αντιμετώπισης των γενεσιουργών αιτιών των αναπηριών, κυρίως αυτών που προέρχονται από ατυχήματα στους χώρους εργασίας.

#### 5. Κοινωνική ασφάλιση για όλους.

Η αύξηση της μερικής απασχόλησης και της υποαπασχόλησης γενικότερα της ανεργίας, καθώς και η δημιουργία ζωνών φτώχειας σε τμήματα του πληθυσμού επιβάλλουν την ασφαλιστική κάλυψη όλων των εργαζομένων και μια στοιχειώδη κάλυψη για τον ελάχιστο απασχολούμενο ή μη απασχολούμενο πληθυσμό. Η κάλυψη μπορεί να πραγματοποιηθεί με τις πιο κάτω ρυθμίσεις:

- «Κοινωνική σύνταξη»

για όσους δεν συμπληρώνουν τον ελάχιστο χρόνο συνταξιοδότησης να καθιερωθεί ο θεσμός της «κοινωνικής σύνταξης» για την αντιμετώπιση στοιχειωδών αναγκών διαβίωσής τους.

Η κοινωνική σύνταξη που θα απονέμεται στο 65ο έτος ηλικίας ή από μικρότερη ηλικία λόγω αναπηρίας, θα στηρίζεται στους κρατικούς πόρους και θα χορηγείται από κρατικό φορέα. Η καθιέρωσή της θα αποτελέσει αναβάθμιση του σημερινού θεσμού συνταξιοδότησης των υπερηλίκων. Θα καλύψει τους μακροχρόνια υποαπασχολούμενους ή άνεργους, τους αναπήρους των αστικών κέντρων, άτομα με ειδικές ανάγκες κ.λ.π. Η εξεύρεση των απαιτούμενων πόρων για την θεσμοθέτησή της, που να γίνει σταδιακά.

- Κέντρα παροχής υπηρεσιών, σύγχρονη και επαρκής υλικοτεχνική υποδομή.

Το ΚΚΕ υπογραμμίζει ότι οι σύγχρονες αντιλήψεις για την κοινωνική προστασία επιβάλλουν την εφαρμογή προγραμμάτων για την συμπλήρωση των παροχών της ΚΑ π.χ κέντρα μητρότητας, παιδικοί σταθμοί, κέντρα προληπτικής υγιεινής, αποκατάστασης αναπήρων, χρονίως πασχόντων, ίδρυση δημόσιων γηροκομείων, οργάνωση υπηρεσιών οικιακής βοήθειας για τους ηλικιωμένους.

- Ασφαλιστική κάλυψη των ανασφαλιστών

Αφορά τους απασχολούμενους στο φασόν, με μερική απασχόληση, με μειωμένο ωράριο, με συμβάσεις έργου και σε εποχιακές εργασίες, καθώς και τα συμβοηθούντα μέλη οικογένειας, τους πλανόδιους επαγγελματίες, όλους τους ξένους εργάτες, και όλους του εργαζομένους που δεν ασφαρίζονται κανονικά από τους εργοδότες τους.

Για την κάλυψη των ανασφαλιστών πρέπει να εξασφαλιστεί μεταξύ των άλλων, η συνεργασία ασφαλιστικών ταμείων και συνδικαλιστικών οργανώσεων και να προβλεφθούν αυστηρές κυρώσεις στους εργοδότες που δεν ασφαλίζουν όσους εργάζονται στις επιχειρήσεις τους ή για λογαριασμό των επιχειρήσεων τους.

• Ασφάλιση χρόνου ανεργίας και ασθενείας.

Ο χρόνος ανεργίας και ασθενείας να αναγνωρίζεται ως συντάξιμος και οι σχετικές εισφορές να βαρύνουν για την ανεργία του ΟΑΕΔ και για την ασθένεια τους εργοδότες. Η ανεργία διευρύνεται και ιδιαίτερα η μακρά ανεργία και δεν μπορεί να επιτραπεί άλλο να μένουν ακάλυπτοι ασφαλιστικά οι άνεργοι.

• Πλήρης χρόνος οι 200 μέρες.

Για τους απασχολούμενους εποχιακά η με μερική απασχόληση η με μειωμένο ωράριο να λογίζεται ως πλήρης χρόνος ασφάλισης αντί των 300 οι 200 ημέρες ασφάλισης.

6. Η επικουρική ασφάλιση.

Η επικουρική ασφάλιση ( συντάξεις , εφάπαξ) αναπτύχθηκε παράλληλα με την κύρια ασφάλιση , λόγω των χαμηλών παροχών που παρείχε η κύρια ασφάλιση. Στηρίχθηκε σχεδόν αποκλειστικά σε εισφορές των εργαζομένων και των εργοδοτών. Είναι ανάγκη να μη θιγεί η οργάνωση και νομική μορφή , το καθεστώς λειτουργίας των επικουρικών ταμείων ή των ταμείων πρόνοιας ( εφ' άπαξ).

Να σταματήσει η αρπαγή των κεφαλαίων τους με διατάξεις τύπου άρθρου 44 του Ν. 1892/90 καθώς και η μετατροπή τους σε μηχανισμούς ρουσφετολογίας π.χ. διορισμένες διοικήσεις, στις προσλήψεις προσωπικού κ.α. Είναι ανάγκη να θεσμοθετηθούν άμεσα τα επικουρικά , για τα επικουρικά ταμεία, οι αρχές της αυτοδιοίκησης και αυτοδιαχείρισης.

### 7. Αυτοδιοίκηση -αυτοδιαχείριση των ασφαλιστικών ταμείων.

Το ΚΚΕ υποστηρίζει ότι τα ΔΣ των ταμείων πρέπει να αποτελούνται κατά πλειοψηφία από ασφαλισμένους και συνταξιούχους. Να αξιοποιούνται από τους ίδιους τα αποθεματικά των ταμείων της κύριας και της επικουρικής ασφάλισης.

Το ΚΚΕ τάσσεται υπέρ ενός ενιαίου συστήματος ΚΑ με σταδιακές διαρθρωτικές αλλαγές σε μια μακρά χρονική περίοδο π.χ 30ετία και με την σύμφωνη γνώμη των εργαζομένων. Το ενιαίο σύστημα μπορεί να πραγματοποιηθεί κύρια με την βελτίωση της ασφάλιση συντάξεων και υγείας, των μεγάλων ομάδων των εργαζόμενων, που βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα δηλαδή με εξίσωση των ασφαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων προς τα πάνω. Επίσης με την γενίκευση θετικών ρυθμίσεων για τα οικογενειακά επιδόματα και τα βαριά και ανθυγιεινά, επέκταση της διαδοχικής ασφάλισης στους αγρότες κ.α.

Οι ενοποιήσεις των ταμείων μπορούν να γίνουν με την διαφύλαξη των κατακτήσεων και βεβαίως με την σύμφωνη γνώμη των εργαζομένων.

Τα όποια οικονομικά βάρη προκύπτουν τα αναλαμβάνει το κράτος, το οποίο έχει και την πλήρη ευθύνη για την σημερινή κακή οικονομική κατάσταση των ταμείων.

Οι ενοποιήσεις ταμείων πρέπει να έχουν ως σκοπό κυρίως την δημιουργία ισχυρών ταμείων με ευρύτερη οικονομική βάση, που επιτρέπει καλύτερο συσχετισμό εσόδων-εξόδων.

Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να ενταχθούν στα ταμεία κύριας ασφάλισης τα επικουρικά ταμεία. Μια τέτοια ένταξη θα οδηγούσε στην διάλυσή τους, για να αντιμετωπισθούν τα ελλείμματα των ταμείων κύριας ασφάλισης.

Το ΚΚΕ υποστηρίζει λήψη μέτρων για τον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας των ασφαλιστικών ταμείων. ΕΠΙΣΗΣ

Το ΚΚΕ υποστηρίζει δέσμη μέτρων που υπάρχει άμεση ανάγκη να παρθούν για την αντιμετώπιση επειγόντων προβλημάτων όπως :

**Μέτρα για την άμεση στήριξη του ΙΚΑ, του ΝΑΤ και των άλλων ταμείων που βρίσκονται κάτω από άμεση απειλή, όπως και άμεσα μέτρα για την ανακούφιση των συνταξιούχων.**

**Ανάμεσα στα επείγοντα μέτρα που παλεύει το ΚΚΕ είναι η ολοκλήρωση της συνταξιοδότησης των αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης χωρίς εξαίρεση.**

#### ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

“Θεμελιώδης”. Έτσι χαρακτηρίζουν οι κοινωνικοί φορείς και το Υπουργείο Εργασίας της Ισπανίας την Συμφωνία Εργατικής Μεταρρύθμισης που υπογράφηκε από την εργοδοσία και τα συνδικάτα στις 28 Απριλίου 1997.

Λέγεται, ακόμα, ότι αυτή η Συνθήκη αποτελεί, ίσως, την πιο σημαντική κοινωνική συμφωνία που έχει υπογραφεί στην Ισπανία από την εποχή των Συμφωνιών του Μονκλόα (1977).

Εδώ και καιρό, οι κοινωνικοί φορείς είχαν ουσιαστικά αποδεχθεί την άποψη ότι υπήρχε αναγκαιότητα μεταρρύθμισης της αγοράς εργασίας στην Ισπανία: η δημιουργία ενός εργασιακού πλαισίου πιο σταθερού αλλά και περισσότερο ευέλικτου με την ταυτόχρονη παγιοποίηση της κοινωνικής ειρήνης, ήταν αναγκαίοι παράγοντες για την προετοιμασία της Ισπανικής οικονομίας εν όψει της προσχώρησης στο ενιαίο νόμισμα.

Λαμβάνοντας υπ όψη την εμπειρία αυτών των ετών και το υψηλό ποσοστό ανεργίας στην Ισπανία, καθώς και την ποιότητα της εργασίας που δημιουργείτο, αμφότερα τα κοινωνικά μέρη συμφώνησαν ως προς την αναγκαιότητα να ευνοηθούν οι συμβάσεις αορίστου χρόνου, μειώνοντας, ως αντιστάθμισμα, το κόστος των απολύσεων. Σύμφωνα με τα λόγια του ίδιου του Υπουργού Εργασίας, η Συμφωνία αποτελεί ένα στοιχείο για σταθερή και ποιοτική εργασία, η οποία “θα συνοδεύεται, από την πλευρά της Κυβέρνησης, με κίνητρα για την μετατροπή των συμβάσεων ορισμένου χρόνου σε συμβάσεις αορίστου χρόνου”.

Έχοντας, λοιπόν, ως αφετηρία και στόχο τη σταθερότητα, η κεντρική ιδέα της Συμφωνίας είναι η δημιουργία ενός νέου τύπου συμβάσεων αορίστου χρόνου, ορίζοντας, ωστόσο, ως κόστος αποζημίωσης, για κάθε αδικαιολόγητη απόλυση, 33 ημέρες κατ’ έτος (έναντι των 45 που ίσχυαν ως σήμερα), για ορισμένους κλάδους που έχουν πληγεί ιδιαίτερα από την ανεργία.

Το ίδιο σημαντική είναι η προσπάθεια μετατροπής των αιτίων ατομικής απόλυσης σε αντικειμενικά, μέσω της αποσαφήνισης της νομοθεσίας.

Εξ άλλου, η Συμφωνία αποδίδει ένα ρόλο κλειδί στη συλλογική διαπραγμάτευση, ένας από τους σκοπούς της οποίας είναι να απαλειφθεί ο υπερβολικός αριθμός των συμβάσεων, καθώς και να μετατραπούν οι συμβάσεις ορισμένου σε συμβάσεις αορίστου χρόνου. Η Συμφωνία βλέπει, επίσης, τη συλλογική διαπραγμάτευση ως πεδίο έναρξης ενός διαλόγου σε βάθος με αντικείμενο την αναδιάρθρωση του χρόνου εργασίας.

Έχουμε εδώ μια Συνθήκη, η οποία, σύμφωνα με τη γνώμη των ίδιων των κοινωνικών φορέων, δεν θα αποτελέσει από μόνη της λύση στο πρόβλημα της ανεργίας αλλά, σίγουρα, θα ευνοήσει τη σταθερότητα. Ας διευκρινιστεί ότι αυτό που επετεύχθη ήταν ένα πλαίσιο, το οποίο μπορεί να χρησιμεύσει παράλληλα και ως δυναμτικός παράγοντας της οικονομικής δραστηριότητας.

Πρέπει, επίσης, να γίνει αντιληπτό ότι η εργοδοσία και τα συνδικάτα έφθασαν σε κάποιο σημείο συνείδησης μετερχόμε-

νοι και μιας ισορροπημένης ευελιξίας: Οι εργοδότες αντιλαμβάνονται, από την πλευρά τους, ότι η υπέρμετρη χρήση συμβάσεων ορισμένου χρόνου ήταν παράγοντας που ζημίωνε το ανθρώπινο δυναμικό των επιχειρήσεών τους, ο οποίος απέβαινε, με τη σειρά του, εις βάρος της ποιότητας. Και τα συνδικάτα, αποδεχόμενα τη μεγαλύτερη σταθερότητα έναντι πιο φθηνών απολύσεων. Η προσπάθεια έγκειται στο να ενσωματωθεί αυτή η ευελιξία στο σύστημα σχέσεων εργασίας της Ισπανίας, το οποίο - σύμφωνα με τη γνώμη των κοινωνικών συνομιλητών- εξακολουθεί να πάσχει από κάποια κενά.

Η αφετηρία για τούτη τη νέα μεταρρύθμιση έχει πια προσδιορισθεί.

#### ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.-Τα τελευταία χρόνια, η δυναμική της εργασίας σημείωσε στην Ισπανία κάποιες τάσεις όχι ακριβώς θετικές, παρά το ενδιαφέρον της Κυβέρνησης και των Κοινωνικών Φορέων και παρά τις σημαντικές μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιήθηκαν αρχής γενομένης με το Καταστατικό των Εργαζομένων (1980), και που έφεραν θετικά αποτελέσματα με χαρακτήρα, όμως, ευκαιριακό.

Η αναγκαιότητα να εμποδιστεί η περαιτέρω αύξηση της ανεργίας καθώς και η επισφαλής εργασία, και η αναγκαιότητα να υπάρξει ένα ορθολογιστικό σύνολο κανονισμών, οδήγησαν τις κοινωνικές πλευρές στην έναρξη ενός διαλόγου, ο οποίος διήρκεσε σχεδόν ένα χρόνο και κατέληξε, στις 28 Απριλίου 1997, στην υπογραφή μιας διμερούς Συμφωνίας για την αναθεώρηση της αγοράς εργασίας, που από πολλούς χαρακτηρίστηκε “ιστορική”.

Κατά συνέπεια, η λεγόμενη “Συνθήκη για την Εργασία” της Ισπανίας αποτελείται ουσιαστικά από 3 Συμφωνίες Διαιτησίας, αυτόνομες αλλά και αλληλοσυμπληρωματικές.

Οι δύο πρώτες ρυθμίζουν επίκαιρα ζητήματα, ενώ η τρίτη καταπίνεται με τη λύση κάποιων χαρακτηριστικών προβλημάτων, τα οποία πηγάζουν από την εξέλιξη της ισπανικής νομοθεσίας:

α. Συμφωνία Διαιτησίας για τη σταθερότητα της εργασίας.

β. Συμφωνία Διαιτησίας για τη Συλλογική Διαιτησία.

γ. Συμφωνία για την κάλυψη κενών.

2.- Με την πρώτη Συμφωνία έγινε ο επαναπροσδιορισμός της δομής κάποιων μορφών συμβάσεων, των οποίων το χαρακτηριστικό είναι ο ορισμένος χρόνος της συμβάσεως καθεαυτής.

Συμφωνήθηκε, ως εκ τούτου, μια μεταρρύθμιση στις συμβάσεις: κατάρτισης, πρακτικής εξάσκησης, τις υπαγορευόμενες από τις περιστάσεις παραγωγής, ορισμένου έργου και υπηρέσεως, μερικής απασχόλησης και στις συμβάσεις με Επιχειρήσεις Εργασίας Ορισμένου Χρόνου,<sup>1</sup> (που θεσμοθετήθηκαν στην Ισπανία το 1994). Επαναπροσδιορίζεται επίσης η λεγόμενη “Σύμβαση αντικατάστασης”, μια μορφή συμβάσεως που συνιστάται στο διαμερισμό, υπό όλες τις έννοιες, μιας μοναδικής θέσης εργασίας από δυο εργαζόμενους, εκ των

των οποίων ο πρώτος βρίσκεται κοντά στο όριο συνταξιοδότησης και ο δεύτερος είναι νεότερος και προοριζόμενος για τη βαθμιαία αντικατάσταση του πρώτου.

Ο κοινός σκοπός όλων των τροποποιήσεων ήταν να προωθηθεί η σταθερότητα εργασίας και να περιορισθεί η εναλλαγή εργαζομένων στην ίδια επιχείρηση και/ή στην ίδια θέση εργασίας.

Η αναδιαμόρφωση των ήδη υπαρχουσών συμβάσεων δεν ήταν η μόνη ενασχόληση των υπογραφόντων. Τα μέρη πρόεβσαν και στην εισαγωγή νεωτεριστικών μορφών συμβάσεων, σε ένα νέο είδος, δηλαδή, αορίστου συμβάσεως, με την οποία ευνοείται η πρόσληψη μερικών "αδυνάτων κατηγοριών": Νέοι ηλικίας 18-25 ετών, άτομα ευρισκόμενα στην ανεργία μεγάλο χρονικό διάστημα (τουλάχιστον ένα χρόνο), ενήλικες μεγαλύτεροι των 45 ετών, άτομα με ειδικές ανάγκες.

Ένα από τα σημαντικά σημεία της Συμφωνίας και των συμβάσεων νέου τύπου είναι η μείωση του κόστους απόλυσης, μια μείωση που ισοδυναμεί, ουσιαστικά, με τη μείωση του ποσού αποζημίωσης. Είναι αναγκαίο, να διευκρινιστεί, ως προς τούτο, ένα βασικό χαρακτηριστικό αυτής της αποζημίωσης: η αποζημίωση αυτή δίνεται μόνο σε περίπτωση απόλυσης και, στην περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης, είναι πολύ διαφορετική από αυτήν που δίνεται σε περίπτωση δικαιολογημένης απόλυσης.

Για να αποφευχθεί η αλόγιστη αντικατάσταση των εργαζομένων, που αυτήν τη στιγμή έχουν εργασία, μετά την ευχέρεια πιο φθηνών απολύσεων για την επιχείρηση, ορίζεται ότι η επιχείρηση δεν μπορεί να προχωρήσει σε ανανέωση προσωπικού μέσω αυτής της μορφής συμβάσεως, όταν πρόκειται περί κάλυψης θέσεων που έχουν μείνει κενές στη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών εξ αιτίας αδικαιολογητών ή ομαδικών απολύσεων.

Γι' αυτόν το λόγο, δημιουργείται μια μικτή επιτροπή (έξι αντιπρόσωποι κάθε μιας από τις οργανώσεις που συνυπογράφουν), της οποίας η αποστολή είναι η παρακολούθηση και ο έλεγχος της αποτελεσματικής και συγκεκριμένης εφαρμογής της Συμφωνίας.

3.- Η δεύτερη Συμφωνία δεν στερείται σημασίας σε σχέση με την πρώτη, δεδομένου ότι αφορά σε μια ριζική αναδιαμόρφωση του ισχύοντος συστήματος συλλογικών προσλήψεων.

Ο σκοπός είναι συγκεκριμένος και σαφής: "Η συμβολή στη διαμόρφωση ενός νέου συστήματος συλλογικής διαπραγμάτευσης (...) που διέπεται από το σεβασμό προς την αρχή της αυτονομίας των αντιπροσωπευτικών κοινωνικών μερών κάθε διαπραγματευτικού πλαισίου".

Είναι γεγονός ότι στην Ισπανία υπάρχουν "ποικίλοι φορείς συλλογικής διαπραγμάτευσης με απόψεις συγκλίνουσες, οι οποίοι, στην πλειοψηφία τους, αναπαράγουν την ίδια θεματολογία (...). Το γεγονός αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία μιας ενδεχόμενης πολυπλοκότητας στη συλλογική διαπραγμάτευση".

Γι' αυτό το λόγο, αποσαφηνίζονται οι διάφοροι φορείς και επιχειρείται μια ιεράρχηση των πηγών που καθιερώνουν οι κανονισμοί των συμβάσεων. Επίσης, στους φορείς ανατίθενται συγκεκριμένες αρμοδιότητες σε σχέση με τη θεματολογία που χειρίζονται. Η πρόθεση είναι προφανής: Η ριζική αναμόρφωση του συστήματος με τρόπο ειρηνικό και βαθμιαίο, με την απαραίτητη συμφωνία της βάσης, έτσι ώστε να μεταβληθεί σε "κοινό βίωμα" και, κατ' επέκταση να εφαρμοσθεί, αποφεύγοντας την "από καθέδρας" επιβολή του.

Η Συμφωνία προβλέπει επίσης την επαναξιολόγηση των επαγγελματικών κατηγοριών καθώς και μερικές διατάξεις σχετικά με το ωράριο και τις υπερωρίες. Τα δυο αυτά θέματα θα ρυθμίζονται βάσει των Εθνικών Συμβάσεων αλλά, είναι σημαντικό να υπογραμμισθεί ότι, οι τελικές αποφάσεις προς εφαρμογή θα λαμβάνονται από κάθε επιχείρηση και φορέα βάσει της κατά περίπτωση κατάστασης.

4.- Η τρίτη υπογραφείσα Συμφωνία επιχειρεί να δώσει οριστική λύση σε ένα πρόβλημα αυστηρά συνδεδεμένο, όπως έχει ειπωθεί, με την εξέλιξη των ισπανικών νομοθετικών ρυθμίσεων

εργασιακών ζητημάτων.

Με νόμο στις 16.10.1942, είχε ορισθεί ότι η "συστηματική ρύθμιση των ελαχίστων όρων", που έπρεπε να εφαρμοσθούν στις εργασιακές σχέσεις, ήταν "αρμοδιότητα του Κράτους", και ασκείτο μέσω του Υπουργείου Εργασίας. Το δε Υπουργείο Εργασίας εκπλήρωσε αυτή τη λειτουργία μέσω της έγκρισης των "Εργασιακών Εντολών", που ίσχυαν σε επίπεδο εθνικό, τοπικό ή νομαρχιακό για μια συγκεκριμένη κατηγορία δραστηριοτήτων.

Η μεταβατική διάταξη αρ. 6 του Καταστατικού των Εργαζομένων προέβλεπε τη βαθμιαία κατάργηση αυτού του συστήματος, ορίζοντας επίσης ότι τα ρυθμιζόμενα από τις "Εργασιακές Εντολές" θέματα, θα εντάσσονταν πλέον στην αρμοδιότητα της συλλογικής διαπραγμάτευσης.

Παρά το γεγονός ότι η κατάργηση συντελέστηκε βαθμιαία, δημιουργήθηκαν κάποια κενά με ευνοήτες συνέπειες.

Η εν προκειμένω συμφωνία έχει ως στόχο, εκ τούτου, την κάλυψη αυτών των κενών και την οριστική ρύθμιση ζητημάτων και κλάδων που έχουν υποστεί τις συνέπειές τους."

\*\* Σημ. 1: Είναι οι Επιχειρήσεις των οποίων η δραστηριότητα συνίσταται στο να διαθέτουν σε άλλες Επιχειρήσεις συμβεβλημένες, και για εργασία ορισμένου χρόνου, εργαζομένους, που έχουν προσληφθεί από τις πρώτες.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.):** Υπερφηανευθήκατε, μάλιστα, γι' αυτήν τη συμφωνία ή μάλλον δεν υπερφηανευθήκατε εσείς, την παρουσιάσατε σαν ένα θετικό γεγονός, μαζί με άλλες αναλόγου τύπου κοινωνικές συμφωνίες, που έχουν γίνει στην Γαλλία, στην Ιταλία, στην Πορτογαλία, στην Ιρλανδία.

Εγώ θα σταθώ σε ένα-δύο ζητήματα χαρακτηριστικά που περιλαμβάνει αυτή η συμφωνία, για να γίνει κατανοητό στον Ελληνικό Λαό και σε όσους εν πάση περιπτώσει σ' αυτήν τη Βουλή ενδιαφέρονται να γίνει κατανοητό, τι είναι αυτά τα περίφημα κοινωνικά συμβόλαια, τα οποία βεβαίως δεν είναι καινοτόμα στην Ελλάδα, είναι υπόθεση ολοκλήρωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όχι μόνο.

Αυτή, λοιπόν, η περίφημη συμφωνία περιλαμβάνει κατ' αρχήν, με δόλωμα, τη μετατροπή των συμβολαίων ορισμένου χρόνου σε συμβόλαια απασχόλησης αορίστου χρόνου. Με δόλωμα αυτό. Βεβαίως εδώ και η ηγεσία των συνδικάτων συμφώνησε και η εργοδοσία, αλίμονο να μη συμφωνήσει.

Τι περιλαμβάνει: Πρώτον, τη δημιουργία μίας θέσης απασχόλησης για δυο. Υποτίθεται ότι το καλό προφίλ είναι ότι ο ένας θα είναι λίγο μεγαλύτερος στην ηλικία και ο άλλος νεότερος.

Δεύτερον, τη μείωση των αποζημιώσεων και τη διάκριση των απολύσεων σε δίκαιες και άδικες απολύσεις. Οι δίκαιες απολύσεις θα έχουν ελάχιστη αποζημίωση. Οι άδικες απολύσεις θα έχουν ένα ανεκτό όριο αποζημίωσης. Και εγώ ρωτώ: Η πλειοψηφία των απολύσεων πως θα χαρακτηρίζεται από την εργοδοσία, δίκαιες ή άδικες; Βεβαίως, θα χαρακτηρίζονται δίκαιες.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ)

Τρίτο συστατικό στοιχείο αυτού του περίφημου συμβολαίου ανάμεσα στην εργοδοσία, το κράτος και στην ηγεσία των συνδικάτων: Θα υπάρχει εθνική σύμβαση εργασίας, αλλά θα μπορεί ο κάθε επιχειρηματίας -αυτός θα έχει την ευθύνη- να εφαρμόζει τη δική του σύμβαση κατά επιχείρηση.

Τέτοια κοινωνικά συμβόλαια θα είναι και το αποτέλεσμα του περίφημου εθνικού κοινωνικού διαλόγου που ξεκινάτε. Μ' αυτήν την έννοια θέλουμε να κάνουμε και ορισμένα άλλα σχόλια.

Έκανε εδώ μεγάλη φασαρία, τόσο ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, όσο και ο Πρόεδρος του Συνασπισμού, ότι εν πάση περιπτώσει αυτή η διαδικασία δεν είναι καθαρή, δεν ξέρουμε τους κανόνες του παιχνιδιού, μπορεί να έχουμε αιφνιδιασμούς. Όλη, δηλαδή, η συζήτηση και η ταμπακίερα ήταν επί της διαδικασίας.

Έχετε δικό να θυμώνετε γι' αυτό το ζήτημα. Η διαδικασία είναι πάρα πολύ καθαρή. Όποιος δε θέλει να κριτκάρει την ουσία και να κάνει μια αντιπολίτευση εκεί που πρέπει να κάνει

αντιπολίτευση, το ρίχνει στη διαδικασία.

Τα πράγματα είναι πάρα πολύ καθαρά. Η συζήτηση γίνεται περί των κοινωνικών εταίρων. Και καλά η Νέα Δημοκρατία το καταλαβαίνει να χρησιμοποιεί τον όρο "κοινωνικοί εταίροι". Αλλά, εν πάση περιπτώσει, κόμματα τα οποία εμφανίζονται ως αριστερά, θέλουν να λέγονται αριστερά, θέλουν να λέγονται μη δεξιά και αντιδεξιά, δηλαδή, κόμματα που δεν έχουν καμία σχέση μ' αυτό που λέμε τυπικό καπιταλιστικό σύστημα, πως είναι δυνατό και φραστικά να χρησιμοποιούν τον όρο "κοινωνικοί εταίροι";

Εν πάση περιπτώσει και τα απλά εγχειρίδια της αστικής πολιτικής οικονομίας αυτών που, αν θέλετε, μιλάνε απολογητικά και υπέρ του καπιταλιστικού συστήματος, στοιχειωδώς παραδέχονται ότι αυτό το σύστημα αποτελείται από τις δυνάμεις του κεφαλαίου και τις δυνάμεις της εργασίας και ότι υπάρχει μια στοιχειώδης αντίθεση ανάμεσα σ' αυτές τις δυο δυνάμεις, έστω και αν δέχονται ότι το δικαίο σύστημα είναι αυτό που στηρίζεται στη δύναμη του κεφαλαίου.

Εσείς σβήνετε οποιοσδήποτε διαφορές. Φίλοι και εταίροι μεταξύ τους. Μα, τι εμπιστοσύνη μπορεί να έχει κανείς σε ένα διάλογο που θεωρούνται συνεταίροι και σύμμαχοι οι βασικοί ανταγωνιστές της σημερινής κοινωνίας;

Ξαναλέω, δεν είναι ανάγκη να είναι κανείς αντικαπιταλιστής, για να δεχθεί ότι υπάρχει μια τέτοια αντίθεση. Το λιγότερο που μπορώ να πω είναι ότι, ε, δεν μπορεί να θεωρείται κάποιος αριστερός και να έχει μια τέτοια ανιστόρητη, ουτοπική και αντιεπισημονική άποψη. Εδώ δε μιλάμε στο πεδίο της φιλολογίας και των ακαδημαϊκών απόψεων. Μιλάμε για ένα διάλογο που υποτίθεται ότι γίνεται ανάμεσα σε συνεταίρους που θέλουν το κοινό καλό. Αυτό είναι ένα ζήτημα που είναι, αν θέλετε, σήμα κατατεθέν του κοινωνικού διαλόγου.

Δεύτερο ζήτημα. Λέει ότι δεν υπάρχει φερεγγυότητα σ' αυτό το διάλογο, γιατί δεν είναι καθορισμένα τα πλαίσια. Παρακάτω θα δείξω ότι αυτός ο κοινωνικός διάλογος ξεκινάει κάτω από ένα ασφυκτικό καθεστώς νόμων, δεσμεύσεων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο που καθορίζει ποια θα είναι η έκβασή του. Και με αυτήν την έννοια, εμείς δε νομιμοποιούμε τον κοινωνικό διάλογο όπως τον λέτε, γιατί περιμένουμε ότι θα καταλήξει αρνητικά, αυτό είναι βέβαιο. Θα παίρναμε, αν θέλετε, μέρος ή θα δεχόμαστε ότι είναι ένα πεδίο πάλης έστω και αν ξέραμε ότι τα αποτελέσματά του θα είναι αρνητικά. Μα, αυτός ο λεγόμενος κοινωνικός διάλογος ξεκινάει από την αρχή με δεδομένα τα ασφυκτικά, αντεργατικά και αντιλαϊκά πλαίσια, άρα και στο ξεκίνημά του νομιμοποιεί το αποτέλεσμα. Η νομιμοποίηση δε θα γίνει στην πορεία της συζήτησης. Ξεκινάει από την αρχή.

"Ένα το κρατούμενο. Αυτή είναι η υπόθεση. Εδώ μπορούμε να πούμε και πάρα πολύ συγκεκριμένα πράγματα. Πώς ξεκινάει αυτός ο διάλογος.

Πρώτον, επειδή επώθηκε ότι διάλογος είναι το απαύγασμα και το απώγειο της δημοκρατίας, βάζω το εξής ερώτημα: Υπάρχει άνθρωπος μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα που δεν ξέρει τι κλίμα υπάρχει σήμερα στους τόπους δουλειάς, ιδιαίτερα στα εργοστάσια και στις επιχειρήσεις; Υποτίθεται ότι ο διάλογος για να έχει καλό αποτέλεσμα, όλοι αισθάνονται ότι είναι ίσοι, έστω τυπικά και ότι υπάρχει καλό κλίμα.

Μία απλή επίσκεψη σε όλα τα εργοστάσια που λειτουργούν στη Χώρα μας σήμερα σε ελληνικές και πολυεθνικές επιχειρήσεις, θα πείσει όσους τουλάχιστον έχουν διάθεση να πειστούν εντός και εκτός Βουλής, ότι η τρομοκρατία σε αυτούς τους χώρους μόνο με το κλίμα της περιόδου '49-'61 μπορεί να συγκριθεί αλλά και με την περίοδο της δικτατορίας.

Κυριαρχεί μία τρομοκρατία, χωρίς βεβαίως εκτελεστικά αποσπάσματα, στρατοδικεία και ξυλοδαρμούς, αν και οι ξυλοδαρμοί δε μας λείπουν, αλλά με ένα πολύ γνωστό όπλο, το όπλο της απόλυσης σε μία περίοδο που οι άνεργοι και οι μισοάνεργοι, οι ανασφαλείς κοντεύουν να περάσουν το 50%. Η εργοδοσία κυριολεκτικά τρομοκρατεί, αυτή η εργοδοσία που θα κάτσει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων με τους κοινωνικούς εταίρους.

Και κοιτάτε: Ο Σύνδεσμος Ελλήνων Βιομηχάνων, το Κράτος και η Κυβέρνηση αισθάνονται βεβαίως συνεταίροι της ηγεσίας της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ. Γιατί να μην αισθάνονται συνεταίροι; Είναι, όμως, συνεταίροι του απλού εργάτη και του απλού υπάλληλου;

Για πάτε στους τόπους δουλειάς, όσοι δεν έχετε πάει και υποτίθεται ότι έχετε άγνοια, και μοιράστε προκηρύξεις που μιλάνε για το δικαίο των εργαζόμενων. Οι εργαζόμενοι με τα μάτια προσπαθούν να σου δείξουν ότι συμφωνούν με αυτά που λες. Φοβούνται να εκφραστούν. Ορισμένοι δεν παίρνουν την προκήρυξη ή την βάζουν κρυφά στην τσέπη. Η εργοδοσία οργανώνει συστηματικά την προσπάθεια να καρφώνει ο ένας εργάτης τον άλλο εργάτη. Δε μιλάνε φοβισμένοι μέσα στον τόπο δουλειάς. Ακόμη και έξω όταν βγαίνουν οι εργάτες και οι υπάλληλοι φοβούνται να μιλήσουν μεταξύ τους μήπως μετά ο ένας κάτω από την πίεση -όχι γιατί είναι προδότες από τη φύση τους οι εργάτες- υποκύψει στην προσπάθεια της εργοδοσίας να μάθει ποιος και τι είπε.

Μιλάμε για κοινωνικό διάλογο της δημοκρατίας σήμερα; Μέσα σε κλίμα της πιο στυγνής και ωμής τρομοκρατίας γίνεται αυτός ο διάλογος. Εμείς δεν μπορούμε να νομιμοποιήσουμε αυτήν την κατάσταση και να κοροϊδεύουμε τον κόσμο. Βεβαίως, θα μου πείτε "είναι όνειδος να κάθονται σε ένα τραπέζι και να διαπραγματεύεται η εργοδοσία με τον εργαζόμενο;"

Κοιτάτε, μέσα στις συνθήκες που ζούμε και μέσα σε ένα σύστημα που υπάρχει εργοδοσία και υπάρχει και εργαζόμενος, θα γίνει και αυτό. Και όλος ο 20ος αιώνας έχει να επιδείξει τέτοιες μορφές διαπραγμάτευσης. Βεβαίως και στις καλύτερες περιόδους είτε η τριμερής είτε η διμερής διαπραγμάτευση είχε δύο στόχους: Ή να αφαιρέσει κεκτημένα από τους εργαζόμενους -και έχει γίνει πολλές φορές αυτό στη διάρκεια του 20ου αιώνα- είτε στην καλύτερη περίπτωση να εξασθενήσει τη διαπραγματευτική ικανότητα των εργαζομένων.

Και εμείς λέμε: Βεβαίως είχαν κατακτήσεις οι εργαζόμενοι σε αρκετές χώρες, στη Γαλλία, στη Γερμανία, στην Αυστρία, στη Σουηδία, στην Ιταλία, και αν θέλετε πολύ περισσότερες κατακτήσεις από ότι είχαν στην Ελλάδα. Και ερωτάμε: Αυτές οι κατακτήσεις των εργαζομένων ήταν προϊόν των μισθολογικών και κοινωνικών συμβολαίων ή ήταν αποτέλεσμα σκληρών ταξικών και κοινωνικών συγκρούσεων και όχι μόνο αυτών που έγιναν αλλά και κάτω από την απειλή, ότι θα γίνει νέος γύρος συγκρούσεων και αναμετρήσεων. Και μετά πήγαιναν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Και πάλι οι εργαζόμενοι έπαιρναν λιγότερο από αυτά που είχαν κατακτήσει στο πεδίο της πάλης. Και οι πρώτοι που αθετούσαν τις συμφωνίες, ήταν η εργοδοσία.

Αλλά εν πάση περιπτώσει ούτε τώρα μιλάμε για τέτοιου τύπου διαπραγμάτευση. Σήμερα μιλάμε για διαπραγμάτευση που δεν έχει καν το στοιχείο της διαπραγμάτευσης. Έχει το στοιχείο της απόφασης. Ξέρετε τι προβλέπουμε; Ότι αυτός ο λεγόμενος διάλογος θα καταλήξει σε ένα καίμενο γενικής πολιτικής συμφωνίας. Δε θα καταλήξει σε συγκεκριμένα πράγματα ούτε θα ξεχωρίζει η ήρα από το στάρι. Ο μύητος δεν θα μπορεί να δει τι αποφασίστηκε. Και μετά η Κυβέρνηση με λυμένα τα χέρια -θα τα έχει λυμένα όχι χάρη στο τι έχει συμφωνήσει ο ΣΕΒ ή κάποιος άλλος, αλλά γιατί θα έχουν σύρει κόμματα και συνδικαλιστικές ηγεσίες- θα προχωρήσει σε βιομηχανία νόμων και προεδρικών διαταγμάτων με τα οποία θα ρυθμίζεται η αρπαγή των κατακτήσεων και η διαμόρφωση ενός σύγχρονου καθεστώτος εργασιακών σχέσεων δουλεμπορίου.

Δε ζούμε έξω από την Ελλάδα. Μόνο στη διάρκεια δεκαενnéα χρόνων που τα πράγματα ήταν οπωσδήποτε καλύτερα έχουμε τα εξής πακέτα αποφάσεων: Ψηφίστηκαν δυο χιλιάδες εκατόν εβδομήντα οκτώ νόμοι μέσα στη Βουλή και δεκατέσσερις χιλιάδες διακόσια σαράντα οκτώ προεδρικά διατάγματα. Οι νόμοι που αποφασίζονται στη Βουλή είναι κυρίως κυρωτικοί νόμοι, διεθνών συμβάσεων. Δηλαδή, έχει απελευστικά περιοριστεί και το ίδιο το νομοθετικό έργο της Βουλής. Όχι, ότι περίμενε κανείς θεαματικά αποτελέσματα, αλλά τουλάχιστον στοιχειώδη διαφάνεια για να ξέρει τι συμβαίνει και τι αποφασίζεται εδώ. Από εδώ και μπρος και με

τη νέα αναθεώρηση του Συντάγματος που συζητείται με τη σύμφωνη γνώμη ΠΑ.ΣΟ.Κ. και Νέας Δημοκρατίας, η Εκτελεστική Εξουσία ενισχύεται παραπέρα. Καταλαβαίνετε ότι ένα απλό πλαίσιο πολιτικής συμφωνίας διαλόγου θα δώσει το πράσινο φως για χιλιάδες προεδρικά διατάγματα και για κάποιους νόμους οι οποίοι θα είναι θανατηφόροι για την εργατική τάξη και για τους άλλους εργαζόμενους.

Να γιατί εμείς δεν μπορούμε να νομιμοποιήσουμε από την αρχή αυτό το πεδίο διαλόγου. Θα το βλέπαμε σαν ένα πεδίο πάλης ξέροντας ποια είναι τα αποτελέσματα με τρεις όρους: Πρώτον, να ξεκινούσε ο διάλογος με τη δέσμευση, ότι δε θα παρθούν πίσω κεκτημένα ή ότι θα αλλάξουν κεκτημένα και στη θέση τους θα μπουν νέα σύγχρονα και πιο ριζοσπαστικά. Όχι αυτά τα ψευδεπίγραφα που λέγονται.

Δεύτερον, ότι θα παίρνονταν πίσω οι αντιστασιατικοί νόμοι που έχουν ψηφιστεί από το 1988 μέχρι σήμερα. Μα αφού εδώ ψηφίζετε κάθε μέρα νόμους. Έχετε βιομηχανία νόμων. Τι διάλογος είναι αυτός, αφού έχει τελειώσει το παιχνίδι;

Τρίτον, είναι στοιχειώδης προϋπόθεση να μπει ένα τέλος σ' αυτήν την αντιδραστική και φασίζουσας αντίληψης προπαγάνδα που λέει είναι όνειδος οι εργαζόμενοι να θέλουν να υπερασπιστούν τα κεκτημένα τους, ενώ δεν είναι καθόλου ντροπή να θέλουν να υπερασπιστούν και να επαυξήσουν τα κεκτημένα τους οι βιομήχανοι και οι εφοπλιστές. Από πού ως πού θεωρείται ντροπή να θέλεις να κρατήσεις αυτό που κατέκτησες.

Επίσης δεν μπορούμε να ανεχτούμε -δεν μπορούμε να απαγορεύσουμε- όλη αυτήν την προπαγάνδα που γίνεται η οποία λέει, ότι το λεγόμενο κοινωνικό κράτος -που ποτέ δεν υπήρξε στην πραγματικότητα, με το πραγματικό του περιεχόμενο- και εν πάση περιπτώσει ο λεγόμενος ο δημόσιος κοινωνικός τομέας, δεν πρέπει να παρέχεται σε όλους γιατί -λένε- η παροχή σε όλους σημαίνει ότι αξιοποιείται από μια μειοψηφία και ότι έτσι χάνει η πλειοψηφία -πράγμα που ποτέ βεβαίως δεν έχει αποδειχθεί- και ότι εν πάση περιπτώσει οι κοινωνικές υπηρεσίες πρέπει να οφείλονται μόνο στους εξαθλιωμένους, σ' αυτούς που είναι άστεγοι, πεινασμένοι και περιφέρονται στους δρόμους ζητώντας ελεημοσύνη.

Αυτήν την κοινωνική πολιτική δέχαστε, των συσσίτων, της μιζέριας, της ντενεκεδούπολης για τους άστεγους. Αυτή είναι η λογική σας και την έχετε πει εκατό χιλιάδες φορές. Πώς να δεχθούμε εμείς και να νομιμοποιήσουμε ένα διάλογο και να τον κάνουμε πεδίο παρέμβασης; Με αυτήν την έννοια απορρίπτουμε εξ ορισμού το διάλογο σαν αυτοσκοπό. Διάλογος για το διάλογο. Όχι. Όταν ένας διάλογος από την αρχή έχει προδιαγράψει τα πάντα από την αρχή έχει βάλει ένα τείχος και γι' αυτό εμείς δεν το δεχόμαστε. Αυτό δε σημαίνει ότι το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας θα είναι απών. Κάθε άλλο. Δε θα είμαστε καθόλου ο μεγάλος απών από τη διαδικασία του διαλόγου. Πέρα από τη Βουλή και πέρα από όποια άλλα όργανα υπάρχουν, εμείς θα δώσουμε τη μάχη ενός άλλου διαλόγου μέσα στο λαό με δημοσιότητα στις θέσεις και τις προτάσεις μας, με στόχο όχι μια απλή συζήτηση για τη συζήτηση και για την επίδειξη είτε γνώσεων είτε προτάσεων, αλλά με στόχο τη συσπείρωση των εργαζομένων και την οργάνωση των αγώνων τους.

Πιο συγκεκριμένα. Παραδείγματος χάριν, ακούστηκε εδώ και από σας και από το Συνασπισμό -για τη Νέα Δημοκρατία δε σχολιάζω, γιατί δεν αυτοπροβάλλεται ως αριστερό κόμμα- ότι πρέπει να γίνει μία δίκαιη κατανομή βαρών. Να μοιρασθούν δίκαια τα βάρη και δίκαια οι προσαρμογές.

Ας πάμε στη σφαίρα της επιστημονικής φαντασίας. Ας δεχθώ ότι θα τα μοιράσετε δίκαια, πράγμα αδιανόητο σε ένα καθεστώς στυγνής εκμετάλλευσης. Σε ένα καθεστώς που η εργατική δύναμη είναι το πιο φθηνό εμπόρευμα, δεν μπορεί να υπάρχει δίκαιη κατανομή, αλλά εν πάση περιπτώσει, ας δεχτώ ότι το θέλετε. Αν κάνετε αυτήν τη δίκαιη κατανομή βαρών, σημαίνει ότι το 2.000% των κερδών που κέρδισαν οι βιομήχανοι από το 1991 μέχρι το 1995 θα πρέπει να το κατανείμετε -όχι μόνο τα βάρη, αλλά και τα κέρδη- ισότιμα στο λαό. Με ποιους μηχανισμούς θα κάνετε αυτή την κατανομή,

όταν όλο το διεθνικό και το εθνικό πλαίσιο που υπάρχει, νόμων, ρυθμίσεων, μηχανισμών, σας απαγορεύει τέτοιες εθνικές ρυθμίσεις; Εσείς απ' την άλλη σέβεστε αυτές τις απαγορεύσεις. Με ποια κριτήρια θα κάνετε την κατανομή βαρών, κύριε Πρωθυπουργέ; Με την άποψη που έχετε και που λέτε "συντεχνίες"; Στην ουσία, χαρμαφάδες τους λέτε, με κοσμοπολίτικο τρόπο και τεμπέληδες τους εργαζόμενους. Με αυτά τα κριτήρια; Με κριτήριο τη βιομηχανία μηνύσεων έξι χιλιάδων αγροτών στα δικαστήρια, επειδή διεκδίκησαν το δικό τους;

Και αν δεχθούμε ότι έχετε την πρόθεση να κάνετε ίση κατανομή βαρών, πώς θα γίνει πρακτικά αυτή η ίση κατανομή βαρών, καθώς και η ίση κατανομή του πλούτου, όταν όλοι οι μηχανισμοί σήμερα που υπάρχουν λειτουργούν αντίθετα; Και να θέλετε, που δε θέλετε, δεν μπορείτε να το κάνετε, αν δε συγκρουστείτε με τον εαυτό σας, αν δε συγκρουστείτε με την πολιτική σας. Και απ' αυτήν την άποψη έχετε δικό να κάνετε κριτική στα Κόμματα που μιλάνε για αριστερό Μάαστριχτ, το ανθρωπινό Μάαστριχτ, το ουμανιστικό Μάαστριχτ. Το Μάαστριχτ είναι ένα, καθαρά πράγματα. Έχει μορφές διαχείρισης, βεβαίως, αλλά έχετε δικό όταν ανηδράτε, που σας προτείνουν και λίγο Μάρξ και λίγο Σμιθ και λίγο Κέινς και την πλήρη απελευθέρωση της αγοράς. Έχετε δικό σ' αυτό το πράγμα. Αλλά εμείς έχουμε μία συνέπεια στην κριτική που σας κάνουμε και στις εναλλακτικές προτάσεις και τις αντιπροτάσεις και στις αυτοτελείς προτάσεις που εμείς έχουμε. Δεν μπορεί κανείς να σας λέει, να έχετε αυτήν τη γραμμή πλεύσης και να έχετε και φιλολαϊκή πολιτική. Εδώ, χωρίς σύγκρουση εκ βάθρων, με αυτήν την πολιτική που ακολουθείτε σήμερα, δεν μπορεί να υπάρξει ανθρωπινή κοινωνία.

Η δική μας παρέμβαση εκεί στοχεύει, μέσα από επιμέρους μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους. Όμως, δε γίνεται διαφορετικά, δεν μπορούμε να κοροϊδεύουμε τον κόσμο.

Τώρα να πάμε πιο συγκεκριμένα στον κοινωνικό διάλογο. Λέτε ότι κάνετε κοινωνικό διάλογο, χωρίς τετελεσμένα. Εγώ θα σας θυμίσω ορισμένα, όπως π.χ. οι αντιασφαλιστικοί νόμοι του 1988, ψηφίστηκε το ν. 1759/88 -η προηγούμενη δική σας Κυβέρνηση- όπου καταργήσατε τις προσωρινές συντάξεις αναπηρίας, στο όνομα του ότι υπάρχουν και λαθροανάπηροι και μειώσατε αισθητά τα επιδόματα ανεργίας.

Πάμε στην Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, όπου με τους ν. 1902/90, 1976/90 και 2084/92 καταργήθηκε σταδιακά ο θεσμός των κατώτερων συντάξεων, καθώς και ο θεσμός της αναπροσαρμογής τους, σε σχέση με την εθνική συλλογική σύμβαση εργασίας. Μειώθηκαν στο 1/3 οι δαπάνες για τις συντάξεις των αναπήρων, ενώ αυξήθηκαν σταδιακά τα όρια συνταξοδότησης στα 65 χρόνια σχεδόν για όλους. Εδώ αναφέρομαι στον Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας, που πραγματικά έκλαψε πικρά για τους συνταξιούχους.

Τρίτο σημείο είναι ότι τα κατώτερα όρια συντάξεων με αυτούς τους νόμους έπεσαν στην εξαετία 1991-1996 σε πραγματικές τιμές του 1990. Έπεσαν οι συντάξεις γήρατος και αναπηρίας από είκοσι ημερομίσθια του ανειδίκευτου εργάτη στα 15,3 και λόγω θανάτου από τα δεκαοκτώ ημερομίσθια, στα 13,8.

Τώρα, για όσους εισέρχονται στην ασφάλιση από 1.1.93 επιβλήθηκε ένα καθεστώς εξάμβλωμα, που παρέχει στην ουσία το 1/3 των καταβαλλομένων συντάξεων.

Το 1995 -στοργυλεύω τα νούμερα- από τους επτακόσιους δέκα οκτώ χιλιάδες συνταξιούχους στο ΙΚΑ, το 26,9% έπαιρνε συντάξεις είκοσι έως ογδόντα χιλιάδες, οι τριακόσιες εβδομήντα δύο χιλιάδες, δηλαδή, το 51%, έπαιρνε συντάξεις ογδόντα έως ενενήντα χιλιάδες και μόνο οι εκατόν πενήντα δύο χιλιάδες, δηλαδή, το 21,3%, παίρνε συντάξεις μεγαλύτερες. Αυτά είναι δεδομένα. Πώς ξεκινά ο διάλογος. Δηλαδή, ξεκινά με πιο αυστηρές προϋποθέσεις, για συνταξοδότηση που επέβαλαν οι ασφαλιστικοί νόμοι και με αφαιρούμενα κυριολεκτικά δικαιώματα. Ξεκινάει ο διάλογος με διαπιστωμένο, ότι οι συνταξιούχοι του ΙΚΑ την πενταετία 1991-1996 είχαν πάνω από εξακόσια δισεκατομμύρια απώλειες με διάφορους

τρόπους, από τον πληθωρισμό, τις αυξήσεις, τις κρατήσεις, τη συμμετοχή στα φάρμακα, την πενταετία για τον υπολογισμό της σύνταξης. Για να μην πάω παραπέρα, στο νόμο που ψήφισε για τους αγρότες η Κυβέρνηση πρόσφατα και στην ουσία χειροτερεύει το ήδη ανεπαρκές ασφαλιστικό σύστημα.

Με αυτήν τη βάση ξεκινάει ο λεγόμενος κοινωνικός διάλογος. Και εδώ ακούστηκε από τον Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας και από τον Πρόεδρο του Συνασπισμού -δεν ξέρω τι θα πει ο κ. Τσοβόλας- ότι ξεκινά ο διάλογος χωρίς σταθερούς κανόνες και χρονοδιαγράμματα. Μια χαρά τον ξεκινάει η Κυβέρνηση. Έχει ένα το κρατούμενο, χίλια τα κρατούμενα στο χέρι της. Και πάει να δει, τι θα πεσοκόψει παραπέρα.

Γιατί δεν κάνετε οι υπόλοιποι της Αντιπολίτευσης, αντιπολίτευση σε αυτά τα ζητήματα; Μιλάμε για τη διαδικασία της διαφάνειας. Με διαφάνεια πάρθηκαν αυτές οι αποφάσεις, αυτοί οι νόμοι, με όρους διαφάνειας. Δεν πάρθηκαν στο παρασκήνιο. Και μάλιστα η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε σημαία την κατάργηση των αντιστασιαστικών νόμων της Νέας Δημοκρατίας και στις εκλογές πριν το 1993. Αυτά ήταν όλα με διαφάνεια. Και με διαφάνεια επίσης, έχουμε τους σχεδιασμούς. Βεβαίως, είναι γνωστό.

Η Κυβέρνηση κάνει το εξής -δεν είναι ότι ο ένας Υπουργός λέει το ένα και ο άλλος λέει το άλλο- έχει ακολουθήσει πάρα πολύ ωραία μία μέθοδο που είχε ακολουθήσει και προηγούμενα η Νέα Δημοκρατία. Ρίχνει στην αγορά δέκα προτάσεις, σφυγμομετρεί την κοινή γνώμη, τραβάει τη μία, αφήνει τις εννέα. Μετά πάμε σε δεύτερο πακέτο. Άλλες δεκαπέντε προτάσεις. Τραβάμε τις τρεις, αφήνουμε τις δώδεκα. Και οι εργαζόμενοι έχουν την εντύπωση, ότι εν πάση περιπτώσει, δεν έχουμε να κάνουμε με μία δογματική Κυβέρνηση, αλλά έχουμε να κάνουμε με μία Κυβέρνηση που ακούει. Μα, αυτή είναι η γνωστή μεθόδευση. Γιατί, πρώτη φορά, δηλαδή, ακούστηκε εδώ; Πρώτη φορά είναι γνωστή αυτή η μεθόδευση; Δεν καταλαβαίνω γιατί γίνεται αντιπολίτευση σ' αυτά τα ζητήματα. Είναι η συνήθης μεθοδολογία, επαυξημένη από την Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Ήδη ξέρουμε τι σχεδιάζετε. Αύξηση ορίου συνταξιοδότησης. Εντάξει, μπορεί να μη γίνει σε ένα, δύο χρόνια, αλλά θα γίνει τα επόμενα τρία χρόνια.

Έχουμε εδώ και το εξής γνωστό, ορκιζόσαστε ότι μέσα στο 1997 δε θα γίνουν αναπροσαρμογές. Είναι σοβαρό επιχείρημα αυτό; Από 1.1.98 θα γίνουν. Αυτό είναι το χάπι που ρίχνετε στον κόσμο, ότι μέχρι το 1997 δεν θα γίνει τίποτα. "Δε θα σας αιφνιδιάσουμε το 1997". Μα, δόξα τω Θεώ -να το πω έτσι- Ιούνιο έχουμε. Μεσολαβεί και το καλοκαίρι και τελειώνει το 1997. Αυτή είναι δέσμευση της Κυβέρνησης; Χειροκροτούν τα άλλα Κόμματα, ότι αποσπάζουμε και μία δέσμευση από την Κυβέρνηση. Δεν μπορεί πια να κοροϊδεύουμε έτσι τον κόσμο.

Η Κυβέρνηση, λοιπόν, σχεδιάζει αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης, να καθορίζεται ο συντάξιμος χρόνος στο 60% των αποδοχών, αντί του 80%, για τον υπολογισμό της σύνταξης να παίρνεται η δεκαετία, η κύρια και επικουρική ασφάλιση συνολικά να μην αποτελεί κύρια και επικουρική ασφάλιση πάνω από το 80% του μέσου μισθού. Και ήδη για τα επικουρικά ταμεία είδαμε την περασμένη εβδομάδα πού πάει το πράγμα. Επανεξετάζει προς το χειρότερο το θεσμό των βαρέων και ανθυγιεινών. Σχεδιάζει την αύξηση των εισφορών των εργαζομένων, τη μείωση γενικά των κρατικών και εργοδοτικών εισφορών κ.λπ. Αυτά είναι γνωστά, τρεις το λάδι, τρεις το ξύδι. Δε λέω τώρα για τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης, για το μίσρασμα της απασχόλησης, μία θέση σε τρεις, τέσσερις, πέντε κ.λπ. Αυτά και σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση προβάλλονται σαν μέτρα αντιμετώπισης της ανεργίας.

Εν εν πάση περιπτώσει, αποδείχθηκε ότι το Δημοκρατικό σας Πολίτευμα δεν ανέχεται οι εργαζόμενοι να έχουν διεκδικήσεις. Το Δημοκρατικό σας Πολίτευμα ανέχεται να έχουν διεκδικήσεις οι βιομήχανοι και οι εφοπλιστές, όπου οι εφοπλιστές διαμηνύουν μάλιστα από το Λονδίνο προς την Ελλάδα, ποια κόμματα είναι συν, υπέρ της προόδου της Χώρας και ποια είναι πλην.

Το Δημοκρατικό, λοιπόν, Πολίτευμα τι ανέχεται; Ανέχεται θεσμούς κορυφών. Αν θέλετε, θα ανεχθεί και θα ανεχθείτε και

φαγωμάρες, θα έχετε φαγωμάρι μεταξύ σας, θα ζήσουμε και τσακωμούς στα πλαίσια της επιτροπής του εθνικού κοινωνικού διαλόγου ανάμεσα στην Κυβέρνηση και στο Σύνδεσμο Ελλήνων Βιομηχάνων, ανάμεσα στο Σύνδεσμο των Βιομηχάνων και τη ΓΣΕΕ και την ΑΔΕΔΥ. Θα γίνουν και τέτοιες αψιμαχίες, αλλά η γενική γραμμή πλεύσης δεν πρόκειται να αποδυναμωθεί.

Έχουμε και ένα παράδειγμα του παρελθόντος, κύριε Πρωθυπουργέ. Το ΠΑΣΟΚ είχε λανσάρι τις περίφημες ΑΣΚΕ και μάλιστα τρομοκρατούσε τη Νέα Δημοκρατία και τους πάντες, τα μονοπώλια, "έχουμε τις ΑΣΚΕ εδώ, όργανα συμμετοχικά, αντιπροσωπευτικά και εδώ τώρα" θα εκσυγχρονίσουμε και "θα κοινωνικοποιήσουμε". Σας θυμίζω, λοιπόν, ότι η ΑΣΚΕ της ΔΕΗ όταν ξέφυγε από τον έλεγχο της Κυβέρνησης προσωρινά, και είτε γνωμοδοτικά, ότι δεν υπάρχει λόγος να αυξηθούν τα τιμολόγια της ΔΕΗ, όχι μόνο αυτήν την ΑΣΚΕ την παρακάμψατε, αλλά έπαψαν και να συνεδριάζουν οι ΑΣΚΕ. Την ίδια τύχη είχαν και άλλα όργανα και επιτροπές συμμετοχικές παρά του Υπουργείου Παιδείας και αλλού. Θα γεμίσει θεσμούς η Ελλάδα, αλλά με δοσμένους τους κανόνες του παιχνιδιού.

Σας βάζουμε το εξής ερώτημα: Θα ξεκινούσατε τη σύσταση της επιτροπής εθνικού και κοινωνικού διαλόγου, αν η πλειοψηφία της ΓΣΕΕ, της ΑΔΕΔΥ, της ΓΕΣΕΒΕ, της ΠΑΣΕΓΕΣ, της ΓΕΣΑΣΕ, είχαν μία άλλη αντίληψη για τα προβλήματα των εργατών των μικρομεσαίων, των υπαλλήλων, της αγροτιάς, αν αυτές οι κοινωνικές οργανώσεις κρατούσαν ουσιαστική αντίσταση στα αντεργατικά και αντιλαϊκά μέτρα και αν πρόβαλαν σωστές, σύγχρονες και μαχητικές διεκδικήσεις; Αμ, δε θα την κάνατε αυτήν την επιτροπή. Ρίξατε τα χαρτιά και βγάλατε, τώρα σας ήρθε να κάνετε. Και απορώ γιατί σας κάνουν κριτική τα άλλα Κόμματα, γιατί δεν την κάνετε χθες, προχθές και αντιπροχθές. Σωστά από την πλευρά σας κάνετε που δεν τα θεσμοθετείτε, γιατί αυτά τα πράγματα θα είναι λάσπη. Θα φιάχνετε τους θεσμούς, όταν μπορείτε να τους ελέγχετε και θα τους σταματάτε, όταν δε θα μπορείτε να τους ελέγχετε.

Θα μου πείτε δε λέω τίποτα καινούριο, αλλά εν πάση περιπτώσει δεν είναι σωστό μέσα σ' αυτή τη Βουλή να κρυβόμαστε τα Κόμματα με μία ανώδυνη κριτική απέναντι στην Κυβέρνηση. Γιατί τότε δικαιούμαστε και εμείς να πούμε ότι ναι, μία τέτοια κριτική στην Κυβέρνηση είναι αβανταδόρική υπέρ της Κυβέρνησης. Πρώτον, γιατί ο κύριος Πρωθυπουργός μπορεί να δώσει πολύ καλές απαντήσεις σ' αυτήν την κριτική και ήδη έδωσε και στον Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας και στον Πρόεδρο του Συνασπισμού. Να δώσει εννοώ καλές απαντήσεις, γιατί είναι απαντήσεις στη δική τους λογική. Μπορεί να βρει πάρα πολλά επιχείρημα, όπως και εσείς μπορείτε να βρείτε αντεπιχειρήματα, όταν κινείσθε μέσα στην ίδια λογική.

Καθαρά πράγματα. Αυτός ο διάλογος δεν πρέπει να νομιμοποιηθεί από την πλευρά του λαού. Δεν πρέπει να νομιμοποιηθεί στην αρχή του. Και εμείς θα πούμε στους εργαζόμενους, μη σκεφθείτε "πηγαίνοντας και κάνοντας", "να δούμε" και τον καταγγέλλουμε μετά. Ο πελάτης που απομακρύνεται από το ταμείο χάνει το δικό του. Έτσι θα την πάθουν. Και μιλάω ότι θα την πάθουν οι καλοπροαίρετοι, αυτοί που ξεκινούν με καλές προθέσεις ή βλέπουν με καλές προθέσεις το διάλογο. Δε μιλάω για εκείνους που ξερουν τι κάνουν.

Άλλο ένα ζήτημα, κύριε Πρωθυπουργέ. Εσείς ξεκινάτε το διάλογο -έχοντας δημιουργήσει κλίμα- με κριτική πάνω σε υπαρκτά προβλήματα. Θέλετε παραδείγματος χάριν να διαλύσετε στην ουσία αυτό το αναιμικό και ανεπαρκές ασφαλιστικό σύστημα που έχουμε. Πώς θα το κάνετε αυτό; Αρχίζετε, λοιπόν, μία τεράστια εκστρατεία εναντίον της κακοδιοίκησης, της γραφειοκρατίας, της κακοδιαχείρισης σε αυτά τα ταμεία. Χρησιμοποιείτε, ξαναλέω, και υπαρκτά προβλήματα τα οποία, όμως, τα δημιουργήσατε εσείς. Τα ελλείμματα των ασφαλιστικών ταμείων, δηλαδή, πώς έγιναν; Οι εργαζόμενοι ευθύνονται για τα ελλείμματα των ασφαλιστικών ταμείων; Μα, οι εργαζόμενοι την πληρώνουν την εισφορά τους. Θέλουν δε θέλουν

την πληρώνουν, αφού τους την κρατάει ο εργοδότης.

Αφού χρεωκοπήσατε τα ασφαλιστικά ταμεία και εσείς και η Νέα Δημοκρατία, εμφανίζετε τώρα τη διάθεση να τα σώσετε με καινούρια σύγχρονα μέτρα. Τα ταμεία καταληστεύτηκαν από τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας. Είναι γνωστό. Φάγατε τα αποθεματικά, δε δινάτε ποτέ την κρατική επιχορήγηση που οφείλατε. Τρισεκατομμύρια δραχμές έχετε αρπάξει με τη μορφή της αξιοποίησης ή εκμετάλλευσης των αποθεματικών και τα δανεικά και αγύριστα. Για να μην πω ότι υποθάλαψατε και καλύψατε την εισφοροδιαφυγή. Έχει καταντήσει οι εισφορές της μεγαλοεργοδοσίας να τις μεταχειρίζεστε, όπως κάνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κάθε τέλος του χρόνου, παραμονές Πρωτοχρονιάς που χαρίζει τα χρήματα σε αυτούς που έχουν κάνει παραβάσεις στην Τροχαία.

Κάθε χρόνο χαρίζετε τα διάφορα χρή, τα χρή από εισφορές ή και άλλα χρή, με το αιτιολογικό ότι έτσι και αλλιώς ουκ αν λάβεις παρά του μη έχοντος. Ναι, αλλά τα ελλείμματα μένουν ελλείμματα. Και ποιος τα πληρώνει; Οι εργαζόμενοι.

Και γιατί, δηλαδή, η εργοδοσία να πληρώνει τις εισφορές όταν ξέρει ότι σε δύο χρόνια θα χαρισθούν; Εφ' άπαξ, λέει, "τα χαρίζουμε". Κάθε δύο, τρία χρόνια έχουμε μία εφ' άπαξ δωρεά. Ε, πώς να μη ναυαγήσουν τα ασφαλιστικά ταμεία; Φταίνε οι εργαζόμενοι;

Τι λέτε τώρα; Ανακαλύψατε το μεγάλο επιχείρημα ότι ο μέσος όρος ζωής αυξήθηκε και άρα τα ταμεία θα έχουν πρόβλημα. Μα είναι θετικό το ότι αυξήθηκε ο μέσος όρος ζωής. Υπάρχουν σήμερα όλες οι δυνατότητες και οι προϋποθέσεις να παίρνει ο εργαζόμενος τη σύνταξή του νωρίτερα, πριν καταπέσει και είναι με το μπαστούνι, να μπορεί να ζήσει τα δέκα, δεκαπέντε ή είκοσι τελευταία χρόνια της ζωής του σαν ένας άνθρωπος που μπορεί να απολαύσει πάρα πολλά πράγματα. Να μπορείς να τα απολαύσεις γιατί πρέπει να έχεις μία ορισμένη σωματική και πνευματική ικανότητα. Άμα παθείς την νόσο Αλτσχάιμερ ή μαλάκινση και δεν μπορείς να κινηθείς, τι να απολαύσεις;

Επομένως αυτό είναι θετικό. Δεν καταλαβαίνω γιατί είναι αυτό το αρνητικό. Βεβαίως ξέρουμε ότι δημιουργεί προβλήματα, αλλά από την άλλη μεριά ο πλούτος και η συσσώρευση κεφαλαίων είναι τεράστια. Και το πρόβλημά μας, λέει, είναι ότι ανέβηκε ο μέσος όρος ζωής του πληθυσμού. Βεβαίως αν συνεχίσει αυτή η κατάσταση την επόμενη εικοσαετία και πεντηκονταετία ο μέσος όρος ζωής θα πέσει. Αλλά το πρόσθετο πρόβλημα των ελλειμμάτων των ασφαλιστικών ταμείων είναι η ανεργία.

Πριν λίγες μέρες είχα πάει στη Νάουσα όπου έχει 40% ανεργία και η εκτίμηση της διοίκησης του ΙΚΑ ήταν ότι -αν θυμάμαι καλά- έχει έλλειμμα τρία δισεκατομμύρια το ΙΚΑ της Νάουσας, από την ανεργία. Ανακαλύψαμε τη γήρανση; Βρήκατε τη λύση. Να αυξηθούν οι εισφορές των εργαζομένων και να απαλλαγεί η εργοδοσία από ένα μεγάλο μέρος των εισφορών για να έχει κίνητρο να κάνει προσλήψεις. Όπως και αν έρθει, δηλαδή, το πράγμα η εργοδοσία βγαίνει κερδισμένη.

Είπατε, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι θέλετε να δημιουργήσετε ένα κλίμα όπου, εν πάση περιπτώσει, να μην πέσουν απότομα οι αλλαγές στις πλάτες κανενός. Κοιτάξε να δείτε, απότομα οι αλλαγές θα πέσουν, μόνο που η κεφαλαιοκρατία θα έχει τεράστια κέρδη και βεβαίως από ένα τέτοιο απότομο ξάφνιασμα δεν κινδυνεύει. Οι αλλαγές έτσι και αλλιώς, ακόμη και αν θέλετε να διαμορφώσετε το χρόνο και να κάνετε τα χρονοδιαγράμματα, με μεγάλη ταχύτητα θα πέσουν στις πλάτες των εργαζομένων, όπως και αν δούμε το θέμα. Είτε στο τέλος του 1997 εφαρμόσετε ένα μέτρο είτε στο τέλος του 1998 η γενική τάση δεν ανατρέπεται.

Λύσεις υπάρχουν, πραγματικά, όμως, οι λύσεις αυτές μπορούν να υπάρξουν μόνο σε σύγκρουση με τα κέρδη των καπιταλιστών και των πολυεθνικών. Δεν υπάρχει άλλη λύση. Μόνο σε σύγκρουση με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μα, εδώ δεν υπάρχει κανένα Κόμμα μέσα στη Βουλή το οποίο είναι διατεθειμένο να υποστηρίξει μία τέτοια σύγκρουση ή αν θέλετε, μία αντίσταση, αν δε θέλει εφ' όλης της ύλης σύγκρουση.

Επομένως, ο διάλογος έχει συγκεκριμένη αρχή και συγκεκριμένο τέλος. Τα πράγματα είναι καθαρά. Δίκαιο μοίρασμα βαρών δεν μπορεί να γίνει, δίκαιη κατανομή πλούτου δεν μπορεί να γίνει. Λέω ότι αυτά είναι αντιεπιστημονικά, ανιστόρητα, ανεδαφικά -όπως θέλετε πάρτε το- για να μην πω ότι είναι απάτη όποιος τα υποστηρίζει. Ας πω ότι είναι αντιεπιστημονικά και ανιστόρητα.

Άρα τα πράγματα εδώ διαγράφουν δύο δρόμους: Ή συνεχίζεται αυτή η πολιτική που εφ' όσον συνεχίζεται θα γεννάει τέτοια μέτρα ή αρχίζει η αντίστροφη μέτρηση σε σύγκρουση με αυτήν την πολιτική.

Εμείς θεωρούμε ότι ο ένας δρόμος είναι ρεαλιστικός για το μεγάλο κεφάλαιο και ο άλλος δρόμος είναι ρεαλιστικός για τους εργαζόμενους και ο καθένας παίρνει την ευθύνη του. Ή τον έναν πατάει ή τον άλλον, ανεξάρτητα τις μορφές και τις επιμέρους τακτικές. Και ο ένας δρόμος μπορεί να έχει τη μία ή την άλλη τακτική και ο άλλος. Δε συζητάμε τώρα για τακτικές, συζητάμε για επιλογές.

Ναι, γιατί το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας κατέληξε να μη νομιμοποιήσει αυτόν το λεγόμενο κοινωνικό διάλογο, να μην τον νομιμοποιήσει από την αρχή -καθαρά πράγματα- και να αναδείξει μέσα στο λαό τα πραγματικά αιτήματα, τα ρεαλιστικά αν θέλετε, αλλά τα αιτήματα που οπωσδήποτε είναι φιλεργατικά, φιλολαϊκά, αμβλύνουν τη βαριά κατάσταση που υπάρχει σήμερα και ανοίγουν έναν ορίζοντα προοπτικής στο μέλλον.

Δεν μπορούμε να νομιμοποιήσουμε αυτόν τον κοινωνικό διάλογο, γιατί αν τον νομιμοποιούσαμε σήμερα, αύριο θα έπρεπε να απολογηθούμε στο λαό, γιατί του καλλιεργήσαμε ψευδαισθήσεις και αυταπάτες ή θα έπρεπε να συνεχίσουμε αυτό το βιολί, "καθήστε στο περιθώριο, περιμένετε να σας τα λύσουμε εμείς με τον κοινωνικό διάλογο".

Εμείς τουλάχιστον, από τη στιγμή που το πιστεύουμε και είμαστε βέβαιοι γι' αυτό, οφείλουμε να ενημερώσουμε το λαό και να τον καλέσουμε σε αντίσταση και σε σύγκρουση. Από εκεί και πέρα βεβαίως, ο καθένας αναλαμβάνει τις ευθύνες του.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ**)

Εμείς αυτά θέλαμε να καταθέσουμε γι' αυτό το πάρα πολύ σημαντικό ζήτημα. Όντως η Κυβέρνηση παίζει με ανοιχτά χαρτιά, στην τακτική λίγο το θολώνει, αλλά παίζει με ανοιχτά χαρτιά και με ανοιχτά χαρτιά το κάθε Κόμμα της Αντιπολίτευσης πρέπει να τοποθετηθεί, να ή όχι σ' αυτή τη γραμμή πλεύσης. Όλα τα άλλα, τα περί διαδικασιών και διαφανειών και θεσμοθετημένων ή όχι οργάνων, είναι δευτερεύοντα και τριτεύοντα, άνευ σημασίας. Η ουσία είναι η πολιτική ποιον υπηρετεί και με ποιον τρόπο.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός):** Ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Κινητήματος, κ. Τσοβόλας, έχει το λόγο.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέατρο παραλόγου με παραπλανητικά σκηνικά παρακολούθησε σήμερα και η Βουλή και ο Ελληνικός Λαός. Τελικός στόχος είναι να πείσουν τον Ελληνικό Λαό, Κυβέρνηση και Αξωματική Αντιπολίτευση, ότι αυτή η πολιτική που εφαρμόζεται τα τελευταία οκτώ χρόνια είναι εκείνη, η οποία θα κάνει ισχυρή την Ελλάδα, αλλά και τον Έλληνα πολίτη, προοπτικά, έναν πολίτη, ο οποίος θα ζει μέσα σε έναν οικονομικό παράδεισο.

Ο μεν κύριος Πρωθυπουργός με αριστερή φρασεολογία θέλησε να καλύψει τη σκληρή, απάνθρωπη, συντηρητική, αντιλαϊκή του, οικονομική πολιτική, ο δε Αρχηγός της Αξωματικής Αντιπολίτευσης χρησιμοποίησε ένα τέχνασμα για να αποκρύψει από τον Ελληνικό Λαό την πλήρη ουσιαστική συμφωνία του με αυτήν την αντιλαϊκή και αδιέξοδη οικονομικά, απάνθρωπη πολιτική. Το τέχνασμα που χρησιμοποίησε, ήταν να μη μιλήσει επί της ταμπάκρας, να μιλήσει για τα ασφαλιστικά, για τα εργασιακά, επίσης, δικαιώματα του εργαζόμενου ελληνικού λαού.

Και αρκέστηκε να κάνει διαπιστώσεις, παραδείγματος χάρι για την κακή κατάσταση της Παιδείας, για τη μη διοικητική μεταρρύθμιση και βέβαια να κάνει κριτική στην Κυβέρνηση, με την οποία συμφωνεί επί της ουσίας, όπως αποδείχθηκε, γιατί δεν τολμά πιο σκληρές ακόμα επιλογές για πιο απάνθρωπη πολιτική για τον αγρότη, τον εργάτη, το νέο, το μισθωτό, το συνταξιούχο, το μικρό και τον μεσαίο έμπορο, βιοτέχνη και επαγγελματία, γιατί επίσης, κατηγορώντας την Κυβέρνηση, δεν είναι καλός διαχειριστής πωλών; Του χρηματιστηριακού, του τραπεζικού επίσης κεφαλαίου, που τρώνε με "χρυσά κουτάλια" αυτά τα τελευταία χρόνια, τόσο με Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, όσο και με Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ.

Αξίζει πράγματι -και αναγκάζομαι να αλλάξω την ομιλία μου σε σχέση με τον προγραμματισμό- να δώσω απαντήσεις σε ορισμένα ζητήματα που έθεσαν, με στόχο τον αποπροσανατολισμό της πλειοψηφίας του ελληνικού λαού, τόσο ο κύριος Πρωθυπουργός, όσο και ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, δηλώνοντας ξεκάθαρα ορισμένα πράγματα.

Σέβομαι και τιμώ όλους -διαφωνώ όμως πολιτικά- όπως έχω συνηθίσει να σέβομαι και να τιμώ κάθε πολίτη, σε όποιο Κόμμα και αν ανήκει, γιατί αυτό είναι δημοκρατικό δικαίωμα, το οποίο εμείς το εννοούμε στην πράξη και όχι στα λόγια, σε σχέση με πρακτικές που ζήσαμε στο παρελθόν.

Είπε ο κύριος Πρωθυπουργός προς τον ελληνικό λαό και προς τη Βουλή, ότι όλα αυτά που βλέπουμε, που ζει ο λαός, στο χώρο της οικονομίας, στην Ελλάδα και στην Ευρώπη, γίνονται με μοναδικό στόχο, η Ελλάδα άρα και η Ευρώπη να γίνουν ισχυρές χώρες ή υπερεθνική οντότητα, αφήνοντας να υπονοηθεί προς κάθε Έλληνα πολίτη ότι αν πετύχουμε τους όρους της σύγκλισης, δηλαδή τη σύγκλιση των ονομαστικών οικονομικών δεικτών, από και και πέρα ήρθαν καλύτερες μέρες.

Στην προηγούμενη συζήτηση για την οικονομία, έθεσα προς τον κύριο Πρωθυπουργό το ερώτημα που επαναλαμβάνω και σήμερα. Ας υποθέσουμε ότι πιάσαμε τα κριτήρια του Μάαστριχτ -που είναι άπιαστα για την Ελλάδα και όχι μόνο για την Ελλάδα- ότι πιάσαμε το 60% στο ΑΕΠ, όσον αφορά το δημόσιο χρέος, που είναι σήμερα 121%, ας υποθέσουμε ότι πιάσαμε τον πληθωρισμό με ρυθμό αύξησης 3%, όπως λέει η Σύμβαση του Μάαστριχτ για την Ελλάδα και ας υποθέσουμε ότι τα πιάσαμε όλα αυτά την 1η Γενάρη του 1997 στο σκληρό πυρήνα, στην πρώτη φάση. Έχετε υποχρέωση, που πηγάζει από το δημοκρατικό και πολιτικό ήθος οποιασδήποτε κυβέρνησης, οποιουδήποτε Κόμματος, να πείτε προς τον αγρότη, τον εργάτη, το μισθωτό, το συνταξιούχο, τον επαγγελματία, τι θα γίνει από και και πέρα. Θα δώσετε αυτά που του πήρατε επί οκτώ, και μέχρι του χρόνου εννέα χρόνια; Θα δώσετε πιστώσεις για να οικοδομηθεί και πάλι το κατεδαφισμένο τα τελευταία οκτώ χρόνια κράτος-πρόνοιας; Θα δώσετε πιστώσεις, ώστε να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας, αντί για θέσεις ανεργίας, που δημιουργούνται από το 1990 μέχρι σήμερα;

Η απάντηση ασφαλώς είναι όχι σε όλα αυτά. Γι' αυτό δεν την δίνει την απάντηση ούτε ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ούτε η Κυβέρνηση, που ο μιν πρώτος με φραστικές διατυπώσεις αρκείται και μόνο -και αυτό το θεωρεί σύγχρονη πολιτική, όπως και ο κύριος Πρωθυπουργός-στο να κάνει αντιπολίτευση, ο δε δεύτερος -ο κύριος Πρωθυπουργός- αρκείται στο να πείσει τον ελληνικό λαό.

Και οι δύο μου φαίνεται -όπως παρακολουθούσα από την αρχή μέχρι αυτήν τη στιγμή τη συζήτηση- πως έχουν την εντύπωση, ότι ο ελληνικός λαός πάσχει από αμνησία.

Ακούγοντάς σήμερα, οι Βουλευτές και οι Έλληνες πολίτες τον κύριο Κωνσταντίνο Καραμανλή, αν δεν τον ήξεραν και αν δεν ήξεραν σε ποιο Κόμμα προΐσταται, θα έλεγαν ότι πρόκειται για Αρχηγό ενός Κόμματος, που εμφανίστηκε για πρώτη φορά στη Βουλή, το οποίο Κόμμα κάνει διαπιστώσεις, εκτοξεύει κριτικές εναντίον των πάντων, αφού δεν έχει κανένα πολιτικό, κανένα ιστορικό παρελθόν.

Νομίζω ότι μπορεί να υποτιμά έτσι, ο κύριος Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, τον απλό, τον έρμο Έλληνα πολίτη που πληρώνει το "μάρμαρο" αυτών των αδίστακτων,

απάνθρωπων, αντικοινωνικών, ανάλητων πολιτικών και της Νέας Δημοκρατίας που κυβέρνησε και τελευταία 1990-1993 και του μετέπειτα -κατά την άποψή μας είναι πολιτική άποψη, σεβαστή και η αντίθετη άποψη από τον κύριο Πρωθυπουργό- συντηρητικού σημερινού ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Αλήθεια ξεχνάει ο ελληνικός λαός ότι η Νέα Δημοκρατία ήταν εκείνη που κυβέρνησε τον Τόπο δεκαετίες ολόκληρες; Ξεχνάει ο ελληνικός λαός ότι επί Νέας Δημοκρατίας στην περίοδο 1974-1981 -μία και ο Αρχηγός της ο σημερινός επικαλέσθηκε και την αφετηρία του και την ανάγει στον ιδρυτή της Νέας Δημοκρατίας- στην επταετία 1974-1981 κρατικοποιήθηκαν οι μεγάλες επιχειρήσεις Ολυμπιακή, Διυλιστήρια, Πειραική-Πατραϊκή και μια σειρά άλλες επιχειρήσεις; Γιατί τις κρατικοποίησαν;

Είναι εκσυγχρονισμός, είναι σοβαρή πολιτική το να μιλάει σήμερα και να λέει ότι είναι πανάκεια για να λυθούν τα προβλήματα της οικονομίας και του Ελληνικού Λαού, η ιδιωτικοποίηση των πάντων; Είναι σύγχρονη αυτή η πολιτική του να εφαρμόσεις και πάλι, μετά από δεκαπέντε-είκοσι χρόνια, άκριτα μάλιστα, χωρίς κανένα πρόγραμμα, χωρίς κανένα σχεδιασμό, ένα μοντέλο οικονομικής πολιτικής που δοκιμάστηκε στο παρελθόν, απέτυχε παταγωδώς και οδήγησε στο να εγκαταστεί η ίδια η συντηρητική Παράταξη με Αρχηγό τον Κωνσταντίνο Καραμανλή, το να τις πάρει από τους μεγαλοαστούς, από τα μεγάλα βιομηχανικά τζάκια και να τις κάνει κρατικές επιχειρήσεις, αναγνωρίζοντας τη στρατηγική σημασία αυτών των επιχειρήσεων για την οικονομία, αλλά και την κοινωνική σημασία; Δεν πείθουν, λοιπόν.

Όταν επίσης άκουγα και φαντάζομαι άκουγε ο Ελληνικός Λαός να μιλάει ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας που προέρχεται από την ΕΡΕ, μετά Νέα Δημοκρατία, για πελατειακό κράτος, ειλικρινά τόσο υποπιμούν τη νοημοσύνη του Λαού; Τόσο πιστεύουν και αυτοί αυτό που έλεγε ο κ. Μητσοτάκης, ο πρώην Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας, ότι ο Λαός ξεχνάει σε ένα σε δύο και σε δέκα χρόνια, λες και η Νέα Δημοκρατία και η συντηρητική Παράταξη δεν ήταν εκείνη η οποία πραγματικά εγκαθίδρυσε με σκληρότητα, με απάνθρωπο πρόσωπο, το πελατειακό κράτος και μια σειρά άλλα ζητήματα; Τους αφήνω στην κρίση και των Βουλευτών, ανεξάρτητα από κομματική Παράταξη, αλλά και ολόκληρου του ελληνικού λαού.

Είπε, λοιπόν, και ο κύριος Πρωθυπουργός: Πρέπει να εφαρμόσουμε αυτήν την πολιτική για να γίνουμε ισχυροί, ως Χώρα. Ερωτώ, κύριε Πρωθυπουργέ, καλόπιστα: Γίνεται ισχυρή μια χώρα, όταν κάθε χρόνο στις στρατιές των ανέργων προστίθενται και νέοι άνεργοι; Γίνεται ισχυρή μια χώρα όταν το 35% των νέων ανθρώπων, επιστημόνων, ανειδίκευτων και ειδικευμένων πολιτών, είναι άνεργοι;

Με άλλα λόγια, όταν στους δέκα νέους ανθρώπους, οι τρεις είναι άνεργοι; Ή όταν στην Ευρώπη ένας στους πέντε Ευρωπαίους νέους είναι άνεργοι; Και αυτά τα στοιχεία είναι αδιαμφισβήτητα.

Είναι αλήθεια και γίνεται ισχυρή μια χώρα όταν αποδιοργανώνεται, όπως έγινε τα τελευταία επτά χρόνια η παραγωγική της βάση και όταν επίσης η παραγωγική της βάση κάθε χρόνο που περνάει ανθελληνίζεται και περιέρχεται στα χέρια πολυεθνικών εταιρειών ή εταιρειών μεγάλων της Ευρώπης;

Είναι αλήθεια, υποδομή για δημιουργία ισχυρής χώρας, έστω προοπτικά, όταν χιλιάδες, κάθε χρόνο, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στη Χώρα μας και όχι μόνο σ' αυτήν και μέσα στην Ευρώπη κλείνουν, βγαίνουν στην ανεργία και αυτό έχει ως αναγκαίο επακόλουθο την ύφεση την παρατεταμένη, όπως τη ζούμε τα τελευταία οκτώ χρόνια της οικονομίας με αρνητικές προεκτάσεις και στο έλλειμμα και στο δημόσιο δανεισμό, αλλά και στα άλλα μακροοικονομικά μεγέθη; Μάταια προσπαθείτε να πείσετε, γιατί σας έχουν καταλάβει οι Έλληνες πολίτες και σας και την ηγεσία της Νέας Δημοκρατίας ότι δήθεν μέσα από αυτήν την πολιτική επιδιώκετε να γίνει ισχυρή η Ελλάδα. Μέσα από αυτήν την πολιτική, εκείνοι που γίνονται ισχυροί είναι οι ήδη οικονομικά ισχυροί, που γίνονται πλουσιότεροι σε βάρος του μόχθου και του ιδρώτα της πλειοψηφίας του Ελληνικού Λαού, αλλά και επ' επέκταση και του

ευρωπαϊκού πληθυσμού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ειπώθηκαν πολλές άλλες ανακρίβειες. Και επειδή η Κυβέρνηση πολλές φορές θέλει να εμφανιστεί ως θετικό αποτέλεσμα και επίτευγμα της οικονομικής πολιτικής που εφαρμόστηκε τα τελευταία χρόνια τη "μείωση" του πληθωρισμού, απόψε με δυο λόγια θα κάνω απομυθοποίηση για τον ελληνικό λαό και τη Βουλή αυτού του ψευδεπίγραφου επιτεύγματος, κάνοντας χρήση όχι δικών μου στοιχείων, αλλά και στοιχείων που περιέχονται στην πριν από ένα μήνα έκθεση του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, που έχει τα οριστικά, όπως λέμε, στοιχεία του 1996. Από την έκθεση αυτή και μάλιστα, γιατί θέλω να μιλάω πάντα με αριθμούς, στη σελίδα 23 προκύπτει το εξής: 'Ότι ο μέσος ρυθμός αύξησης του πληθωρισμού το 1996, που είναι ο τελευταίος πλήρης οικονομικός χρόνος, ανήλθε στο 8,5% έναντι μέσου ετήσιου ρυθμού αύξησης του πληθωρισμού στις χώρες της Ενωμένης Ευρώπης, 2,5. Παραπέμπω στη σελίδα 23 της έκθεσης του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος. Δηλαδή, το 1996, παρ' ότι κατεδαφίζεται επί επτά χρόνια το κράτος-πρόνοιας, παρ' ότι επί επτά χρόνια ακολουθήθηκε περιοριστική πολιτική του εισοδήματος των πλατιών λαϊκών στρωμάτων, αγροτών, εργαζομένων, συνταξιούχων κλπ., παρ' ότι ακολούθηθηκε, τεχνητά, ως αντιπληθωριστικό μέσο η σκληρή δραχμή, που νικάει από εδώ και πέρα που έχουμε ξεπεράσει πλέον τα όρια της αντοχής της ελληνικής οικονομίας, την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων και της οικονομίας, παρ' ότι επίσης κατεδαφίστηκε το κράτος πρόνοιας, βλέπουμε ότι έχουμε τρισήμισι φορές πάνω από το μέσο όρο της Ενωμένης Ευρώπης πληθωρισμό. Και αυτό σημαίνει ότι κατά τη Σύμβαση του Μάαστριχτ, πρέπει να κατέβει, για να πληρώσει, όπως λέμε το κριτήριο, στο τρία μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης.

Αντιλαμβάνεσθε, λοιπόν, ότι επί επτά χρόνια θυσιές για το Λαό, με πρόσχημα να βελτιωθούν οι δείκτες της οικονομίας, να πετύχουμε τη σύγκλιση στα κριτήρια του Μάαστριχτ, για να μπούμε δήθεν στην πρώτη ή δεύτερη φάση και έχουμε απόκλιση, αντί να έχουμε σύγκλιση και στον πληθωρισμό, αλλά και στο άλλο μεγάλο μακροοικονομικό μέγεθος που λέγεται δημόσιο χρέος κεντρικής διοίκησης, το οποίο σύμφωνα με τη Σύμβαση του Μάαστριχτ πρέπει να φθάσει την επόμενη χρονιά στο 60% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος.

Και στις 31.12.1996 έφτασε από το 60% που ήταν το 1989 στο 121%. Δηλαδή στο διπλάσιο από αυτό που προβλεπόταν. 'Αρα, από αυτήν την οικονομική πολιτική δε δημιουργούνται όροι για ισχυρή Ελλάδα και προοπτική για τον απλό καθημερινό Έλληνα πολίτη, που υφίσταται τις συνέπειες αυτής της συνειδητά ταξικής, απάνθρωπης οικονομικής πολιτικής την οποία, όπως καταλάβαμε όλοι, στηρίζει σαφέστατα και η Νέα Δημοκρατία, που είναι άλλωστε ο φυσικός ιδεολογικός χώρος της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κοινωνικός διάλογος κατά την άποψή μας, για τους συντηρητικούς και νεοσυντηρητικούς στη Χώρα μας, αλλά και στην ενωμένη Ευρώπη, είναι μια επιχείρηση προσαρμογής και ένταξης της εγχώριας παραγωγικής διαδικασίας, αλλά και της αγοράς εργασίας στο νεοφιλελεύθερο γίνεσθαι στην Ευρώπη, όπως αυτό καθορίζεται από την απάνθρωπη και αδιέξοδη Σύμβαση του Μάαστριχτ.

Βέβαια, κύριε Πρωθυπουργέ, η Συνθήκη του Μάαστριχτ δεν μπορεί να γίνει ούτε ανθρώπινη, όπως είπατε εσείς ούτε αριστερή, όπως είτε ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, με φράσεις, με φραστικά πυροτεχνήματα, με αφαίρεση συνεχώς, όπως επιχειρείται και μέσα από τον ψευδεπίγραφο κοινωνικό διάλογο και άλλων ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων του εργαζόμενου ελληνικού λαού.

Αν θέλουμε να μιλάμε σοβαρά και υπεύθυνα, κύριοι συνάδελφοι, θα έλεγα ότι δεν μπορεί να μιλά κανένας και πολύ περισσότερο η Κυβέρνηση και όχι μόνο η ελληνική, αλλά και άλλες που φέρουν στην Ευρώπη ψευδεπίγραφα, τίτλους, σοσιαλδημοκρατικά Κόμματα ή κεντροαριστερά, όταν δε βάζουν ούτε θεωρητικά ούτε οραματικά σαν θέση, ενόψει της διακυβερνητικής, την κατάρριξη των άρθρων, την κατάρριξη των άρθρων 3 και 102 της Σύμβασης του Μάαστριχτ, που

αυτά αποτελούν την πεμπτούσια του νεοφιλελευθερισμού, της αδιέξοδης, της απάνθρωπης πολιτικής που θέλει να προωθήσει η υπερεθνική οντότητα που λέγεται Ενωμένη Ευρώπη.

Είναι αυτό το νομικό θεσμικό πλαίσιο από το οποίο αποκαλύπτεται, ότι στόχος της Ενωμένης Ευρώπης δεν είναι, όπως θα έπρεπε να είναι, η λειτουργία της στη βάση της σύγκλισης των πραγματικών επιπέδων ανάπτυξης και ευημερίας των λαών, αλλά η χρησιμοποίηση αυτής της υπερεθνικής οντότητας, που λέγεται Ενωμένη Ευρώπη, προκειμένου να γίνουν οι πλούσιοι πλουσιότεροι και κυρίως να γίνει πλουσιότερο το χρηματιστηριακό, το τραπεζικό κεφάλαιο, οι μεγαλοαεριτζήδες σε βάρος των πολιτών και των Ελλήνων και των άλλων χωρών. Αφού αυτά τα άρθρα θεσμοθετούν Έλληνες πολίτες το νεοφιλελευθερισμό και με την παράγραφο που έχουν στο άρθρο 3, περί αποτελεσματικής κατανομής των πόρων των οικονομιών, θέλουν τη στήριξη των πολύ μεγάλων οργανωμένων επιχειρήσεων, οικονομικών μονάδων.

Για μας, πριν μιλήσουμε, κατά συνέπεια, για τον κοινωνικό διάλογο, όπως το εννοούν οι συντηρητικοί, οι πραγματικά συντηρητικοί, στην Ευρώπη, είναι επιτακτική ανάγκη Κυβέρνηση, Αξωματική Αντιπολίτευση και όλα τα Κόμματα στην Ελλάδα και στην Ευρώπη, αλλά κυρίως ο ελληνικός λαός, να απαντήσουμε ποια Ευρώπη θέλουμε, ποια Ευρώπη θέλουν η Ελλάδα, ο Ελληνικός Λαός αλλά και ο ευρωπαϊκός πληθυσμός.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Εδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ).

Θέλουμε μια Ευρώπη εγκλωβισμένη στα ποσοστά του πληθωρισμού και του δημόσιου χρέους; Θέλουμε μια Ευρώπη έρμαιο των τεχνοκρατών, αλλά και των χρηματιστών και των τραπεζιτών; Μια Ευρώπη των εργολάβων, της νέας τάξης πραγμάτων, των θεωρητικών του τέλους της ιδεολογίας και του ανθρώπου, των οπαδών μιας άκριτης, ακραίας και απάνθρωπης οικονομίας της αγοράς, της ανεργίας, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας; 'Η θέλουμε μια Ευρώπη με κοινωνική αλληλεγγύη που να περιορίζει τις οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες, μια Ευρώπη που θα προωθήσει το κράτος-πρόνοιας, το κοινωνικό κράτος, που θα σέβεται επίσης τα ατομικά και συλλογικά δικαιώματα των Ευρωπαίων πολιτών;

Αν δεν απαντήσουμε σ' αυτό το ερώτημα, όλα τα άλλα περί κοινωνικού διαλόγου και περί ισχυρής δήθεν οικονομίας της Ελλάδας, όλα τα υπόλοιπα που είπε επίσης ο Αρχηγός της Αξωματικής Αντιπολίτευσης, είναι δευτερεύοντα και τριτεύοντα ζητήματα, γιατί δεν παίρνουν θέση επί της ταμπακιέρας που έχει σχέση με την επιβίωση της Χώρας, της οικονομίας, του Λαού μας, αλλά και όλων των οικονομιών και των λαών της Ευρώπης.

Ορισμένοι στην Ελλάδα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αλλά και στις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να δικαιολογήσουν τις κοινωνικά ανάληγτες επιλογές, προσπαθούν να πείσουν, ότι η σύγκλιση των αριθμών και τα κριτήρια του Μάαστριχτ, που προανέφερα, είναι μονόδρομος προς τον εκσυγχρονισμό, αλλά και προς την προσαρμογή στη νέα τη μεταβιομηχανική εποχή. Και καλούν τους λαούς, καλούν τους απλούς πολίτες σε θυσιές για ένα μέλλον που, αν δούμε το παρόν, μπορούμε να προβλέψουμε πόσο ζοφερό θα είναι.

Συντηρητικές πολιτικές δυνάμεις και εξωθεσμικά κέντρα νεοφιλελεύθερου προσανατολισμού υποστηρίζουν, ότι η μεγάλη αυτή οικονομική, και όχι μόνο, κρίση, είναι απλά συγκυριακή και ότι όλα θα επανέλθουν σύντομα στην προτέρα κατάσταση. Αλλά, όπως ανέφερα πριν, είναι σκόπιμα ένα μεγάλο ψεύδος, γιατί οι ειδικοί γνωρίζουν πάρα πολύ καλά, ότι δεν βρισκόμαστε αντιμέτωποι με μία κρίση, αλλά με μια ουσιαστική μεταλλαγή. Και δεν πρόκειται για μια μεταλλαγή μιας κοινωνίας, αλλά ενός ολόκληρου πολιτισμού που έφθασε στο τέλος της πορείας του.

Η παγκοσμιοποίηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και η τεχνολογική επανάσταση περιορίζουν ασφυκτικά το χώρο της εργασίας για να εξυτηρητούνται τα μεγάλα οργανωμένα οικονομικά συγκροτήματα.

Τα τελευταία χρόνια η ανεργία στις επτά πλέον ανεπτυγμένες χώρες του κόσμου έχει υπερδιπλασιαστεί και δε φαίνεται στον ορίζοντα η συγκράτησή της. Αντί, λοιπόν, να καθίσουμε όλοι να προσπαθήσουμε να κατανοήσουμε αυτό το μεγάλο πρόβλημα και ποιο πρέπει να είναι το μέλλον και της Χώρας μας και των άλλων χωρών της Ευρώπης και των λαών, αντί να καθίσουμε επίσης να αρχίσουμε να αναζητάμε λύσεις και θέσεις πολιτικές για το πώς θα αναπτύξουμε τη Χώρα και την Ευρώπη, για το πώς θα δημιουργήσουμε θέσεις εργασίας, το πώς θα ενισχύσουμε την απασχόληση, το πώς θα φέρουμε στο προσκήνιο και πάλι τις ανθρώπινες αξίες για να υπηρετούν οι πολιτικές στη Χώρα μας και στην Ευρώπη τους ανθρώπους και τις ανθρώπινες αξίες, δυστυχώς γίνεται μια σκόπιμη προσπάθεια από τις ουσιαστικά συντηρητικές δυνάμεις στην Ελλάδα και στην Ευρώπη παραπλάνησης του Λαού, θέλοντας έτσι να του πουν, ότι είναι μονόδρομος αυτή η εξαθλίωση που ζούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δημιουργούν έτσι μια κοινωνία όπου οι μόνοι νόμοι που μπορούν και θέλουν να επικρατήσουν είναι οι νόμοι του οικονομικού ανταγωνισμού και του κέρδους. Χωρίς να λαβαίνουν καθόλου υπόψη τον παράγοντα άνθρωπο. Όλα σχεδόν αρχίζουν και τελειώνουν με τον ανταγωνισμό, με το κέρδος και ο παράγοντας άνθρωπος θεωρείται ότι δεν πρέπει να παίζει ρόλο σ' αυτήν την πορεία.

Αυτό άλλωστε είναι πολύ φανερό αν σας θυμίσω ένα παράδειγμα. Πέρσι είχε διαδοθεί αν θυμάστε ότι στις ΗΠΑ μειώνεται η ανεργία και αμέσως στο παγκόσμιο επίπεδο, είχαμε πτώση των αριθμών στα Χρηματιστήρια της παγκόσμιας αγοράς. Αλλού επίσης, στην Πορτογαλία, βλέπουμε ότι τελικά έχει φτάσει στο σημείο η περιθωριοποίηση του ανθρώπου και των ανθρώπινων αξιών που οι εργοδότες επειδή τους συμφέρει οικονομικά, στους τοξικοεξαρτημένους δίνουν δόσεις τοξικής ουσίας αντί να πληρώσουν το μισθό ή το ημερομίσθιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρατηρούμε, λοιπόν, μια συγκεκριμένη προσπάθεια αποπροσανατολισμού από τα μεγάλα και καυτά προβλήματα και του ελληνικού λαού, αλλά και της χώρας. Ο κοινωνικός αυτός διάλογος κατά συνέπεια έχει προδιαγεγραμμένο το πλαίσιο και δεν είναι αυτό που είπε ο κύριος Πρωθυπουργός. Στόχος είναι ο παραπέρα περιορισμός των ασφαλιστικών δικαιωμάτων των ασφαλισμένων, των εργαζομένων και η αλλαγή των εργασιακών σχέσεων προς το χειρότερο για τους εργαζομένους, έτσι ώστε να διαμορφωθούν συνθήκες στην αγορά εργασίας που να μπορούν να τις αξιοποιήσουν σε βάρος των συνθηκών εργασίας, σε βάρος των αποδοχών οι μεγάλοι εργοδότες και στην Ευρώπη, αλλά και στην ίδια την Ελλάδα.

Κατά συνέπεια, ο διάλογος που διατυπώνει η Κυβέρνηση είναι με σηματοδεδιμένα χαρτιά. Προσπαθεί απλά να απαλύνει τις αντιδράσεις του Λαού, τις αντιδράσεις των εργαζομένων σ' αυτό που έχει σκοπό να κάνει σε βάρος τους η Κυβέρνηση.

Και έρχομαι τώρα στα δύο ζητήματα που υποτίθεται, ότι βάζει η Κυβέρνηση στο διάλογο: Ασφαλιστικό, εργασιακές σχέσεις.

Κατ' αρχήν, η άποψη του Δ.Η.Κ.Κ.Ι. είναι: Αν η Κυβέρνηση ήθελε ουσιαστικό, ειλικρινή κοινωνικό διάλογο, θα έπρεπε σ' αυτόν να μπουν όλοι οι παράγοντες, όλοι οι συντελεστές που διαμορφώνουν και το κόστος παραγωγής, αλλά και την ανταγωνιστικότητα της Ελληνικής οικονομίας. Η Κυβέρνηση όμως ως συντηρητική που είναι στην πράξη, ανεξάρτητα από τα λόγια, προσπαθεί να επέμβει για πολλοστή φορά στην εργασία και μόνο. Στην αμοιβή της εργασίας, μέσα από την επέκταση της μειωμένης απασχόλησης, αλλά και στις συνθήκες εργασίας.

Γιατί, κύριε Πρωθυπουργέ, δε βάζετε στο διάλογό σας την αμοιβή κεφαλαίου, την αμοιβή της επιχείρησης; Η εργασία συμμετέχει στο κόστος παραγωγής κατά το 1/3. Τα υπόλοιπα 2/3 εξαρτώνται από τα χρηματοοικονομικά, από το επιτόκιο το πραγματικό και όχι το ονομαστικό που σκόπιμα επικαλείσθε ότι δήθεν μειώθηκε.

Και εξαρτάται, επίσης, από το αν οι μεγαλοεπιχειρηματίες θα βάλουν κάποτε το χέρι στην τσέπη τους, θα αναλάβουν κάποτε

σε αυτήν τη χώρα ρίσκο επιχειρηματικό κάνοντας εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεών τους, του εξοπλισμού τους, για να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και όχι να επιδιώκουν πάντα, μέσα από τη μείωση της αμοιβής της εργασίας, μέσα από τη μείωση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων, να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα με ξένα κόλυβα, όπως λέει ο ελληνικός λαός. Γιατί δε βάζετε αυτά τα ζητήματα;

Και μια και είπα για το επιτόκιο, σημασία, κύριε Πρωθυπουργέ, δεν έχουν τα ονομαστικά επιτόκια. Γενικά. Όχι μόνο στην Ελλάδα. Διεθνώς. Προκειμένου να μιλάμε σοβαρά για μία πολιτική ανάπτυξης και διευκόλυνσης των παραγωγικών επενδύσεων, σημασία έχει εάν τα πραγματικά επιτόκια είναι μικρά ή μεγάλα.

Και ποια είναι τα πραγματικά επιτόκια; Είναι η διαφορά μεταξύ του πληθωρισμού και του ονομαστικού ύψους του επιτοκίου. Όταν εσείς οι ίδιοι επικαλείσθε, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι μειώθηκε ο πληθωρισμός -το ανέφερα πριν-, έκανα την ανάλυση- και λέτε ότι το Μάρτιο μήνα, τον Απρίλιο μήνα έχετε ρυθμό αύξησης -ας το πω έτσι-, χαρακτηριστικά- 6% και ο έμπορος, ο βιοτέχνης, ο επαγγελματίας για να κάνει επένδυση, για να κυκλοφορήσει, για να λειτουργήσει την επιχείρησή του δανειζεται σήμερα με 22%, τα πραγματικά επιτόκια είναι 16%. Και αυτά τα βάζουν στην τσέπη οι τράπεζες για τις οποίες δουλεύετε και εσείς, αλλά και η ελληνική οικονομία με την οικονομική πολιτική που εφαρμόσατε εσείς, αλλά προηγούμενως και η Νέα Δημοκρατία.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

Γ' αυτό είδαμε τις τράπεζες, κυρίως οι δυτικές -οκτώ χρόνια λιτότητας και περιορισμού του εισοδήματος των λαϊκών στρωμάτων με τους ισολογισμούς που δημοσιεύουν κάθε χρόνο- να πολλαπλασιάζουν τα κέρδη. Και είναι δισεκατομμύρια.

Ορίστε, κύριε Πρωθυπουργέ, πεδίο δόξης λαμπρό. Βάλτε μέσα στο διάλογο, αφού συμμετέχει η διοίκηση του ΣΕΒ, τα θέματα "Χρηματιστήριο", "επιτόκια", "χρηματοοικονομικά". Να αναλάβουν υποχρέωση, να βάλουν το χέρι στην τσέπη και να μην κάθεται ο πρόεδρος του ΣΕΒ και η διοίκηση να μιλάει μονότονα, κουραστικά για το Λαό, για περιορισμό των κρατικών δαπανών και να εννοεί με αυτό παραπέρα περιορισμό του κράτους-πρόνοιας όταν ξέρουν πολύ καλά -γιατί έχουν τις αναλύσεις και τα στοιχεία- ότι η Ελλάδα είναι η τελευταία χώρα από τις δεκαπέντε στην Ενωμένη Ευρώπη, από πλευράς κοινωνικών δαπανών.

Είπα πριν, στην προηγούμενη συνεδρίαση -επαναλαμβάνω ότι είναι επίσημα τα στοιχεία και τα έφερα πάλι εδώ- πως η Ελλάδα έχει μόνο 15,8% στο ΑΕΠ κοινωνικές δαπάνες, όταν ο μέσος όρος στις χώρες της ΕΟΚ ακόμα και στη Θατσερική Αγγλία είναι 27,5%. Και δεν ντρέπονται. Και έρχεται η διοίκηση του ΣΕΒ, έρχεται ο κ. Στράτος, έρχεται ο κ. Αναλυτής, προς τους οποίους κάθεσθε προσοχή -εκεί φοράτε το δεξί πρόσωπο όπως το κάνατε πριν από λίγες μέρες που πήγατε στην ετήσια συνέλευσή τους, αλλά όπως το κάνετε και σήμερα εδώ που φορέσατε το πρόσωπο της δήθεν σοσιαλιστικής κυβέρνησης για να πείτε αυτές τις ανακρίβειες στον ελληνικό λαό- και λένε -άκριτοι επίσης- άκριτο παραπέρα ξεπούλημα όλων των κερδοφόρων, στρατηγικής σημασίας, επιχειρήσεων για να τις πάρουν πάλι αυτοί οι ίδιοι, οι οποίοι τις έκαναν προβληματικές και που αναγκάστηκε το Κράτος -όπως προανέφερα- να τις κάνει κρατικές.

Αφού χαρίστηκαν, διαγράφηκαν τα χρέη, τώρα είναι αυτοί οι επιχειρηματίες που θα σώσουν την Ελλάδα, την οικονομία και τον ελληνικό λαό και θα οδηγήσουν την οικονομία σε ανάκαμψη.

Όσες παρακλησεις και αν κάνετε, κύριε Πρωθυπουργέ, προς τους επιχειρηματίες αυτούς, δυστυχώς, δεν πρόκειται να βρείτε ανταπόκριση, γιατί έχουν καταλάβει και την πολιτική σας και την ενδοτικότητα σας. Έχουν καταλάβει ότι αυτοί τελικά, μπορούν να διαμορφώσουν, γιατί το επιτρέψατε εσείς -και όχι μόνο εσείς- και να έχουν το πάνω χέρι στις πολιτικές,

αλλά και στις οικονομικές εξελίξεις.

Βάλτε, λοιπόν, και αυτά τα θέματα στο διάλογο. Γιατί θέλετε να βάλετε στο κρεβάτι του Προκρούστη, πάλι τον εργαζόμενο, πάλι τα δικαιώματα των εργαζομένων; Να φέρετε, δηλαδή και τέταρτο ασφαλιστικό νομοσχέδιο πάνω στα τρία που τα τελευταία χρόνια η Νέα Δημοκρατία του κ. Κωνσταντίνου Καραμανλή, που μας έλεγε ό,τι μας έλεγε πριν, τα ψήφισε και που είχατε δεσμευτεί ως ΠΑΣΟΚ ότι θα τα καταργήσετε όταν έρθετε στην εξουσία. Και εσείς, αντί να τα καταργήσετε, θέλετε να φέρετε και τέταρτο, περιοριστικό των ασφαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων, νομοσχέδιο.

Εγώ πάνω σε αυτό σας κάνω συγκεκριμένη πρόταση. Συνηθίζω να μιλάω πάντα συγκεκριμένα.

Κύριε Αρχηγέ της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης που ήρθες, είπες το δεκάλογο και έφυγες, λόγοι σεβασμού προς τους θεσμούς επέβαλαν, όπως καθίσαμε εμείς από την αρχή χωρίς καθόλου να φύγουμε, να καθίσετε και εσείς να μας ακούσετε. Προφανώς, όμως, άλλος είναι ο στόχος. Και ασφαλώς, αρκείστε στο ότι έχετε και σας χαϊδεύουν κάποια Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, τα οποία περιμένουν από εσάς, ακριβώς τη συνέχιση και τη στήριξη παράλληλα, από σήμερα αυτής της πολιτικής.

Αλήθεια, κύριε Καραμανλή, γιατί δεν πήρατε θέση; Είπατε για κακοδιαχείριση δήθεν, των ασφαλιστικών ταμείων, ενώ ξέρετε ότι δεν είναι έτσι.

Δεν πήρατε θέση και σας καλώ, εάν είστε στο κτίριο της Βουλής να έρθετε εδώ να μου κάνετε αντιπαράθεση, γιατί έτσι έχω συνηθίσει εγώ τη σύγχρονη, τη ρεαλιστική και ειλικρινή πολιτική απέναντι στον ελληνικό λαό. Σας καλώ να μας πείτε ποια είναι η θέση σας για τα πολλά διακετομύρια που χρωστάνε στο ΙΚΑ, στα ασφαλιστικά ταμεία από Φ.Π.Α τα γνωστά πέντε μεγάλα ηλεκτρονικά συγκροτήματα. Ελάτε να πάρете θέση. Μη νομίζετε, ότι θα μπορέσετε να τα περάσετε αυτά έτσι εδώ.

Εμείς, μπορεί να είμαστε μικρά Κόμματα, αλλά έχουμε ψυχή και έχουμε το προνόμιο, γιατί αυτό μας λέει η πολιτική μας συνείδηση και η προοδευτική μας πραγματικά, τοποθέτηση, να λέμε κατάματα προς τον ελληνικό λαό, προς τη Βουλή και τους κομματικούς αντιπάλους, τις θέσεις μας και να ζητάμε εξηγήσεις.

Θα μας βρείτε εμπόδιο σε αυτό το παιχνίδι που κάνετε τα δύο Κόμματα, Κυβέρνηση και Αντιπολίτευση, με στόχο τον αποπροσανατολισμό του Λαού, για να εναλλάσσεθαι στην εξουσία και να συνεχίζετε την εξαθλίωση του πολίτη. Θα μας βρείτε αντιμετώπους και μάλιστα, με σκληρό τρόπο, όπως θα βρείτε πιστεύουμε και τον ελληνικό λαό.

Πάρτε, λοιπόν, θέση. Εάν τολμάτε, πάρτε θέση. Είναι πολλές δεκάδες τα διακετομύρια που χρωστάνε ληξιπρόθεσμα, τα γνωστά τηλεοπτικά κανάλια. Για να καταλάβει και ο ελληνικός λαός, γιατί προβάλλουν επιλεκτικά αυτούς που καταπίνουν το νερό της σιωπής και αποκλείουν όποιους κάνουν σωστή αντιπαράθεση και τα λένε έξω από τα δόντια.

Το Δημοκρατικό Κοινωνικό Κίνημα για τα ασφαλιστικά λέει: Πρώτα και πάνω απ' όλα, είσπραξη των ληξιπρόθεσμων οφειλών των μεγάλων επιχειρήσεων που είναι εκατοντάδες διακετομύρια.

Δεύτερον, να θεσμοθετηθεί συγκεκριμένα η τριμερής συμμετοχή στις δαπάνες του ασφαλιστικού συστήματος: Κράτος, εργοδοσία, εργαζόμενοι.

Να υπάρξει εκπλήρωση -αυτήν τη στιγμή- των καθυστερημένων υποχρεώσεων του Κράτους, στα πλαίσια αυτής της τριμερούς συμμετοχής. Δεν είναι, ούτε κεντροαριστερή ούτε προοδευτική πολιτική, κύριε Υπουργέ, το να επιχειρείτε, μέσα από τον ψευδεπίγραφο διάλογο, όπως διαφαίνεται -η πορεία θα το δείξει- να αυξήσετε ακόμα περισσότερο τις εισφορές των εργαζομένων.

Επειδή έχω μάθει να μιλάω πάντα με στοιχεία, προκαλώ -με την καλή έννοια- τον κύριο Πρωθυπουργό και τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης -που όταν μιλάει για κακοδιαχείριση εννοεί νέες εισφορές πάλι σε βάρος των εργαζομένων- να με αντικρούσουν, αν μπορούν, στα στοιχεία που θα σας αναφέρω.

Η Ελλάδα, σε σχέση με τις δεκαπέντε χώρες της Ενωμένης Ευρώπης, έχει το πιο άδικο σύστημα εισφορών για τους εργαζόμενους, από όλες τις άλλες χώρες, πέρα από το ότι είναι τελευταία στις κοινωνικές δαπάνες στην Ευρώπη. Αυτό το 1997.

Στην Ελλάδα, συμμετέχει στις δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης κατά 37% ο εργαζόμενος, κατά 37% η εργοδοσία και μόνο κατά 20% το Κράτος. Θέλετε να σας πω για τη Βρετανία, που είχε Θάτσερική πολιτική; Συμμετέχει μόνο κατά 15% ο εργαζόμενος -με τις εισφορές που πληρώνουν στο ασφαλιστικό σύστημα- κατά 31% -δηλαδή διπλάσιο- εργοδότης και κατά 43,4% το κράτος.

Μήπως θέλετε να διαβάσω στοιχεία από άλλες χώρες, που είναι μικρότερες από μας σε πληθυσμό; Θα μιλήσω για το Βέλγιο. Οι εργαζόμενοι συμμετέχουν μόνο κατά 16%, οι εργοδότες κατά 38% και το κράτος κατά 39%.

Εσείς τι λέτε; Εκσυγχρονιστές, κεντροαριστεροί, προοδευτικοί; Λέτε, μέσα από το δήθεν κοινωνικό διάλογο και άλλη επιβάρυνση στους εργαζόμενους, χωρίς να θεσμοθετείτε και να εκπληρώνετε την υποχρέωση του Κράτους για την τριμερή συμμετοχή.

Κάντε, λοιπόν, πρώτα αυτά. Κάντε επίσης έναν αποτελεσματικό εισπρακτικό μηχανισμό, για να εισπράττονται, κατά τη γέννησή τους, οι υποχρεώσεις, γιατί όταν δε γίνεται αυτό, για όποιους ξέρουν και δε λένε μόνο θεωρία -θεωρία μυλωνά, όπως λέει ο Λαός- όταν συσσωρεύονται τα μεγάλα χρέη, τότε δεν μπορούν να πληρωθούν και τελικά, άλλες επιχειρήσεις από αυτές στην πορεία για να γλυτώσουν τα χρέη κηρύσσουν πτώχευση και χάνονται όλα, ενώ άλλες χρησιμοποιούν άλλα νομικά τεχνάσματα, που οι νομικοί τα γνωρίζουν πολύ καλά. Έτσι τελικά, πληρώνει μόνο ο εργαζόμενος και ο μικρός και μεσαίος έμπορος, βιοτέχνης, επαγγελματίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω πολλά να πω για τις εργασιακές σχέσεις, αλλά θα πω μόνο δύο λόγια και θα κλείσω την ομιλία μου.

Αλήθεια, εσείς θέλετε να πείσετε τον ελληνικό λαό, ότι είσατε προοδευτικό Κόμμα, ότι είσατε Κόμμα της Αριστεράς, όταν το κόστος της προσαρμογής, ακόμα και στη δική σας νεοφιλελεύθερη λογική, θέλετε να το κατανείμειτε άδικο, μονομερώς σε βάρος των εργαζομένων; Η προσαρμογή των επιχειρήσεων, άρα και της οικονομίας, με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, με ποια λογική, ιδεολογική, πολιτική, με ποια λογική κοινωνικής δικαιοσύνης μπορεί να υποστηριχτεί, ότι πρέπει να φορτωθεί όλη στις πλάτες των εργαζομένων, που είναι οι μόνοι οι οποίοι δε φταίνε για όλες αυτές τις παλλινωδίες;

Για την προσαρμογή αυτή που εσείς προωθείτε, γιατί δε μειώνετε στις τριάντα πέντε ώρες την εβδομαδιαία εργασία, χωρίς μείωση αποδοχών, ώστε να πάρουν μέρος του κόστους προσαρμογής οι μεγαλοεπιχειρηματίες και της Χώρας, αλλά και της Ευρώπης;

Γιατί επίσης δεν υποχρεώνετε αυτούς οι οποίοι τα τελευταία επτά χρόνια αποδεδειγμένα από τους ισολογισμούς αλλά και από τους απολογισμούς έχουν κερδίσει, την ώρα που μειώνονταν οι αποδοχές των εργαζομένων, που τις αξιοποίησαν για δικό τους όφελος, πάνω από εκατό εκατομύρια κατ' έτος, αλλά δεν τα επένδυσαν για να προσφέρουν στην εθνική οικονομία, ώστε να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας, να δώσουν εφάπαξ εισφορά; Ορίστε, αυτές είναι οι υπεύθυνες προτάσεις. Δεν τολμάτε, όμως.

Και μη μου πείτε ότι αν πάρετε αυτό το μέτρο, δε θα επενδύσουν. Μήπως επένδυσαν μέχρι τώρα; Απλά μέχρι τώρα κοινωνικοποίησαν το κόστος λειτουργίας, αλλά και τις δαπάνες για δήθεν εκσυγχρονισμό ή για αγορά του όποιου εξοπλισμού και απολαμβάνουν ιδιωτικοποιώντας τα κέρδη. Αυτή είναι η αλήθεια, η οικονομική, η πολιτική και η ιδεολογική. Γιατί, ακριβώς εσείς ακολουθείτε μια κοινωνικά άδικη και αδιέξοδη οικονομική πολιτική.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ΔΗ.Κ.Κ., όπως είδατε, έκανε μια πολιτική και οικονομική ανάλυση για το τι εννοούν

ότι σημαίνει κοινωνικός διάλογος, Κυβέρνηση και Αξωματική Αντιπολίτευση. Ταυτόχρονα το ΔΗ.Κ.ΚΙ. έβαλε και τα θέματα, που αν τα αποδεχθεί η κυβέρνηση, επιτόκια, επενδύσεις δεσμευτικά κ.ο.κ., τότε μπορούμε να καθήσουμε να συζητήσουμε για διάλογο, ο οποίος, όμως, πρέπει να έχει συγκεκριμένες δεσμεύσεις και συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Εμείς επίσης ως Δημοκρατικό Κοινωνικό Κίνημα, επειδή έχουμε θέσεις και όχι μόνο κριτική, τις αναπτύξαμε κατ' επανάληψιν απ' αυτό εδώ το Βήμα, οι Βουλευτές του ΔΗ.Κ.ΚΙ. και εγώ, αυτούς τους εννέα μήνες. Απόψε επίσης σας έδωσα και άλλες εξειδικευμένες θέσεις. Και μην πείτε, τουλάχιστον σε εμένα, ότι δεν έχετε χρήματα. Ξέρω όχι μόνο θεωρητικά, αλλά και πρακτικά, τα ζητήματα της οικονομίας και του Υπουργείου Οικονομικών.

Κύριε Πρωθυπουργέ της Ελλάδας, υπάρχουν χρήματα. Πολιτική βούληση δεν υπάρχει για να εισπραχθούν τα χρήματα από εκείνους που έχουν, από εκείνους που πρέπει να εισπραχθούν. Και σεις ακολουθείτε την άλλη πολιτική, να εισπράττετε συνεχώς από εκείνους που δεν έχουν, είτε είναι μισθωτοί είτε είναι μικροεπαγγελματίες είτε είναι αγρότες είτε είναι όλοι αυτοί που υφίστανται τις συνέπειες της δικής σας πολιτικής.

Στην ομιλία για την οικονομία, σας είπα και για την εισπραξη, συγκεκριμένες θεσμικές παρεμβάσεις στο φορολογικό και ελεγκτικό σύστημα. Και αλήθεια τουλάχιστον δεν πρέπει να λέτε αυτά τα πράγματα, γιατί όποιοι ξέρουν σας παρεξηγούν, γιατί υποτιμάτε τη νοημοσύνη τους. Μη θέλετε να πείτε ότι με τους αδιάφθορους θα κτυπήσετε τη φοροδιαφυγή και ότι θα εισπράξετε έσοδα. Αν δεν υπάρξουν θεσμικές παρεμβάσεις στο φορολογικό σύστημα, ώστε να καταργηθεί αυτό που καθιέρωσε ο κ. Παλαιοκρασάς από το 1990 και που διατηρείται μέχρι σήμερα, δηλαδή το σύστημα της ταυτότητας φορολογικών συμφερόντων μεταξύ του αγοραστή-καταναλωτή και του εμπόρου-εισαγωγέα-παραγωγού κάθε μορφής όχι μόνο θα πολλαπλασιάζονται τα εκατοντάδες δισεκατομμύρια φοροδιαφυγής το Φ.Π.Α., αλλά θα πολλαπλασιάζεται και η φοροδιαφυγή στο εισόδημα. Το ΔΗ.Κ.ΚΙ. και εγώ προσωπικά, με σοβαρότητα και υπευθυνότητα, σας αναφέραμε πολλές θέσεις στη διάρκεια αυτών των εννέα μηνών, και για την αναπτυξιακή πολιτική που πρέπει να εφαρμοστεί, ώστε πραγματικά να δημιουργήσουμε μια ισχυρή Ελλάδα αλλά με Έλληνες πολίτες που θα τους χαρακτηρίζει το χαμόγελο και όχι η μελαγχολία στην οποία τους οδηγείτε και σεις και προηγούμενως η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, γιατί ισχυρή Ελλάδα δε γίνεται με κατεβασμένα τα κεφάλια των νέων και της συντριπτικής πλειοψηφίας του ελληνικού λαού.

Ελλάδα ισχυρή δε γίνεται χωρίς όραμα και προοπτική και όραμα δεν μπορεί να υπάρξει με τους αριθμούς και λογικές διαχείρισης, λογικές κυβέρνησης λογιστών, όπως είπα όταν μπήκαμε εδώ για πρώτη φορά στη Βουλή, τον Οκτώβριο του 1996.

Οι κοινωνίες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν αφυπνίζονται ούτε ενεργοποιούνται με αριθμούς. Οι κοινωνίες αφυπνίζονται και ενεργοποιούνται -και αυτό είναι το αναγκαίο στοιχείο για κάθε σοβαρή πορεία εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης- όταν υπάρχουν ιδέες και οράματα. Και δεν μπορεί να υπάρξει αυτό το στοιχείο, όταν παραμερίζονται οι άνθρωποι και οι ανθρωπίνες αξίες.

Ας ευχηθούμε ότι η Κυβέρνηση θα λάβει υπόψη της αυτά που συζητήθηκαν εδώ, μέσα στην Αίθουσα της Βουλής, ότι θα αντιληφθεί το μεγάλο της λάθος και για τη χώρα και για την οικονομία και για την πλειοψηφία του ελληνικού λαού.

Εμείς θα συνεχίσουμε ως ΔΗ.Κ.ΚΙ. αυτόν τον αγώνα, παράγοντας πολιτικές. Κι εδώ πρέπει να πω, πριν κατέβω από το Βήμα, την ώρα που τα περισσότερα Κόμματα πλησιάζουν το Λαό, δίδουν για εκσυγχρονισμό, εξελίσσονται καθημερινά όλο και περισσότερο σε μηχανισμούς νομής και ανακατανομής της κομματικής εξουσίας.

Το ΔΗ.Κ.ΚΙ. παρ' ότι είναι ενάμιση χρόνο περίπου ως κίνημα, παράγει πολιτικές, όπως αγροτική πολιτική, οικονομική πολιτική, εξωτερική πολιτική, παιδεία, υγεία, πρόνοια, κοινωνική ασφάλιση, εργασιακές σχέσεις. Έτσι αποδεικνύουμε

καθημερινά στην πράξη και όχι στα λόγια, ότι είμαστε ένα γνήσιο προοδευτικό, πατριωτικό κίνημα, το οποίο σε συνεργασία με άλλα Κόμματα στην Ευρώπη, στα Βαλκάνια και στην υψηλή, θέλουμε και φιλοδοξούμε να φτάσουμε ένα νέο πραγματικά προοδευτικό και ανθρωπινό κίνημα, που να εκφράζει τις αστείρευτες λαϊκές δυνάμεις και στην Ελλάδα και στην Ευρώπη.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Χρήστος Πρωτόπαπας έχει ζητήσει το λόγο.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, πράγματι η σημερινή συζήτηση έχει μία ιδιαίτερη σημασία, γιατί αφορά τη διαδικασία διαμόρφωσης ζωικών στοιχείων της καθημερινής ζωής του Έλληνα πολίτη.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ).

Σ' αυτούς τους πολίτες απευθυνόμαστε σήμερα με τόλη, με ειλικρίνεια και ευθύτητα, τους διαβεβαιώνουμε και σήμερα, ότι η διαδικασία του κοινωνικού διαλόγου δεν απαιτεί εφησυχασμό. Το αντίθετο θα λέγαμε. Προϋποθέτει εγρήγορση και επιτάχυνση των ρυθμών.

Η Κυβέρνηση δεν επεξεργάζεται, δε σχεδιάζει και δε θα λάβει μονομερή μέτρα, ιδιαίτερα στους τομείς της κοινωνικής πολιτικής. Δεν είναι, δεν ήταν και δεν μπορεί να είναι στις προθέσεις μας, αυτά που ακούστηκαν περί αύξησης του ορίου απολύσεων, περί μείωσης των μισθών με μείωση αποδοχών, ή περί κατάργησης του δέκατου τρίτου μισθού.

Το πολιτικό μας στίγμα είναι ευκρινές. Θα υπάρξουν αλλαγές. Επιδιώκουμε να ρυθμίσουμε με συναινετικές διαδικασίες το νέο εργασιακό και αναπτυξιακό πλαίσιο για τον εκσυγχρονισμό των παραγωγικών δομών της οικονομίας μας.

Το ερώτημα που τίθεται από τον απλό πολίτη είναι: Μας αφορά εμάς αυτό που γίνεται; Ναι, αφορά τον καθένα από μας, γιατί το τρένο της ρύθμισης πρέπει να προλάβει το συρμό της αφορμής. Εμείς δεν επιθυμούμε το αόρατο χέρι της ελεύθερης αγοράς να βρει σημείο ισορροπίας με μόνα κριτήρια την ποσότητα και την τιμή των παραγομένων αγαθών και υπηρεσιών. Εμείς θέλουμε να συνυπολογίζουμε και τους ανθρωπίνους πόρους, των οποίων το κόστος δεν είναι πολλές φορές ούτε άμεσο ούτε βραχυπρόθεσμο.

Πολλοί Έλληνες πολίτες, ιδιαίτερα οι νέοι μας, βιώνουν καθημερινά το κοινωνικά άδικο καθεστώς της ανεργίας, το πρόβλημα της επαγγελματικής κατάρτισης και τις δυσκολίες για τη σύζευξη της προσφοράς με τη ζήτηση εργασίας. Αυτήν την απαράδεκτη κατάσταση θέλουμε να ανατρέψουμε μέσα από κοινές πρωτοβουλίες και συναποφάσεις. Έχουμε πάρει μέτρα για την ανεργία.

Δεν έχω το χρόνο για να τα απαριθμήσω.

Θα πω, όμως, για εκείνους που είπαν για την κάρτα απασχόλησης, ότι η κάρτα απασχόλησης θα παρουσιαστεί εφαρμοζόμενη με το Πρότυπο Κέντρο Προώθησης Απασχόλησης και το πυλωτικό πρόγραμμα μηχανογράφησης του Ο.Α.Ε.Δ., το Φεβρουάριο του 1998. Έδωσα ημερομηνία. Και θέλω να σημειώσω ότι για την κάρτα απασχόλησης δεν υπάρχει διεθνής εμπειρία. Και ακόμα και ξένοι και πολλοί από αυτούς, με ειδική εμπειρία στο χώρο της κατάρτισης και της απασχόλησης, έχουν ήδη εκδηλώσει ενδιαφέρον πρώτοι για την κάρτα απασχόλησης.

Όπως και θέλω να πω, για εκείνους οι οποίοι μίλησαν για τους ανθρωπίνους πόρους του Δεύτερου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, ότι ξεκίνησε η λειτουργία του ΕΚΕΠΙΣ και τρέχει αυτές τις μέρες η προθεσμία της προκήρυξης των θέσεων του Γενικού Διευθυντή και του προσωπικού του.

Να δούμε τώρα, αν αυτές οι δυνάμεις που θέλουν να εμφανίζονται ως εξυγιαντικές, μας στηρίζουν τώρα που θα μπει πραγματικά τάξη στην κατάσταση της κατάρτισης, τώρα που θα πάρουμε μέτρα ώστε να μην υπάρχει μεταπρατισμός στα ΚΕΚ, τώρα που θα επιβιώσουν και θα επιλεγούν μόνο εκείνοι που πραγματικά μπορούν να μας βοηθήσουν στο

κρίσιμο αυτό θέμα.

Θέλω να σας πω επίσης, ότι αύριο στις 11-6-97, εγκρίνονται οι δαπάνες του 1996 ύψους πενήντα δισεκατομμυρίων δραχμών και αποφασίζονται στην Επιτροπή Παρακολούθησης τα προγράμματα που θα χρηματοδοτηθούν το 1997, συνολικού ύψους εξήντα επτά δισεκατομμυρίων δραχμών. Το ξεμπλοκάρισμα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου στην Ελλάδα, είναι πια μια πραγματικότητα. Γι' αυτό και ο κοινωνικός διάλογος μας αφορά όλους. Δεν μπορούμε να σταθούμε αμέτοχοι, αδιάφοροι και παθητικοί στις επερχόμενες αλλαγές.

Ο σημερινός εργαζόμενος και ιδιαίτερα ο νέος, θα κερδίσει πολλά από τις νέες ρυθμίσεις, που προοπτικά του εξασφαλίζουν απασχόληση, ασφάλεια, ανταγωνιστικότητα και περισσότερο ελεύθερο χρόνο. Η αλλαγή του εργασιακού προτύπου και η εισαγωγή νέων τεχνολογιών στην παραγωγή, δεν είναι ταυτόσημες έννοιες. Δεν μπορεί να είναι για τη χειροτέρευση της εργασιακής ζωής του εργαζόμενου. Μοναδική προϋπόθεση για την επιτυχία μας, αποτελεί η συμμετοχή στα δρώμενα και η έγκαιρη προσαρμογή μας. Αυτή είναι η Πεμπτουσία του κοινωνικού διαλόγου. Το κεφάλαιο και οι εργαζόμενοι, μαζί με την Κυβέρνηση, κάθονται στο τραπέζι του διαλόγου και των διαπραγματεύσεων. Δεν είναι μία ανάλογη εμπειρία με την ΟΚΕ. Αλλά εμείς τιμήσαμε την ΟΚΕ. Και θυμίζω το πώς έγινε ο ν. 2434/96 για την απασχόληση και πώς έγινε ο νόμος για τις δημόσιες επιχειρήσεις, που έχει βασισθεί ακριβώς το πόρισμα της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής.

Εμείς επιβάλλεται να συνειδητοποιήσουμε την κατάσταση, να δούμε τις αδυναμίες, να δούμε πώς θα παρέμβουμε. Αυτό περιμένουν οι πολίτες από μας. Περιμένουν βιώσιμες λύσεις στα καθημερινά προβλήματα, με κυρίαρχο αυτό της διεύρυνσης της απασχόλησης, της μείωσης της ανεργίας.

Δε θέλουμε να κάνουμε μόνο διακηρύξεις καλών θελήσεων. Χρειάζεται αρετή και τόλμη από όλους τους συμμετέχοντες για την εξεύρεση λύσεων. Θέλουμε να έρθουν οι φορείς προετοιμασμένοι. Γιατί θα προκύψουν ευθύνες και δικαιώματα όλων. Εδώ δεν κρίνεται πλέον η κατάκτηση του δικαιώματος του διαλόγου. Αυτή υπάρχει. Κρίνεται η επιτυχία του και η καταληκτική του προοπτική σε ένα σύμφωνο εμπιστοσύνης ανάμεσα στους εταίρους της ελληνικής κοινωνίας.

Πολλοί λένε για την αναδιανομή του πλούτου. Συμφωνούμε με αυτό. Αλλά πριν μιλήσουμε για την αναδιανομή, θα πρέπει να έχουμε π. θα μοιράσουμε, θα πρέπει να έχουμε παράγει πλούτο.

Οι εργαζόμενοι της Χώρας έχουν ήδη καταλάβει ότι τα πράγματα έχουν αλλάξει. Το εργασιακό μοντέλο που ιστορικά γνωρίσαμε τις τελευταίες δεκαετίες, δεν αποδίδει πλέον. Όταν λέμε να αφήσουμε τα πράγματα όπως είναι, σημαίνει αδράνεια. Και η αδράνεια είναι συντήρηση. Ο φόβος και η ανοχή, με πρόσχημα τη διατήρηση κάποιων κεκτημένων, ουσιαστικά ανάγει το κεκτημένο της ανεργίας σε κυρίαρχη κατάσταση στην Ελλάδα. Σε μία τέτοια περίπτωση, στην περίπτωση της αδράνειας, στην περίπτωση της αποχής, η ρύθμιση που θα επιβληθεί από τους αδυσώπητους κανόνες της ανέλεγκτης οικονομίας της αγοράς, θα είναι απορύθμιση, θα είναι ο νόμος της ζούγκλας.

Η άλλη πρόταση είναι να κατευθύνουμε τις εξελίξεις σε μία πορεία αντίθετη από τις παγκόσμιες εξελίξεις. Δεν υπάρχει. Γιατί σ' αυτήν την περίπτωση θα έχουμε απομόνωση, διαρκώς ογκούμενη ανεργία, υψηλό πληθωρισμό, οικονομική προκοπή. Μου θυμίζει πράγματι, και ίσως πρέπει να δώσω και από εδώ την απάντηση σε κάποιο φίλο, ο οποίος έγραψε ένα άρθρο στην εφημερίδα, ότι οι εργαζόμενοι πρέπει να μπουν για τα καλά στο κλουβί τους, για να μην μπορεί το αρπακτικό που κυκλοφορεί έξω -προφανώς εννοούσε την Κυβέρνηση- να τους καταβροχθίσει.

Εκείνο, όμως, που πρέπει να καταλάβουμε, είναι ότι το κλουβί αυτό δεν υπάρχει πια, ότι η παγκοσμιοποίηση, τα δεδομένα του ανταγωνισμού, η νέα τεχνολογία, η πτώση των οικονομικών συνόρων, έχουν καταρρίψει κάθε έννοια προστασίας. Το κλουβί δεν υπάρχει. Και η μόνη δυνατότητα για να μην το αρπάξουν αυτό το πουλί τα αρπακτικά, είναι να

στηριχθεί στις πτερούγες του, να δυναμώσει τις πτερούγες του και να πετάξει.

Ναι, έχουμε να πούμε και για τους εργοδότες. Πρέπει και αυτοί επιτέλους να εκμεταλλευθούν τη θετική ευκαιρία, να επενδύσουν. Το κεφάλαιο έχει ευθύνες σήμερα. Η επιχειρηματική ατομία, η έλλειψη μεσοπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου σχεδιασμού, η κοντόφθαλμη και καιροσκοπική αύξηση των κερδών, δεν είναι στοιχεία που εξασφαλίζουν την επιτυχή πορεία προς το μέλλον.

Χρειαζόμαστε τη σύναψη ενός νέου συμφώνου εμπιστοσύνης ανάμεσα στους κοινωνικούς εταίρους, που θα διασφαλίσει την καλλιέργεια του κλίματος που απαιτείται για την πορεία της χώρας και του ελληνικού λαού προς τα εμπρός.

Ναι, θέτουμε και θέμα αλλαγής στις εργασιακές σχέσεις νέου προτύπου εργασίας. Αλλά θα πρόκειται για νέες ρυθμίσεις, για ρυθμίσεις που θα προκύψουν μέσα από την πολιτική συμφωνία με τους κοινωνικούς εταίρους, που δε θα αποτελούν το απολίθωμα των ξεπερασμένων προτύπων οικονομικής δραστηριότητας, αλλά που θα μας επιτρέψουν να κάνουμε την έφοδο προς το μέλλον.

Οι νέες ρυθμίσεις δεν αποτελούν πανάκεια, βέβαια, αλλά μέσον εκσυγχρονισμού της οικονομίας και της κοινωνίας. Χρειαζόμαστε, λοιπόν, να πετύχει ο κοινωνικός διάλογος. Χρειαζόμαστε την κοινή δράση για να βοηθήσουμε την οικονομία, για να οδηγήσουμε την Ελλάδα ανταγωνιστικά στον εικοστό πρώτο αιώνα με ενωμένη την κοινωνία.

Και αυτή η πορεία περνά από συγκρούσεις. Έχει κόστος. Θα συναντήσουμε δυσκολίες. Ναι. Θα έχουμε να αντιμετωπίσουμε και δυσπιστία ή πολλές παρεμβάσεις και καταβολές πολλών δεκαετιών. Αλλά πιστεύουμε στη ζωντάνια της κοινωνίας. Δε θέλουμε τη σιωπή των αμνών ή την ανοχή του νεκροταφείου. Εμείς θέλουμε την κίνηση, τη θετική συμφωνία, την κοινή προσπάθεια με δεσμεύσεις και δικαιώματα που δίνει η ζωή, που εξασφαλίζει ορατό αποτέλεσμα, που εξασφαλίζει και δίνει τη βεβαιότητα της επιτυχίας.

Η νικηφόρα αριστερά και στη Γαλλία και στην Αγγλία και σε όλη την Ευρώπη, το πρώτο που επιλέγει είναι ο κοινωνικός διάλογος για να μπορεί να στηριχθεί στην κοινωνία, να βadíσει μπροστά με την κοινωνία.

Έχουμε ήδη θετικό αποτέλεσμα στην Ολλανδία, στην Ισπανία, στην Πορτογαλία, στην Ιρλανδία. Στη χώρα μας υπάρχουν τα δεδομένα, υπάρχει η ευθύνη, υπάρχει η ζωντάνια, υπάρχει η ωριμότητα. Στο χέρι μας είναι να την εκμεταλλευτούμε.

Εμείς, αυτή την προσπάθεια καταθέτουμε, σε αυτόν το δρόμο βαδίζουμε και είμαι βέβαιος ότι θα συναντήσουμε την αποδοχή της κοινωνίας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ευχαριστούμε τον κύριο Υφυπουργό.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας ο κ. Σιούφας, έχει το λόγο για πέντε λεπτά.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου):** Τι είπε ο κ. Πρωτόπαπας; Δεν κατάλαβα γιατί μίλησε.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, παίρνοντας αφορμή από τις αναφορές που έκανε στο ζωικό βασίλειο ο μόνις κατελών από το Βήμα Υφυπουργός, σκέφτομαι ότι εδώ στην Κυβέρνηση υπάρχει μία κατανομή ρόλων σε ό,τι αφορά τον μεν Πρωθυπουργό, που ασχολείται με τα ψάρια, σήμερα ακούσαμε τον Υφυπουργό να ασχολείται με τα πτηνά, αλλά και αρκετούς από τους Υπουργούς αυτής της Κυβέρνησης να έχουν ιδιαίτερα ενδιαφέροντα με άλλα ζώα του ζωικού βασιλείου.

Κύριε Πρόεδρε, η σημερινή συζήτηση ήταν και χρήσιμη και αποκαλυπτική. Θα ξεκινήσω από ένα σημείο, το οποίο το θεωρώ το χαρακτηριστικότερο αυτής της συνεδρίασης.

Αναλύοντας τους λόγους της κρίσης της κοινωνικής ασφάλισης, ο Πρωθυπουργός είπε ότι ένας από τους λόγους είναι γιατί ζουν πολλά χρόνια οι Έλληνες και συγχρόνως γιατί

παίρνουν για πολλά χρόνια τη σύνταξη.

Είναι ιδιαίτερα χαρακτηριστική αυτή η αναφορά, κύριε Πρόεδρε. Αντί να αισθάνεται μεγάλη ικανοποίηση γιατί ζούν πολλά χρόνια οι Έλληνες και αντί ο Πρωθυπουργός της Χώρας να παίρνει μέτρα για να στηρίξει αυτήν τη μακροζωία των Ελλήνων, θεωρεί αυτό το γεγονός ότι είναι μία από τις αιτίες και τα προβλήματα της κοινωνικής ασφάλισης.

Ειλικρινά, λυπάμαι, κύριε Πρόεδρε, γιατί αυτή η αποστροφή του Πρωθυπουργού δείχνει αυτό το οποίο εμείς καταγγέλλουμε, τον παγερό, στυγνό λογισμό, που τον ενδιαφέρουν μόνο οι αριθμοί και δεν τον απασχολούν οι άνθρωποι.

Αλλά ήταν και ιδιαίτερα χρήσιμη και από μία άλλη πλευρά η σημερινή συζήτηση. Ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Καραμανλής, είπε στην Εθνική Αντιπροσωπεία, είπε στον Ελληνικό Λαό, ότι η Χώρα χρειάζεται μία Κυβέρνηση, η οποία να μιλάει λίγο, να ακούει πολύ και να πράττει πολλά. Μία τέτοια Κυβέρνηση μπορεί να δώσει η Νέα Δημοκρατία και απέδειξε ότι η σημερινή Κυβέρνηση με Πρωθυπουργό τον Κώστα Σημίτη, είναι η Κυβέρνηση εκείνη η οποία μιλάει πολύ, ακούει λίγο και δεν πράττει τίποτα.

Αυτό είναι το χαρακτηριστικό γνώρισμα των αποκαλύψεων, των καταγγελιών και της πορείας γι' αυτόν τον κοινωνικό διάλογο.

Επίσης, κύριε Πρόεδρε, θέλω να επισημάνω ότι εδώ, σ' αυτόν τον Τόπο, έχουμε παραμορφώσει την έννοια του διαλόγου. Και έχουμε παραμορφώσει την έννοια του διαλόγου με πρωταγωνιστή, μάλιστα, τον ίδιο τον Πρωθυπουργό, ο οποίος δεν αποκαλύπτει ποια είναι τα σημεία στα οποία η Κυβέρνηση αναφέρεται και στον κοινωνικό διάλογο για τις εργασιακές σχέσεις και για την κοινωνική ασφάλιση. Και σήμερα με πολύ υπερηφάνεια είπε ότι η λειτουργία του Εθνικού Συμβουλίου Γεωργικής Πολιτικής αποτελεί το άλλο τμήμα του κοινωνικού διαλόγου και το κάνει για ένα συγκεκριμένο λόγο. Γιατί αν απεκάλυπτε σήμερα ποιες είναι οι θέσεις της Κυβέρνησης, όταν θα τελείωνε -όπως είπε- αυτός ο διάλογος θα μπορούσαμε να κάνουμε μία σύγκριση και να δούμε ότι πράγματι έγινε σύνθεση, έγινε διάλογος και ακούστηκαν οι κοινωνικοί εταίροι.

Και θα αποκαλύπτονταν από αυτά, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτά που προαποφασισμένα τα έχει η Κυβέρνηση, είναι εκείνα στα οποία θα καταλήξει στο τέλος.

Αυτό ήταν το δεύτερο χαρακτηριστικό γνώρισμα γιατί η Κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός, ακόμα και σήμερα, δεν έδωσαν το συγκεκριμένο στίγμα, τι θέλουν στις εργασιακές σχέσεις, τι θέλουν στην κοινωνική ασφάλιση, τι θέλουν στον αγροτικό τομέα.

Δε συγκινήθηκε ακόμα ο Πρωθυπουργός, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, και από ένα άλλο σημαντικό θέμα. Εδώ και δύο ημέρες βοά ο Τόπος για την έκταση της διαφθοράς, για το διεφθαρμένο Κράτος, αυτό το Κράτος που οικοδόμησε το Κόμμα που κυβερνάει και δε βρήκε στοιχειωδώς να πει στον ελληνικό λαό κάτι γι' αυτήν την κατάσταση. Και πολύ σωστά ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας στις αναφορές που έκανε, αλλά και οι Αρχηγοί των άλλων Κομμάτων, τοποθετήθηκαν απέναντι σ' αυτό το θέμα.

Θέλω να δηλώσω εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας ότι γι' αυτό το διεφθαρμένο Κράτος εμείς θα κηρύξουμε έναν ανελέητο πόλεμο. Εσείς αγκαλιάστε το, γιατί μέσα από αυτό το διεφθαρμένο Κράτος μπορείτε να ζείτε και είναι δικαίωμά σας. Θα μας κρίνει στο τέλος ολόκληρος ο ελληνικός λαός.

Θα κάνω μία τελευταία αναφορά στην τελευταία αποστροφή την οποία έκανε ο κύριος Υφυπουργός για την Αριστερά στην Ευρώπη. Ποια Αριστερά, κύριε Υφυπουργέ; Το Αριστερό Μάαστριχτ που ανεκάλυψε ο κ. Παπαντωνίου και ο κ. Σημίτης και έσπευσαν την επόμενη ημέρα ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος και ο ίδιος για να το καταπιούν; Αυτή είναι η εικόνα σας; Αυτό είναι το κοινωνικό σας πρόσωπο ή αναζητείτε το άλλοθι μέσα από το οποίο προσπαθείτε να επιβιώσετε; Σας έχει καταλάβει ο ελληνικός λαός, σας ξέρει, σας υφίσταται, σας πληρώνει και στο τέλος θα σας δώσει την απάντηση την ώρα που πρέπει. Και η ώρα των καλών φαίνεται ότι δε θα

αργήσει.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, και τελειώνω μαζί με τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα που επιβεβαιώθηκαν απόλυτα σήμερα με την ομιλία του Πρωθυπουργού. Δηλαδή τη αοριστία, τη μετάθεση των ευθυνών, τη μη ανάληψη του πολιτικού κόστους, την αναποτελεσματικότητα, την αναβλητικότητα, που οδήγησαν την Πατρίδα μας εδώ που την οδήγησαν, δηλαδή στην καθήλωση, την ύφεση και την υποανάπτυξη.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ(Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο κ. Κόρακας έχει το λόγο.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, δε θα παίρναμε το λόγο μετά την πραγματικά απόλυτα ολοκληρωμένη, συγκροτημένη και τεκμηριωμένη ομιλία της Γενικής Γραμματέως της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε., εάν ο κύριος Υφυπουργός δεν μας προκαλούσε μ' αυτά που είπε και αυτά τα περί Αριστεράς κ.λπ., που πραγματικά απαιτούν περισσότερο θράσος από την Κυβέρνηση σήμερα να επικαλείται την προσήλωσή της, εν πάση περιπτώσει, στην Αριστερά.

Λέμε ότι μας προκάλεσε με πάρα πολλά απ' αυτά που είπε, όπως για παράδειγμα, ότι "είμαστε έτοιμοι να μοιράσουμε τον πλούτο. Πρέπει να τον έχουμε, όμως, για να το κάνουμε".

Δεν ξέρω αν έχετε υπόψη σας, ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις κερδίζουν στην Χώρα μας μέχρι και 700%. Δεν έχετε υπόψη σας ότι τα πέντε τελευταία χρόνια τα κέρδη τους ανέβηκαν κατά 2.100%; Δεν έχετε υπόψη σας ότι αμέτρητα τρισεκατομμύρια τσεπώνουν όλοι αυτοί, οι αφέντες σας, που θα έπρεπε να τα αποδώσουν στο Δημόσιο και δεν τα αποδίδουν; Θυμάσθε τα δημοσιονομικά προβλήματα μόνον όταν πρόκειται να ικανοποιήσετε τα αιτήματα των εργαζομένων και των λαϊκών μας στρωμάτων;

Βέβαια, δημιουργεί πραγματικά έκπληξη το γεγονός, ότι ο κύριος αυτός, ο κ. Πρωτόπαπας, ως Πρόεδρος της Γ.Σ.Ε.Ε. αφού επιχείρησε την πλήρη υποταγή της στο κεφάλαιο, έρχεται τώρα από την κυβερνητική θέση που κατέχει, ως υπεύθυνος για τον "κοινωνικό διάλογο", να προωθήσει την άνευ όρων υποταγή της εργατικής τάξης σ' αυτόν το "διάλογο", που -πραγματικά, κακά τα ψέματα- η Κυβέρνηση προωθεί ως αγωγό ευκολότερης εφαρμογής της πολιτικής που υπαγορεύουν οι Βρυξέλλες, υποτάσσοντας τα πάντα στο βωμό του όσο γίνεται μεγαλύτερου κέρδους για τους βιομήχανους, τους εφοπλιστές, μεγαλέμπορους, μεγαλοεργολάβους και των όσο γίνεται μικρότερων αποδοχών και της μείωσης των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Σ' αυτόν τον "ιερό στόχο", καλεί τους εργαζόμενους να γίνουν συνένοχοι, να βάλουν μόνοι τη θηλειά στο λαιμό τους, να απεμπολήσουν όσα κατέκτησαν με σκληρούς αγώνες δεκαετιών και αμέτρητες θυσίες.

Όπως μας είπε σήμερα ο Πρωθυπουργός κ. Σημίτης, ξεκινά το "διάλογο" με την ανατροπή των εργασιακών σχέσεων, (ωράριο, πενήνήμερο, μονιμότητα, περιορισμοί απολύσεων κ.λπ.). Επιδιώκει να κτυπήσει τις απολαβές, άμεσες και έμμεσες των εργαζομένων και στη συνέχεια επιδιώκει την ανατροπή του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

Χωρίς καμιά αμφιβολία, τα μέτρα που τίθενται για νομιμοποίηση στην απάτη-διάλογό σας, αυτά τα δεκαενέα σημεία, απορρέουν από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ και τη "Λευκή Βίβλο". Αφορούν την ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων, την απελευθέρωση της αγοράς εργασίας και τη μείωση του εργατικού κόστους, τη μείωση αποδοχών, τη μείωση εργατικών εισφορών, τη μείωση μέτρων ασφάλειας στους τόπους δουλειάς. Ξεσπάτε πραγματικά με ιδιαίτερο μένος κατά του περίφημου κόστους εργασίας, που το θεωρείτε ως τον κύριο υπαίτιο για όλα τα κακά.

Κάλεσε ο κ. Σημίτης την Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας "να βοηθήσει τη συνολική προσπάθεια ανάπτυξης της Χώρας" και καταλαβαίνουμε όλοι τι εννοούσε. Έτσι επιδιώκεται πραγματικά ο πλήρης αφοπλισμός των εργαζομένων από κάθε προστασία απέναντι στην ολομέτωπη επίθεση του αδηφάγου κεφαλαίου.

Στο κυβερνητικό πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου, στήνεται η αγχόνη για την Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, τις

Κλαδικές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, ανοίγει ο δρόμος για τα "τοπικά συμβόλαια απασχόλησης", καθιερώνεται σε βαθμό κυρίαρχο η μερική απασχόληση κ.λπ.

Για το λόγο αυτό, πατάτε πάνω στην υποστήριξη των συμβιβασμένων ηγεσιών των εργαζομένων και των αγροτών, που κυριολεκτικά έχουν αυτοαναγορευτεί σε "καπάτσους" πρωωθητές της αντιλαϊκής πολιτικής σας. Ο κ. Σημίτης καλεί τα συνδικάτα να εναποθέσουν την τύχη των μισθών στην Κυβέρνηση, ώστε να παίξουν έναν άλλο ρόλο, προφανώς αυτόν του συνεργάτη της εργοδοσίας, για να εξυπηρετήσουν καλύτερα τα συμφέροντά τους.

Δεν προλαβαίνω, θα ήθελα να πω μια κουβέντα μόνο γι' αυτά που ακούστηκαν σήμερα, από το Συνασπισμό κυρίως, για δήθεν "μονοδιάστατη, μονόπαντη εφαρμογή του Μάστριχτ από την Κυβέρνηση. Ο κ. Κωνσταντόπουλος σήμερα προσπάθησε πραγματικά να μας πείσει ότι είναι δυνατόν τα "ερίφι" και οι "λύκοι" να ζήσουν από κοινού και να ευημερήσουν. Αυτά είναι πράγματα, που τουλάχιστον δε δίνουν το δικαίωμα σ' αυτούς που τα επικαλούνται να εμφανίζονται ως φορείς αριστερών και προοδευτικών αντιλήψεων.

Αυτός ο διάλογος, κύριε Πρόεδρε, είναι όχι μόνο μια απάτη, αλλά και μια πρώτη μεγέθους παγίδα με τα απατηλά περί "κοινωνικών εταίρων" και πάλι να παραδώσει αμαχητί τα θύματά στους θύτες τους. Αυτός ο διάλογος έχει διεθνή πείρα, παντού αποδεικνύεται ότι αποβαίνει εις βάρος των εργαζομένων.

Χαρακτηριστικό για το πώς βλέπουν το διάλογο αυτό και οι κυβερνώντες, είναι το ανάθεμα που εξαπολύουν ενάντια στους αγώνες των εργαζομένων και οι προειδοποιήσεις για τετελεσμένα, αποφασισμένα και αμετάκλητα. Ακούμε συχνά-πυκνά τον κ. Παπαδόπουλο, τον Υπουργό Εσωτερικών, να μιλάει για παράδειγμα για τις αναγκαστικές ενοποιήσεις στις κοινότητες και τη λείε στους άρχοντες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. "Είναι τελειωμένο γεγονός, προχωρήστε". Όμως, ο νόμος ούτε καν έχει κατατεθεί στη Βουλή. Το ίδιο συμβαίνει και σε πολλές άλλες περιπτώσεις.

Είναι, λοιπόν, αλήθεια, ότι αυτή η άθλια, η ολέθρια για τους εργαζόμενους επιπόηση, δεν πρέπει να νομιμοποιηθεί. Αντίθετα πρέπει να κτυπηθεί και να ματαιωθεί στη γέννησή της.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο κ. Πρωτόπαπας έχει το λόγο για πέντε λεπτά.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** Θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Ως προς αυτό που είπε ο κ. Σιούφας, εγώ δε βρίσκω κακό να διδασκόμαστε από τη φύση. Ζωντανή είναι και η φύση και μας προσφέρει πολλά διδάγματα, αν έχουμε τα μάτια να τα παρατηρήσουμε τουλάχιστον και τρόπο να τα αισθανθούμε.

Από και πέρα, πράγματι στεναχωρήθηκα, όταν άκουσα έναν έγκριτο πολιτικό, όπως τον κ. Σιούφα, με ιδιαίτερη μάλιστα εμπειρία στα θέματα της κοινωνικής ασφάλισης, να μην καταθέτει την πρότασή του. Ουσιαστικά η Νέα Δημοκρατία και σήμερα, για μια ακόμα φορά μίλησε με αοριστία. Τελικά δεν μπορούν να μιλούν μόνο με αοριστίες και να μεταβάλλουν σε αρχή της Αντιπολίτευσης, την έλλειψη πρότασης και την κριτική του παρελθόντος.

Περιμέναμε να ακούσουμε, τι λέτε τελικά για το ασφαλιστικό, τι λέτε για τις εργασιακές σχέσεις. Εμείς καταθέσαμε προτάσεις. Είπε ο κύριος Πρωθυπουργός για τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας, για τη μερική απασχόληση και την επέκτασή της, για τα θέματα της διπλής απασχόλησης των συνταξιούχων, είπε για τα ειδικά μέτρα πριμοδότησης της απασχόλησης των νέων και είπε και πάρα πολλά πράγματα για την κοινωνική ασφάλιση. Δεν είπα αυτά που είπε ο κ. Σιούφας. Μίλησε για την οικοδόμηση ενός νέου κοινωνικού κράτους, ως ιστορική ανάγκη για την ελληνική κοινωνία, για ένα ισχυρό σύστημα κοινωνικής προστασίας των οικονομικά ασθενέστερων, των ηλικιωμένων, των ανέργων, των κοινωνικά αποκλεισμένων, ως απαραίτητο για την Ελλάδα, όπως εμείς την θέλουμε. Αυτά είπε ο κύριος Πρωθυπουργός και δεν μπορεί πραγματικά να διαστρεβλώνεται ο λόγος του.

Στις 19 του μηνός Ιουνίου συγκαλείται η Συντονιστική Επιτροπή του Κοινωνικού Διαλόγου, για να συζητήσει το πρώτο κεφάλαιο για την ανάπτυξη και μέχρι τέλος Ιουνίου θα έχουν συζητηθεί και τα τρία κεφάλαια κατ' αρχήν, ώστε να μπορούμε μέσα στον Ιούλιο να ανοίξουμε πρακτικά το θέμα και σε όλες του τις διαστάσεις, στις ιδιαίτερες επιτροπές που υπάρχουν.

Είμαστε έτοιμοι να σας ενημερώσουμε, όποτε θέλετε, είμαστε έτοιμοι να σας πούμε και για τις προτάσεις μας και για τα στοιχεία που τις στηρίζουν. Είμαστε έτοιμοι ανά πάσα στιγμή να ενημερώσουμε και τα πολιτικά Κόμματα και τον ελληνικό λαό και την Εθνική Αντιπροσωπεία για ό,τι ζητήσει. Εκεί, όμως, δεν θα τοποθετηθούμε μόνο εμείς. Εκεί, θα χρειασθεί και εσείς πια να μας κάνετε τη συγκεκριμένη τοποθέτησή σας.

Όσον αφορά αυτά τα περί διεφθαρμένου Κράτους, με συγχωρείτε, αλλά εσείς δεν έχετε ευθύνη για το διεφθαρμένο Κράτος; Η Νέα Δημοκρατία είναι ένα Κόμμα που έπεσε από τον Άρη; Είναι ένα Κόμμα που γεννήθηκε χθες; Είναι ένα Κόμμα που δεν έχει παρελθόν; Είναι ένα Κόμμα που δεν ξέρει τίποτα για ό,τι συμβαίνει;

Νομίζω ότι εμείς κάναμε κινήσεις. Υπάρχει ακόμα διαφθορά. Οφείλουμε να το αναγνωρίσουμε. Αλλά δεν αντιπαρετεθήκαμε με το ρουσφέτι και την πελατειακή σχέση με τον 2190 και την επέκτασή του; Εμάς μπορεί κανείς να μας κατηγορήσει για τις επιλογές που κάναμε στα μεγάλα έργα;

Και ιδού πού βρέθηκαν, όσοι επεχείρησαν να το κάνουν. Εμείς δε θεσπίσαμε ανεξάρτητους θεσμούς παντού, όπως είναι ο συνήγορος του πολίτη, για να μπορεί ο πολίτης να βρίσκει το δίκιο του;

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου):** Πού θεσπίσατε θεσμούς;

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** Από σεβασμό δε σας απαντώ, κύριε Αρχηγέ του Συνασπισμού, αλλά νομίζω ότι μπορεί ο διάλογος να γίνει και αλλιώς.

**ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ:** Είσαθε ευτυχείς δηλαδή;

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** Όχι, δεν είμαστε ευτυχείς, κύριε Τσιτουριδή, γιατί υπάρχουν πολλά ακόμη να κάνουμε. Αλλά από το να υπάρχουν πολλά ακόμη να κάνουμε -γιατί πρέπει να τα κάνουμε και ελπίζω να μας βοηθήσετε, γιατί λογικό είναι να θέλετε και εσείς τον εκσυγχρονισμό και την εντιμότητα στην κοινωνία μας- μέχρι το να μας τα καταλογίζετε, όμως, ξεχνώντας τόσα χρόνια που έρχονται από πίσω, θεωρώ ότι υπάρχει μία απόσταση και μία διαφορά.

Τέλος, σημείωσα με προσοχή αυτά τα οποία είπε ο κ. Κόρακας. Δεν πρέπει, όμως, να ξεχνάτε, κύριε Κόρακα, ούτε την προσπάθεια που κάνουμε στη φορολογία και είδατε το ειδικό Σώμα που φτιάξαμε για την πάταξη της φοροδιαφυγής, ούτε την προσπάθεια που εξήγγειλε ο κ. Παπαϊωάννου για το θέμα της εισφοροδιαφυγής.

Και δεν πρέπει να ξεχνάτε, κύριε Κόρακα, ένα πράγμα που στοιχίζει πάρα πολύ σε όλους μας. Για κάθε χίλιες δραχμές εισόδημα που παράγουμε στην Ελλάδα, τις τριακόσιες σαράντα δύο τις χρωστάμε. Και όσο υπάρχει αυτό το άγος, δε θα μπορούμε να κάνουμε την κοινωνική πολιτική που και εμείς και εσείς θέλετε.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Μας ακούνε, κύριε Πρωτόπαπα.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου):** Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ορίστε, κύριε Κωνσταντόπουλε.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου):** Για λόγους σεβασμού και εγώ, στη λογική και στην πραγματικότητα, θα ήθελα να κάνω ένα ερώτημα στον κ. Πρωτόπαπα.

Ποια κύρωση επεβλήθη και ποιος έλεγχος έγινε για όλες αυτές τις σκανδαλώδεις διαδικασίες που μπλοκάρισαν το κονδύλι για το ανθρώπινο δυναμικό; Ποιος ελέγχθηκε, ποιος τιμωρήθηκε, ποιος πολιτικά υπέστη κυρώσεις και με ποιες διαδικασίες διαπιστώθηκε όλη αυτή η οργάνωση και άτακτη

διαχείριση που έγινε με ευθύνη της Κυβερνήσεως, στο θέμα του κοινωνικού κονδυλίου για το ανθρώπινο δυναμικό;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** Χαίρομαι πραγματικά, κύριε Πρόεδρε του Συνασπισμού, και ξέρω την ευαισθησία που έχετε σ' αυτά τα θέματα. Θα σας απαντήσω με δύο παραδείγματα.

Πρώτον, έχω στείλει στον εισαγγελέα -και ήδη έχει αρχίσει να καλεί- όλη την έκθεση εκείνη, όπου διαπίστωσε σοβαρές παρατυπίες στο κέντρο πιστοποίησης δομών κατάρτισης. Ήδη έχει καλέσει υπηρεσιακούς παράγοντες. Ζήτησα από τους υπηρεσιακούς παράγοντες να ζητήσουν και οι ίδιοι -για να μην πάρουν την ευθύνη- την πρόσκληση της πολιτικής ηγεσίας. Η έρευνα θα προχωρήσει σε βάθος.

Δεύτερον, μόλις προχθές υπέγραψα την άρση ακόμη και των προκαταβολών που είχαν δοθεί σε δέκα περίπου Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, στα οποία οι μέχρι τώρα αποφάσεις του ΕΚΕΠΙΣ και οι έλεγχοι οι οποίοι είχαν γίνει εύρισκαν παρατυπίες. Ζητάμε τα λεφτά μας πίσω, επιβάλλουμε τις κυρώσεις που χρειάζονται και δεν πρόκειται να αφήσουμε να χαθεί ούτε μία δραχμή από το Δημόσιο. Σας έφερα δύο παραδείγματα, που πιστεύω ότι σας ικανοποιούν.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου):** Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου παρακαλώ.

Κύριε Υπουργέ, είσθε ικανοποιημένος και κοιμάσθε ήσυχα;

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** Κύριε Κωνσταντόπουλε, γενικά δεν κοιμάμαι για το Κοινωνικό Ταμείο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου):** Μέχρι σήμερα γνωρίζετε ποιοι έδωσαν αυτά τα κονδύλια παράτυπα και παράνομα; Γνωρίζετε ποιοι υπέγραψαν τις αποφάσεις; Ο πρώην Υπουργός ο κ. Παννόπουλος μίλησε για ατασθαλίες. Γνωρίζετε ποιοι είναι εκείνοι που τις πήραν και πώς πήραν τις χρηματοδοτήσεις;

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** Γι' αυτό το έστειλα στον εισαγγελέα.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου):** Πείτε, κύριε Υπουργέ...

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ**

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Καλώς, κύριε Κωνσταντόπουλε.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου):** ... με ποιες πολιτικές κυρώσεις...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** Κύριε Πρόεδρε, εστάλη στον εισαγγελέα και ο εισαγγελέας ξέρετε πολύ καλά -είστε έγκριτος νομικός- ότι όταν θέλει -και εμείς του ζητούμε να θέλει- μπορεί να δώσει λύσεις σ' αυτά τα ζητήματα. Να είστε βέβαιος ότι δεν κοιμάμαι για το Κοινωνικό Ταμείο και δεν κοιμάμαι για να προστατεύσω τα συμφέροντα του Ελληνικού Λαού.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Κηρύσσεται περαιωμένη η προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση σύμφωνα με το άρθρο 143 του Κανονισμού της Βουλής με την πρωτοβουλία του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Νικολάου Κωνσταντόπουλου, σε επίπεδο Αρχηγών Κομμάτων με θέμα: "Τους σχεδιασμούς και τις επιλογές της Κυβέρνησης στα θέματα του κοινωνικού διαλόγου και της κοινωνικής πολιτικής".

Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι οι Υπουργοί Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, και Δικαιοσύνης, κατέθεσαν σχέδιο νόμου: "Κύρωση Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησεως της Δημοκρατίας της Αλβανίας και των Κυβερνήσεων των κρατών που συμμετέχουν στην πολυεθνική δύναμη προστασίας αναφορικά με το νομικό καθεστώς της παραπάνω δύναμης". Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Τετάρτης 19 Μαρτίου 1997 και της Πέμπτης 20 Μαρτίου 1997 και ερωτάται το Σώμα αν συμφωνεί για την επικύρωσή τους.

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Συνεπώς επικυρώθηκαν τα Πρακτικά της Τετάρτης 19 Μαρτίου 1997 και της Πέμπτης 20 Μαρτίου 1997.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 00.30' λύεται η συνεδρίαση για σήμερα Τετάρτη 11 Ιουνίου και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

**ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ**